הארץ

אנ' שנה נ"ד, יום ו', י"ב חשון תשל"ג, 20 באוק' 1972 V. 54 / 16,191 / OCTOBER 20 1972

אופטימיות בוואשינגטון: רוסיה עתידה לסגת בצנעה בעניין כופר העלייה

מאת [illegible] סופר „הארץ" בוואשינגטון

וואשינגטון, 19 (מיוחד ל„הארץ"). פקידים בבירה"ב אומרים ליהודים המבקשים היתר יציאה, כי החלטת השלטונות הסובייטיים לבטל את הכופר שהוטל על 19 המשפחות, אתמול, הוא ענין חד־פעמי וכי כופר העליה שריר וקיים לגבי כל אדם

„עם זאת יש להתאזר בסבלנות עד שהקרמלין יגבש מדיניות הגירה ליברלית יותר"

אמר מעתה ואילך. — נודע בשיחות טלפון עם יהודים בבריה"מ שנערכו מוואשינגטון.

כמה פקידים אמריקאיים רואים ב־פרשת יום אתמול כתכונה חדשה של ביטוי רוחב לב סובייטי השמו־רה להזדמנויות מיוחדות. המחווה של אתמול ליווהו את ההודעה על הסכם הסחר עם ארה"ב.

פקידים רמי דרג של ארה"ב הדורי אופטימיות, כי הרוסים יסוגו בצנעה מעמדתם ובסופו של דבר לא יהיה צורך לשלם את הכופר. עם זאת, בייעציים הם להאזר בסבלנות עד שה־רוסים יגבשו מדיניות הגירה ליברלית יותר.

מומחי ממשלת ארה"ב לענייני בריה"מ סבורים, כי הגורם העיקרי

(הסוף בעמוד 2, טור 6)

פרס נובל לספרות הוענק להיינריך בל

היינריך בל

✶

הסופר המערב-גרמני בן ה-54 מפליג ביום ב׳ מאתונה בדרכו לישראל

✶

שטוקהולם, 19 (יופ"יא, ע"ר רצ"צ). הסופר המערב־גרמני היינריך בל, זכה היום בפרס נובל לספרות לשנת 1972.

בל, בן ה־54, זכה בפרס 100 אלף דולר על „שכתיבתו המשלבת פרספקטיבה רחבה של תקופתו ורגישות באיפיון דמויותיו, תרמה להתחדשות הספרות הגרמנית" — נאמר בהנמקה למתן הפרס.

בל נמצא עתה בהופעה באתונה ויפליג משם ביום ב׳ בדרכו לישראל.

בל הוא הסופר הגרמני הידוע ביותר בתקופה שלאחר המלחמה. הוא הסופר הגרמני הראשון שזכה בפרס נובל, מאז זכה בו תומס מן ב־1929 (הסוף בעמ' 2, טורים 4—5).

מקורות יהודיים במוסקבה:

ייתכן שרוסיה מגדירה מחדש מדיניות ההגירה

שר המסחר האמריקאי: הבית הלבן הורה לי להתעלם מהצעת-התיקון של ג׳קסון

ניו־יורק, 19 (עסס"א). בעקבות הידיעה שהסובייטים ויתרו על גביית הכופר בסכום כולל של 300,000 דולר מ־19 משפחות יהודיות, דיווחו מקו־רות יהודיים במוסקבה, כי ייתכן שהקרמלין מגדיר עתה מחדש צדדים כשהיים של מדיניות האשרות שלו.

המקור היהודי אמר גם, כי שש משפחות יהודיות אחרות קיבלו הו־דעה, שהן יפסידו את אשרות־היציאה אם לא ישלמו עד 6 בנובמבר דמי כופר, המגיעים ל־200,000 דולר. כל המשפחות האלה הגישו את בקשו־תיהן לפני שהונהג כופר התעודה.

המקורות אמרו, כי האשרות לכל המשפחות הללו ניתנו לאחר פגישה פרטית בין 10 אינטלקטואלים יהו־דים לבין כתבי עתונות מערביים במוסקבה.

היהודים עמדו על הדעה, כי גזי־רת הכופר עודנה בתוקפה, וכי יהו־דים בעלי השכלה יואלצו לשלם את הכופר אם ירצו להגר.

„הדיפלומטיה השקטה"

שר־המסחר האמריקאי, מר פיטר פיטרסון, אמר אתמול, כי לא יום כל דיון על מדיניות ההגירה הסובייטית במו"מ עם בריה"מ על הסדרת חובות החכר והשאל והסכמי הסחר הדו־צדדיים.

שר־החוץ האמריקאי, מר ויליאם רוג׳רס, אמר אמש בהישאלו להגו־בתו על העובדה ששני שלישים מחברי הסנאט תומכים בתיקון של־מציע הסנאטור ג׳קסון לחוק הסחר בין שתי המעצמות, המתנה הענקת יתרונות מסחריים לבריה"מ בהקלה בהגבלות ההגירה: „אנו נטפל בע־ניין זה בצינורות שבהם השתמשנו עד כה". הוא הוסיף, כי מנהיגים יהודיים שעמם שוחח הסכימו כי ה־דיפלומטיה השקטה היא הדרך הטו־בה ביותר לטיפול בנושא.

מר פיטרסון הוסיף באותו ענין, כי הבית הלבן הודיע לו במפורש להתעלם מהצעת־התי־קון של מר ג׳קסון כאשר ניהל את המו"מ. „אנו יכולים לנהל קשרי־סחר רבים גם בלי הספק בדבר מעמד של מדינה מיוע־פת ביותר", — ציין.

דנים על בחירות ברצועת עזה

אם הממשלה תאשר ייערכו הבחירות בקרוב

מאת יהודה ליטני סופר „הארץ" בירושלים

המימשל הצבאי דן בימים אלה בעריכת בחירות עירוניות ברצועת עזה.

לאחר הבחירות העירוניות שהת־קיימו ביהודה ושומרון והרגיעה הי־חסית שחלה במצב הביטחוני ברצו־עה, הוחלט להתחיל בצעדים מעשיים לקראת בחירות בכל ערי הרצועה. הבחירות יהיו בהתאם לחוק המנדט־רי החל עד היום, בשינויים קטנים, על רצועת עזה. נודע, כי הבחירות ייערכו בשיתוף עם משרד־הפנים, שנציגיו ניהלו את הבחירות ביהודה ושומרון. ראש עיריית עזה הנוכחי, ראשד א־שאווה, מונה ע"י המימשל הצבאי לאחר שחל קיפאון בפעילות העירייה הקודמת.

נודע עוד, שאם הממשלה תאשר זאת, ייערכו הבחירות ברצועה בחו־דשים הקרובים.

ישראל לא תרשה קבורת זועייתר בשכם

הגופה תוטס לקבורה בלוב

מאת הדסה [illegible] כתבת „הארץ" באיטליה

פירנצה, 19 (מיוחד ל„הארץ"). ממשלת איטליה המשיכה היום בחקירת אנשים שונים שמסר־תיהם החוכרו בפנקסו של עדל ואיל זועייתר שנרצח ברומא, אך לא נודע דבר על תוצאות ה־חקירה.

חוגים יודעי דבר ברומא ציינו, שזועייתר פוטר כבשרתו בשגרירות לוב בסוף אוגוסט, כי באחרונה מתח ביקורת קשה על אישיות ערבית מרכזית, כנראה לובית, והאשימה בשיתוף פעולה עם הציונים.

מניחים שזו הסיבה שזועייתר חו־סל ימים ספורים לפני שהיה אמור לצאת ללוב. המשטרה אינה שוללת עם זאת אפשרות שהרצח בוצע על רקע מאבק בין קבוצות מחבלים, או במסגרה טרור ישראלי נגדי, כפי שגורסים הבוקר העתונים הקומו־ניסטיים.

בחוגי המשטרה שוללים ללא כחן הסבר את האפשרות שקיים קשר בין רוצחי זועייתר לבין הימין הניאו־פשיסטי האיטלקי, שיש לו מגעים עם המחבלים הערביים.

הידיעה שישראל סירבה לאפשר את קבורת זועייתר בשכם לא הובנה באיטליה ונוצלה בחוגי השמאל נגד ישראל.

(ע., ע"ר רצ"צ). שלטונות יש־ראל דחו את בקשת משפחת זועייתר להביא את גופתו לקבורה בשכם, לאחר שנדונה בדרג שלטוני גבוה. את הבקשה הגישה המשפחה ב־אמצעות ראש עיריית שכם, האג׳ מעזוז אל־מאסרי.

איטליה נענתה לבקשת ממשלת לוב שגופת זועייתר תוטס ללוב לקבורה.

שגרירות ישראל: עד הבודד הערבי

שגרירות ישראל ברומא פירסמה אמש הודעה בתגובה על הצהרות ערביות בקשר לרצח זועייתר. ב־

(הסוף בעמוד 2, טור 7)

בגליון זה 28 עמודים בצרוף המוסף השבועי בן 56 עמודים

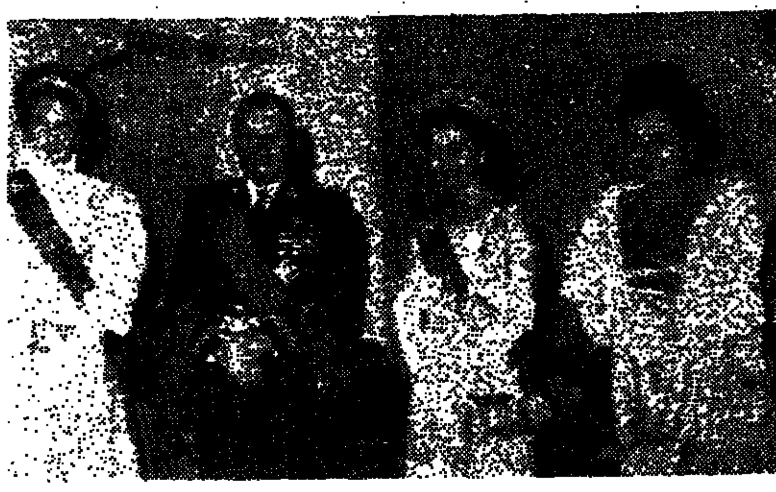

לפני ארוחת ערב רשמית שנערכה שלשום בלילה בבלגראד, המארח נשיא יוגוסלאביה, המרשאל טיטו (שני משמאל) ורעייתו יובאנ־קה (שניה מימין) עם משפחת המלוכה הבריטית: המלכה אליזאבת (במרכז), בעלה הנ־סיך פיליפ ובתם הנסיכה אן. אתמול סיירה המלכה בעיר העתיקה דוברובניק. המונים הצטופפו שם ברחובות ובמר־פסות הבתים ובירכוה.

(צילום רדיו של אי.פי.)

מקורות סובייטיים בביירות:

ספק אם יבואו ראשי הקרמלין לקהיר בשבוע הבא

„אל-אהראם": ביקור סידקי יישב מחלוקות חריפות

מאת סופר „הארץ" לעניינים ערביים

מקורות סובייטיים בביירות הטי־לו אתמול ספק בנכונות הידיעות על בואם לקהיר בשבוע הבא של שלושת מנהיגי הקרמלין. הם ציינו, כי העובדה שמזכיר המפלגה הקו־מוניסטית הסובייטית, ליאוניד בר־ז׳נייב, נמנע במכוון מלפגוש את ראש ממשלת מצרים, ד"ר עזיז סיד־קי, במוסקבה, מצביעה על מורתו־תו כלפי מצרים ואין להניח שימהר לצאת לקהיר בשבוע הבא.

קהיר את ההודעה המשותפת שפור־סמה בתום ביקור סידקי במוסקבה וציינו, כי זו מצביעה על הידוק נוסף ביחסי הידידות בין שתי המדינות. „אל־אהראם" הרחיק לכת בתיאור הביקור כ„מוצלח ביותר" וציין, כי שיחות סידקי במוסקבה שמו קץ ל־הרבה מחלוקות חריפות בין קהיר ומוסקבה. העתון סיפר, כי בפגישה עם עתונאים מצריים סגילו למש־לחת אמר סידקי, כי אין לראות כ־הפתעה את הסיום המוקדם של בי־קורו, משום שלא נקבע מראש משך הביקור והוא נסתיים בהתאם להת־קדמות השיחות.

עתוני ביירות הציגו את ביקור סידקי כמוצלח וציינו, כי היחסים בין בריה"מ ומצרים שבו להיקבע. יחד עם זאת ציינו העתונים, כי אין להניח שבריה"מ תסכים לצייד עתה את הצבא המצרי בנשק התקפי. היא תמשיך בסיוע הצבאי הרגיל, אך לא באותם ממדים כבעבר.

(קרא מאמר ראשי — בעמוד 13)

לצומת זאת שיבחו אתמול עתוני

ירושלים: אי בהירות לגבי ביקור הסובייטים בקהיר

מאת סופרו המדיני של „הארץ"

אין חידוש או שינוי בעלי מש־מעות בהודעה המצרית־סובייטית מבחינת ישראל — הגיבו אתמול מקורות יודעי דבר על ההודעה זו. יש בה חזרה על אלכנס הפעלת הלחץ על ישראל.

המצרים הרסים החוזרים על רצו־נם בהפעלת לחץ ועל אי התקדמות בותם לרעיון המו"מ בין הצדדים.

בירושלים שוררת אי־בהירות ל־גבי ביקור המנהיגים הסובייטיים בקהיר. לא ידוע אם יהיה זה בי־קור אחד, או שורת ביקורים. בבירה נאמר, כי לא ברור אם ליאוניד ברז׳נייב יבוא לביקור. לאחר שלא פגש במוסקבה את ראש ממשלת מצרים.

החידוש המפתיע הוא איזכור מ־חודש של הסכם הידידות המצרי־רוסי ממאי 1971, שהכל ראו אותו כמבוטל למעשה, אם כי לא להלכה.

מאיים בבג"צ על סילוקו בעקבות ועדת קופל

מאת סופר „הארץ"

אחד מן האנשים שנתבקשו ל־התפטר בעקבות המסקנות שהוציאה ראש הממשלה, גב׳ גולדה מאיר, בדו"ח קופל, מאיים להגיש בג"צ — על כך נודע אתמול בת"א.

האיש טוען, כי לא היה מקום לקשור אותו באחריות לנושא זה, ואם כן — הרי שהיה מקום לראות באחראים גם את הממונים עליו. ההחלטה לבקשו להתפטר שורדה רד־גז במקום בו הוא הועסק. חבריו טענו, כי נפל קורבן שהוא וכלי בחרו בו כאחראי כאחר ובין כה וכה הת־כוון להתפטר. הוא הודיע על כך עוד לפני אשר מינבן הדבר אושר.

„ואשינגטון פוסט" מנבא לפעולות נגד הטרור

ישראל מתכננת חיסול מנהיגות אירגוני המחבלים

מאת רפאל [illegible] סופר „הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק, 19 (מיוחד ל„הא־רץ"). עתוני ארה"ב מגלים הת־ענינות רבה בסיבוב של הטירור הערבי ובאחרונה הקדישו מאמ־רים ארוכים לאירגוני המחבלים ולצעדי הנגד של ישראל.

„וואשינגטון פוסט" למשל, ניבא פעולות ישראליות נגד הטרור כסוג רצח־איש הפת"ח ברומא השבוע. וכו־תב, כי מר אהרן יריב והממונה על שירותי הביטחון, האלוף צבי זמיר, מתכננים לחסל את מנהיגות איר־גוני המחבלים.

על רקע זה קשה להבין מדוע נוקטת ההסברה הישראלית בארה"ב במדיניות של הנמכת פרופיל דווקא בעת שנמתחת ביקורת על מדיניות ישראל בעתונים כ„ניו־יורק טיימס". הכותב שהיא עתידה להיכשל ואינה משקפת את המצב המדיני החדש שנוצר במזרח.

מאז השבוע שלאחר השבת במינ־כן לא פירסמה כאן ההסברה היש־ראלית כל חומר על מדיניות יש־ראל ועל אירגוני המחבלים.

ניו־יורק, 19 (עסס"א). הרב חיים דואק (68), מי שהיה הרב הראשי ליהודי מצרים מ־1952 ועד אפריל 1972, הגיע אתמול לניו־יורק יחד עם 3 מבני משפחתו.

שליח „הארץ" לאירופה מוסר:

[...]עשי ספטמבר השחור מנוהלים בעיקר משגרירויות לוב

כן מגישים להם סיוע דיפלומטים בשגרירויות של סוריה ואלג׳יריה

מאת זאב שיף שליחו המיוחד של „הארץ" באירופה

[...]א, 19 (טלפונית). פעולות [...]בר השחור והטרור הערבי [...]ופה, מנוהלות בעיקרן מתוך [...]רויות סוריה ואלג׳יריה. זוהי ה־מסקנה שאליה הגיעו כמה שירו־תי מודיעין ובטחון במערב־אי־רופה, אשר הגבירו באחרונה את חילופי המידע ביניהם בקשר ל־טרור הערבי.

מידע זה משתלב יפה גם עם מה שידוע זה מכבר בישראל.

הערכה זו אומרת, כי הפעילה ה־עיקרית והתומכת בפעולות המחב־לים, כולל אירגון ספטמבר השחור, היא לוב. סיוע זה הוא רציני ונעש־ה בהוראה מפורשת של שליט לוב, מועמר קדאפי, המבקש לשאת את דגל המאבק הערבי בישראל הב־כבוד כנראה, כי מדינות אירופה לא יפעילו נגדו לחצים, כשם שהוא נהון בהרגשת בטחון מפני פעולה ישראלית בגלל המרחק הגיאוגרפי בכנה.

(הסוף בעמוד 2, טור 9)

מועמר קדאפי

[...]שגרירויות של לוב באי־[ר]ופה ובקבלות סיוע גם [...] דיפלומטים ערביים בשגרי־[...]

איטליה הגבירה הפיקוח על כניסת ישראלים

שליח „הארץ" באירופה ✶ אמצעים [...]ים ננקטו גם כלפי בעלי דרכונים ערביים

מאת זאב שיף שליחו המיוחד של „הארץ" באירופה

[...], 19 (טלפונית). כאן הרי־[...] הפת"ח ברומא ואיל [...], הגבירו השלטונות ה־[...]ם את הפיקוח בתחנות [...] לגבי נכנסים ויוצאים ה־[...] דרכונים ישראליים.

[...] כי אמצעים דומים ננקטו [...] בעלי דרכונים ערביים. [...] נמסר, כי המשטרה הא־[...] סבורה שאלה שפגעו באיש [...] עזבו מכבר את איטליה. [...] מן השלטונות אינו [...] באורח רשמי את הריגה [...] לישראלים, בהמדות פעו־[...] הללו, כי האיטלקים [...] להימנע מצרות נוספות. [...] איטליה היא המדינה היחידה [...] באירופה שבה מקיימת יש־ראל יחסים, הדורשת מאורחים יש־ראלים אשרות כניסה.

בשגרירות ישראל ברומא לא מו־כנים להגיב על ניחושי העתונות, כי זועייתר מצא את מותו בידי ישראלים או יהודים. שגריר יש־ראל באיטליה, מר אמיל נג׳אר, עזב את רומא בתחילת השבוע.

(הסוף בעמוד 2, טור 6)

ישראל תשנה את הגדרת מעשי הטרור של המחבלים נגדה

גולדה מאיר היפנתה תשומת-לב השרים להסתבכות בבירור משפטי המתנהל בין חב׳ ביטוח ל„פאן אמריקה" על פיצוץ המטוס בקהיר בחודש בספטמבר 1970

מאת דן מרגלית סופר „הארץ"

ראש הממשלה היפנתה את השר־רים, כי בנאומיהם ובדבריהם בפומ־בי יבחרו בקפדנות את המלים בהן הם משתמשים בתיאור פעולות איר־גוני המחבלים נגד ישראל. תיאור מעשי הטרור של המחבלים — כמע־שה האירגון לשיחרור פלסטין — כמצב של מלחמה נגד ישראל, הוא אמנם נוח לישראל מבחינה פוליטית־הסברתית, אך גורם גם נזקים לא־צפויים.

הבעייה התעוררה בעקבות ההודעה שנמסר מבכ"ר [...] כי. מאיר עצמה לממשלה. לעבית היהה ידי־עה אישית עליה מסר לגב׳ מאיר. מתברר שקיימת מחלוקת עקרונית בין חברת „פאן אמריקה" לבין חב־רת־הביטוח שלה. חברת הביטוח טו־ענת, כי אינה צריכה לשלם פיצוי ל„פאן אמריקה" תמורת המטוס שנ־תפס בידי המחבלים ופוצץ בשדה־התעופה בקהיר, בספטמבר 1970.

חברת־הביטוח טוענת — בהת־דיינות המשפטית עם „פאן אמרי־קה" — כי המטוס פוצץ כתוצאה מפעילות המחבלים שנעשתה במצב של מלחמה נגד ישראל. ועל כן היא משוחררת מחובת התשלום הפי־צויים בעד המטוס שפוצץ. (אם היא לא תשלם את הפיצוי, יפול, בסופו־של־דבר, התשלום ל„פאן אמ־ריקה" על ממשלת ארה"ב — דבר שממשלת ישראל אינה מעוניינת בו.)

לחיזוק טענתה, כי מדובר בפעו־לת מלחמה של המחבלים נגד יש־ראל, הביאה חברת־הביטוח ציטוטים של התבטאויות מדברי שרים ואישים ישראליים, ביניהם שר־החוץ אבא אבן והרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר.

על רקע זה, ולאור בעייה נוספת [...] אחר.

גב׳ מאיר את השומת־ליבם של השרים לבעייה זו. היא ביקשה מהם לברור לעצמם ביטויים לבל ישמשו בעתיד גורמים המבקשים להתחמק מאחריות למעשי המחב־לים.

שיחות סאל"ט יתחדשו בנובמבר

וואשינגטון, 19 (צ"צ). ארה"ב ו־בריה"מ החליטו לחדש את השיחות להגבלת הנשק האסטרטגי (סאל"ט) [...] בנובמבר הבא, — הודיע הבית־הלבן היום.

שר-התחבורה בראיון ל„הארץ":

בודקים אפשרות לנמל עמוק־מים רביעי – בעזה

כן הוחלט לבנות בעזה מזח שני

מאת שמעון [illegible] סופר „הארץ"

משרד־התחבורה בודק אפש־רות של הקמת נמל עמוק־מים רביעי, בעזה. ההתפתחות במשק מחייבת לתכנן הקמת עוד נמל עמוק־מים בעיקר ליצוא הדרי רצו־עת עזה, — מסר שר־התחבורה, מר שמעון פרס, בשיחה עם „הארץ".

בעזה כיום מזח אחד והוחלט ל־הקים שני. הדבר יובא לאישור ועדת השרים לענייני כלכלה ביום א׳.

המזח החדש, — אמר השר, — יגדיל את התפוקה, בעיקר של ה־פרי. אנו נוהגים להימנע מיצירת צוואר בקבוק בנמלים ומשום כך כפנים הלק מן הסיטענים לעזה. ה־מזח הראשון שהוקם שילם את עצמו תוך כמפר החדשים.

השר אמר, כי יחד עם הקמת המזח השני בכוונת משרד־התחבורה לבדוק את האפשרות של הקמת נמל עמוק־מים בעזה, שתביא להורדת רכב כן הכבישים ותהיה גם תחזוקה טובה יותר של העבודה בנמלים.

מר פרס מסר עוד, כי באחרונה דובר עם שר־התעשייה כיצד להקל על הדייגים בעזה ע"י הקמת מעגן לסירות דייג. מחסר קירור וסככה לציוד סירות וכדי"ב. תכנית זו תבוא לפועל בקרוב.

בתשובה לשאלתי אם רשות הנמ־לים תנהל את נמל עזה, אמר השר, כי הרשות מכוונה בבחינה. ההוק על הנמלים שבקו הירוק, אך היא שותפה מבחינה מקצועית בכל הדיונים וה־ביצועים בנמל עזה.

מסופים נוספים בחיפה ואשדוד

השר מסר, כי רשות הנמלים מכי־נה עתה תכנית לבניית מסוף חדש לנוסעים בחיפה ובשלב מאוחר יותר גם באשדוד. כיום יש פניות של אניות נוסעים לעגון באשדוד. אך הבעייה היא שהן רוצות לעגון בעונת ההדרים כאשר הרציפים תפוסים ב־אניות מטען. רשות הנמלים בודקת כיום כל הצעה לגופה ובמידה שאפ־שר להת לאניות לעגון באשדוד, מאשרים זאת. (הראיון עם שר־התח־בורה — בעמוד 21).

מזג האויר

מעונן חלקית, עם אפשרות של גשם מקומי בצפון הארץ. הטמפרטו־רות החזויות להיום: ירושלים 16 עד 24 מעלות, ת"א 20 עד 27, חיפה 20 עד 26, אילת 23 עד 35, רמת־הגולן 13 עד 21, באר־שבע 16 עד 28, מפרץ שלמה 25 עד 33 מעלות.

הלחות היחסית: ללא שינוי ניכר.

הסקיר סינופטי: שקע מעל הים התיכון עם אפיק למזרח יס־התיכון נע צפונית־מזרחית.

[...]ום בהארץ

13: א. שוייצר: כוהו של [...]
14: יואל מרקוס: מערכת [...]
15: [...]
16: [...]
17: [...]
18—19: [...]

פריז - מגדל אייפל.

פרסום א. אריאלי

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

הולנד תשקול מחדש תביעת ישראל להעביר לאזרחיה בברית־המועצות את תעודותיהם

היעדר התעודה עלול לסכן את בעליה * פינקוס: אין כל סיבה שלא למסור את התעודות

מאת אדר קיסרי, סופר „הארץ"

בדיונים שנערכו בימים אלה בין נציג ממשלת ישראל ובין השילטונות ההולנדיים בהאג, תבע הנציג ששגרירות הולנד במוסקבה, המייצגת שם את ישראל, תעביר לאותם יהודים שכבר הוענקה להם אזרחות ישראלית, את תעודותיהם, הנמצאות בשגרירות ההולנדית במוסקבה.

בתגובתם הביעו ההולנדים נכונות לשקול מחדש את הבקשה הישראלית. כן הביעו הבנתם לכך כי היעדר תעודה לאורך ימים בידי אותם יהודים רוסיים שויתרו על נתינותם הסובייטית וקיבלו נתינות ישראלית — עלולה לסכנם. עד עתה היתה טענת ההולנדים, כי מסירת תעודות האזרחות לבעליהן, נוגדת את הנוהלים הדיפלומטיים.

מר אריה פנקוס, יו"ר הנהלת הסוכנות אמר לי, כי הוא מקווה שהתעודות יגיעו בהקדם לתעודתן. „אין כל סיבה הגיונית או משפטית, — הוסיף — לא למסור להם בשגרירות ההולנדית את תעודותיהם".

מגמת מר פינקוס, שיצא אתמול לסיור בארה"ב ואמריקה הדרומית, לטפל במספר נושאים, שהעיקרי בהם הוא הכופר ובעיית יהודי רוסיה. „הצלחת המאבק לביטול הכופר — אמר מר פינקוס, — תלויה במידה רבה ביעילות פעולתם של יהודי ארה"ב. ברור שעד לבחירות שם לא נגיע להכרעה וגם תאריך הבחירות אינו סוף פסוק. הרוסים, לדעתי, מופתעים מהיקף פעולתנו ועוד יופתעו כשייווכחו לדעת, כי המאבק נמשך גם לאחר הבחירות בארה"ב".

בתשובה לשאלת סופר „הארץ", הגיבו מלשכת דובר משרד החוץ: „הסיפור, כפי שנמסר אינו מדוייק. קיימים מגעים בין ישראל להולנד בנושא זה. אין נוהגים לפרסם פרטי מו"מ המתנהל בין מדינות תוך מהלכים".

ירושלים: יימשך המאבק נגד הכופר

מייחסים חשיבות לקריאת מועצת אירופה

מאת סופרנו המדיני של „הארץ"

יציאת 19 המשפחות מברית־המועצות ללא תשלום כופר מצביעה על הרגישות הרבה של הסובייטים לדעת הקהל במערב, ואולי אין זה מקרה שהויתור נעשה ביום החתימה על ההסכם הרוסי־אמריקאי. אך ייתכן שזהו רגיעה בלבד. המסקנה המעשית שלנו היא שיש להמשיך במאבק נגד הכופר — זאת אמרו אתמול מקורות בירושלים. שהגיבו על יציאת 19 משפחות יהודיות מברה"מ ללא תשלום כופר.

עוד אמרו משקיפים, כי יש חשיבות לקריאה לביטול הכופר אשר יצאה שלשום בשם מועצת אירופה, הקובעת, כי לענין זה יש חשיבות על מדיניות ההפשרה בין המזרח למערב אירופה. בירושלים מייחסים לכך חשיבות מיוחדת — אמרו המקורות.

פימן, הפטריארך של רוסיה (משמאל) מתקבל על ידי ה־ארכיבישוף של יוון, ירונימוס, בהגיעו שלשום לאתונה לביקור של שמונה ימים ביוון. (צילום רדיו של אי.פי.)

המזה"ת לא יידון בפיסגת השוק בפריס

קרן מטבע אירופית תוקם עד 1.4.73

פאריס, 19 (אי. פי., יופ"י ר צ"צ). המושב הטבעי של ועידת הפיסגה האירופית נפתחה היום בפאריס.

ראשי תשע מדינות השוק הסכימו להיאבק נגד האינפלציה המרקיעה באירופה ולהניח את היסודות למטבע אירופית אחידה, — אמר כאן דובר רשמי. כן יש בדעתם לחזק את כוחו של הפרלמנט האירופי ולשפר את היחסים עם המדינות הקומוניסטיות.

נואמים בכנס קראו למאבק כל־אירופי נגד הזיהום וכמעט כולם אמרו שיש לתת לאירופים את ה־זכות להצביע ישירות בבחירות ל־פרלמנט האירופי, השמורה עתה ל־ממשלות בלבד.

אליהו מאיסי, סופר „הארץ" ב־צרפת, מוסר: המזה"ת לא יידון ב־פסגת השוק — לדברי מקורות דיפלומטיים. עם זאת תורגש השפעת הפיסגה על המזה"ת בטווח הארוך, אם הושג התקדמות בשיתוף הפעולה המדיני של הי"ט.

בפיסגה האירופית של האג משנת 1969 הוחלט, כזכור, להגביר את שיתוף הפעולה המדיני כדי להגיע לעמדות משותפות בבעיות בינלאומיות, ועקב זאת נוסח התזכיר הנודע על המזה"ת שצרפת הצליחה ל־שרבב לתוכו מקור מדיניותה. אולם, עקב פגישת שרי־החוץ של השוק, שדנה בתזכיר, בשארה בעינה השאלה אם התזכיר הוא מיסמך עבודה או מיסמך מחייב — ללא תשובה.

הדיפלומטים תמימי־דעים שצפויה עתה הגברת שיתוף הפעולה המדיני ומבחינה זו עשוי המזה"ת להיעשות בעתיד נושא לתיאום מוגבר בין 9 ארצות השוק.

גל מכירות ספקולטיבי פגע היום בליש"ט הבריטי והוריד את שערה לשפל שלא היה כמוהו מזה שנתיים: 2.39 דולר.

דובר השוק מסר בשעה מאוחרת כי ראשי 9 מדינות השוק הסכימו להקים קרן מטבע אירופית עד 1 באפריל 1973. מטרת הקרן — השווי את שערי המטבע האירופיים בתקווה למזג את מערכות המטבע האירופיות למטבע אירופית אחת עד 1980.

מזכ"ל העבודה במרכז המפלגה:

אם תהיה פצצת זמן הל"ע ישאו בתוצאות

נמשך הדיון על דת ומדינה

מאת סופר „הארץ" לענייני מפלגות

מזכיר מפלגת־העבודה, מר אהרון ידלין, תקף אתמול בחריפות את הל"ע על כך שאינם רוצים להיענות לפניית הרב שלמה גורן ולבטל את דרישתם להעמיד להצבעה בכנסת את הצעת־החוק של ח"כ בדיון האוטו.

את דבריו, שכללו איום מוסווה לגבי ל"ע על ניתוק יחסים קואליציוניים לאורך זמן, אמר מר ידלין בפתיחת ישיבת מרכז מפלגת העבודה שהתכנס אתמול להמשך ה־דיון על דת ומדינה.

„ראינו תמיד בל"ע שותף נכבד למפלגת־העבודה וגם תרמנו משהו לחיזוק מעמדה בכנסת, מעבר לתוצאות הבחירות" — אמר. „האמנם החליטה הל"ע לזעזע עד תום את היחסים עם מפלגתנו? הל"ע יושבים בממשלה „תוך תביעה מתמדת להפעלת פצצת־זמן אם היא תתפוצץ שלא באשמתנו, מפלגה זו היא שתישא בתוצאות".

מזכ"ל העבודה אמר, כי הוא מקווה שמפ"ם „תמצא דרך לשחרר את עצמה מן המלכודת שלתוכה נקלעה". „אנחנו רוצים בכל לב במערך, עשינו בחודשים האחרונים להעמקת השותפות במערך, אולם המאמץ למניעת פירוק המערך לא יכול להיות חד־צדדי".

מצמצר שניסים לא נבחר

מר ידלין בירך את הרבנים הראשיים לבחירתם ואמר, כי המפלגה תולה תקוות גדולות בהם ובתמיכת מועצת הרבנות החדשים שיפעלו ליישוב הבעיות ביחסי דת ומדינה ובתחום האישות. הוא הביע רב שהרב ניסים לא נבחר. רוצה לקבוע שאילולא תמיכת ניסים ברב גורן והרזמת מרחי הלכת בהרכב האישי של מו הרבנות הראשית, ספק גדול אם תה מתחוללת התמורה שכולנו מ רים עליה", — אמר. יחד עם הצהיר מר ידלין, ש„כל הידיעות כוונה לקיים בירורים בנושא אין להן שחר" וכי הוא מקווה הרב עובדיה יוסף „יימנע מל בדרך הת מרה".

הילוקי דעות קיצוניים

למרות פתיחתו האופטימית מר ידלין נמשך הדיון אתמול מן חילוקי דעות קיצוניים בין דו שינויים מרחוקי־לכת בסטטוס ובחקיקת חוק נישואין אזרחיים התומכים במצב הקיים, עם שינ במיסגרת ההלכה.

לדורשי שינויים תחיקתיים הצ פה אתמול גב' בבה אידלסון, קורבת אישית לגב' גולדה מ לדעתה אין במפלגת־העבודה המאמינים „באוטופיה" שבחירת רבנים הראשיים פותרת את הבע

בעמדה קיצונית השוללת את השינויים ביחסי דת ומדינה הא נויים ע"פ ההלכה, נקטו את כמה מנציגי עיירות פיתוח. מר דהן טען, שקיום הדיון על דת דינה במפלגה גורם למבוכה. „ המזרח — תברי המפלגה ומו לה — חושדים שמפלגת־העב יוצאת למלחמת חורמה נגד הדת

בסוף הישיבה מסר מר אהרון לין הודעה בגנות „הארץ" על סום מאמר מערכת שדרש פי דו"ח ועדת קופל. לדבריו העלו מאמר ללא יסוד טענה כאילו נמסר לועדת החוץ והבטחון הכנסת הדו"ח במלואו. הדו"ח ללא כל קיצורים, לא נמסרו העדויות שלפיהן הגיעה הועדה מסקנותיה — אמר. „אני בעד רה ציבורית, אבל אסור הטשטו דעת־הקהל ולהסית האשמת יסוד".

לשכת עבודה דחתה האשמת אלון באחריות לאסון מינכן

„השמצה מרושעת שאין לה שחר" * הבחירות בהסתדרות — ב־26 ביוני

מאת סופר „הארץ" לענייני מפלגות

לשכת מפלגת־העבודה דחתה אתמול בחריפות את האשמות המטילות את האחריות על המחדלים בקשר לרצח במינכן על סגן ראש הממשלה, מר יגאל אלון, שהועלו באחרונה בחוגים שונים. האשמות אלה היו נושא לשיחות בין אנשי צמרת מפלגת־העבודה והועלתה הסברה, כי את ההאשמות מפיצים חוגים במפלגה הרוצים בצורה זו לפגוע בהדיוגו.

בפתיחת ישיבת הלשכה אמש קרא מזכ"ל העבודה, מר אהרון ידלין, מכתב ששלח אליו ח"כ יצחק קורן. במכתב נאמר בין היתר: באחרונה מתנהל מסע לחישות והשמצות ופירסומים שונים בעתונות, שמגמתם להטיל על חברנו יגאל אלון האשמה של מחדלים בקשר לרצח במינכן. משהמשמים. בשקרים האין גבול להשמצה המגיעה לכל פינה האוכלוסיה. יש אינו יד המעוניינת להשחית את החבר אלון. מצבה זה דומה לליבל־צבורי...

בפנייתו למזכ"ל המפלגה דרש ח"כ קורן כי העבודה תגיב על מסע השמצות וההאשמות.

ח"כ ידלין מסר הודעה, שנתקבלה על דעת הלשכה, ובה נאמר: „ראש הממשלה בנאומה בכנסת ובדיווח בועדת חוץ ובטחון הבהירה בצורה בלתי־משתמעת לשתי־פנים, שאין כל יסוד להאשמות, ללחישות ולהשמצות. אני קובע איפוא, שזו השמצה מרושעת שאין לה שחר. יש לדחות בשאט־נפש כל ניסיון לפגוע מדי פעם בחבר כלשהו בהנהגת המפלגה, במגמה להכתים את שמו על לא עוול בכפו. יש להוקיע שיטה זו של תעמולת לחשי".

נקבע מועד הבחירות להסתדרות

על סדר־יומה של לשכת המפלגה אתמול עמדה מחלוקת על מועד בחירות ההסתדרות, בין הדורשים לקיימן בסמוך לבחירות לכנסת ואלה שדרשו להקדימן. הלשכה קיבלה החלטה המקבלת את הגישה השניה. הבחירות להסתדרות ייערכו על כן ב־26 ביוני 1973.

רימון־יד הוטל ברפיח על אוטובוס

לא היו נפגעים

(צ). רימון־יד הוטל אתמול סמוך לשעה 07.30 בבוקר לעבר אוטובוס אזרחי ברפיח, אך לא נגרם נזק ולא היו נפגעים. זרועות הביטחון עצרו כמה צעירים לחקירה.

בחוגי המימשל בעזה מייחסים את הפעולות האחרונות ברצועה לקבוצת צעירים שהתארגנה בקיץ. מתוך אופי הפעולות מסיקים שקבוצה זו חסרה ציוד, כיוון שרוב הפיגועים נעשו על־ידי מיטעני נפץ מאולתרים מתוצרת בית. מסתבר גם שהפעילים הם מחוסרי נסיון.

על אף ההתארגנות הזאת אין חוזים התגברות הפעילות בחודשים הקרובים, הן בגלל עונת הגשמים, שתכביד על הפעילות בשטח, והן בגלל הפסיביות של האוכלוסיה, הנהנית מן הגיאות הכלכלית ברצועה ואינה רוצה להסתבך.

תייר אמריקאי נפל מרומי פירמידה

קהיר, 19 (ע"צ). תייר אמריקאי בן 24 נפל אתמול מרומי הפירמידה הגדולה של כאופס, והתנפצאה ל־גובה 140 מ' ונהרג.

לאחר לילה של בילוי משקאות בחברת ידידים, החליט התייר לטפס לפיסגת הפירמידה ביחד עם עלות השחר, אך כנראה התנפצה השמש הפולה קיבל סחרחורת ונפל.

היתה זו תאונה הראשונה מסוג זה כזה כבים רבות. בעבר היתה הפירמידה מקום התאבדות לאוהבים מיואשים.

נשיא סייגון מתנגד להצעה שתסכן משטרו

רמזים על עימות בינו לבין קיסינג'ר

סייגון, 19 (ע"ר, יו.פי. ואי.פי.). בעקבות הפגישה התשיעית בין ד"ר הנרי קיסינג'ר לבין נשיא דרום־ויטנאם, נגויאן ואן תיאו, שנמשכה היום כאן 5 שעות, גוברים הסימנים, כי ואן תיאו מתנגד לכל הצעת שלום העלולה לסכן את משטרו.

רמזים על העימות בין השניים הודלפו על אף הסודיות החמורה האופפת את השיחות, שבהן השתתפו גם רמטכ"ל צבא ארה"ב, הגנרל קרייטון אברמס ושגריר ארה"ב בסייגון, מר אלסוורת באנקר.

נמסר, כי הנשיא ואן תיאו חזר והדגיש, כי הפסקת אש חייבת להחול על כל הודו סין ואת השקפתו שאת עתידה המדיני של דרום וייטנאם צריכים לקבוע רק הוייטנאמים, בלי לחץ מבחוץ. הוא גם אמר, כי ממשלת קואליציה תוכל לקום רק באמצעות בחירות, בהיותו משוכנע שבחירות יחזקו את משטרו. ואן תיאו דחה מחדש את הצעת האנוי להקים ממשלה תלת־צדדית במקום ממשלתו.

ארה"ב שולחת ספינות טילים לים־התיכון

כמשקל שכנגד לספינות הסובייטיות

מאת מאיר כהן

צי ארה"ב שולח לים־התיכון ספינות טילים מטיפוס אשביל, כמשקל שכנגד לספינות הסובייטיות. הספינות מצויידות בטיל ים־ים החדש של ארה"ב שכינויו סטנדרד. זהו פיתוח שלישי של טיל נגד מכ"ם, לאחר שפותחו ממנו דגמים אוויר־קרקע וקרקע־אוויר או ים־אוויר.

כבו הדגמים הקודמים, מצוייד גם הדגם הימי של הטיל בראש־ביות נגד קרינה, המתביית על גלי המכ"ם של ספינות־הטילים הסובייטיות מ־דגם אוסה וקומאר. טווח הטיל 24 ק"מ.

„אוויאיישן וויק" מוסר, כי שתי הספינות הראשונות שנשלחו לים־התיכון הן: אנטילופ וראדי. ספינות אלה הינן בנות 225 טונות ו־מצויידות במכשירי רדאר וסונאר מ־שוכללים לאיתור צוללות ומטוסים. מהירותן 40 קשר לשעה. כלי הטילים מותקנים בהן בירכתיים.

שתי ספינות נוספות יצויידו בקרוב בטילי סטנדרד — מוסר „אוויאיישן וויק".

הסי.אי.אי. גנב את הספוטניק למשך 3 שעות

וואשינגטון, 19 (אי.פי.). סוכנות הביון המרכזית של ארה"ב גנבה למשך 3 שעות את הספוטניק הסובייטי כאשר הוצג בתערוכה נודדת סביב העולם מ־1958, — נמסר בספר חדש על מעללי הסי.אי.אי. מאת פטריק מקגארווי, סוכן לשעבר.

הוא טוען בספרו, כי אנשי סוכנות הביון פרקו את הספוטניק לחלקיו, שירטטו את מיבנהו, צילמוהו, הרכיבוהו מחדש והחזירוהו למקומו בלי שהדבר הורגש.

מקגארווי אומר, כי סוכנות־הביון הטילה צנזורה על הקטע שבו נאמר באיזו ארץ אירע הדבר.

האטה בהתפתחות הכלכלית בארה"ב

וואשינגטון, 19 (יופ"י). האטה ניכרת הסתמנה הקיץ בהתפתחות ה־כלכלית בארה"ב. שיעור האינפלציה גדל והיקף הגידול של הייצור ה־תעשייתי קטן בשליש.

משרד המסחר הודיע, כי ע"פ נתונים זמניים, היה הגידול הריאלי של הכלכלה ברבע השלישי של השנה 5.9 אחוזים, בהשוואה עם הגידול ה־בלתי־רגיל בשיעור 9.4 אחוזים ב־אפריל—יוני.

ועדה מטעם או"ם מאשימה את ישראל בכוונות סיפוח

תגובת ישראל: הדו"ח מסלף את המצב בשטחים

מרכז האו"ם, 19 (ע"ר וע"צ). ועדה מטעם האו"ם האשימה היום בדו"ח השנתי שלה את ישראל ב־מדיניות מכוונת של סיפוח ויישוב השטחים הכבושים. „מדיניות זו מנוגדת לזכויות האוכלוסיה של השטחים הנאלה", — נאמר בדו"ח.

הוועדה מורכבת מנציגי סרי לאנקה (ציילון), סומליה ויוגוסלביה ד היא הוקמה בדצמבר 1968. ישראל סירבה לשתף פעולה עמה ולהרשות לה לבקר בשטחים.

הוועדה מציינת בדו"ח, כי מטרת המדיניות הישראלית היא „לחולל שינויים קיצוניים באופי הפיזי ובהרכב הדמוגרפי של חלקים מן השטחים הכבושים והיסול מכוון של האופי הלאומי הפלשתיני של שטחים אלה. ממשלת ישראל השתמשה בניר מוקים של ביטחון כדי להצדיק הגליית, העברת אוכלוסין, הפקעת רכוש, יסוד ישובים ישראלים, הריסה בתים ושלילת זכותם של אנשים שנמלטו או גורשו מבתיהם לחזור אליהם".

הוועדה חזרה על המלצתה מן הפעם הקודמת, שהממונה ועדה נייטרלית, שאחד מחבריה ייבחר ע"י ה־מדינות ששטחיהן נכבשו והשני ע"י ישראל, כדי לפקח על מעשי שילטון הכיבוש הישראלי.

הדו"ח מציין בדאגה, כי מאז מלחמת ששת הימים הקימה ישראל לפחות 53 ישובים בשטחים. „עם זאת יש בשנה האחרונה סימנים לריכוך מסויים של תקנות הכיבוש, שהיו בעבר חמורות יתר מן המותר ע"י החוק הבינלאומי".

תגובת ישראל

משלחת ישראל באו"ם הגיבה על הדו"ח בציינה שהוא מציג בצורה מסולפת לחלוטין את המצב בשטחים. למעלה מ־150 אלף ערבים ביקרו בשטחים בקיץ האחרון. ברור לחלוטין, כי אנשים אלה לא היו באים שנה אחרי שנה לשטחים המוחזקים ע"י ישראל, אילו המצב בהם הזכיר ולוא רק במשהו את התנאים הקיימים לפי טענת הוועדה.

אמנסטי: ישראל לא מענה אסירים ערביים

(עסט"א). הנדריק רוטנברג, המזכיר המדיני של אמנסטי, דחה את ההאשמות כאילו ישראל מענה אסירים ערביים.

במכתב למערכת העתון ההולנדי „טרוב", שפירסם האשמות אלה, כתב מר רוטנברג, שאירגונו לא קיבל תלונות כאלה מזה 18 חדשים וכי אין זה הוגן לחזור על האשמות ישנות.

הואשם איש המאפיה בניו־יורק

ברוקלין, 19, (ע"ר). שומר ראש ששימש גם נהגו של אחד מאנשי המאפיה שנרצחו, הואשם היום ב־שבועת שקר — הרשעה ראשונה במיסגרת הפעולה הנמרצת המתנהלת עתה נגד הפשע המאורגן בניו־יורק.

התובע המחוזי של ברוקלין, יוג'ין גולד, הודיע על הגשת כתב־אישום נגד ג'ו שטרנפלד, בן ה־53, על שבועת שקר לפני חבר־מושבעים ב־קשר לרצח אחד מראשי המאפיה, תומס אבולי (תומס ראיין), בעולי אשתקד.

אמין מגרש גם בעלי אזרחות אפריקנית

קמפלה, 19 (ע"ר). הנשיא אידי אמין ציווה היום על גירוש כל האסיאנים בעלי אזרחות של קניה, טנזניה וזמביה.

לדברי רדיו אוגנדה, אמר אמין, כי עליהם לעזוב את המדינה עד ה־8 בנובמבר, המועד שנקבע לגירוש האסיאנים בעלי האזרחות הבריטית, ההודית, הפקיסטנית והבנגלה־דשית.

הצלחה גדולה ל„אותלו"

בביצוע אמני האופרה הישראלית

הטנור מיקלה נארדלי בתפקיד אותלו והסופרנו נתניה דברת בתפקיד דסדמונה

הצגת הבכורה של האופרה „אותלו" מאת ורדי בביצוע האופרה הישראלית התקיימה ב־14.10 בתל־אביב, וב־18.10 בבנייני האומה בירושלים, ונתקבלה בהתלהבות ותשואות סוערות של הקהל.

הצגת הבכורה בחיפה תתקיים ב־26.10. כן מוצגות הצגות נוספות בתל־אביב.

האופרה „אותלו" בוימה על ידי אדיס דה־פיליפ והמנצח הוא גיאורג זינגר.

הבריטון היווני לואיס מאניקס בתפקיד יאגו.

(מ)

אבן: עלינו להכות במחבלים ולא להמתין עד שיבואו לרצוח

„כל פעולת מניעה טובה מתרופה"

(צ). „חובתה הכוללת של ישראל היא להכות בטקה. הטרור הבינלאומי אש דיוצאים באשמתם אל־ירחשו להמתין עד שיבואו לרצוח את אנשיה, אבר אמר שר־החוץ, מר אבא אבן, בכנס מועצת מפלגת העבודה במחוז חיפה.

שר־החוץ ציין, כי ישראל תפעל את זכותה זו תוך התחשבות באספקטים המדיניים, אך יחד עם זאת לא תוכל לקבל את הקונצפציה לפעול רק כאשר אנו צופים על קבר קרבנותנו. כל פעולת מנע — אמר — טובה מתרופה וכל המונע פורענות כאילו הביא קידמה על הברכה.

המגע לסיפול המבלאומי בתביעת ההגה, ציין מר אבן, כי אנו נודע מכך שבאמצעי ארה"ב להגיע לאמנה בינלאומית שתהיה קיימת אליהם. נח ידור להפיל הדרה.

בדברי על הפעלת האליבית הערבית לאריפתא, הדגיש כי עבודה זו מהווה הרעה במיבלון מדיניות־ערב להביא את ישראל באורחציה.

הרב יוסף דורש הכתרה משותפת

מאת סופר „הארץ" בירושלים

הרב עובדיה יוסף דורש, כי הכתרתו לרב ראשי תיעשה יחד עם הכתרת הרב שלמה גורן. נודע, כי הרב יוסף הודיע זאת במפורש להנהלת הרב גורן הדיעבה בפאר ההר היבאו אליה האישים המוסמכים ביותר וכך העביד הכיכוי היא הבל. מבקורבי הרב יוסף נודע, כי הוא החליט שאם לא תיעשה דרישתו, יחרים את כל טקסי ההכתרה.

שם־טוב מערער על הקלות אוטומטיות להשקעות בשטחים

ערעור מפ"ם יידון בוועדת השרים ובממשלה

מאת סופרנו המדיני של „הארץ"

שר־הבריאות, מר ויקטור שם־טוב, ערער על החלטת הממשלה להעניק למיפעלים תעשייתיים שיוקמו בישובים ישראליים בשטחים המוחזקים, הטבות של מפעלים מאושרים. השר שם־טוב לא נכח בישיבת הממשלה כאשר אושרה החלטה זו.

יש להניח, כי הדיון בערעור השר שם־טוב מפ"ם יתקיים בהחלטת השרים בוועדת השרים לכלכלה. ואם ידחה, יבוא לבירור נוסף במליאת הממשלה.

השר שם־טוב אינו שולל עקרונית מתן הטבות לקיום ההנהגה להשקעות בשטחים, אך דורש דיון נפרד לגבי כל מיפעל שירצה להקים במקומות כאלה. מפ"ם מתנגדת למתן ההטבות בצורה אוטומטית לכל מי שיתקע ביישובים החדשים ב־שטחים.

בקורות בירושלים אמרו אתמול, כי יש להניח לערעור מר שם־טוב הוא חלק מן המחלוקת המתנהלת עם מפ"ם בקשר לעתיד השטחים. הם הוסיפו, כי ההחלטה האחרונה של מפ"ם, ההחלטת התיישבות קבע ברפיח, בניגוד אותה בממשלה. גם שרים מפ"ם בממשלה רואים את פיתחת רפיח כאיזור הנכלל בגבול הביטחון של ישראל. בשעתו הצביעו שרי מפ"ם — כמו שרים מתונים אחרים — בעד הקמת 3 מרכזים בפיתחת רפיח וכן בעד הקמת מרכז איזורי־חקלאי באיזור זה.

בממשלה הובעה תקוה, כי בוועדת המפלגה תצליח צמרת מפ"ם להשיג רוב שיתמוך בהתנחלות אזרחית בפיתחת רפיח.

מעשי ספסי השחון

(סוף מעמוד 1)

שגרירות לוב באתונה, לא מגיעת באורח גלוי צעירים על לאירגוני המחבלים. לשגרירות לובית ברומא היה קשר לאנשים כל צרכו לחבלה במטוס אל־על. צעירים ערביים שמכרו את המטען הממולכד לצעירות האנגליות, צרו ליד השגרירות הלובית ב־גם איש הפת"ח והעיתוני שנרצח רומא, היה עובד בשגרירות לוב עיר זו.

התפקיד מיוחד בשיגור לסדור ה מלאות בנראה השגרירות הב־בפריס. לא מן הנמנע, שבע־הדבר הגזק שסייבב לרצח המאים בניכנן. לא ידוע אם זה נעשה בתיאום עם שלטונות לוב, אך אין ספק, כי לשגרירות לוב בפאריס קשרים מיוחדים עם פלסתינאים. לפי כל הסימנים מלא תפקיד נכבד בשטח הצבאי הסורי בצרפת, אל־חמצרי, שנכנס להפקידו בעיצומו השנה.

אשר לשגרירויות של מדינות אחרות, ההערכה היא, כי בלירדן ולבנון, יש דיפלומטים רבים הכוכבים להגיש לאירגוני המחבלים — בה מיסתור, העברה נשק, או במתן דווח.

פעילים בעניין זה גם הצלאיי מכור, נבחר כבונית בה נמלט צירות תהגיעה כבקרב שעבר בהגרת בית ליד הזכון אל־על ב־לי בפאריס, סימני זיהוי א... יים.

קבר רחל היה סגור ביום פטירת רחל

(ע). — עשרות חסידים... ובסים בירושלים ובמקומות באר הגיעו אור ליום ה' ל ת התיקון חצות (תיקון רחל, קברה של רחל אמנו בבית ביום פטירתה, החל לפי הב בי"א בחשון, לתיבתהם מצא שערי הקבר נעולים.

בשרד הדתות הבמשל ה הודיעו בפירסומים בעתונות, שבמיעוט כי „ביום רחל" יהיה קבר פתוח כל הלילה. היילים בשער הגבול, שהופתעו עשרות כלי הרכב האנשים זו, לא ידעו דבר. בין הקהל אותה שעה דובר משרד הדתות עקיבא דרוק, שאמר: „אני משרד הדתות. זה לא בסדר בתנצל".

סמוך לשעה 7 בבוקר או הופיע השמש הממונה על קבר אך גם הוא לא ידע מדוע לא בית הקבר.

פרס ז'בוטינסקי לפרופ' יגאל ידין

(ס). פרס ז'בוטינסקי לספרות ו מחקר הוענק אמש לפרופ' יגאל ידין, על ספרו בר־כוכבא.

הפרס, בסך 3000 ל"י, הוענק ב־טקס הגיגי בבית סוקולוב בת"א בפני קהל רב, שכלל את משפחת ז'בוטינסקי, סופרים, אנשי מדע ומוקירין הרבים של חתן הפרס.

זכו בפיס

בסך —.150,000 ל"י זכו המספרים: 102729; 636859. בסך —.50,000 ל"י זכה המספר: 182898.

בסך —.12,500 ל"י זכו המספרים: 128416; 310420.

בסך —.6,250 ל"י זכו המספרים: 260598; 400313; 558909; 688650.

בסך —.600 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־03058; 08512; 11699; 27301; 34601; 47294; 64484; 78514; 96726; 96865.

בסך —.250 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־00429; 01855; 12818; 13401; 14635; 16187; 20683; 21622; 23775; 27017; 33420; 44845; 45667; 47492; 49360; 50799; 54825; 67714; 80416; 81899; 86137; 87815; 90681; 91364; 98936.

בסך —.100 ל"י זכו כל הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־0974; 2598; 4820; 4894; 6797; 7325; 9616.

בסך —.50 ל"י זכו הכרטיסים שמספריהם מסתיימים ב־0521; 0761; 1152; 1288; 1363; 1687; 2065; 2477; 2501; 2930; 3491; 3519; 3663; 3731; 4160; 4301; 4385; 5084; 5126; 5420; 5589; 5636; 6258; 6431; 6940; 7007; 7069; 7156; 7195; 7440; 7620; 7766; 7825; 7839; 7903; 8562; 9005; 9056; 9379.

בסך —.4 ל"י זכו כל הכרטיסים שמספריהם מסתיימים בספרה 1.

בסך —.1,250 ל"י זכו הכרטיסים הבאים: 025529; 056286; 057471; 080089; 087317; 111800; 162523; 197652; 293994; 327560; 344544; 364963; 422222; 438824; 520061; 559765; 597186; 607945; 650757; 696797; 718079.

ישראל לא תרשה

(סוף מעמוד 1)

הודעה נאמר, כי רציחת יריבים פוליטיים היא נהג שנקבע במסורת הפוליטית של המנהיגים הערביים זה כמה עשרות שנים. הטרור הפלשתינאי כאן ליקותו בשנים 1920—1, הכתמיד בשיטת הרצח הפוליטי נגד מנהיגים ערביים שניהלו בדרקיום עם האוכלוסיה היהודית. מספר ראשי המדינות, מנהיגי הדת, פקידים בכירים ושרים ערביים שנרצחו ע"י יריביהם הערבים מגיע לעשרות — נאמר בהודעה הישראלית.

הארגון האיקלקי „מאבק העם", שבו באזנים יסודות של הימין הקיצוני שאינם מיוצגים בפרלמנט, פירסם הודעה על קשריו עם זועייתר. נאמר, כי בכתב 1969 היה שיתוף פעולה בין זועייתר לבין ארגון מאבק העם, אך לאחר מכן נחלש הקשר.

אופטימיות

(סוף מעמוד 1)

המערך נגד ליבראליזציה זו הוא ה־חשש מכך שהתפוצה הלאומית ה־יהודית בברה"מ עלולה להיות מדבקת. בקורות מדיניות של ארה"ב מהוהים על הטיפה בקרב השמרנים בקרים התוכנים בין אוטוקים ודרישה זקן על צבבגה הפלסטיית ה־סובייטיים בביטא הלאומים השונים הכיבושים חותים בארצם.

גם אתמול שוחררו יהודים במוסקבה בהוצאת הכופר, בתנאי שיעזבו את בריתם בתוך 10 ימים. לא נאמר לשבוצה מבין 19 יהודים שהוזמנו היום להעצה בבמשד הדרכונים, — מפרו אבש סיהודי ישראל.

הנאי זה הל גם על אדם שאשתו ילדה הוא לא יספיק לעזוב במועד שנקבע. שעשה המהנדים בבוך הי־19 עדיין מבהליבים לנזרים להופיע לפני הוועדה. לעמה המחזי במדינינה כלפי היהודים המבקשים לעלות בי מוסקבה נהגים הרשויות בטאר ה־עדים כאילו לא בקבבה דבר. בבקרים אחדים הודיעו הפקידות, שאם לא ישלמו דמי הכופר, יבטל רשיון העליה.

איתות כאלה באביח לשני השידים: ביבנינים המבוגדר בפיטרוובסק והקודיא המנגהד בוילנה. לא נודה בצנים שבמוסקבה יש שינוי במדיניות הכופר.

איטליה הגבירה

(סוף מעמוד 1)

בפי הבובה, אין לבוכחה האיטלקיה כל עצבה על במב המעמדה להצביע על החוה האבבים לבמבע בהעלה. אף הבבצבה שבבוה אבעה. בבבבבה הפאב בה בבבב ה־אלבים, אין בוהבים לבר הביבה בווהע, אלא אם ייצבה הבהבבים ואבבבר יהיה להבהה את מביעה האצבעה. הצבעבים בהבבים ב־צייר אחר החד שעבר את הבבכבות אבבי מבבבה אבעה, שהועה זו צבוחה בקוה לבדי על אבבים מבבים בבבבבים בבבו בלאבבם בקוד זה. הבבבה הבבל הבבה, בלבה התיק בבמר לבחולקה הפוליטית של המבברה ברומא.

פאטוליצב חזר למוסקבה

מוסקבה, 19 (ע"צ). שר־החוץ ה־חוץ של בריה"מ, ניקולאי פאטוליצב, חזר היום לבמוסקבה מואשינגטון, עם הסכם על הסחר בסחורי עם ארה"ב.

פרס נובל להיינריך בל

קהולי נסע בו את ההתנגדות לפי־ליהודים, הבשוקפת בקצירוזה. ב־1951 ראה אור הרומן הב־

וינסנט בל, בנו של חתן פרס נובל לספרות, היינריך בל, נמצא עתה בישראל כמתנדב ומצפה לבואו של אביו לביקור בארץ. (צילום: ק. דיס)

(סוף מעמ' 1)

בל הוא הסופר הגרמני הי"ז שזכה בפרס נובל. לפניו זכו בו תיאודור מומסן ב־1902, רודולף אויקן ב־1908, פאול הייזה ב־1910, גרהארד האופטמן ב־1912, תומאס מן ב־1929 וכן המשוררת היהודיה נלי זקס, שהיתה לה אזרחות שוודית, אולם ברישום הרשמי של האקדמיה ה־שוודית למדעים היא רשומה כגרמניה. היא זכתה בפרס יחד עם ש"י עגנון ב־1966.

מר בל אמר היום באתונה, כי יקדיש חלק מכספי הפרס לקרן הבינלאומית לבען סופרים אסורים ומשפחותיהם.

בל אמר, כי הגיע ליוון מרומא וכי הוא נמצא בדרכו לישראל, שם יבקר אצל בנו הצעיר בין שלושת בניו. הוא אמר, כי בנו מתנגד לגיוס מטעמי מצפון ובמקום השירות ה־צבאי שלו, הוא עושה שירות אזרחי בעבודה במכון ישראלי למבן הער־רים.

(אי.פי.). מבון נמסר, כי הענקת פרס נובל לבל, המשתתף באופן פעיל במערכת הבחירות במערב־גרמניה למען הקאנצלר וילי בראנדט, — שבעצמו זכה בשעתו בפרס נובל לשלום — עשויה לתרום לבחירת מר בראנדט מחדש. מר בראנדט שלח למר בל ברכות לרגל קבלת הפרס.

בנו של הסופר, וינסנט בל, המנדב כעת בירושלים, אמר בתגובה על הענקת הפרס לאביו: „אבי ציפה לכבוד זה כבר שנים". וינסנט בן ה־22 אמר עוד: „לא קראתי את כל ספריו של אבי. כמה מהם קשים מאד. אולם אני אוהב את הספר „דעתו של ליצן" מכיוון שזה סיפור אהבה יפה".

*

בל נולד בקלן בדצמבר 1917, כבנו הי"ז של פסל. לאחר בחינות הבגרות החל בהכשרתו כסוחר ספרים. בתקופה זו גם החל בנסיונותיו הספרותיים הראשונים. ב־1938 גויס לשירות העבודה ובקיץ אותה שנה החל לשרת בצבא הגרמני. כחייל בחיל הרגלים נפצע שלוש פעמים. את שלושת חדשי המלחמה האחרונים בילה במחנה אמריקאי במזרח צרפת. עם שובו לקלן נרשם לאוניברסיטה ללימודי תרבות גרמנית. בתקופה זו צבר בנגריה של אחיו והחל שוב בכתיבה.

כאן 1947 פירסם סיפורים קצרים בירחונים ספרותיים ובעתונים וכתב תסכיתים לרדיו. ב־1949 הופיע ספרו הראשון: „הרכבת הגיעה בזמן". בספר זה נתן ביטוי לנושאים בהם הוא מטפל ברוב יצירותיו: גורל האדם, הנוער והרגאונים לקראת סופו; והאדם שנאסר עליו להתקומם נגד גורלו ומתוך היעדר ברירה הוא אומר „הוי לבלתי נבנה. כיוצא ה־

הרומן „ביליארד בהשע וחצי" שהופיע ב־1959 הוא אחד מספריו ה־חשובים. בספר זה העמיד בל את הבעיה המעסיקה אותו בכל יצירתו: היש גאולה לאדם או שמא סופו לרדת לטמיון. הרומן „השקפותיו של מוקיון" שהופיע ב־1963 זכה לשבחים נלהבים. ספרו האחרון עורסם בשנה אשתקד ושמו „דיוקן קבוצתי של גברת".

בל ביקר בישראל במאי 1969, לפי הזמנת שגריר ישראל בגרמניה באותה עת, מר אשר בן־נתן, בהיותו בארץ סיפר על אופן יצירתו: „אני כותב 3—4 שעות ביום, בדרך כלל מ־10 בבוקר עד 2 אחה"צ. אני כותב בבית. אני יוצא את הבית. תמיד יש לי באיזה מקום חדר שכור ושם אני רושם את שירי. לפעמים אני כתב קורא עתון, כשהסביבה איכה קורה עלי. בעבר כתבתי בגזה עלי הרות, בימים ובלילות, אלא שבמפרשלי דבר גובה לי שכר טוב יותר".

בגרמניה לא הגיבו על דברי ג. מאיר

מאת צ'ארלס דיצ'י, סופר „הארץ" בגרמניה

בון, 19 (מנוהל ל„הארץ"). במצב שלא היתה תגובה ציבורית ורשמית בגרמניה המערבית, לדברי הגבי גולדה מאיר בפרשת מינכן ולתשובת שר הפנים הבווארי.

„זידדויטשה צייטונג", העתון הכל־ארצי היחיד שהגיב, כותב, כי הצהרות הגבי מאיר מתונה, פשוטה, חד־משמעית ודיפלומטית ומצביעה על הביקורת לגבי אמצעי הבטחון הן של גרמניה והן של ישראל.

עתון זה מפרש את תגובת שר הפנים הבווארי כאילו קיבל את ביקורתה של הגבי מאיר, בעוד שדברי העתון „די ואלט" משתמע שהמיניסטריון פסל ביקורת זו.

אחת הסיבות לחוסר ההתעניינות בפרכה היא, שהציבור אינו יודע מה בעצם אירע בשדה התעופה הצבאי ליד מינכן, והאיל והדיווחות נסכרים בכוד.

בדרך כלל תומכת דעת הקהל בגרמניה בצעדי הדיכוי נגד הפלשתינים ותומכיהם. בבון אמר אחד המשקיפים, כי מענין שהמתפטרים היחידים בפרשת מינכן הם ישראלים, וכי הגרמנים לא הסיקו את המסקנות בענין זה.

מקורות בביירות:

יושב הסיכסוך בין פלגי פתח בלבנון

ביירות, 19 (ע"ר). המשבר בין שני פלגי פתח, שהביא לחילוקי ידיעות בין שתי הקבוצות, יושב בדרכי שלום, — מסרו מקורות דיפלומטיים ערביים כאן. ההסדר הושג הודות לתיווכו של שגריר אלג'יריה בביירות, מוחמד יזיד.

בקרבות בעמק בקעה שבמזרח לבנון, החליפו חברי שתי הקבוצות אש מרגמות ומקלעים בשבת, בה נהרגו 3 מחבלים. מאז היתה מתיחות רבה ביניהם.

דובר פתח אמר, כי המחלוקת פרצה בגלל הדחת המשמעת של קצין מקומי, אבו־יוסף אל־קאיד. נמסר, כי אל־קאיד התנגד להסכם שהושג בין אירגוני המחבלים וממשלת לבנון בעקבות פשיטת צה"ל.

עפ"י ההסכם, יועברו הן קאיד והן מפקד פתח בלבנון, אבו אל־זעים, לארצות ערביות אחרות. קאיד ייצא לאלג'יריה, בעוד שיעדו של אל־זעים עדיין לא ידוע.

זאב בשן — שגריר ברואנדה

מאת סופר „הארץ"

הממשלה עומדת לאשר ביום א' את מינויו של מר זאב בשן, בן 44, כשגריר ישראל ברואנדה — נודע אתמול בירושלים.

ורוד
המפלגה הליברלית
פעולות
ראה עמוד 28

עו"ד. רואה חשבון. בנקאי

נציגך ברשם החברות „הד רם" בע"מ

מעמידה לרשותך שירות אמין ומהיר לכל המידע השירותים ברשם החברות בירושלים

הכוללת, בין היתר: עיון, צלום, אמות והעתקות פרטים מתיקי רשם החברות.

בדבר פרטים נא לפנות ל„הד־רם" בע"מ:

תל־אביב, רח' החשמונאים 68 טל. 23 70 70 24 50 50

ירושלים, רח' החבצלת 5 טל. 22 22 38 22 22 30

ביום השנה השלושים עברה לפטירתה של יקירתנו

רחל ליבובי ז"ל

נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה ביום ג' כ"ח חשון תשל"ג 24.10.72

המשפחה ומוקירי זכרה בה אספים בשעה 3.00 בבית חיים ליבוביץ, רח' הירקון 92, ת"א וב־3.30 בבית העלמין סגולה פתח־תקוה.

המשפחה

ביום ראשון י"ד חשון (22.10.72) במלאת שלשים לפטירת יקירנו

דוד לזר (לזרובסקי) ז"ל

תערך אזכרה ליד קברו

בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין בחולון

תחבורה בשעה 3.00

מבית המנוח רח' שדה בוקר 12, גבעתיים

ומבית „הארץ", רח' מזא"ה 56, תל־אביב

המשפחה

הארץ

יום ששי, י"ב בחשון תשל"ג
20 באוקטובר 1972

בתל־אביב: המערכת וההנהלה מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מח' המודעות רח' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מח' המצה ומנויים מזא"ה 75, טל' 623311 ת. ד. 233. מס' מיקוד: 61000.
ירושלים: רח' החבצלת 2 טל' 224245-6, ת. ד. 273
חיפה: רחוב טורונטו 20 טלפון 8—661166, ת. ד. 5259

מו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 תל־אביב
העורך: גרשום שוקן. האחראי: שמעון סאמט.

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.

HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B. 233, Tel. 62331

לקראת נורמליזציה

[...]טעה מי שהבין כי סימנו בטרם עת של ביקור ראש ממשלת [...]ים במוסקבה הוא סיכון להסבך הקרע בין שתי הארצות. הנכונות [...]ריה להוסיף ולראות בהווה הידידות בסיס ליחסי שתי הארצות [...]שתה לראש בריה"מ המועצות להבטיח לקהיר את הסבך תמיכתם [...]מרית והמדינית. אם ייצא לפועל ביקורם של המנהיגים הסובייטי[ם] במצרים, יהיה בכך אות כי היחסים בין השתיים חזרו להיות [...]אליים.

נורמאליים, להבדיל כמה שהיו בטרם ציווה הנשיא סאדאת [ל]יועצים הסובייטיים לפנות את מצרים. ואפשר להניח כי מה [ש]קשה במצרים לקבל בברית המועצות היא קיבה כאשר עוד היו [...]יים קשורות בברית הדוקה שאין דומה לה מחוץ לגוש הסובייטי [...]תקבל גם בעתיד. לכך הסרים גם האמון, גם האינטנסיביות של [...]סובייטי בקביעת מאחז במזרח התיכון.

לשתי הארצות יש ענין בנורמליזאציה ביחסיהן: מצרים רוצה [...]הבטיח אספקת נשק וסיוע, ולוא רק בהסוגים שקיבלה עד עתה וכן [...]יזכה מדינית, ולוא רק עם ההגבלות שהוטלו עליה בעבר. ואילו [...]ייסים במאגים לוותר על מעמד והשפעה במדינה הערבית הרא[שית] [...]שקנו לעצמם בבזבוז כח רב. אינטרסים אלה די בהם כדי להפגיש הצדדים איכם באמצע הדרך ולקשור אותם ביחסים טובים אך [...]לים. וכך היחסים עשויים להיראות, כי בניגוד למה שהיה מקובל [...]ר, אין לאף אחד מן הצדדים עניין הנראה לעין להדק ולהעמיק [...] היזדקקות ההדדית ביניהן: האשליות מהשנים *1971—1968* [...]ו אצל שתיהן גם יחד.

קוי האווירה בפרשת אוטוקרס

יש לברך על החלטתו של היועץ המשפטי לממשלה לנקוט [...]צים משפטיים ומשמעתיים נגד עובדי ציבור שקיבלו טובות [...] מאוטוקרס. החלטה זו עשויה להרים לניקוי האווירה הציבורית [...]סון המגמות של ירידת המוסר שלדעת רבים מורגשת לאחרונה [...]קים שונים של המנגנונים הציבוריים. פירסום הפרטים הנוגע [...]בלי טובות ההנאה ופרסום המסקנות לגבי נותניהן מטעם [...]ליו של מר זוביבינסקי יאפשר לציבור לשפוט עד כמה מקיפים [...]צים המשפטיים ועד כמה הם חלים על כל אלה שידוע עליהם [...]גע בפרשה.

עם זאת יש לזכור כי טובות ההנאה האישיות עם כל המשמעות [...]מורית שלהן הן רק חלק מהבעיה הרחבה של פרשת אוטוקרס־[...]ד. בידי מקבלי טובות הנאה אלו היתה אפשרות לתת למר [...]ינסקי זכויות, הטבות ועיסקות על חשבון הציבור שעלו בוודאי [...] כונים על מה שקיבלו. אולם מעמדם לא איפשר להם להיות [...]אים לנזקים של מאות מיליוני ל"י שנבעו מהחלטות עקרוניות [...]ר לעיסקות עם לילנד ואוטוקרס.

אלה שהחליטו על מתן מונופול ללילנד ללא תמורה מתאימה [...]ק בישראל; אלה שהמשיכו במונופול גם כאשר כבר היה ברור [...] נזקים ענקיים ויתרונותיו אפסיים: אלה שהתעלמו מעדויות [...]ות וניבנות על מכוניות, מכאיות ואוטובוסים גרועים שהנהגים [...]יבור כולכים עבורם הרבה יותר ממחירם של כלי הובלה הטובים [...]ר בעולם; אלה שהוליכו מכספי הציבור ללא הסבר מניח את [...]ת — עמדו בהירארכיה הבירוקרטית והציבורית הרבה מעל למקבלי [...]ות ההנאה הקטנות. הפעלת הדין לגבי הלוויתנים כמו לגבי [...] הרקק היא תנאי הכרחי לטבירות המוסר הצבורי. אולם לא רק [...]נו.

ההחלטה שהתקבלה לאחרונה להכריך בפטור ממסים למר־[...] מכוניות ומשאיות פירוכה הסבך המיכגם המהותיים שב־[...]ת אוטוקרס־לילנד. פירוקה מתן זכות לאנשים ולחברות לגבות [...]בור את המסים שהממשלה מוותרת עליהם. זוהי מתנת־חינם [...]לה להגיע לסכומים נכבדים ביותר מדי שנה. הסקת מסקנות [...] כל עניין ולגבי האחראים "הגדולים" לפרשת אוטוקרס [...]מי עשויה עדיין לבטל את המשך המישגה הכלכלי בתחום [...]ב ולחסוך למדינה ולמשק סכומי ענק. צעדים כאלה יחדירו [...] ההכרה כי גם הדרגים העליונים של השלטון עשויים להיקרא [...]ו דו"ח לציבור על מעשיהם.

סכנת ספר הנישומים

יש להצטער על ועידת כישה של ועדה אשר העלתה מתחום [...]ויה את הרעיון לפרסם ספר נישומים. בכך סיפקה אמנם תחמו־[...] לנאום הצב־להבות של מזכיר ההסתדרות מר יצחק בן־אהרון, [...]ילופי דברים בוועדת הכספים אתמול. אך ספק אם עשתה [...]ות של ממש לעניין שעליו הופקדה — הצגת שיפורים בנוהלי [...]רות שומות מס הכנסה.

לוא ניתן היה להבטיח שספר נישומים מלא ומעודכן יופיע [...] קצר אחרי תום שנת המס אליה הוא מתייחס, היה אפשר לפחות [...]ל ויפח עניינים על מעלותיו ותסרונותיו. השאלה העיקרית [...]ותה נישאלת היא אם רצוי הסדר אשר בא במפורש לעודד [...]חים שיפקחו עין איש על מעשיו ומחדליו של חברו וימסרו [...]צות על כל מה שנראה להם כחריגה. אולם גם מי שעונה [...]וב על כאלה זו חייב לפחות לדרוש, שפעולת הבילוש תיעשה [...] סמך נתונים מלאים ומעודכנים.

נוכח קצב הטיפול של פקידי השומה בדוחו"ת על הכנסה ונהלי [...] מדה בכלל, אין תנאי זה יכול להתמלא, לפי עדות שלטונות [...]ס עצמם. על כך יש מקום לבוא בטענות למינהל הכנסות המדינה, [...]ם אין לעקוף את הקושי על ידי נקיטת אחת משתי הדרכים [...]חרות: פירסום כוזרן של נתונים חלקיים וארעיים, או פירסום [...]נים שהם אמנם מלאים ובדוקים אך כוכן אבד עליהם הכלח. [...]ה יהפכו את פעולת הבילוש לגישוש באפילה, ואת ההסדר [...] דעת רבים אינו נאה — למסוכן.

הסכם סחר או מחווה פוליטי?

להסכם הסחר לשלוש שנים, שהתמו השבוע ארה"ב ובריה"מ, [...]ות פוליטית יותר מאשר כלכלית. לפי המוסכם, יגיע התיקף [...]ל של הסחר בין שתי המעצמות, אחרי שיוגדל פי שלושה תוך [...]וש שנים, ל־1.5 מיליארד דולר. דובר מיניסטריון הסחר האמרי־[...] הסביר, כי היחס בין היצוא והיבוא יישאר 1:3 לטובת ארה"ב. [...]יש הדבר, גם אם יתאמתו התקוות לניצול המסגרת החדשה [...]לאות, יגדל היצוא האמריקאי לבריה"מ כ־375 מיליון דולר השנה [...]1,125 מיליון בעוד שלוש שנים. תוספת 750 מיליון דולר אינה [...]יתת שינוי מהפכני, בוודאי לא ביחס לסך־הכל היצוא האמריקאי. [...] אמנם, לוא שימשו 750 המיליונים לכיסוי הגרעון במאזן התש־[...]ום האמריקאי, היה זה דבר לא מבוטל. ואולם ארה"ב תעמיד [...]ות בריה"מ אשראי מכספי הבנק ליצוא ויבוא — הווה אומר, [...]ות חלק מהיצוא המוגדל יכוסה על ידי כלל המסים האמריקאי [...] בכספו הוקמה הקרן של הבנק ליצוא ויבוא.

כדי שתוכל וושינגטון לתת אשראי מכספי בנק ממשלתי זה, [...]ה צורך (לפי החוק) לסלק חובות קודמים. לשם כך נערך ההסכם [...] הסדרת החוב הסובייטי מימי מלחמת העולם השניה. מתוך 11,000 [...]ליון שהצטברו, תחזיר מוסקבה כ־725 מיליון עד שנת 2001 (!). [...]ומר בשיעורים של כ־10 מיליון דולר לשנה.

שני הצדדים התחייבו גם להעניק זה לזה מעמד של מדינה [...]עדפת ביותר בתחום הסחר, דבר שיש לו משמעות רק לגבי ארה"ב, [...]צטרך להנמיך שיעורי מכס על סחורות סובייטיות מיובאות, אך [...] לו משמעות לגבי בריה"מ, שבה הן סחר החוץ והסחר הפנימי [...]ותוני המשטר מוחזק בידי המדינה, הקובעת באופן שרירותי את [...]מחירים לצרכן, ללא קשר הכרחי כלשהו עם המחיר האמיתי של [...]חורה.

אין להניח איפוא שוואשינגטון באמת צופה ליכולת הכלכלה [...]אמריקאית מהשוק הסובייטי. סחר בממדים רציניים — מבחינת [...]ה"ב — יכול להתפתח רק אם יהיו בידי הסובייטים די סחורות [...] האמריקאים מוכנים לקנות, או אם תהיה מוסקבה מוכנה לרדת [...]הדרגה את מלאי הזהב שלה. ומכיוון שבהעדר שני הדברים, נודע [...]הסכם ערך רב בעיקר בשביל הכלכלה הסובייטית, יש לראות בו [...]עיקר ביטוי לרצונה של ארה"ב לסייע לרוסים מתוך תקווה שלטווח [...]ארוך זה ישתלם לא רק במישור הפוליטי אלא גם במישור הכלכלי.

כוחו של הסטטוס־קוו

חוסר תזוזה במצב נוח הצופן סכנות בעתיד

מאת א. שווייצר

אילו בורכו עורכיה המדיניים של הטלוויזיה הישראלית במעט דמיון וכושר המצאה, ספק אם היו גוררים את ג'וזף סיסקו לראיון בתוכנית "מוקד" בשבוע שעבר. שהרי אין סיבה אקטואלית בימי אוקטובר יפים אלה של שנת 1972 לתור את האופק המדיני של ישראל דווקא בהדרכתו של עובד בכיר בסטייט דפרטמנט ה־אמריקאי. עינינו בארה"ב מתנהלים על מי מנוחות, ודרוש היה כאיכין מיוחד מצד כמה בעלי דעה ישראליים כדי לפרש את דברי סיסקו כרמז להחייאת תוכנית רוג'רס, ואת התוכנית כאיום אפקטיבי לבטחונה, שלומה ורווחתה של ישראל.

בנקודת התצפית של ימים אלה נראים האיומים וההבטחות הכרוכים במצבה של ישראל בלתי ריאליים באופן שווה. הרוגע הוא המאפיין את יחסי החוץ של ישראל ואין לפי שעה סימנים לשינוי צפוי בעובדות היסוד שמצירופן נוצרה הרגיעה.

*

ראשית, המעצמות. הישראלי המצוי נוהג להפחיד את עצמו בדחליל הקרוי ניכסון ב'. לאחר שנשיאה הנוכחי של ארה"ב הוכיח את ידידותו התכליתית לישראל, אומרים הבריות כי לאחר הבחירות, בהיותו משוחרר מהדאגה לבוחרים היהודיים בארצו, יראה לנו את שיניו. אך מלבד מה שיש ספק אם ניכסון סייע לישראל כדי להיבנות אצל היהודים, או שמא קודם כול הסיוע לישראל מטעמי האינטרס הלאומי האמריקאי לניצול תוצאותיו לצרכים אלקטורליים, הרי בידבה שיש כאן אי־הבנה במגמות המאבק הפוליטי המתנהל עכשיו בארה"ב.

גם, אם הנשיא לא יוכל להיבחר לכהונה שלישית, מפלגתו לא תחדל להתקיים ב־1973. אדרבא, הרפובליקאים עושים אתה מאמץ לבניית קואליציה חדשה שתהפוך אותם למפלגת־רוב נצחית, כפי שהיו הדמוקראטים כאן שנות ה־30 (עם הפסקה קצרה בראשית שנות ה־50).

בשביל קואליציה זו הבוחרים היהודים חשובים יותר משהם חשובים לניכסון עכשיו (הרוב שלו עשוי להיות מובטח גם בלעדיהם). באותה מידה שהקול היהודי הדריך את מדיניותו של הנשיא, היא עשויה להדריכו גם בעתיד בלחץ המפלגה הרפובליקאית — וידוע, כי ניכסון הוא ראשית כל איש מפלגה נאמן.

ואשר למעצמה השנית, הרי היא ספק הוצאה, ספק הוציאה את עצמה מכלל אלה המאיימים בפועל על שלוותו. מטעמים שונים שהבדו יחד, אין השעה כשרה לאקטיביזם סובייטי במזרח התיכון. ברית־המועצות נתונה במשבר המשבר הוליכה בסוסית במשטרה הכלכלי: הכשל, 55 שנים אחרי ההפכה שהשליטה את המשטר הנוכחי, אין ביכולתו לספק את צורכי האוכלוסיה בלחם. ואם צריך לקנות חיטה בארה"ב, ומבקשים להרחיב את הסחר עמה ולקבל אשראים ממנה, הרי לא מתכתשים אותה על נושא שולי כמו המזרח התיכון. על אחת כמה וכמה לא עושים כך, כאשר ארצות ערב לא הוכיחו יציבות יתרה בדביקותם בפטרון הסובייטי.

שיקולים מדיניים וכלכליים כאחד מדברים איפוא בזכות פרופיל סובייטי נמוך באזור — ופירוש הדבר שישראל אינה צריכה לחשוש מפני סיכסוך ישיר עם מוסקבה כפי שצריכה היתה לחשוש בשנים 1968—1971.

*

קיצורו של דבר, ב־1973 — וגם אחריה כפי הנראה — לא יהיה המזרח התיכון זירה לפעילות מאומצת של המעצמות. מכאן, שאם תחול תזוזה בסיכסוך הישראלי־ערבי, ראשיתה ונביעה צריכים לבוא מתוך האיזור עצמו, קרי ישראל וארצות ערב. וכפי שהדברים נראים עכשיו, לא צפויה תזוזה הראויה לשמה. שכן לישראל נוח המצב בטווח הקצר, ואין אנשי מדינה נוהגים לשאוף לשינוי מצב נוח. ואשר לערבים, הם נראים כמו שאין בכוחם לעשות את מצבה של ישראל בלתי נוח, או לחילופין — להציע לה פשרה שבגללה כדאי יהיה לפוליטיקאים הישראליים לסכן את הנוחות שבנסיבות הנוכחיות.

דרוש הפילוג מופלג וההעלמות מעובדות החיים במדיניות המצרית כדי להאמין שקהיר תוכל לפתות את ישראל בתנאים אשר לפחות שקולים כנגד מה שהיא מחזיקה בידה עתה. ועוד יותר מהאמורים הדברים במצרים, אמור הדבר לגבי ירדן. המלך בא לעשות עסקים עם ישראל בידיים ריקות; ואילו הפלשתינאים, אפילו ידיים אין להם. ישראל לא תפנה את יהודה ושומרון רק על פי שיקולי הטווח הארוך — והשיקולים המיידיים מדברים בזכות הסטטוס קוו.

מן ההיסטוריה לא נלמדים לקחים כמו מן הטבע. על כן אין אמיתותם כאמיתות הסיכומים הנגזרים מהלכי מחשבה מתימאטיים. אך אם יש לקח כאשר על־פי נסיונם של עמים אחרים, הריהו כי טוב לא יצמח לנו מהמשך הכיבוש לאורך ימים בגדה המערבית. ואף על פי כן אין זה מציאותי להניח, כי על יסוד עיון בלבד, ויהיה זה עיון הנשען על שורת דוגמאות היסטוריות, ינועו מנהיגי ישראל לעשיית הסדרים שיש בהם שינוי מהותי בסטאטוס קוו. אם הירדנים או הפלשתינאים לא יכריחו את ישראל לפנות את יהודה ושומרון, חלקם או כולם, לא יהיה פינוי; ופטיציות בלבד לא יספיקו לכך.

*

אף על פי שהחרדה מפני המחר, מפני הבלתי נודע, היא מיסודות הקיום האנושי, אין הבריות נוהגות לכוון את מעשיהם המוספים על פי החזוי בעתיד — ובייחוד כאשר ההווה הוא נוח. אולי הכרה זו היא הסיבה לפסימיות העמוקה הנסוכה על מחשבתם והשקפותיהם של ההיסטוריונים, והיא הסיבה לפסימיות ההולמת את חזיות ההתפתחויות באזור.

זו שעת כושר לישראל להגיע לידי הסדר עם הערבים, אך הנוחות הנוכחית שבשב, אל תעשה מכאן, חוסר הריאליזם הערבי מכאן, חוברים יחד למניעת הסדר. התוצאה לא תהיה רק, כפי שסבור למשל שר הבטחון, כי יהודים וערבים ילמדו לחיות יחדיו, אלא גם שייאגר חומר נפץ לקראת התנגשויות עתידות, בלתי נמנעות למעשה.

אין דבר קל יותר מלבוא בטענות אל המנהיגים על שאין הם עושים את מה שצריך לעשות על פי ההגיון. בישראל של שנות ה־70 אין המנהיגים שליטים כל־יכולים, וגם אילו רצו לחולל שינוי בסטטוס־קוו, ספק אם היו זוכים בתמיכת הציבור. אין בישראל רוב, ואפילו לא מיעוט ניכר, השואף לשינוי מעין זה — ואין בצד השני כוח מדיני המסוגל לעודד הסתכנות ישראלית בשינוי. ייתכן שהאשם בערבים וייתכן שהוא בנו: מבחינת התוצאות אין לכך חשיבות ממשית.

גולדה, אנא, הישארי

באילו נימוקים ישכנעו את רה"מ לכהן גם אחרי הבחירות

מאת שבתי טבת

כאן הודיעה הגב' גולדה מאיר — בכלל זה בראיון טלוויזיה לבי.בי.סי. — כי לא תקבל על עצמה כהונה נוספת. עוד הוסיפה וחיזקה את עמדתה זו פעמים אחדות, ובאחרונה לפני ימים אחדים. הואיל ואנו יודעים, כי הצהרות מעין אלה, בדרך כלל, אינן תוצרת טהורה של תום־לב ומחשבה חסרת־כוונות, הרי עלינו להניח ולשער כבר עתה באילו נימוקים יצליחו חבריה־לדעה והתלמידים בהנהגתה לשכנעה לחזור בה מהחלטתה.

דומה, כי ה"טריק" הנודע, היעיל והישן — "התנועה קוראת לך" — לא יספיק הפעם, או שלא יספיק כאמצעי בלעדי. כלומר, ודאי שיגידו לה "זו השעה", "את כל חייך הקדשת לתנועה ולעם, כה פתאום לעזוב באמצע?" (כן, באמצע), "אנחנו יודעים עד כמה קשה עלייך השלטון וכי באמת באמת היית רוצה להקדיש את עתותייך לקריאה, עיון ועבודה בשלווה, אבל את חייבת להתחשב בכפעל, בחברים, בכל שנוצר כאן, עלייך לקבל את גזירת הגורל" ועוד ועוד. ברור גם שללא גישה ויצירת רקע כאלה, לא יצלח כל נימוק אחר.

אבל יש לזכור כי הגב' מאיר מחוננת בחושים טובים והיא יודעת, מזה כמה שנים לפחות, שחלק גדול בציבור רואה בדיבורים כאלה "טריק" וכאשר מדוחים לה עליהם — היא רח בלחייך תוך ספקנו. היא תחשוד שאם תהוכבע רק בגמוש של "התנועה מחייבת" יהיו רבים שיאמרו, שמלכתחילה לא התכוונה למה שאמרה וכל מה שביקשה היה והחנונים על ברך של "חבריגה". על כן דרוש — בעצם דרושים — עוד מנופי־פעולה ושכנוע.

לעצמי נראה לי הדבר כמו השמידה הגב' מאיר את "חבריגה" בפני מבחן שמשמעותו היא נוסח "נו, נראה אתכם, איפה כושר ההמצאה שלכם?" וכיוון שכך תהא זאת בתוזקת עצה טובה לוא יתחילו כבר עתה, שנה לפני המועד הנקוב לבחירות, לאמץ את שרידי ההמצאה.

*

דבר ראשון: יש לחזק אותה בדעתה שהגיל — 76 שנה — אינו חשוב. הדרך היעילה היא על־ידי מתן דוגמה *מחברים־לדרך*. אסור להזכיר את בן־גוריון, שפרש בגיל 76, מוטב להרחיב את הדיבור על מאיר יערי. ראשית, בתור נושא־גס הוא עתה מהמהיבים על הגב' מאיר. שנית, יערי אמר לועדה המדינית של מפ"ם "ספרו לסבתה" שלא עניין הגיל הוא הוא שהכריע בהחלטה להנהיג רוטאציה בצמרת מפ"ם. ואם יערי, שהוא עצמו סבא, ואולי אף קרוב למעמד המכובד של סב לנינים, יש בכחו לומר לאנשיו "ספרו לסבתה" פירוש הדבר שעודו חש עצמו צעיר מאד. ייתכן כמובן שהסבתה של מאיר יערי עודה חיה בשיבה טובה, בת 116 או 126, ואז בהשוואה אליה הגב' מאיר היא עדיין כמו גימנזיסטית.

ואז יש כמובן להעלות בפניה את מה שנבון לקרוא — לוא היה זה רק כשחוק שחכם — "ספיר גמביט". כלומר, מה באמת יהיה? היא הולכת, ספיר הולך (בכל ההצהרות של הגב' מאיר יש רק להחליף את גוף ראשון נקבה לזכר כדי שתתקבלנה הצהרותיו), מה באמת יהיה? אבל ב"גמביט" הזה יש לזכור היטב שהגב' מאיר היא רב־אמן בין־לאומי בשיטה "אם אתה הולך אני הולכת".

ב־1959 התקינה לבן־גוריון מהלך מרהיב כאשר "התפטרה" ממשרת שר החוץ והודיעה שלא תשמש בשום כיסא מפלגתי, ציבורי או ממלכתי. אז הודה צומצו גם התפטרותו של זלמן ארן ז"ל. ב־1961 חזרה הגב' מאיר על ה"גמביט" והיתה במפא"י "התפטרות הטריקיה". בסוכזיות הסביר אז ארן היטב, שאם הגב' מאיר מתפטרת הרי גם הוא מתפטר ואז שלא יהיה ספק שגם ספיר בחזקת מתפטר. לכן כדי ש"גמביט ספיר" יצלח עתה יש לכרוך לספיר עוד "מתפטרים בכוח". יש להסביר לגב' מאיר: "אם את הולכת, ספיר הולך, אם ספיר הולך גם שרף הולך, ואם שרף הולך גם בבה אידלסון תתפטר ממועצת הפועלות" וכו'.

*

למרבה הצער אי אפשר לומר "גם יעקב שמשון שפירא הולך" — כי להלה יש הרגל ללכת ולשוב, ללכת ולשוב. כך ייווצר כוח שכנוע אדיר. שכן מה באמת יקרה? המפלגה, הכלכלה, ההסתדרות, חברת העובדים, הארץ כולה, העם היהודי, יפלו לידים בלתי־אחראיות. כל מיני "צעירים" וסתם צעירים יקפצו על השלטון כעדת קניבלים מוכי טרוף. יתחילו לשנות על ימין ועל שמאל והשינוי — זאת אין צורך להדגיש לגב' מאיר — הוא הרס. השינוי הוא הרס! והיא לא תיתן יד להרס הבנין, המפעל, התנועה וודאי לא לחיסול "חבריגה". שכן שינוי הוא גם "חיסול" פשוטו כמשמעו.

גולדה מאיר

בנסיבות אחרות היה "גמביט ספיר" מספיק די והותר. היה בו כדי לשכנע את הגב' מאיר להישאר בכהונתה לעוד מאתיים שנה נוספות. אבל כאמור, העתים נשתנו. אין עוד בנוער אותו להט אמונה, הציבור נעשה פקפקן (הוא שומע פתאום ששר האוצר, איש העבודה, מכר דולרים בשוק השחור), כל דבר היוצא מלבו של עסקן מפלגתי נשמע לו מזויף. גם אמצעי התקשורת השתנו, שום מאמר ראשי ב"דבר" אין לו ההדים שהיו לו אז. פעם כל הארץ היתה נבהלת, כפר־יהושע תרגנית, ביום גם קוראי "דבר" נעשים חשדנים. לכן יש לשכלל את "גמביט ספיר" ולקשור לשרשרת התפטרויות גם הצהרות אמונים ממי שאינם "חבריגה" מאה אחוזים.

כל העסק ייראה הרבה יותר טוב אם גם משה דיין יאמר "גולדה, את הולכת — אני הולך". שכן במקרה זה גם יגאל אלון יעשה כמותו. ויש די נימוקים לדבר אל לבם של דיין ואלון שיקשרו ל"גמביט ספיר". כאשר שניים אלה יהיו בתבונה לא יהיה כל קושי לקשט שבועות של אמונים לחיים ולמוות (הפוליטיים) מיתר חלקי הקואליציה, במערך ומחוץ לו.

*

כן, "גמביט ספיר" מועשר הוא בכוח משכנע. שכן אז באמת תראה הגב' מאיר שאם היא הולכת אז הכל מתמוטט, אבל ממש הכל. ודבר כזה לא תוכל להרשות לעצמה. אף על פי כן הזהיר והנבון מחשבים את דרכם עד הסוף ויש לחשוב על אמצעי־שכנוע רזרביים, אם לצורך התבודה, אם לצורך השלמת האדרת המסע להחזרת הגב' מאיר לראשות הממשלה.

כך או אחרת יש להביא בחשבון את רגישותה של הגב' מאיר לדעת הקהל בעולם, היהודית בפרט הכללית בכלל, האמריקאית בפרט [...] בכלל. נאמר שהנשיא ניכסון יאמר — או ירמוז, ישביע, יסביר, יחזור או משהו כזה — שהוא מקווה שהגב' מאיר תישאר ראש־ממשלה. ואז קופצים מאליהם סיכויי השלום באזור, ממילא בעולם, וביתר־שאת הקשר עם ארצות־הברית, קשר מסועף של הבנות בהתוויות, מדיניות וכלכליות. זה יהיה לא־אספק כלי שבוע מחוץ — ש"הקשר האמריקאי" יתמוטט וייעלם אם הגב' מאיר לא תשב בכסא ראש הממשלה. וכך נוכל לגרור גם את ההיסטוריה לעזרתנו. היא — ההיסטוריה — תכעס מאד על הגב' מאיר. ואיזה ראש־ממשלה יהודי ירצה להיכנס להיסטוריה ברגל שמאל?

קשה להבין זאת, אבל בחו"ל כאשר ראש־ממשלה מתפטר לא קורה דבר, ודאי לא רעש אדמה. הנה יא[ן] גם אוטו קראג אמר ועשה והוא זה; היצוא הדבר לא קטן, הבלם של קופנהגן ממשיך לתת את "קופליה" ההיסטוריה הדנית לא נפגמה. אבל אצלנו זה אחרת והסיבה לכך היא אולי אמוציונלית. וזה נימוק חשוב בפני עצמו. בדנמרק ודאי היו שאמרו "חבל שהתפטר קראג", אלא שכעבור שעה קלה שכחו צערם וחזרו לעבודתם הרגילה.

אבל כאן יש לחוש שסירובה של הגב' מאיר יגרום משברים נפשיים חמורים לאנשים רבים. לכשיל, כל אלה שהיו רגילים לפחד מפניה (והאלוהים יודע שהפחד מפניה היא הרצרת אישית של כל אחד מפחדניה, שהיא עצמה לא יצרה אותו ואולי אף לא מודעת לגביו) — מה יעשו הילו? הכיצד ימלאו את תפקידיהם במוסדות השונים כאשר לא יהיה להם ממי לירוא, בכל־כגי "בבת תנה־גילדה" לא ידריך אותם במחשבה, במעשה ובהתייחסות לעולם הסובב אותם.

צריך, איפוא, לומר לגב' מאיר שהשחרור מהפחד עלול להביא להתפרצות חמורות, אישיות וציבוריות. יש להביא לפניה דוגמאות כתולדות החברה האנושית למקרים כבין אלה, כאשר הסמכות נעלמה. אני לא רוצה לפתוח פה לשטן, אבל אנו יודעים שחלק חשוב כמלות החברה האמריקאית נבע מערעור הסמכות, מהיעלם מקור הפחד. תארו לעצמכם שלפתע חלק מעסקנינו פונים לסמים, לל.ס.ד., למתירנות חסרת התחתית והקרה.

*

ובאחרונה, רצוני להוסיף גם מילת־הפצרה קטנה משלי, יהודה משקלה בלחץ על הגב' מאיר אשר יהיה. לי אין כוח־סבל מספיק לראות את הגב' מאיר משוטטת בערב בשום על כביש תל־אביבי, משום שאין לה רכב ומשום שאף אחת מהמכוניות העוברות ביעף אינה מעניקה לה טרמפ. אני יודע שלבי לא יעמוד בי כאשר אדע שעמדה בזוכות הרימה יד לאוטובוס.

אנא, גולדה, הישארי.

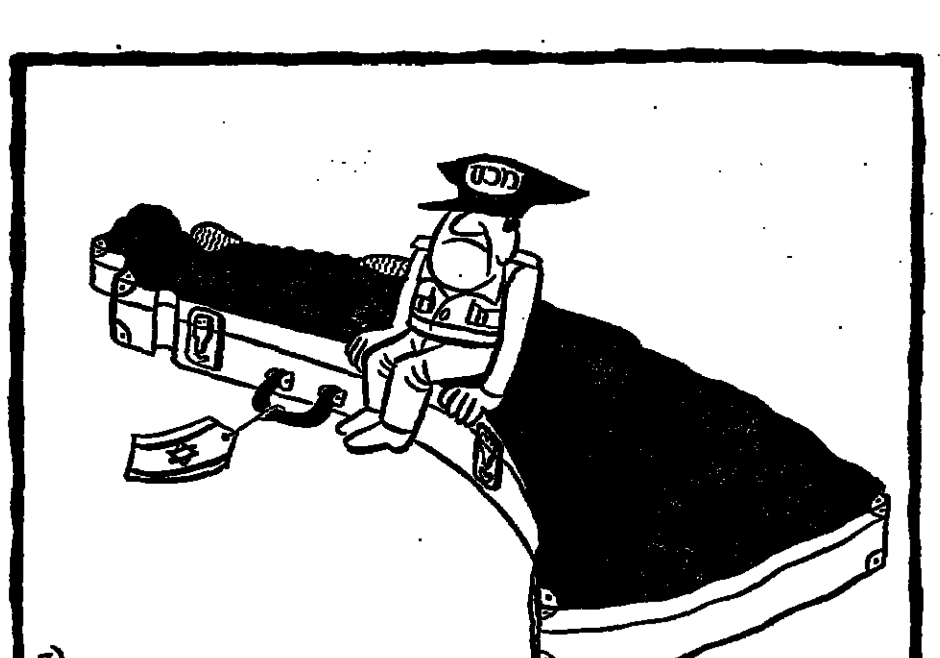

הרעב והתיאבון

על זכויותיהם של ערביי ארץ ישראל

מאת אמנון רובינשטיין

איך שהזמן חולף! עוד לפני זמן קצר, תקפה ראש הממשלה בחריפות כל מי שהאשים את ממשלת ישראל בכך שאין היא רוצה בשלום עם מדינות ערב; היום אומרים זאת בפומבי פחות שני שרים בממשלתה ואין קול ברמה נשמע: איך שהעתים משתנות! עוד לפני שנה־שנתיים אמרה גב' מאיר לחיים חפר, כי אילו פקפקה כמותו ברצון הממשלה בשלום, היתה מארגנת התקוממות אזרחים נגד השלטון. היום כותבים חוגים ממשלתיים ועתונאיהם כי ישראל רק תסבול משלום תוני עם ירדן. איך שהמושגים מתחלפים! עד לפני מספר חודשים חשבנו, כי מיגוון הדעות הפוליטיות נע בין ההשקפות הקיצוניות של אנשי ארץ־ישראל השלמה לקבוצת מצפן. לפתע, נהפכה הדוקטרינה של ארץ־ישראל השלמה למתונה ופשרנית בהשוואה להצעתו של שר הבטחון לשלוט בערביי ארץ־ישראל ולשלול מהם את הזכויות הבסיסיות המוקנות לכל אדם, דהיינו הזכות להצביע בבחירות ולהשפיע על טיב השלטון שישלוט בו. בין לילה נמצאים אנו במצב שבו המכסימום של אתמול הופך למינימום של היום וכי שאינו מתיישר על פי הקו הקיצוני, הרי הוא תבוסתן. כמו ב"עליסה בארץ הפלאות", עלינו לרוץ מהר כדי להישאר במקום אחד.

התפתחות זו באה, כמעט כולה, מתוך המערך, מתוך מפלגת העבודה, והגיעה לשפל המדרגה בקרב אנשים שאת חינוכם קיבלו בתנועות נוער שמאליות. המסע נגד "יפי הנפש" והלך הרוח ההיסטרי נגד כל דעה חריגה, לא בא מ"חרות". לא מגח"ל שמצעו את כל ההתקפות על "המוסרניקים". התביעה הקיצונית לשלול זכויות אדם מוכרות מערביי ארץ־ישראל — לא כהסדר זמני עד בוא שלום, אלא כהסדר של קבע — לא באה מהימין אלא מתוך מפלגת העבודה.

*

כיצד נסביר התפתחות זו? כיצד נוכל להסביר את העובדה, כי מפלגת העבודה שומעת ומחרישה למשטב דברים המושמעים מפי שריה ושעד לפני זמן קצר הוגדרו על־ידי ראש הממשלה כשקר וכפלילה?

נדמה לי כי יש לדבר מספר תשובות, אך העיקרית שבהן היא היעדר עמדה ברורה בדבר זכותם ומעמדם של ערביי הארץ. אני משתמש בלשון המעטה, אך לא כל שרי המערך משתמשים בלשון זו. לכמה מהם, המאבק בערביי ארץ־ישראל — עם הנתון לשלטון צבאי של ישראל המוחזקה — נראה עדיין דרך משקפיים של ילדות בעיירה, גויים ופוגרומים, חומה ומגדל. המציאות החדשה, בה אנו השולטים, אנו החזקים, אנו הרוב בארצנו, טרם נתפסה וטרם נקלטה.

אותה שומע לעתים קרובות בפי שרי ממשלה דברים מזהרים המשווים את ערביי ארץ־ישראל לקוזקים, לפוגרומיסטים, לאלה שהתנכלו ליהודי הגולה, וזאת כאשר בעת ובעונה אחת טוענים אנו כי יש ביכולתנו למחוץ ולכתוש את כל צבאות ערב, עם או בלי עזרה סובייטית.

*

אך בצד ראיית הערבים היום דרך משקפיים של זכרונות ילדות, יש במפלגת העבודה הכוונה אחת נוספת. באותם של אנשי מפא"י היתה תמיד על גישתם המעשית והפרגמטית, לבעיות בטחוניות ומדיניות. כדוגמאות זו, עמדה תמיד בניגוד להשקפה הרוויזיוניסטית שהגדירה מראש את מטרות הציונות, השעינה מטרות אלה על בסיס הזכות והיתה מוכנה לשימוש כלא בכוח כדי להשיג מטרות מוגדרות אלה. מפא"י המסורתית הסתפקה בפשרות, בביצוע תוך כדי חיפוש הדרך ובהסתפקות באפשרי. לגישה כזו היו יתרונות רבים ובסופו של דבר היא שהוליכה את ישראל להישגים כבירים. רק שוטה או רשע יתכחש להישגים אלה שהביאו את ישראל לעוצמה צבאית ומדינית חסרת־תקדים. היתה זו, למשל, ההסכמה לשיחות רודוס שאיפשרה לישראל ישיבה ממושכת ושקטה־יחסית על קווי הפסקת־האש. הסכמה זו באה בשל שיקולים פרגמטיים ויתרונה על פני עמדת "חרות" נבע דווקא בשל היעדר היסוד האידיאולוגי.

אך בצד יתרונות אלה, יש בפרגמטיות המפא"יניקית גם חסרונות. הגדול שבחסרונות אלה מתגלה בימים אלה: בהיעדר בסיס חשיבתי אידיאולוגי, הופכת המדיניות כלפי ערביי ארץ ישראל לתוצאה ולתוצר של יחסי כוחות פוליטיים וצבאיים, ללא כל בסיס רעיוני. ככל שהלכו ונחלשו עמי ערב — ושוב, לחולשה זו תרמה הממשלה במדיניותה — כך הלך וגדל התיאבון. לאנשי ארץ־ישראל השלמה — לפחות, לאחדים מהם — היתה מראש תפיסה ברורה: הארץ כולה שלנו, אך לערבים יהיו בה זכויות אזרח.

למנחם בגין, לעזר וייצמן, לשמואל תמיר ולאחרים לא היה ספק בנקודה זו ועזר וייצמן אף הרחיק־לכת וראה בשילוב פוליטי של מיעוט ערבי גדול בכנסת, גורם חיובי ומדויק. אך אצל מפא"י המסורתית, שדוקמה בתחילה באינטנסיביות של אנשי מעשה, את רעיון ארץ־ישראל השלמה, לא היתה עמדה ברורה לגבי ערביי ארץ־ישראל.

תחילה המתינו לטלפון מחוסיין, וכשזה בא, באיחור רב, לא ששו לקראתו. הפלשתינאים עצמם לא הוכרו מעולם כגורם במשא־ומתן, ולדברי הגב' מאיר, אין הממשלה רואה אותם כגורם עצמאי וכצד לסכסוך. בהיעדר תפישה בסיסית של מעמד הערבים שבשטחינו, הלך התיאבון וגדל: עתה "צורפה" לישראל בלא שיוענקו כל זכויות לתושבים; שטחים ערבים הופקעו — תחילה לצורך יצירת סמח־אש, ולאחר מכן לצורך התיישבות. רצועת ההתיישבות הלכה והתרחבה; עד שלבסוף באה ההצעה — הוצד של קוניוקטורה פוליטית קצרת־ראי: לשלוט ביהודה ובשומרון תוך התעלמות מזכויות אזרחיות של יושביהן. הצעה זו עומדת בניגוד למושגים בסיסיים של משפט ציבורי וסותרת את הנחות היסוד של המשפט הבין־לאומי המושגים המקובלים על אומות התרבות.

שלילת מעמדו וזכויותיו של מיעוט ערבי — וזאת מפיהם של יהודים שעד שלשום היו הם עצמם מיעוט — היא שפל בתהליך זה של ניוון רעיוני העובר על תנועת העבודה. הציונות היתה תמיד תנועה שבבסיסה היה מוסרי, והציונות הסוציאליסטית דגלה בזכותנו כאן גם במושגים של צדק בין אדם לאדם. היום דוגלים אנשי תנועת העבודה בהוצאה הכופרת במושגים הבסיסיים של צדק זה: באותו שטח, באותה מדינה, יהיו אנשים בעלי זכויות שונות וזאת רק בשל העובדה שאחד נולד לגוש הלא נכון.

על פי הצעתו של שר הבטחון, יחיו שני סוגי בני אדם בבקעת הירדן: בני העם היהודי, בעלי זכויות אזרחיות מלאות; בני העם הערבי, נצורי הזכויות. כיצד יוכל בן לגוש הערבי לרכוש את זכויות שכנו היהודי? על ידי גיור? גיור כהלכה? טבילה ולימוד מצוות? הסתירות הפנימיות רבות מדי מכדי שאפשר יהיה להתווכח עם ההצעה הקיצונית שהעלו שר הבטחון ותומכיו. איני מאמין, כי מר דיין הגיב "עד הסוף" והבין את משמעות הצעתו. קשה לי להאמין כי הוא מתכוון לסיפוח — ללא זכויות, לשלטון צבאי לנצח.

*

אך הקיצוניות החדשה פסולה לא רק בנקודת השקפה של הציונות הסוציאליסטית. בשל הצדק ומם השדרה האידיאולוגי מוצאים אנו כי מפא"י המסורתית מגדלת שלוחות ואברים שהם זרים אפילו לציונות הרוויזיוניסטית וקיצוניים יותר מהר־ימין הקיצוני. כל מי שמכיר את כתביו של זאב ז'בוטינסקי יודע כמה איתן בו היסוד הליברלי־מוסרי, וכמה רחוק הוא מהסממנים הגזעניים המתגלים כיום בקרבנו. ז'בוטינסקי לא התנכר לזכויות הערבים ולשאיפותיהם. כך למשל, בהופעתו בפני ועדת החקירה המלכותית לארץ־ישראל, ב־11 בפברואר 1937, מדבר ז'בוטינסקי על זכויות הערבים במדינה היהודית העתידה לקום. הוא יודע, כי הם יהיו מיעוט במדינה זו, הוא מבין את תביעתם להיות רוב גם בארץ־ישראל ואומר:

"ניתן להבין את הערבים התובעים כי ארץ־ישראל תהיה מדינה ערבית מס' 4, 5 או 6... אך כאשר הבקשה הערבית ניצבת מול תביעתנו להינצל, הרי זה כאילו אתה משווה את דרישות התיאבון כנגד תביעתו של הרעב." (1)

איני מכיר ניסוח יותר קולע, יותר ממצה, יותר אנושי ומוסרי של בסירות הציונות וצידוקה.

*

כאשר אנו עוברים מז'בוטינסקי של 1937, הצופה את הסכנה הקרבה ליהדות אירופה, אל ישראל של 1972, תחושה משהו מחור ומפחיד. אתה נזכר בדבריו של ז'בוטינסקי ושואל את עצמך את השאלה: מי מייצג את הרעב ומי מייצג את התיאבון?

מי הרעב ומי בעל התיאבון בפרשת ריסוס שדות התבואה של עקרבה? הבדווים, או לפחות אלה שלגביהם אין חשד בטחוני, שנעקרו מביתם בפיתחת רפיח, והאם רעבים הם או בעלי תיאבון? מי הרעב בפרשת ברעם ואיקרית, שם גורשו מבתיהם ערבים, שלא פגעו באיש, תוך כדי מירמה, בחוש האי־חוקיות מעוועת? נתבונן נא סביבנו: בסופו של דבר ערביי ארץ־ישראל אינם אנשים שקופים. אין בהם הכוח ללחום בנו. סיכוייהם לגבור עלינו הם לכסה מאפס. הם כפופים לשלטוננו.

עתה מציע שר הבטחון שנמשיך לשלוט בהם, בלא שנעניק להם זכות המוכרת בכל העולם כולו כזכות אדם. מי כאן הרעב? מי הוא היום בעל התיאבון?

(1) מצוטט מתוך ספרו של זאב לאקר: "ההיסטוריה של הציונות" (לתדון, 1972), בעמ' 370.

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

הבחירות כסיפור בלשי

ההאשמות של "ריגול מפלגתי" אינן משפיעות על הבוחרים

מאת יואל מרקוס
שליח „הארץ" בארה"ב

וואשינגטון

עוד לא היתה מערכת בחירות אחת בארצות־הברית שבמרכזה לא עמדה שערוריה כלשהי. לפני 15 שנה היה צריך ניכסון לגייס את כל משפחתו, את כלבו וכמות מבורקת של דמעות כדי להסביר לצופי הטלוויזיה את פרשה של תרומה חשודה. ג'ונסון היה צריך לשוב ולהכחיש את ההאשמות הכבדות כאילו הפב.בי.איי. מאזין ועוקב אחר יריביו הפוליטיים. במירוץ 72 הפך מחנהו של מקגאוורן את „השחיתות של הממשל" לאחד הנושאים המרכזיים של המערכה. מן ההאשמה הכבדה ש„עוד לא היתה אדמיניסטרציה כה מושחתה כמו זו בעשרים השנים האחרונות", עבר מק גאוורן לתאר את הממשל הנוכחי כמושחת ביותר בכל ההיסטוריה האמריקאית. ואכן בה במה פרשיות אפלות תופסות כיום כותרות ראשיות בכמה מעתוני המדינה. אחד מהם אף הכתיר מאמר מערכת בכותרת „המחלקה הרפובליקאית של התחבולות המלוכלכות".

הטענות בדבר השחיתויות שפרחו תחת הנהגתו של ניכסון מתחלקות לשלושה מישורים:

✶ יש טענות על ריגול בין־מפלגתי.

✶ יש טענות בענין ניהול רשת פרובוקציות.

✶ והתמורה בהאשמות: שהממשל נתן שוחד של יתרונות — על חשבון הציבור כמובן — לחברות גדולות שתרמו סכומים שמנים למערכת הבחירות של ניכסון.

המשעשעת מכל ההאשמות היא זו הגורסת שיד מיסתורית ארגנה מערכת מתוחכמת של פרובוקציה נגד המועמדים הדמוקראטיים תוך כדי בקיעת השיטות הפנטסטיות ביותר שאפשר להעלות על הדעת.

מערכת זו נוהלה, לדעת המקטרגים, בשני שלבים: תחילה רצו לפגוע בסיכוייהם של האמפרי ומאסקי להיבחר כמועמדי מפלגתם לנשיאות במטרה שיזכה מקגאוורן — האיש שהיו לו הסיכויים הפחותים ביותר לנצח את ניכסון. ובשלב שני הופנו הפרובוקציות נגד מקגאוורן עצמו.

איך נעשה הדבר? הסנאטור מאסקי גולל במסיבת עתונאים סיפורי אלף לילה ולילה. הוא סיפר למשל שנגנבו מעל שולחן עבודתו כמות גדולה של נייר מכתבים הנושא את שמו והשתמשו בו לשיגור מכתבים מגונים בשמו. בין השאר הופץ חוזר בשמו ערב ועידת המפלגה בפלורידה בו נאמר שהסנאטורים האמפרי וג'קסון עוסקים בפעילות מינית בלתי־ליגאלית (בעילת קטינה? הומוסכסואליזם?). במכתב אחר שחתימתו הגנוסה עליו, כביכול, הוגדרו הקנדים ממוצא צרפתי בכינוי הגנאי „קנוקים" (משהו מקביל ל־ד'יד).

אך זה כאין וכאפס לעומת מאות ואלפי הקריאות הטלפוניות שנעשו בשמו ושגרמו לו נזק רב. כך למשל נתבקשו מאות תורמים לא לשלוח יותר מ־50 דולאר, כי מאסקי אינו רוצה תרומות גדולות של עשירים אלא תרומה מעטות מהעם... לאחת הסעודות הפוליטיות שקיים באחד הערבים הגיעו כל הערב לאולם מיני דברים בגוביינא שהוזמנו כביכול על־ידי מאסקי. בין השאר הגיעו 300 עוגות קרם, 200 פיצות. כמו כן הגיעו בלבוש ערב מלא כתריסר שגרירים אפריקאים שהוזמנו „על־ידי מאסקי". וכדי להשלים את המהומה הגיעו בסוף הערב שני קוסמים שהוזמנו אישית כמובן, על־ידי מאסקי.

בהופעה אחרת שלו בבוורלי הילס, בדיוק כשעלה לדוכן הנואמים, הזיזה יד אלמונית את הזרקור וכיוונה את האור לתוך עיניו. כתוצאה מכך לא הצליח לקרוא את נאומו הכתוב.

✶

הסיפורים של מאסקי היו אופייניים להאשמות שונות שהועלו על־ידי פעילים דמוקראטים שנזכרו לפתע שגם להם קרו בעבר מיני דברים משונים שהם חשבו אותם בשעתם למתיחות. הודאתו של צורך־דיין, לפיה מטהו של ניכסון ניסה לגייסו כ„סוכן פרובוקטור" אף הוסיפה למיסתוריין של מערכת הריגול המסועפת שניהלו כפי הנראה הרפובליקאים נגד יריביהם. אם אפשר להתייחס בקורטוב של הסתייגות לטענות על הפרובוקציה — הנה כי כן אין כל ספק שגוף אלמוני שעקבותיו מובילים לרפובליקאים אכן ריגל אחרי הדמוקראטים.

היו חקירות מסועפות על חיי המשפחה של כל המועמדים וקבוצת אנשים נתפסה כשבידיה ציוד בשווי 15,000 דולאר שעה שניסו להתקין מכשירי האזנה במשרדו של מקגאוורן בבנין הידוע בשם „בית ווטרגייט" בוואשינגטון.

אחד המשתתפים בקשר זה, ג'יימס בולדווין, התוודה בראיון בפני הלוס־אנג'לס טיימס על מעשיו. לדבריו כיהן בשעתו כשומר ראשה של אשתו ההיסטרית והפטפטנית של מי שהיה שר המשפטים, אחר כך ראש מטה הבחירות של ניכסון ועתה אדם פרטי, ג'והן מיטשל. בתפקיד זה גוייס לעבוד על־ידי קצין הבטחון של המטה לבחירתו מחדש של ניכסון הוטלו עליו תפקידי ציתות בבסיס הדמוקראטים. הוא צוייד, לדבריו, לא רק בשטרות מרשרשים חדשים של 100 דולאר כ"א ל„הוצאות קטנות" אלא גם באקדח קצר־קנה. כשאמר שאין לו רשיון הרגיעו מעסיקו: „אל דאגה, הרי אתה עובד בשביל מי שהיה פעם שר המשפטים". ואמנם הדמוקראטים מנסים לקשור את החוטים של פרשת הריגול שנחשפה לג'ון מיטשל שאוהבים אותו כאן בערך כמו שאוהבים אצלנו את י.ש. שפירא. רווחת אפילו גירסה שהתפטרותו הפתאומית מראשות מטה הבחירות של ניכסון קשורה בגילוי פרשת ווטרגייט.

✶

סוג אחר של טענות קשור כאמור במעשים ובמחדלים של הממשל לטובת „התורמים השמנים". כך מכנים כאן התורמים הגדולים לבחירות. הרי מבחר האשמות שהועלו על־ידי מקגאוורן בנאומים שונים:

✶ נדחתה נקיטת אמצעים נגד ייצור שטיחים דליקים, עקב תרומה של היצרנים למטהו של ניכסון.

✶ אושרה העלאת מחירי החלב אחרי תרומה של 325,000 דולאר שנתנה תעשית מוצרי החלב לניכסון.

✶ נמנעה פעולה לפי חוק הקרטלים נגד חברת הטלגרף והטלפון הנודעת אי.טי.טי. מאותה סיבה. דבר דומה קרה בתעשית התרופות.

✶ החלטה של ועדה מחירי הביטוח לשחרר חברת ביטוח בשיקגו אחרי שזו נתנה חצי מיליון דולאר.

✶ הממונה על הפינאנסים של ניכסון, שהוא במקרה גם שר המסחר, הואשם בגיוס כספים בהול לפני ה־7 באפריל. זה המועד בו נכנס לתוקפו החוק המחייב גילוי שמות התורמים והסכומים שנתנו. כתוצאה מכך הצליחו הרפובליקאים להקים קרן סודית של 10 מיליון שממנה באו התשלומים לפעולות הריגול והפרובוקציה.

מיום ליום גוברים ההאשמות והסיפורים על פרשת ווטרגייט ומעשי הפרובוקציה נקראים כרומן בלשי בהמשכים. אך למרות הכל ההרגשה היא שהנושא „לא תופס" את הציבור. איך שהוא ריגול בין־מפלגתי אינו נראה כפשע נוראי בימי בחירות. מה גם שמעט אנשים מאמינים שניכסון אישית ידע על כך. הוא חיזק הרגשה זו כשהטיל על הפב.בי.איי. לחקור אם אנשים בבית הלבן היו מעורבים בפרשת הריגול. ואילו שיטת „ההטבה נגד התרומה" היתה קיימת מאז ומתמיד גם אצל הדמוקראטים. „הדמוקראטים מטפסים על הקירות", אומרים הרפובליקאים.

ואילו מקגאוורן אומר בצער: זה מדאיג, מדאיג מאוד שהציבור שוות נפש לשחיתויות כה חמורות". וכי מה נותר לו עוד לומר לנוכח האפטיה של רוב האמריקאים לשערוריות של המירוץ לנשיאות 72'?

מדיניות של שלבים

צפויים קשיים עם ארה"ב דווקא בגיזרה הירדנית ✶ מה אמר מנסקו לאבן ✶ דיין יקדים את חוסיין בוואשינגטון ✶ צער בירושלים על אפשרות פרישת סיסקו

מאת דן מרגלית

ההגיון נותן, כי עד לאחר הבחירות בארצות־הברית אין הממשל הרפובליקאי, שנשיאו רוצה להיבחר מחדש, מעוניין להבליט מחלוקת כלשהי עם ישראל, או עם ראשי הארגונים היהודיים. כלל זה היה בבחינת הנחה מוסכמת בירושלים מאז ראשית 1972, כאשר חדלו האמריקאים מאיזכור „תכנית רוג'רס". יתכן שהציפיה לתקופת רגיעה מדינית החלה אף קודם לכן, לאחר שיחת ראש הממשלה עם הנשיא ניכסון בבית הלבן לפני כשנה. שכן בפגישתה האחרונה עם הנשיא כנראה נאמרו דברים וסוכמו עקרונות מעלה, אשר למרות גל הפרסומים ושטף הגילויים טרם נודעו. מכל מקום, הרגיעה המעשית בירושלים החלה רק כתום שיחת הפיסגה של ניכסון במוסקבה.

אולם למרות הרגשת הרגיעה קיימים סימנים קלים של „אי־שקט".

לא מכבר היתה זו ראש הממשלה עצמה שהודאגה מפרסום מקוטע של ראיון הנשיא ניכסון עם הפרשן הנודע ג'וזף אלסופ; פעם אחרת התבטא ג'וזף סיסקו באריכות בזכותה של תכנית רוג'רס בראיון בטלוויזיה הישראלית: בשיחות פרטיות אמנם לא יזמו הדיפלומטים האמריקאים חילופי־דעות בשאלה זו, אך כשנשאלו דיברו בשבח הגבולות שסירטט שר־החוץ שלהם; עדיין לא חל שינוי בתפיסה האמריקאית לפיה הפריזה ישראל בתעמולה נגד „תכנית רוג'רס" ותיארה אותה בצבעים קודרים מכפי שהיא במציאות, תוך התעלמות מחלקים הנראים לאמריקאים כפרו־ישראליים. וואשינגטון ממשיכה למתוח ביקורת על ירושלים בנקודה זו.

„צפויות צרות"

מי שרוצה לדקדק בבחינת עמדת הממשל הרפובליקאי מוצא מקום לתהיה גם בדבריו האחרונים של ויליאם רוג'רס, אשר כתום שיחה עם שר החוץ המצרי חזה את חידוש המשא־ומתן תוך מספר חודשים. לכאורה יש מקום לדאגה, שכן אופטימיות הנשמעת כתום שיחה עם אישיות מצרית, עלולה לרמוז על התקרבות כלשהי של וואשינגטון לתפישת קהיר. למעשה לא זה המצב. מה שאמר רוג'רס עולה בקנה אחד עם ההתרשמות שהשמיע שר החוץ אבא אבן, לפיה כל ניתוק והכזבה כן תשליות המדיניות יוביל את מצרים לכלל נכונות למשא־ומתן על הסדר־חלקי.

דומה כי בנקודה זו יש הסכמה מסויימת בממשלה. שר הבטחון משה דיין דיבר לא מכבר על „צרות שעוד צפויות מהאמריקאים". אם מביאים בחשבון שדיין רוצה להרבות בדיבורים ובמגעים עם מצרים, צריך להי־גיה שהוא רואה את „הצרות" עם וואשינגטון דווקא מצד מזרח, במאמץ האמריקאי המתמיד לדרבן את ישראל להסכם מוקדם עם חוסיין.

בצורות שונות היו כבר מספר התבטאויות ישראליות שהביעו חשש, כי „תכנית רוג'רס" לא גוועה, ויש אף המתמירים וטוענים, כי אחרי הבחירות עלול לבוא „איש חדש" לסטייט־דיפרטמנט. „צריך לשים לב שבהתייצבויות בירושלים בשבועות ובחודשים האחרונים קיימת נימה של צער בקשר לידיעות שרוג'רס לא יכהן גם בתקופה הבאה של הממשל", הבהיר אחד המשקיפים הבכירים. „כשרואים את האידיליה של אבן עם רוג'רס — נפחדים משמות המועמדים האחרים לתפקיד שר־החוץ האמריקאי, כרוקפלר וקונולי".

ההתעניינות בפלשתינאים

שיחות אבן בניו־יורק נותנות יסוד לחשוב, כי ארצות אירופה התעייפו מהרעיונות למציאת הסדר־מדיני במזרח־התיכון. ההתעניינות הפעילה אינה במערב היבשת אלא דווקא ברומניה. מתברר, כי למרות שלא עלה בידי בוקארשט ליצור את הקשר לקיום שיחות הפיסגה הישראלית־מצרית, המשיך קורנליו מנסקו, שר החוץ הרומני לשעבר, להטיף באוזני אבן, כי מה שמתרחש בקרב האוכלוסיה הפלשתינאית מהווה מהלך היסטורי המתנהל לפני הישראלים, ואסור להם להחמיצו. אך גם מנסקו, שאינו מסתפק בתשובת אבן המשבחת את המדיניות בשטחים המוחזקים, לא העלה הצעות מעשיות.

תקוות הערבים מונחות עתה ב„קופסה האמריקאית". אנואר סאדאת בחר בעיתוי גרוע לסילוק הסובייטים מארצו לפני הבחירות בארצות־הברית, אך — כדברי דיין — אין זה נכון לומר שהנשיא המצרי לא עמד בהחלטתו, ששנת 1971 תהיה שנת הכרעה. היא היתה, וסאדאת ביצע את הכרעתו — גירוש הרוסים — רק השנה. אם כן, הוא מצפה לסיוע אמריקאי, והשאלה היא לאן חותרת ואשינגטון.

האמריקאים אינם מקבלים את עמדת ישראל במספר תחומים. הם טוענים, כאשר אמר אבן בפומבי, כי הפעילות הטרוריסטית עלולה לעכב את המשא־ומתן. כפי ששאל בשעתו בארצות־הברית. האם יש להעלות על הדעת שירושלים תסרב לנהל משא־ומתן עם קהיר בגלל מעשי המחבלים באירופה? (עם זאת, הנכונות האמריקאית לפעול נגד הטרור מעוררת תקווה מכיוון שמדינות ערב יועמדו תחת לחץ מדיני כחלק מכל מהלך חדש בזירת המזרח־התיכון. לחץ זה יבוא מוואשינגטון).

בירושלים מניחים, בנפרד מכך, כי ואשינגטון לא תגביר את לחציה על ישראל בזירה המצרית, לברות שזו הגיזרה בה מעוניינת ירושלים בהסדר שיקדים את ההסדרים עם כל ארצות ערב האחרות. נראה כי ארצות־הברית מוכנה להמתין זמן רב בענין ההסדר עם מצרים, עד שיבשילו התנאים שישכנעו את סאדאת לנהל משא־ומתן עם ישראל. לעת עתה תובע נשיא מצרים מסגרת מסוימת ותנאים מוקדמים לשיחות־קירבה, והאמריקאים נוהגים בהפגנת סבלנות.

הקושי נעוץ בחוסיין. הוא יחזור להתארח בוואשינגטון ויגיע לשם זמן מה לאחר ביקורו של דיין. אפשר להניח, כי האמריקאים ינצלו ביקור זה לעמוד מקרוב על ההתפתחות ברעיונותיו של שר הבטחון. האם הוא מציע סיפוח? האם יש יסוד לגירסה אחרת, לפיה לא סתם דיין את הגולל על משא־ומתן אלא מביע למעשה שתי דעות:

האחת, שלמרות רצונו הדרוך להסכם כולל עם הערבים עדיין רחוקה, ולכן אין אלטרנטיבה למצב הקיים, לא מפני שישראל רוצה בו אלא מפני שהערבים קשוחים;

והאחרת, לדבריו על קיום זיקה התושבים ביהודה ובשומרון לירדן, בלי שלממשלת חוסיין תהיה זיקה לשכם ולחברון, כבאים רק העמקה של מצב ותהליך קיימים. לפי השקפה זו הרי בתנאים הקיימים — ואשר כנראה ימשיכו להתקיים זמן רב — חותר דיין להעניק לתושבי יהודה והשומרון יותר זכויות, כמו למשל, האפשרות להשתתף בבחירות למוסדות הכנים במדינת ירדן, בלי להרע את מעמדם.

המחלוקת העיקרית

לאמריקאים יהיו שאלות שיוכלו להציג לדיין בקשר להשקפותיו, כמו הדברים שייחסו לו, בהם הביע ספק אם כדאי לישראל לדבר עם חוסיין. הם מעוניינים בהסדר ישראלי־ירדני, וביטוי היקף לכך יינתן ביתר בהירות אחרי הבחירות לנשיאות בארצות־הברית. לפיכך האום בירושלים את עתיד המגעים הישראליים־ירדניים כנקודת מחלוקת גדולה, יותר מאשר עתיד המגעים עם מדינות ערב האחרות. בעיה מקיימת זו נקודת המחלוקת העיקרית.

שכן, במספר תחומים אחרים מצא אבא אבן הבנה רבה לעמדת ישראל. הן בארצות־הברית הן בארצות מערביות אחרות. הוא חזר השבוע לארץ בהרגשה, כי לא זו בלבד שאין צפויה יוזמה מדינית אירופית לכפיית פתרון במזרח־התיכון, אלא שיש גם הבנה בארצות־הברית לטענת ירושלים נגד עריכת ועידה־בינלאומית בהשתתפות המעצמות ונגד ניהול משא־ומתן סימולטאני עם כל ממשלות ערב, בעת ובעונה אחת ליד שולחן אחד.

ישראל מנהלת עתה מדיניות של שלבים. היא רואה סיכוי רק למשא־ומתן להסדר־ביניים, ולא להסכם־שלום כולל בבת־אחת; והיא בעד ניהול משא־ומתן עם ארצות ערב בנפרד. ואשינגטון סבורה שרבת־עמון עשויה להיות הראשונה — וישראל — בשתיקה — נוטה לראות את קהיר כמועמדה בעלת זכות קדימה.

טבעת הנפט מתהדקת

ישראל תעמוד מול תלות מערבית גוברת בנפט הערבי

מאת אליהו סלפטר

„מטרתנו ללחוץ על האווזה המטילה ביצי זהב — בלי לשחוט אותה" — כך הגדיר השייח זכי אל ימאני, מיניסטר הנפט של ערב הסעודית ודוברן של חמש מדינות הנפט הערביות במפרץ הפרסי, את מטרת המשא והמתן שניהל עם תשע חברות הנפט המערביות העיקריות.

מקור הזהב הוא, קודם כל, צרכן הדלק באירופה המערבית ובאמריקה. אך את הלחץ עלולה להרגיש בשנים הבאות גם ישראל במישור הפוליטי, בעיקר אם לא יפתח המערב מקורות דלק משלו.

עליית הצריכה

ההסכם שהשיג עתה המיניסטר הסעודי — בשם ארצו ובשם עיראק, כווית, קאטאר ואבו־דהאבי — הוא אחד משני האירועים המסמלים את התמורה המכרעת שחלה ביחסים בין חברות הנפט למדינות המפיקות. האירוע השני — ואולי חשוב עוד יותר — הצעתו של המיניסטר הסעודי כי ארצו תשקיע „במפעלות האמריקאיות" של חברות הנפט — כלומר במערכת השיווק של מוצרי נפט.

צריכת הדלק במערב גדלה הרבה יותר מהר מאשר פיתוח מקורות נפט חדשים מחוץ למזרח התיכון. לכן גדלה התלות המערבית במדינות ערב בעלות מקורות הנפט (ארה"ב, שנחשבה לעצמאית בנפט, מייבאת כבר כיום כ־25% מתצרוכתה, אך עדיין מעט מזה מהמזרח התיכון. ב־1980 יצטרך היבוא לכסות בערך מחצית הצריכה האמריקאית המוגדלת — וההפרש ברובו הגדול ייובא מהמזרח התיכון, מנבאים מומחי דלק אמריקאיים). שוק הנפט הוא כבר כיום „שוק מוכרים" והעוצמה בו עברה מחברות הנפט הבינלאומיות למדינות המפיקות.

לפי ההסכם שהשיג עתה השייח ימאני, יקנו חמש מדינות המפרץ הערביות מחברות הנפט הבינלאומיות 25% מהבעלות בחברות־הבנות שלהן העוסקות בהפקה באותן המדינות. שיעור הבעלות הערבית יעלה בהדרגה עד ל־51%, כעבור שמונה שנים.

השאלה המעשית היתה, כמובן, שאלת המחיר, שכן בו תלוי ערך הרווחים הצפויים בעתיד שעליהם מוותרות עתה חלקית חברות הנפט. הערבים הציעו לשלם לפי „הערך בספרים" של רכוש החברות־הבנות, כלומר למעשה רק בעבור הנכסים הפיזיים שמעל פני הקרקע — מיבנים, ציוד קידוח הפקה, מתקני זיקוק, צינורות וכו'. חברות הנפט דרשו „מחיר השוק", כלומר גם לפי ערך הנפט שיכולות החברות להפיק בתקופת זכיונן.

הושגה פשרה

נאמר, כי בסוף הושגה „פשרה" (הפרטים נשמרים בסוד) המתחשבת בעמדת חברות הנפט, אך מבוססת על העקרון שאוצרות הטבע בתוך האדמה הם נכס לאומי השייך למדינה ולא רכוש של בעלי זכיונות ההפקה. במלים פשוטות: חברות הנפט השלימו כמעט לחלוטין, כנראה, עם דרישות הערבים. כדברי אחד מראשי חברות הנפט השותפות להסכם: „היה זה אונס בהסכמה".

גם תנאי „פשרה" זו לא היו די טובים למדינות הערביות ואתמול נמסר כי החליטו לשלוח חזרה את השייח ימאני כדי להשיג ויתורים נוספים.

אך השייח הסעודי לוטש עיניו למטרה רחוקה יותר. בביקורו האחרון בארה"ב הציע לאמריקאים „עיסקה": אם תסכים ואשינגטון לבטל את מכסות יבוא נפט הקיימות (הנועדות להגן על מחירי הנפט המופק מקומית ומשדות הנפט באמריקה הלאטינית), תתחייב סעודיה לספק בעתיד כל כמות נפט שתחסר לארה"ב. ולכאורה כ„פרס" נוסף הציע השייח ימאני שסעודיה תפנה חלק נכבד של הכנסות הנפט האמריקאיות שלה — להשקעות בחברות־הנפט באמריקה.

כוחו של ההון

למעשה, מבחינת המדינות המפיקות, ובעיקר מדינות ערב, לא מדובר כלל במתן פרס לאמריקאים. להיפך. המדינות המפיקות חולמות זה זמן רב על שיתופן בפעולות הזיקוק של החברות הבינלאומיות, כדי ליטול חלק ברווחי הזיקוק הכבדים של מוצרי הנפט במערב אירופה (וב באמריקה). הן טוענות בזמן שעיקר הרווח של החברות הוא בשיווק — ובשנים האחרונות התווסף גם השיקול (הלא־מוצהר) שכל עוד שולטות החברות הבינלאומיות על מערכת השיווק במערב ישנו גבול מסויים ליכולת הלחץ של המדינות המפיקות, שכן החברות עשויות להודיע על סרובן לשווק נפט ממקורות שהולאמו ללא מתן פיצויים נאותים.

אין לזלזל בסיכויי הצעתו של השייח ימאני. ראשית, מפני שעם על־

יית הביקוש לדלק מיובא עד כדי
צית הצריכה המקומית בארה"ב,
חת השיקול של תחרות מחירים
הפיתוי של הבטחת אספקת נפט
ארוך. שנית, בשל מאזן התשל־
הגרעוני של ארה"ב יכול לו
לאמריקאים הרעיון של השקעות
בית במאות ואלפי מיליוני דול
יבוא מוגבר של נפט גולמי מ
רות אלה ואפשרות של שותפו
מערכת שיווק מוצרי נפט הם ע
מביטויי התלות של ארה"ב במ
הנפט הערביות המסתמנת כא
ביטוי שלישי הוא משקל העצום
ערבית המצטברת בשוקי ההון
בינלאומיים. הכנסות הנפט של
רח התיכון וצפון אפריקה ב
1972, יסתכמו ב־8 מיליארד
לעומת 1 מיליארד בלבד ב־
למדינות ערב כיום עתודה ב
מנוצלת של הון בסך כ־20 מילי
דולר והיא גדלה בצעדי ענק.

סיכויים לסחיטה פוליטי

אין ספק שהערבים ינסו להש
בשלושה סוגי התלות בבעלי ה
רות הללו כנשק נגד ישראל —
לי כאשר יתברר שמלחמת הטרור
חויל נכשלת, כפי שנכשלו סוגי
מלחמה הקודמים. אין גם סיבה
שוב שהלחימה הכלכלית־פולי
נגדנו תהיה פחות כזיקה מאשר
תכת התשה או מלחמת הטרור.
שאלה היא — מה גבולותיו ומג
תיו של הנשק החדש.

המגבלה הראשונה, לדעתי,
שככל שאל האווזה המטילה
זהב לוחצת יותר היד הפיננסית
הרה פחות אפשרות ללחץ ביד
ליטית, מחשש שקוני הביצים
למסקנה שכדאי להם יותר ל
אל חנות אחרות: ככל שעלה
הנפט הערבי, כדאי יותר לפתח
נפט אחרים ולהשקיע בפיתוח
רות אנרגיה אלטרנטיביים.

המגבלה השניה — המחזקת
הראשונה — היא שגם מקורות
נפט הערביים אינם בלתי־נד
ג'יימס אקינס, מנהל מחלקה
במיניסטריון החוץ האמריקאי,
שמדינות ערב כבר חשות שע
היזון מגיעים לשיא התפוקה
עשויות להטיל הגבלות על
ולגרום למחסור בנפט במערב
לפני שנת 1980 הקרובה בתו
יתכן שהערכת מר אקינס מפו
את חברות הנפט, שלגביהן
הדבר העלאות מחירים נוספו
נים הקרובות. אך כשתמצו
שגם שיא כוחו הפוליטי של
הערבי יעבור תוך שנים מספ.

ושלישית — וזה העיקר —
אלה גובע שארצות המערב
יותר מוקדם מכפי שחשבו את
הכרח להחדרת בפיתוח האנרגיה
גרעינית כמקור בטוח וזול
גיה. וככל שיוגבר ויחוש המחקר
התחום זה, כן יקדם היום בו
הנפט הערבי רק מקור לדלק
בי כיוזון ובזהם הסביבה, או
היוהר, מקור של חומר גלם
סיכה במנועים שעדיין יהיו זק
לסוג זה של תחזוקה.

המאבק על אחוז החסימה

גוף פוליטי המורכב מנציגי האופוזיציה ינסה לבטל את ההצעה

מאת רן כסלו

בימים אלה יקום ויופיע בפני הציבור גוף פוליטי שכמותו לא ידעו עדיין המפלגות בישראל. יישבו בו בשותף היריבים הקיצוניים ביותר: רקיח המרכז החופשי, אגודת ישראל והעולם הזה, פועלי אגודת ישראל עם מקי, הרשימה הממלכתית עם ח"כ שלום כהן. אפילו הניגודים האישיים העולים לפעמים בעוצמתם על הניגודים הפוליטיים — לא יפריעו הפעם לידידים כמו ח"כ אורי אבנרי ועמיתו שלום כהן, או בציגי שתי רשימות קומוניסטיות — רקיח ומקי, לשבת ליד שולחן אחד. ואם יענה ח"כ אביזוהר לפנייתם של המארגנים, יתיישבו שוב יחדיו הפורש מהרשימה הממלכתית עם שלושת יריביו.

מארגני הגוף הפוליטי החדש פנו גם לסיעות מקורבות לשלטון — לליברלים עצמאים ולרשימות ערביות הקשורות למפלגת העבודה — אך עדיין, כמו ד"ר מאיר אביזוהר, גם סיעות אלה לא נענו להזמנה.

לגוף הזה, שעדיין אין לו שם, תהיה מטרה אחת ויחידה: מאבק ציבורי נגד העלאת אחוז חסימה — ההצעה שנולדה כמעט בתוך שני הגושים הפרלמנטריים הגדולים ביותר בכנסת — המערך וגח"ל. התחילה, בצורה יותר ריאלית מאי־פעם, בכיוון הכינה.

משום מה גולדה הפעם הצעה להעלות את אחוז החסימה בבחירות לכנסת — מאחוז אחד לשלושה או ארבעה אחוזים — יחד עם הצעה להגדיל את מספר חברי הכנסת מ־120 ל־150 ח"כים. לכאורה — אין צירוף אבסורדי יותר מאשר שתי ההצעות האלה יחד. אותו מספר הקולות של הבוחרים יתן לרשימה זו או אחרת יותר מנדטים לכנסת בת 150 צירים מאשר לכנסת בת 120 ח"כים. יחד עם העלאת מספר חברי הכנסת לא יעלה מספר הסיעות הקטנות, אלא יגדלו הסיעות עצמן. יתכן כי הסיעות הקטנות האלה יהיו דווקא פעילות ויעילות יותר בחיים הפרלמנטריים מאשר היו עד עכשיו.

נראה כי דווקא הנימוק הזה דוחף את יוזמי ההצעה להעלות את אחוז החסימה. „הסרדינים" הקטנים עלולים להיות טרדנים עוד יותר.

✶

המתנגדים להצעת העלאת אחוז החסימה, המתאחדים בגוף אחד, לוחמים ראשית כל על האינטרסים המפלגתיים שלהם — על קיום מפלגותיהם. אך יחד עם האינטרסים המפלגתיים והאישיים הצרים יש בפיהם נימוקים רבי משקל.

הם מצביעים על כך, כי כולם ביחד מייצגים כרבע מיליון בוחרים, וכי העלאת אחוז החסימה תשלול מאותם 250 אלף בוחרים את זכות בחירתם החופשית. מבחינה זו פועל אחוז החסימה באותה צורה כמו שיטת בחירות אזוריות, אלא מבלי כל אותם היתרונות של השיטה האזורית־אישית. אולי כדאי להקריב מעט מהדמוקראטיה כדי ליצור קשר ישיר יותר בין הבוחרים לנבחרים בבחירות אזוריות ולהכריח את המפלגות הגדולות להתחשב יותר עם דעתו של הבוחר בהצגת המועמדים לבחירה. אך מה הטעם להגביל את זכות הבחירה החופשית ללא היתרונות האלה?

בשיטת הבחירות הקיימת דווקא המפלגות הקטנות היו הקרובות ביותר לעקרון של הבחירה האישית. קשה להכחיש, כי המרכז החופשי קיבל את קולותיו קודם כל בגלל אישיותו של עו"ד שמואל תמיר וכי הבוחרים שהצביעו עבור העולם הזה, הצביעו ראשית כל לאורי אבנרי. ואם ח"כ שלום כהן יצליח להיבחר גם לכנסת הבאה — תהיה זו זכותה, כי גם למר כהן אישית יש מספיק תומכים ולא כי קיימת הסיבה ברשימה של „הדמוקראטים הישראליים". מקי נכנסה לכנסת האחרונה במידה רבה בגלל אישיותו של ד"ר משה סנה הבנות, וקיים ספק רב אם תצליח להיכנס גם לכנסת הבאה בזכות אישיותו של שמואל מיקוניס.

ההצבעה המשולבת של העלאת אחוז החסימה והגדלת מספר חברי

א. אבנרי, מ. אביזוהר, ש. כהן, ש. מיקוניס, מ. וילנר

הכנסת הבאה — כך טוענים במידה רבה של צדק מתנגדי ההצעה — לתוצאה מהותית: היא תוציא מהכנסת את אותם האישים העצמאיים הקיימים בה, המקבלים קולות בזכות עצמם, ותכניס בם 30 אוחרי הן גוש־פים, העסקנים האפורים של הגושים הגדולים.

כה עוד שאותן סיעות קטנות היו דווקא התוססות ביותר בחיי הכנסת. בעצם כל הסערות הגדולות שהתעוררו בכנסים האחרונות קמו בזכות סיעות אלה. כך היה בפרשת השחיתות בספורט ובסערה שקמה סביב לפרשיות כלכליות — של נתיבי נפט, הדי־דאוטוקרס־מצעותר של ח"כ האוזור לא תתקבל על־ידי הרוב באוטומטת בכנסת, אך אין כל ספק שהיא גרמה כבר לתמורות חשובות בנושא דת ומדינה — כולל הדיון המתמשך בנושא במפלגת העבודה והתוצאות הבחירות לרבנות הראשית — ועלולה לגרום לתמורות נוספות בסרטרת זו.

אפילו הלחץ העיקרי לחשיפת כל המחדלים הבטחוניים שהביאו לאסון במיתכן בא בעיקר בסיעה הקטנה של המרכז החופשי ולא מהאופוזיציה הגדולה של גח"ל.

✶

קשה להשתחרר מהרושם, כי התסיסה אותה מביאות לכנסת הסיעות הקטנות היא הסיבה העיקרית של היוזמה להעלאת אחוז החסימה. זוהי נוסף לרגישויות האישיות של ראשי המפלגות הגדולות לגבי כמה מאותם טורדנים מהסיעות הקטנות. אין זה סוד כי גב' גולדה מאיר רואה בבוז את ישיבתו של ח"כ אורי אבנרי בכנסת. אין זה גם סוד, כי תנועת החרות מוכנה לעשות הרבה כדי לחסל את התופעה של המרכז החופשי.

ההצעות האחרונות נולדו כך שאיש אינו רוצה לקחת על עצמו את זכות היוזרים עליהן. ממפלגת העבודה מסרו, כי היו אלה הצעות של גח"ל. בגח"ל מכחישים ומעבירים את זכות היוזרים למפלגת העבודה.

בתוך המפלגות עצמן מעמידים האישים המרכזיים את עצמם מהצד ומשאירים את המלאכה הלא־נחמדה ביותר לעסקנים [illegible] בקרות יצאה היוזמה. כדי יתכן [illegible] ואילו יזיר [illegible] נמנע מלהביע דעה בנושא. במפלגת העבודה מגלגלים את העניין היה משה ברעם, ישראל ישעיהו, אברהם עופר ומשה וורטמן, בלי השתתפות אף אחד מהשרים.

נראה גם כי אחת המטרות המוסתרות של היוזמים היא לקבור, פעם ולתמיד, את הצעת החוק לשינוי שיטת הבחירות. אחרת איך ניתן להסביר את העלאת אחוז החסימה, אם שינוי שיטת הבחירות היה מביא מעצמו להגבלת מספר הסיעות בכנסת ולגיבוש הגושים הגדולים — הנימוקים אותם מעלים תומכי אחוז חסימה גבוה?

מעניין גם לראות איך אותן מפלגות שהתנגדו לשינוי שיטת הבחירות שוכחות את נימוקיהן, כאשר מדובר בהעלאת אחוז החסימה. תנועת החרות מתנגדת לבחירות אזוריות בנימוק ששיטה זו תתן רוב אבסולוטי למערך. העובדה, כי גם אחוז חסימה גבוה עלול להביא לאותה התוצאה, אינה מפריעה לאנשי חרות.

ערפל סביב שיחות קיסינג'ר בפאריס

מאת מאכס פרנקל
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

וואשינגטון

לא יותר מתריסר איש כאן ובהאנוי יודעים מה מידת ההתקדמות אל הסכם לסיים את מלחמת וייטנאם. ספק אם הנושאים הנוגעים ושולחיהם יודעים זאת. לאחר השבוע הדרמטי ביותר, הגדוש תמרונים פוליטיים דיפלומטיים, ביכולתנו רק לנחש מתוך קטעי ידיעות, הערות ורמזים, על מצב העניינים.

בשבוע שעבר נערכו בפאריס השיחות הממושכות והנוקבות ביותר בין יועצו הראשי של הנשיא ניכסון, הנרי קיסינג'ר, לבין איש־אמונה של האנוי, לה־דוק־תו. השיחות האלה, שהוארכו פעמיים אף לאחר שהנציגים העיקריים ארזו כבר את חפציהם, באו בעקבות דיונים אינטנסיביים בסייגון בין נשיא דרום־וייטנאם, תיאו, לבין סגנו של ד"ר קיסינג'ר, הגנרל הייג, אשר חש מכאן ישר אל שולחן הדיונים בפאריס.

השיחות התנהלו בצל הפצצות האוויר האמריקאיות על האנוי, בהן נפגע במקרה בנין השגרירות הצרפתית בלב העיר. אך היה בכך כדי להפסיק את השיחות. אנשי השגרירות הצרפתית היו בלאו־הכי. עם זאת, הסכימו שהמשא־והמתן אמנם מתקדם.

אולי לא לגמרי במקרה התנהלו השיחות בשעה שהסנאטור מקגאוורן השמיע את התחייבותו הרשמית בטלוויזיה בדבר נכונותו לקבל את תביעתה העיקרית של האנוי: אם ייבחר לנשיאות, יוציא את כל הכוחות האמריקאיים והציוד ויפסיק את הסיוע הצבאי לכל הממשלות הלא־קומוניסטיות של הודו סין, וכך יאלץ את דרום־וייטנאם להגיע להסכם שלום על דעת עצמה.

ראש המשלחת הצפון־וייטנאמית, לה־דוק־תו, עזב את פאריס ביום קשי, באומרו „עדיין נותרו ענינים קשים רבים לפתור".

הבית הלבן הסכים עם הערכה זו מיד לאחר שובו של קיסינג'ר מפאריס.

תקוה מסויגת

אולם מצב הרוח בבית הלבן לאחר שמיעת הדיווח מפיו של קיסינג'ר ומיניסטר החוץ ויליאם רוג'רס היה של תקוה מסויגת. לממשל האמריקאי ודאי היה ענין פוליטי לרמוז על מצב הנותן תקוה, אך חשש מלהגזים יותר על המידה. האווירה בבית הלבן היתה רצינית ועסקית ואווירה דומה שררה גם בהאנוי. ודאי שאין להאשים את צפון־וייטנאם ברצון לקדם את מעמדו של ניכסון נגד יריבו מקגאוורן.

שליטי האנוי היו נתונים ללחץ מסויים מצד הסובייטים כי יאותו לשמוע פעם נוספת מה בפי האמריקאים, ליד שולחן הדיונים. אך מה שהניע אותם לא פחות להסכים להסבר עם קיסינג'ר ודאי היו הרמזים המבטיחים ששמעו מפיו.

אשר לסייגון, כאן היה מצב הרוח לא רק רציני אלא מלא חרדה. במשך השבוע הבין הנשיא תיאו את עמדת החרגות, בהבטיחו, כי „בצורך להרוג את הקומוניסטים עד האיש האחרון, בטרם נוכל להגיע אל השלום", והוא נשבע כי לעולם לא יסכים לקואליציה עם אויביו, לא ימסור להם שטחים ולעולם לא יבטיח להם ניטרליות. רדיו האנוי הוקיע את ההצעות האמריקאיות וטען כי הבית הלבן מנסה רק „להוליך שולל" את הבוחרים האמריקאיים ולטפח בהם את האשליה שהסכם השלום קרוב.

תזוזת הכוח העולמי בסייגון

המסקנה הבלתי־נמנעת מכל זה היתה שלשני הצדדים סיבה טובה להסב אל שולחן הדיונים וכי עתה קיימת אולי השאיפה המשותפת לבוא

(הסוף בעמוד 20, טור 3)

שלוש תכניות לשלום בווייטנאם

להלן שלוש תכניות להסכם הפסקת האש בווייטנאם, כפי שהן מוצגות על־ידי הנשיא ניכסון, הקומוניסטים והסנאטור מקגאוורן:

הפסקת האש

ניכסון

עם חתימת ההסכם הפוליטי בין ארצות־הברית, הקומוניסטים הוייטנאמים וממשלת סייגון תיפסק הלחימה בווייטנאם, בלאוס ובקאמבודיה. כל הכוחות האמריקאים יחזרו לארצם תוך שישה חודשים מחתימת ההסכם, ותיפסק כל התערבות זרה בהודו־סין.

הקומוניסטים

ארצות הברית תקבע מועד להוצאת כל כוחותיה מדרום־וייטנאם. הקומוניסטים יחתמו על הסכם להפסקת־אש עם המות האמריקאים, כדי לאפשר את הוצאתם המסודרת. אולם הקומוניסטים לא יסכימו להפסקת־אש או להסכם פוליטי עם ממשלתו של הנשיא תיאו.

מקגאוורן

ארצות־הברית תפסיק את ההפצצות ואת הפעולות הצבאיות האחרות בווייטנאם, בלאוס ובקאמבודיה, מיד עם עליית מקגאוורן על כס הנשיאות, ובלי להמתין לפתרון פוליטי כלשהו. הכוחות האמריקאים יוצאו מהודו־סין תוך 90 יום.

שבויי מלחמה

ניכסון

במסגרת הסכם כולל, ישוחררו שני הצדדים את כל השבויים תוך תקופה של ששה חודשים, הדרושה להוצאת כל הכוחות האמריקאים.

הקומוניסטים

הקומוניסטים יתחילו לשחרר את השבויים האמריקאים בשעה שהאמריקאים יתחילו בהוצאת כוחותיהם. עם השלמת הוצאת הכוחות האמריקאים ישלם גם שחרור השבויים.

מקגאוורן

ארצות־הברית מצפה כי השבויים האמריקאים ישוחררו כאשר כל הכוחות האמריקאים יוצאו — בהתאם להצעותיהם של הקומוניסטים עצמם.

הפתרון הפוליטי

ניכסון

תיערכנה בחירות להקמת ממשלה חדשה בדרום־וייטנאם. הוייטקונג יוכל להשתתף בבחירות וכן בגוף הבינלאומי אשר יפקח על הבחירות. אולם סייגון תוסיף לקיים בידה את הפיקוח הצבאי עד להקמת הממשל החדש. הנשיא תיאו יתפטר מכהונתו חודש ימים לפני יום הבחירות.

הקומוניסטים

ארצות־הברית תודיע על הפסקת תמיכתה בממשלת תיאו, ותתן ידה להקמת „ממשלת הסכמה לאומית" אשר תכלול את הוייטקונג, את נציגי ממשלת סייגון הנוכחית (מלבד תיאו עצמו) וכן נייטרלים ניטרליים שאינם נמנים עם אחת משתי הקבוצות. הקואליציה החדשה תארגן את הבחירות לאסיפה מחוקקת, אשר תערוך חוקה חדשה ותקים ממשלה יציבה בדרום וייטנאם.

מקגאוורן

ארצות הברית תפסיק כל סיוע צבאי לממשלת תיאו, אך את הפתרון הפוליטי עצמו היא תשאיר לווייטנאמים עצמם. ארצות־הברית תשתף פעולה להבטחת ההכרה הבינלאומית לכל הסכם שיושג.

מה זה
MAGNESITE?

מגנזית הוא החומר
העושה תנור "אוגר חום"
מטוב-למצויין!
מבין אוגרי החום
המיוצרים בארץ
רק באוגר חום
אלקטרה הלבנים
האוגרות את החום
עשויות ממגנזית-
ולכן: ההסקה יעילה וחסכונית.

אלקטרה

בדבר פרטים נוספים פנה אל סניפי אלקטרה בארץ:
● תל־אביב טל. 39721 ● ירושלים טל. 224750
● חיפה טל. 640000 ● באר־שבע טל. 72211

שוקרון • נעמן

אזהרותיו של ג'ורג' בראון

מאת רוברט וואלטש

יש למצוא דרך להתגבר על גישות נוקשות בין ישראל למצרים

להדין
יתכן שאך בקרה הוא כי בימים ; יצא בהוצאה זולה בהוצאת גוין ספר הזכרונות של ג'ורג' און, שהיה עד לפני זמן קצר באי-הנהברות של מפלגת הלייבור באנ-ו ומסבבים שונים, בעיקר בגלל סוכו עם המנהיג הארולד וילסון, ק אל מקום הכבוד בבית הלור-י). בראון היה דמות מסעירת ד אכסצנטרית, פוליטיקאי יוצא , שלפעמים קרובות חרג מן השור-הרשה לעצמו התנהגות לא רגי-באכר עליו שלפעמים שתה יותר זיה, קו אנושי העלול להביא כה למפלגתו. דבר זה גם הוסיף פופולאריות בציבור, והתבטאות בעובדה שהיה צורך להדפיס כ-ן את הספר הזה בהוצאתו הזולה י שבוע-שבועיים.

יאון עלה במפלגת הלייבור מהת-צנותה עד שהיה סגן מנהיג לגה, אחרי שהובס על-ידי הא-י וילסון במאבק על המנהיגות י מותו של גייטסקל. הוא היה החוץ בממשלת הלייבור עד ל-ס 1968, כשהתפטר בגלל מחלו-עם ראש הממשלה שהוא מתארה רו לכל פרסיה.

ההחלטה מס' 242

יאון היה שר החוץ ב-1967, כש-כלה באו"ם ההחלטה המפורסמת 242 שעד היום מחזיקים בה גור-בינלאומיים רבים כאבן-פינה נה צריך לצמוח פתרון כלשהו, הסכסוך במזרח התיכון. נוסח זה כן במקצת כשהנסיבות הן בזירה סוף הן באו"ם נשתנו, אך אין מעיו לנגוע בעניין זה או להציע יוזמה חדשה. כידוע הוגש הנו-בשמו, אחרי מאבק ממושך, על-בציג בריטניה בכוונת הבט-בראון בא בהפקיד שניתן לבר-; למלא באותו ויכוח והוא כינה החלטת האו"ם „הראוולוציה ".

נני יודע אם באמת הוא איש המנסח, אולם האחריות היא הוא מקבלה על עצמו. לעובדה דעת חשיבות מכרעת. הרי לפי זרה המשפטית יש למנסח של או של מיסמך הזכות לפרש את ו הנוסח. זוהי הזכות של „פר-ו אותנטית". אין זה סוד, כי ש השנים שחלפו מיום קבלתה ו ההחלטה מס' 242 לפירושים ם, הנבדלים ביחוד בנקודה אחת: סוד הביצוע של הסעיפים השו-הנזכרים בה, וביחוד פרט אחד: שזה הכוונה כשדובר על הצורך וגה ישראלית בשטחים כבו-", בצדים גורסת שבהחלטה נא-,מן השטחים הכבושים" והדרישה ה גבולה עד לגבולות שלפני 1967, ומדינאים שונים, בבגבהם ם אותה, מדברים כמו היו מס-ע לדרישה זו. בשבוע שעבר,

כשהיה בלונדון שר החוץ המצרי ה-חדש, דיבר שר החוץ הבריטי דאג-לס-יום כאילו היה מפרש את ההח-לטה במובן זה, תוך התעלמות גמורה מן הכוונה המקורית.

והנה מחבר ההחלטה גורס אחרת. לכן טוב שברגע זה יצא מחדש ספרו של בראון והופץ ברבים. בראון מצ-ביע על המחלוקת שנתעוררה סביב השאלה אם נדרש מהישראלים להי-סוג תיכף ומיד מכל השטחים כתנאי

ההחלטה, מעבירה את העניין בפרס-פקטיבה נכונה.

בראון גם מדווח על ביקורו ביש-ראל בתחילת 1970 כשהיה אדם פרטי, לא חבר הממשלה, והיה בו דחף ל-עשות משהו לשם תיווך, משום שהיו לו יחסים טובים עם כמה ערבים חשובים. הנסיון עלה בתוהו, והוא מדבר בגילוי-לב על הקשיים בהם נתקל בישראל כשהוא לא הבין כבר אה למי יש סמכות בנידון ולמי לא.

ג'ורג' בראון בעת ביקורו בארץ בחברת יגאל אלון

מוקדם למשא-ומתן, והוא נותן את הפירוש בצורה שאינה משתמעת ל-שתי פנים. הוא אומר (ע' 226): „היא (ההחלטה) א י נ ה דורשת מישראל נסיגה מהשטחים הכבושים בזמן מוקדם, היא איננה משתמשת במלה „כל" (השטחים). אי-אפשר היה להעביר את ההחלטה לוא כללה אחת המילים הללו בנוסח. היא מס-מנה את הקווים לפיהם יש לנהל את ה מ ש א - ו מ ת ן לפתרון. כל צד צריך להיות מוכן לוותר על משהו; ההחלטה איננה אומרת בדיוק על מה, משום שזהו העניין המהווה את הנו-שא בו משא-ומתן על תנאי שלום צריך לטפל."

לפעמים נחשב בראון „פרו-ערבי" וגם בספרו הוא מדגיש את יחסו ה-ידידותי לערבים רבים ואת הערצתו את נאצר שעל מותו הוא מצטער גם משום שהוא משוכנע, כי נאצר רצה להגיע לשלום ואף היה מסוגל לכך. אולם בהרצאתו לגבי ההחלטה 242 הוא אינו מקבל את הדרישה הערבית. אגב, אותה העמדה נקט גם הנציג האמריקאי באו"ם דאז, ארתור גולד-ברג, שבהרצאה בלונדון זמן קצר אחרי עצרת האו"ם ב-1967 הדגיש, כי בדיון נדחה בפירוש השימוש ב-ה"א הידיעה בקשר עם השטחים ד-דובר על נסיגה מן „שטחים" ולא מן „השטחים". הנוסח נכתבך משום ש-בנוסח הצרפתי נשארה דו-משמעות. הרי אין זה במקרה זה הבדל ברור בין שימוש בה"א הידיעה ובין ה-מילה סתם. אולם אין ספק, כי אין כאן כוונה לערפל, אחרי הבירור ב-עת הוויכוח. עדותו של בראון, אבי

היה קשה לאדם מן החוץ להתמצא במנגנון הישראלי נוכח ההשפעה ש-היתה לאנשים בודדים מאחורי הקל-עים, בניגוד לאלה שתפסו משרות רשמיות. זה היה הרקע „לשערוריה" שהתחוללה בירושלים של אבא אבן, שהוזמן בראון לארוחת ערב ונהג בשאננות משום שסמך על שיחותיו הקודמות עם יגאל אלון, ולא ידע בדיוק כי הם האורחים האחרים בערב זה. התקרית אז קיבלה פירסום רב.

המחבר מדווח עוד על פרטים אח-רים שקרו בנסיעותיו השונות במז-רח התיכון, שיחות עם ערבים חשו-בים ועם השאה הפרסי („אחד האי-שים הגדולים ביותר בעולם", ע' 228), והוא סבור, כי הן הישראלים הן הערבים זקוקים לשלום ומוכנים לשלום, לוא רק היה אפשר למצוא הדרך הנכונה ולהתגבר על גישות נוקשות. אמנם קודם יש למצוא יורש מתאים לנאצר, בו תלה בראון תקוות גדולות בזמנו.

חלק מן הספר נוגע לעמדת ה-לייבור לאיחוד אירופה. בראון מס-פר באריכות איך הוא יחד עם ווילד-סון ערכו ב-1967 נסיעה לכל האר-צות החברות בשוק המשותף, כדי ל-פנות את הדרך להגשת בקשת אנ-גליה לכניסה. הם נתקלו בקושי ה-גדול של התנגדות עזה מצד הנשיא דה-גול. לכן הוא חייבים לנקוט גי-שה זהירה.

בראון, שר החוץ, השתמש בישי-בת מיניסטרים של האיחוד המערבי-אירופי כדי להביא לפניהם בעקיפין — ולא באופן פורמאלי — את רצון אנגליה להצטרף, ורק ברגע האח-רון, בסיום הדיון, הודיע על כוונת אנגליה להגיש בקשה מפשית. זהו המאורע שמר וילסון מנסה עתה ל-השכיח, מטעמים תכסיסיים במאבק המפלגות באנגליה.

בזכרונותיו מנמק בראון את הש-קפתו על העניין, את הרצון להצטרף לא רק לשוק המשותף אלא לאירופה מאוחדת גם מבחינה פוליטית, כי רק באיחוד זה רואה הוא עתיד לאנגליה בתור מעצמה. לדעתו זו הגיע בראון עצמו רק אחרי התלבטויות רבות. תחילה היה משפט מעמדת באווין, שהתנגד לכל הגבלה הריבונות של בריטניה והסכים רק להענה מיעצת בלי כוח מכבע. אולם כמו בענינים אחרים (למשל גם בשאלות המזרח התיכון) השתחרר בראון במשך הזמן מהשפעתו של באווין. הוא משוכנע, כי אין עוד אפשרות להחיות את חבר העמים ואין לסמוך לאורך ימים על „היחס המיוחד" עם אמריקה. לא רק דרישה נמרצת זו לגבי איחוד אירו-פה, אלא גם הגרותיו על האנארכיה והסכנה לדמוקראטיה האנגלית ה-עלולות לצמוח מצעדים בלתי-מרוס-נים של איגודים מקצועיים היהודי בוודאי בהועידת מפלגת הלייבור, ש-התקיימה בראשית אוקטובר בבלאק-פול.

*) George Brown : In M Way. The Political Memoin Lord George-Brown. Peng Books London 1972. 288 40 Pence.

פומפידו מנצל משבר הדולר

מאת אליהו מאיסי
סופר „הארץ" בצרפת

נפתחה ועידת הפיסגה של תשע מדינות הקהיליה האירופית

פאריס

ערב ועידת הפסגה של תשע מדי-נות הקהיליה האירופית, שנפתחה אתמול בפאריס ושהוכנה על-ידי הנ-שיא פומפידו, הוסכם שלא ידונו ב-נקודה העיקרית — מקום מושב ה-מזכירות הפתיחה של האיחוד. משום כך יש אומרים, כי ועידה זו חסרה כל תוכן. מפי שגריר צרפתי במדינה אסיאנית גדולה שמעתי באחרונה: „התקדמות לעבר איחוד אירופי ה-היה איטית — יש לקבל זאת כעוב-דה. העיקר הוא שייערכו כינוסים ל-עתים מזומנות, למשל כל שנתיים. יהיה זה לברכה לעולם כולו, ההת-קדמות תבוא במועדה ובקצב שלה.

משקיפים אומרים, כי לנוכח ההי-דברות בין מעצמות העל והצעקנות של „העולם השלישי", חשוב מאוד שיישמע גם קולה של אירופה המע-רבית.

משבר הדולר

הכינוס הראשון של ה-9 נערך ב-האג לפני שנתיים ותוצאתו היתה קביעת תהליך של שיתוף-פעולה, אך כרגע מדובר בצעדים מרחיקי-לכת יותר.

דה-גול איננו. התנגדותו לאירופה מאוחדת במסגרת פודרטיבית נמשכה הודות ליורשו פומפידו, אלא שעם זאת הצליח הנשיא הצרפתי לפתוח מחדש בפעילות לקראת שיתוף פ-עולה. דבר זה לא סילק את המכ-שולים העקרוניים. צרפת „ממשיכה להתנגד לכל מסגרת על-ריבונית ל-אומית, שלדעתה תנציח נוכחות אמ-ריקאית באירופה ללא כל הצדקה.

אולם המציאות כיום היא האינ-פלציה האמריקאית המוצגת קשות באירופה, שהיא עצמה נתונה בעליה בלתי-פוסקת של מחירים ושכר. מזה זמן רב קראה צרפת לשותפותיה ה-אירופיות להתאחד ולעמוד בפני ה-לחצים הבאים מארצות הברית. אך לם מדינות הקהיליה האחרות לא יכלו ללכת בעקבות צרפת, שכן פי-רוש הדבר היה לפגוע קשה בדולאר. מכאן נבעה מחלוקת ממושכת: צר-פת דרשה הגדרה של המדיניות ה-כלכלית והמונטארית האירופית, ה-מכוונת נגד ארצות הברית, בעוד ש-שאר המדינות דרשו התחשבות בק-שיים האמריקאים, כשם שארצות הברית התחשבה באירופה וסייעה לה בימים הקודמים של המלחמה ואחריה.

מחלוקת זאת לבשה צורה חריפה מאד והעמידה ביחס לארצות הברית, מדיניותה הכלכלית או מלחמה ויט-נאם הפכה נושא מרכזי בדיון זה. אך כיום עשה הזמן את שלו. שני הצדדים בוויכוח התקדמו כדי לפגוש זה את זה. ווילי בראנדט נפרד מ-שר הכספים שלו, פרופ' קארל שילר, שהיה צמוד מדי למדיניות האמרי-קאית, ואם גם חלה התקרבות שהו-אנוה, כי יש מרחב מספיק לפעולה משותפת בתחום הכלכלי והמוניטארי.

פאריס או בריסל?

אולם המכשול העיקרי היה נעוץ במקום אחר, והוא סולק — על-ידי כך שהתעלמו ממנו. בהגיעם את ה-רעיון לקיים ועידת פסגה אירופית בפאריס, הציע הנשיא פומפידו כי הממשלות הסמלגה בבעיית איחוד אירופה באמצעות מ ז כ י ר ו ת ש-תפקידה יהיה לפעול בהתאם להור-אותיהם של ראשי מדינות וממ-שלות. נוסף על כך תבע פומפידו שמקום מושבה של המזכירות יהיה בפאריס.

דבר זה עורר מחאה כללית, למע-שה היתה ההשקפה הצרפתית, שעל המזכירות להוציא לפועל רק של-חויות קונקרטיות ושעליה להיות תחת שליטתן הקפדנית של ממשלות. בה-יותה שוכנת בצרפת, מובן מאליו ש-המזכירות תרגיש בלחצם של הצר-פתים. המדינות האחרות רצו שה-כי האיחוד, שמרכזם הכלכלי הוא בבריסל, יוחזקו שם גם ב-מישור המדיני. ואילו צרפת ראתה בכך תימרון הביורוקר לכפות עליה הליכי מיזוג, אליהם היא מתייחסת בחשד. ברגע מסויים איים פומפידו בפשטות לבטל גם את רעיון הפס-גה. האחרים שנפגעו קשות אמרו: „מדוע לא, נעזוב איפוא את רעיון הועידות".

אך הועידה נערכה לברוח הכל. כאשר רוצים לעשות דבר-מה בפו-ליטיקה, מוצאים תמיד את הנוסחה לכך.

בראנדט עומד לפני בחירות לבונ-דסטאג והוא זקוק לועידה שתראה לבוחרים, כי מדיניותו כלפי המזרח לא השכיחה ממנו את המדיניות ב-מערב ואת אירופה — הנושא עליו רוכבים ההופכלנים הנוצרים-דמוק-ראטים. ואילו על פומפידו היה מוכן להחידות לאכופה הלאומית ב-מארס, הועידה הבינלאומית הגב-ליכה את מעמדה החשוב של צרפת ביחיד להרים את קרנו. כך הגיעו לפשרה: מאחר שלא הגיעו לכלל הסכמה בעניין קביעת פאריס כבירת האיחוד האירופי, לא ידונו בזה. ב-פיסגה היום ישא כל אחד את דבר-כרצונו ובשפת הצורך יפלה רעיו-נות. במקביל יתקיימו פגישות של שרים ומומחים. וכך יתכן שתתפרסם הצהרה משותפת ביום או ביום להר-דש שתכיל מליצות כלליות, מלבד אולי לגבי הבעיה המונטארית והכ-לכלית, שביחס אליה קרוב לוודאי ש-הממשלות נתנו הוראות ללכת קדי-מה.

על סדר יומה של ועידת הפיסגה האירופית עומדים שלושה נושאים עיקריים, כש„האיחוד הכלכלי וה-מונטארי ושיתוף פעולה סוציאלי בהקשר זה" הוא החשוב שבהם. מ-צפים כבשתתפי הועידה כי יורו ל-שרי האוצר בארצותיהם להכין תכ-ניות לקראת עמדה משותפת להק-מת קרן בשותפות לייצוב המטבע, שתופעל על-ידי הנשיאים של תש-עה הבנקים הלאומיים. לפי הוראות ממשלותיהם.

הקרן הוקם בקרוב על בסיס של מרון זמבוט נידות המטבעות ב-תוך הקהיליה האירופית, עד למימוש האיחוד המוניטארי בעתיד. היבט נוסף של שיתוף פעולה בנושאים אלה יבוא לידי ביטוי בהכנת הר-פורמה במערך המוניטרי הבינלאומי, אשר לביצועה מצפים ב-1973.

שיתוף הפעולה הכלכלי יהיה גורם מאחד. ההולך ועולה בחשיבותו, וזאת הודות למאמצים המכוונים לאיחוד המדיניות המונטארית, לסיוע קולק-טיבי לארצות הפחות מפותחות של הקהיליה.

שני הסעיפים האחרים שעל סדר היום הם:

* ההרחבות הנוסדות וההתקד-מות הפוליטית. בתוך הסעיף הזה כלולה תכנית גרמנית למנות מזכי-רים לכל מדינה, שישבו בבריסל ואשר ידאגו לעניינים האירופיים.

* הקהיליה האירופית עם ארצות שמחוץ לאירופה, (ארצות-הברית, ה-ארצות הקומוניסטיות, יפאן). מצפים כי בנושא זה יצטרפו ארצות אפ-ריקה דוברות אנגלית במעמד של „בלווים", כמו ארצות אפריקה ה-דוברות צרפתית, אשר הגבו על אמ-נת יאונדה, הקשורה אותן אל השוק האירופי המשותף.

זהו סדר יומה של הוועידה. נק-בע לה 12 שעות דיונים, אך כולם בדעה כי עיקר חשיבותה של הוועי-דה נובע מהצטרפות בריטניה אל הקהיליה האירופית, דבר המשנה את טיבו ואופיו של השוק המשותף. יתר על כן, סבורים שכמעט כל החברות בשוק הכינו הצעות משלהן, אך נמנעו עד כה מלגלותן.

איש אינו מצפה להתפתחויות דר-מטיות. הסכסוך במזרח התיכון לא ישמש נושא לוויכוח — גורמים דיפ-לומטים בפאריס. אך בנידון זה יכר לה ליפול הפתעה. למעשה מחכים הכל לבחירות לנשיאות בארצות הב-רית ומניחים שהבעיה האירופית ה-אמיתית תעלה כאשר יפתח ניכסון בקדנציה הבאה במערכה להסדרת שא-לות הסחר עם אירופה. זאת הבעיה הגדולה: „סיבוב ניכסון" מגיע. ואז ידברו על דברים רציניים.

ספורו האפולוגטי של ספקן (ג')

לולא נרצח הלורד מויין

מאת נתן ילין מור

השערות וסברות התלויות על בלימה

ביום 6 בנובמבר 1944 הוצא להור-ג בקהיר הלורד מוין, המיניסטר-התושב הבריטי למזרח התיכון, בידי שני חברי לח"י מארץ-ישראל, אליהו חכים ואליהו בית-צורי. היה זה יו-מיים אחרי הבחירות בארה"ב, כאשר פרנקלין ד. רוזוולט נבחר לתקופה רביעית כנשיא.

ההתנקשות, שנשקלה במשך שנים והוכנה במשך חדשים, נועדה ל-השמיע באוזני העולם את זעקתה של אומה נשבתה ואת אכזבתה הסופית של תנועת השחרור העברית במח-תרת, שאפסה כל תקווה להשיג את המטרות הלאומיות בהסכם עם ברי-טניה, כי אם על אפה ועל חמתה.

היתה זו אמונה מנוגדת וקוטבית לאמונתו של סאר ישעיהו, בעקבות וייצמן, כי „היהודים יש-גו מדינה בעזרת בריטניה או לא ישיגוה כלל". סתירה היתה את האמונה, כי הספר הלבן היה סטיה זמנית, צעד טראגי ונואש של הממשלה הבריטית ברגע של פאניקה" וכי „זה יעבור". מתוך ליכוד אורחות מדיניותה של בריטנ-יה בארץ ישראל ובמקומות אחרים היו המתנקשים בלורד מוין ושולחי-הם בטוחים, כי בריטניה לעולם לא תעזור להקים מדינה עברית ותעשה הכל להכשלת המטרה הזאת. ביחוד ש„סטיה זמנית" זו עלתה ליהודים במיליונים קורבנות, ושנעשה הכל כדי להעלים את זעקת-היאוש שלהם אל אדירי-עולם, אל המעצמות ש-נלחמו נגד משמידיהם, שיעשו מש-הו כדי להפסיק את הטבח ולהציל את שניתן להציל.

אפילו בקשתו של יואל בראנד, ש-הביא את הצעת אייכמן „משאית תמורת דם", שיינתן לו לחזור לבו-דאפשט כדי להוליך שולל את רבי הטבחים, נתקלה בסירובו של ה-מיניסטר התושב הבריטי בקהיר. „אי-פה אשים מיליון יהודים?", שאל בציניות הלורד מוין ויהודי הונגריה הופקרו למחנות-הגאזים.

מאליו מובן שמעשה כזה — התנ-קשות במיניסטר בריטי — ייראה בעיני נתין הכתר סאר ישעיהו כ-אסון, העלול למנוע כל שיתוף בין הציונות ובריטניה. אם אפילו ה-תעמולה בדיבור ובכתב של קבוצת פיטר ברגסון ושל ראבי סילבר נר-אתה בעיני כ„הסתה והשמצה", מה יכול היה להרגיש נוכח השפה ה-רוצחת של האקדח והפצצה? עוב-דה היא: ההתנקשות בלורד מוין והמעשים שבאו אחריה פתחו בשר-שרת תגובות ותגובות-נגד, שהוליכה להקמתה של מדינת ישראל ולא ה-דרך שהציעו וייצמן וסאר ישעיהו.

אף כי גם וייצמן ביתפס ב-1945 להלכי רוח מרדניים, ואמר כי „יתכן שלא תהיה לשכונן היהודי במצוקתו בריזה אלא להפיל את כל המקדש הבריטי עליו ועל רודפיו". זאת אמר בחדרי חדרים. בפומבי, לפם ול-עילם, אמר דברים הפוכים. אותם הדברים שסאר ישעיהו חוזר עליהם בהרצאתו.

הידידות של צ'רצ'יל

סיפר עת"ים שנכח בעת ההרצאה הבין מדברי המרצה, כי התיזה שלו היתה ש„לולא נרצח הלורד מוין אפשר היה אולי למנוע את מלחמת השחרור" (מפי המרצה) וכי „הרצחו של המדינאי הבריטי בקהיר על ידי אנשי מחתרת ישראלים, שינתה את עמדתו הפרו-ציונית של ראש ממ-שלת בריטניה אז, וינסטון צ'רצ'יל. לולא נרצח יתכן כי צ'רצ'יל היה נותן את ידו להקמת המדינה העב-רית ב-1945 ואז היו מדינות ערב נמנעות מלהתקיף". בהרצאה המוד-פסת אין הדברים מנוסחים בצורה פסקנית כל-כך (היא פסקנית על אף „אולי" ו„יתכן" המסייגים), אלא ב-צורת שאלות, שנראות הפעם יותר רטוריות מאשר ביטוי של ספקנות, באינסינואציה המסתתרת מאחורי סי-מני השאלה.

סאר ישעיהו צייר סימפאטיה ואפ-שרויות, שאין ביניהן לבין המצי-אות של הימים ההם ולא כלום.

צ'רצ'יל נחשב בעיניו כ„ידיד אמי-תי של הציונות". על סמך מה? אם ידידות-אמיתית נבחנת-בעת-צרה, יש לקבוע שצ'רצ'יל לא הוכיח שמץ מידידותו בעת הצרה הגדולה ביו-תר שהתרגשה על היהודים בכל שנות ההיסטוריה שלהם הטבובה מ-דם. צ'רצ'יל לא עשה שום מאמץ להעתיק או למתן אפילו במשהו את מדיניות הספר הלבן. אף כי אין ספק שידע שזה עניין של חיים ו-מוות לרבבות, אולי למאות אלפי אנשים ואם כי הכוח היה בידו לעשות. הוא עמד על הדם, כמו פקידי מיניסטריון החוץ ומיניסטריון המושבות, וחיזק את ידיהם בשתי-קתו.

מפה לאוזן סיפרו, שצ'רצ'יל אמר לוייצמן כי הוא „יפיק למענו את השזיף מן העוגה". האפשר להתיחס ברצינות לאימרה כזאת, שאפילו סאר ישעיהו מגדיר אותה כ„שמועה"? האם זהו כחה מחייב יותר מהצ-הרת בלפור? כלום לא הוציא אותו צ'רצ'יל את עבר הירדן מתחומי תחולתו של „הבית הלאומי" על אף ההצהרה המבדאם? לאנשים שאינם תמימים, ידוע היה כי אין כצ'רצ'יל חרד לקיומה של האימפריה. האינ-טרסים שלה היו הקובעים בעיניו.

כלום יכול היה אדם פוליטי להניח, שצ'רצ'יל יפעל נגד חוות דעתם — הצודקת! — של מומחיו, כי הקמת מדינה עברית חופשית וריבונית מנו-גדת לאינטרסים של האימפריה? הוא עצמו עשה לחיזוק ידיהם של מומחים אלה במנותו את ידידו ה-אישי לורד מוין לתפקיד של מיניס-טר-תושב בקהיר.

הבה נזכור: המיניסטר-התושב ה-בריטי הראשון בקהיר היה גנרל קיי-סי האוסטרלי. בשנת 1944 לא היה מתאים יותר לתפקיד בעיני לונדון, כנראה משום שלא היה מומחה ל-מזימות ולקנוניות פוליטיות שהחלו להרקם משחלפה סכנת רומל. צ'ר-צ'יל הוא שמינה את סגנו של קייסי, הלורד מוין, לתפקיד. את דעותיו נגד השאיפות העבריות ביטא הלורד מוין בפומבי בבית הלורדים ומעשיו בקהיר הורגשו היטב: מחיזוק ידיו של מק-מייקל במדיניותו העקבית להגשמת הספר הלבן, עד הקמת ה-חבר הערבי. מה היה תפקידו של „חבר" זה, ביוזמת בריטניה ובעי-דודה? כמובן, ארגון השליטים ה-ערביים בעניין אגודה לתמיכה ב-בריטניה. מה היה ה„שוחד" שניתן להם, כדי לקנות את לבם, אם לא ההבטחה שבריטניה תעמוד לצדם בבעיית ארץ-ישראל.

אגב, דווקא הקו האנטי-בריטי ש-בא לביטוי בהתנקשות בלורד מוין עורר אהדה בארצות הערביות ויכול היה, אולי, למנוע התמודדות בשנת 1948, לוא היה קו זה נקבע כעמ-דתו הרשמית של היישוב העברי. אבל בשביל להמחיש לקו עקבי זה, לא עמד כוחה של המחתרת הלוחמת. המנהיגים הציונים פעלו גם להבא אל לתבוע והבטיחו לה בסיסים צב-איים במדינה שתקום.

ללא אסמכתא של ממש מוזות סאר ישעיהו על השמועה, כי סמוך להתנקשות דן הקבינט הבריטי באיזו תוכנית להקמת מדינה יהודית. גם לוא היה זה נכון — דבר שאף ה-מחבר עצמו מפקפק בו — מניין ה-בטחון שהדיונים היו מסתיימים ב-החלטה חיובית? ואם מתקבלת היתה החלטה חיובית, איך ניתן להוכיח שההחלטה כזאת היתה גם מיושמת להגשמה? כלום לא היו השפעותיה אחרי התכססים הבריטיים להרגיע את הישוב העברי ואת יהודי אמרי-קה?

סאר ישעיהו מספר, כי באותה תקופה תוכננה הצהרה משותפת בריטית-אמריקאית, תחתומה על ידי צ'רצ'יל ורוזוולט, כי „יש לחכות להסדר במזרח התיכון עד סוף ה-מלחמה וכי עד אותו זמן רק יכלו דרישות פוליטיות ללבות מצב שהוא בלתי נוח בלאו הכי — בקיצור, ש-על הציונים להפסיק את צעקותיהם". ההצהרה לא פורסמה. סאר ישעיהו סבור שנגנזה, בעקבות התערבותם של הנרי מורגנטאו, פליקס פרנק-פורטר וברנרד ברוך. אך אלה לא היו אלא מבטאים את מורת-רוחה הגוברת של יהודי אמריקה.

אם הנסיון להפחיד את היהודים בהצהרה משותפת לא הועיל, מדוע לא ינסו להשיג את מטרתם באמ-צעות שמועות על דיון בתוכניות ורודות? סאר ישעיהו מודה, כי הוא עצמו לא חשב אלא על מין „שלטון עצמי", רחוק מאוד מ-ריבונות מלאה; מדינת חסות, ה-משולבת בתוך האימפריה הבריטית. הוא לא האמין בסבירות התקווה ל-ביטול הספר הלבן, ולפי עדותו: „לפי כל הסימנים לא נתן וייצמן אמון רב בשיחות הקאבינט באותו זמן" ו„הוא נראה נבוך ומ-תוסכל".

עד כמה אפשר היה לתלות תקוות בנדיבי עולם ושליטיו, תעיד העובדה שרוזוולט, אשר תמיכתו היתה דרו-שה לשם שינוי המדיניות הבריטית, אמר לאחר פגישה לא ארוכה עם מלך סעודיה, כי בשיחה זו עם אבן סעוד למד על בעיית ארץ-ישראל יותר מאשר מפי ציונים במשך עש-רות שנים. „השיחה הפנתה את רוז-וולט לכיוון „אנטי-ציוני וודאי", בלא ההתנקשות בקהיר.

לאחר ההתנקשות קיבלה ועידת הלייבור החלטה, בבעיית ארץ-ישראל שהיתה קיצונית ופרו-ציונית לכת מ-כל מה שדרשו הציונים; בעיקר, ב-המלצתה לפנות מערבים את ארץ-ישראל המערבית כולה. מה היתה חשיבותה במציאות, להגשמת השאי-פות העבריות? אפס. ההחלטה הצ-מיחה ישירות, ללא מעבר, את בווין ואת אטלי.

במאי נסתיימה המלחמה באירופה ומנהיג המלחמה הבריטי, צ'רצ'יל, ניגף בבחירות שהיו אחרי שבועות אחדים. לא היתה לו עוד שום סמ-כות ממלכתית. לא היתה לו גם שהות בין המלחמה לבחירות להת-חיל בתוכניה כל שהיא, גם לולא הוצא להורג, חצי שנה קודם לכן, הלורד מוין. בעצם ימי ועידת ה-פסגה בברלין נאלץ היה צ'רצ'יל לע-זוב את שולחן הדיונים וראש-הממ-שלה החדש, קלמנט אטלי, תפס את מקומו. אפילו סאר ישעיהו אינו טוען שצ'רצ'יל הופל בבחירות ע"י לח"י.

לח"י גם לא השפיע על אורך חייו של רוזוולט. חרף פניותיו לכיוון אנטי-ציוני חריף, הוא מת מיתה טבעית. במקומו בא סגנו, הארי טרו-מן, שהבין יותר מקודמו בהליכים היסטוריים והתחשב יותר ברצונם של המוניים. לא חל שינוי מפתיע ב-דעותיו בהשפעתו של „הדוקטור ה-זקן", וייצמן. עוד לפני כן הצטרף לוועד החירום להצלת יהודי אירופה מיסודו של פיטר ברגסון ועמד רק בלחץ הממסד הציוני, שנלחם בחי-רוף נפש נגד קבוצה זו. כאשר נעשה נשיא, זכר טרומן ללא ספק את הרעיונות שספג בוועד.

הוא ולולא

בוכח השוקת השבורה של הנחות ודעות שנתבדו לחלוטין, שואל סאר ישעיהו „מה היה אילו ולולא", לו לא נרצח הלורד מוין, לולא מת רוז-וולט, לוא ניצח צ'רצ'יל בבחירות. אפשר להוסיף: לוא קיבל בווין את המלצה של הוועדה האנגלו-אמרי-קאית בדבר עלייתם של מאה אלף עקורים מן המחנות. ואפשר להוסיף עוד הרבה אפשרויות מעין אלו. אולי יש בהצגת השאלות שעשוע אינטל-קטואלי מעניין, מעין משחק שחמט בכלים היסטוריים. האם יש בזה עניין רציני חוץ משעשוע? מסופקני. עובדה: עצמאות ישראל הושגה לא חרף המלחמה המזויינת נגד בריטנ-יה, אלא בזכותה. אפילו סאר ישעיהו מודה, כי „תחושת הסיום שנגרמה על ידי מסע לח"י האצ"ל היה גורם מוחשי, אף כי לא הגורם המכריע, בהחלטה הבריטית לעזוב את ארץ-ישראל".

סאר ישעיהו גם מודה, כי ההת-נקשות בלורד מוין היתה „נקודת מפנה קריטית בפרשה הארץ-ישר-אלית".

על כן אין ספק שהגיבורים האמי-תיים של העם העברי בדורות ש-יבואו יהיו אליהו חכים ואליהו בית-צורי ולא המנהיגים שישילו במס-דרונותיהם של השליטים בלונדון ו-בוושינגטון והתחננו על קצת מחסד הלאומים.

במקום ה„ברי" של ריבונות יש-ראל שהושגה, מעבר למה שחלם וייצמן והסתייה, העמיד סאר ישעיהו השערות של „שמא" ו„אולי". ידוע לכל: ברי ושמא, ברי עדיף.

במקרה זה הרצה ההיסטוריה את דינה. צריך להודות בזה באומץ לב, ולא בבקשה.

(מאמר תגובה אחרון על מסהו של סאר ישעיהו ברלין)

מועצה מקומית שלומי
מכרזים פומביים

1) מכרז מס' 11/72 — שיפוץ בנין המועצה.
2) מכרז מס' 12/72 — סלילת כביש למחסן הג"א ובי"ס „הרב מימון".
3) מכרז מס' 13/72 — פיתוח בבית העלמין.

1. המועצה המקומית שלומי מזמינה בזה הצעות מקבלנים רשומים (לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, תשכ"ט — 1969) לעבודות הנ"ל.
2. תוכניות ומפרט טכני אפשר לקבל במזכירות המועצה המקומית יום יום בשעות העבודה — תמורה 50.— ל"י לכל מכרז שלא יוחזרו.
3. על מגיש ההצעה לצרף ערבות בנקאית בסך 5,000.— ל"י (לכל מכרז) לזכות המועצה המקומית — להבטחת קיום המכרזים.
4. תנאי התשלום לכל מכרז יהיו כדלקמן: 60% במזומן בשלבי העבודה, ו-40% תוך שלושה חדשים מיום סיום העבודה ואישור החשבון הסופי.
5. המועד האחרון להגשת ההצעה — יום ב' 31.10.72.
6. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

דוד חזן
יו"ר המועצה

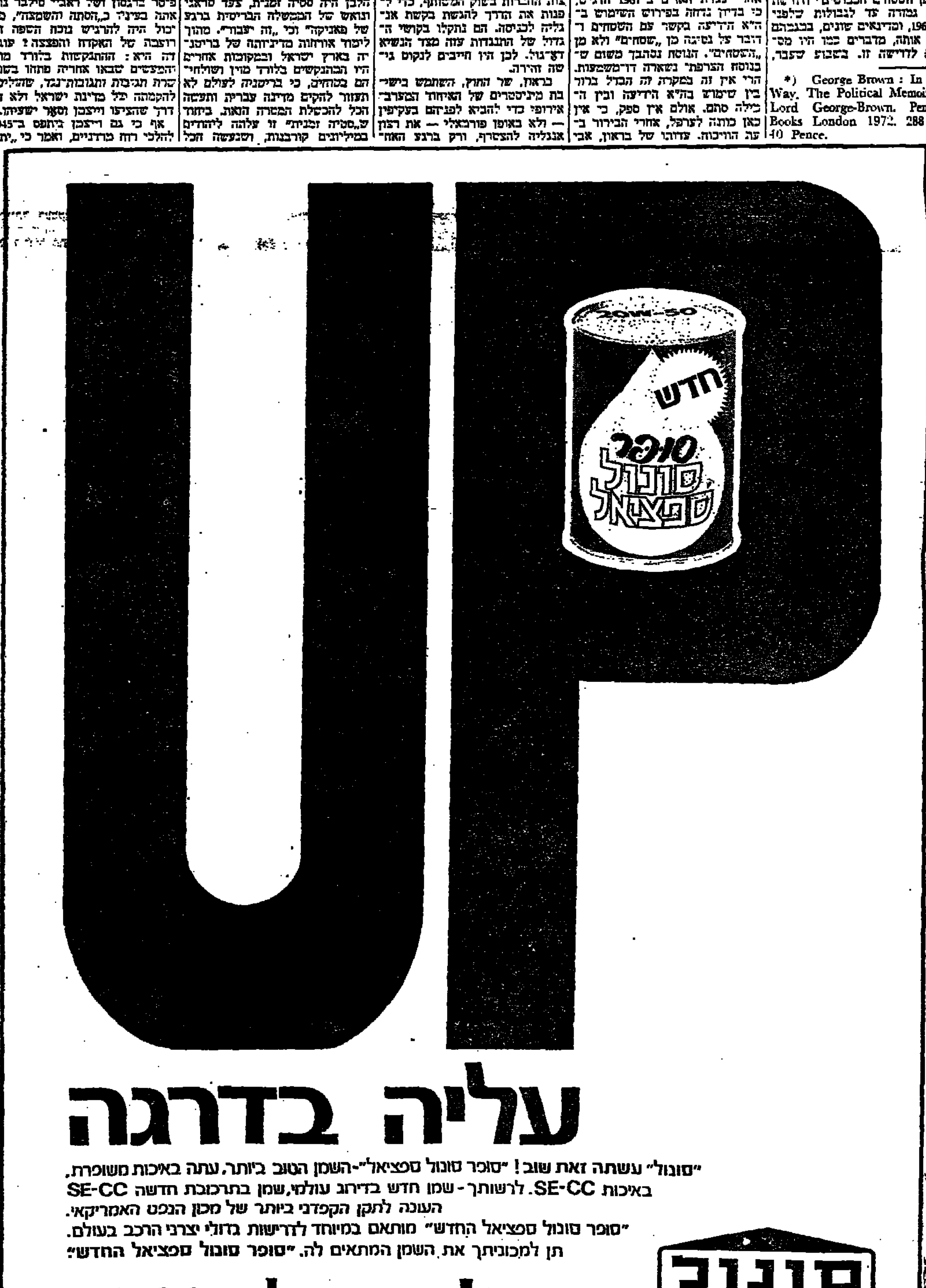

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

גראס ובאל כתועמלנים למען בראנדט

מאת צ'ארלס ריצ'י
סופר „הארץ" בגרמניה

הצטרפו אל מסע הבחירות ומעניקים לו גוון חדש

בון

מכונית פולקסוואגן הדורה בצבע התפוז, הנושאת עליה סיסמאות „ס. פ. ד." (המפלגה הסוציאל־דמוקרטית), שוב נוסעת בכבישי המדינה, כשליד ההגה — הסופר הגרמני גינטר גראס, אשר רתם את עצמו למערכת הבחירות למען הסוציאל־דמוקרטים. רבים זוכרים אותו עוד ממערכת הבחירות הקודמת של 1969, בה עלה בראנדט לשלטון.

עתה שוב יצא גראס לדרך. הפעם אין הוא בודד בין הסופרים העוסקים בתעמולה. הצטרף אליו הסופר הקתולי היינריך באל, שמשתתף בתעמולת הבחירות זו בפעם הראשונה.

אין השניים נוסעים יחד, ולשניהם סגנונות שונים, ואף נוגדים. איש מהם אינו נמנה עם חברי המפלגה. גינטר גראס הוא בעל אופי תוקפני, בעוד שבאל אדם שקט ואינו מקפיד על כללי הנימוס הטכס.

אל שני הסופרים האלה הצטרפו כ־100 סופרים, שחקנים, כוכבי בידור ומדענים, שהשקיעו את עצמם במערכת הבחירות במסגרת המפעל הארצי בשם „יוזמת הבוחרים" כשסיסמתם: „אזרחים למען בראנדט". בין הסופרים העוסקים בתעמולה למען הסוציאל־דמוקרטים זיגפריד לאנץ, הובה ג'ונסון, תאדיאוס טרול ודיטר לסמאן, המזכיר הכללי של אגודת הסופרים במינכן. ללסמאן מקום מובטח ברשימת המועמדים ויזכה להיות הסופר הראשון שיישב על ספסלי הבונדסטאג.

גינטר גראס ניחן בקסם המושך המונים. הוא ידוע כאיש בעל דעות עצמאיות שאינו מוכן לקבל על עצמו על משמעות של מפלגה. הוו דמוקרט בעל נטיה סוציאליסטית חזקה.

מדוע נרתם גראס למערכת הבחירות

מדוע עוסק גראס בתעמולת בחירות? לקהל מאזיניו בעיר באד־גודסברג אמר: „רצוני להבטיח כי עבודת המפלגה לא תישאר אך ורק נחלתן של ועדות המפלגה". גראס הוא זריז תפישה ומהיר מחשבה, יודע לדבר בתקיפות ובכוח שכנוע, יודע את אשר אומר ויש עמו תמיד תשובה מוכנה ותגובה מוחצת ויודע להכות כהלכה את המנסים לשסע אותו בקריאות־ביניים.

גינטר גראס

אין לגראס חיבה יתרה לצעירים הנוהגים לנבור בזוטות קטנות, כאשר על הפרק עניינים חשובים.

נאומיו של גראס בנויים כהלכה ובכשרון, גם אם הם דומים ליצירה ספרותית. הוא משלב בנאומיו את הנימוקים הפוליטיים עם האירוניה הפוקצנית. אין גראס טוען שהנו תסיד נלהב של תכניות הרפורמה של הסוציאל־דמוקרטים. אולם לדבריו, אין למפלגה היריבה כל תכנית רפורמה.

בנאומיו מופיע גראס כמפקד צבא הצורר מתקפה בשני ראשים בעת ובעונה אחת. הוא תומך בהישגי ממשלת הקואליציה ומותח ביקורת על האופוזיציה שלא השכילה להציע אלטרנטיבה. הוא מנסה לנפנף בפני הציבור בדחליל של הממשלה האפשרית בראשות בארצל ושטראוס. הוא מזכיר את המכשולים אשר האופוזיציה הציבה בכוונה תחילה על דרכם של הסוציאל־דמוקרטים, הזרועה מכשולים ומהמורות בלאו הכי, אל המטרה הנכספת של הפשרת המתיחות במרכז אירופה.

לדבריו „יונקים בארצל ושטראוס מאותו המקור אשר הרעיל את רפובליקת ויימאר". הוא סבור כי „האנשים המצביעים בעד בארצל ושטראוס אחוזים דיבוק של אבדון".

הגורם הבלתי־ידוע במערכת בחירות זו הוא קולות הנשים והמצביעים הצעירים, בגילאי 18 עד 21. גדול מאד מספרם של אלה שטרם החליטו.

השמרנות מאפיינת את הבוחרים הגרמנים ויש להניח כי הציבור

היינריך באל

בו ככולו יצביע כפי שהצביע ב־1969. הופעתו של גינטר גראס בגודסברג היתה אמנם מרשימה ונמרצת, אך אין בה כדי להעביר מספר קולות ניכר אל מחנהו.

כיצד מגיב גראס על האשמות בדבר השחיתות בממשלת בראנדט? הוא אומר: „ההאשמות מוצדקות בהולט", למרות שאיש אינו יודע אם יש לו הוכחות לכך.

אשר למדיניות המפלגה הסוציאל־דמוקרטית, סבור גראס כי בראנדט הציל את מערב גרמניה ממשבר כלכלי, הפוקד עתה את ארצות הברית, בריטניה ואיטליה. אין בגרמניה המערבית אבטלה בעלת משמעות. הוא אומר: השתפר מצבם של העניים והדאגה לילדים. אולם מפלגת הנוצרים הדמוקרטים ושותפיהם — אלה הן מפלגות של הכצבירים.

אין גראס חוסך דברי ביקורת מהרדיקאלים למיניהם, אותם הוא מציג כ„מהפכנים שמאליים המסתתרים על מבצרי חול, או חסידי הימין קשי תינוק". על פרשת מינכן אומר גראס: „הטבח במינכן האפיל על הפוליטיקה והציג את בעיותינו בפרספקטיבה נכונה".

אין גראס מתנגד עקרונית לקומוניסטים הגרמנים שבבונדסטאג, לוא רק היה להם האומץ לומר את אשר עם לבם, כגון נגד הפלישה הסובייטית לצ'כוסלובקיה, כפי שעשו מפלגות קומוניסטיות מערביות אחרות.

לתוך מערכת הבחירות שלו הכניס גראס את הגורם הראוותני כבעסקי שעשועים. כאשר הוא נואם, מוקף פרחים באור הזרקורים, נמשכת תשומת־לב הצופים אל המסך ועליה כתובה תמצית מחשבותיו: „התרמך במפלגה הסוציאל־דמוקרטית הוא האיש המאמין שהתמורה אפשרית. המפלגה הסוציאל־דמוקרטית מאחדת בתוכה את רעיון הדמוקרטיה והסוציאליזם. היא משמשת ערובה לרציפות הדמוקרטיה". לדעתו, רשאית גרמניה להתגאות במדינאי בעל שעור קומה בקנה מידה בין־לאומי כבראנדט.

חולשתו של גראס

אולם על אף כוחו המגנטי למשוך המונים, לוקה גראס גם בחסרון כתועמלן בבחירות: הוא אינטלקטואל, ישר מדי, נוטה יותר על המידה לביקורת עצמית ולביקורת על המפלגה. למשל, כאשר שוסע על ידי קריאות־ביניים: מדוע מותחת המפלגה הסוציאל־דמוקרטית ביקורת על המפלגה הנוצרית־דמוקרטית ושותפיה במפלגות העשירים, בעוד שהיא עצמה ביקשה את עזרתם במערכת הבחירות? גראס הופתע מהשאלה ולא ידע להשיב כהלכה, אלא הודה: „נכון, הבל שכך". גראס כי גראס הנאמן למפלגה הסוציאל־דמוקרטית ב־99%, הגיע אל הסף, כאשר האחוז האחד החסר פוגע בהסטותיו. עצמאותו המחשבתית ואי־תלותו הפוליטית אינם מאפשרים לו להגן על כל דבר.

שונה ממנו לחלוטין הסופר באל. נאומיו שקטים כמעט עד כדי לחש, מאופקים ובלתי־שגרתיים. אין בהם מאומה מהדרמטיות ורוח גוטל מעדכב. אולם גם הוא מושך קהל רב, בזכות שמו הפופולרי. אמנם רחוק הוא יותר מגראס מהמתרחש במחנה הסוציאל־דמוקרטים. אין הוא נלחם למען תכנית מפלגתית ואומר: „אין אני יכול להגן על דבר שלא אני עצמי כתבתי אותו. אינני חבר המפלגה הסוציאל־דמוקרטית ולעולם לא אהיה חבר בה, מפני שאין אני יכול להזדהות עם מפלגה שאין אני יודע דבר על דרכי ההתפתחות". ובכל זאת אמר לי לפני זמן מה: „אני רואה את בראנדט כסנסציה במדינות הגרמנית".

כמו גראס, מתעב באל את הנוצרים־דמוקרטים. אולם בעוד שגראס נלחם במפלגה היריבה בנשק האירוניה או בבכות אגרוף, נלחם בה באל באיומל המנוחה: „ממשלה בראשות הנוצרים־הדמוקרטים ושותפיה יש בה סכנת מוות ממש. היא עלולה להביא לרדיקאליזציה במערך הפוליטי הפנימי. במישור מדיניות החוץ, עלולה גרמניה להגיע לבידוד מן המזרח".

לדברי באל, טועים המאשימים את ממשל בראנדט בשחיתות, והוא מגן על העריקים הפוליטיים, אפילו כאשר עריקתם נקנתה בשוחד. לדבריו, ראויים הפוליטיקאים, המדינאים, כמו המשוררים, לגישה סלחנית במקצת. „חברה המעודדת רדיפה אחר רווחים, אינה יכולה להוקיע את אלה המוצאים שיתרון תוכרי עולה בקנה אחד עם המצפון".

יותר תשומת לב וזמן מקדיש באל לעניינים החשובים יותר, והם הבעיות הסוציאליות. לדבריו, נשקפת סכנת הרדיקליזציה במצב בו הרכוש אינו מחולק שווה פחות־או־יותר. לאדם הזכות האלמנטרית לקורת גג, לחיי שלום ושלווה. הדבר מחייב שינוי מוחלט בשיטת שכירות הבנינים בערים הגדולות. „נורא האיום לראות כיצד נאלצים הבריות להיאבק על מקום המגורים בתוך סביבה הפריינת לילדים".

אין באל צועק חמס על העלאת שעורי המסים, במידה והמסים דרושים לצרכים הסוציאליים, או לפיתוח רשת אספקת המים.

מתקבל הרושם כי שני הסופרים, גראס ובאל, השונים איש מחברו, נרתמו למערכה למען המפלגה הסוציאל דמוקרטית בעיקר בגין תמיכתם בבראנדט באופן אישי, בעוד שהתנגדותם לבארצל ושטראוס היא גם אישית גם פוליטית.

למעלה מ־200 קבוצות הוקמו ברחבי המדינה במסגרת המפעל „יוזמת הבוחרים", כדי להוציא את הפוליטיקה מבנין הפרלמנט אל הרחוב.

אנשי המאפיה בצמרת איטליה

השליטה בגושי בוחרים מקנה לאנשי הפשע כוח במימשל

מאת קלאר סטארלינג
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

פלרמו

לפני מספר שבועות אמר לעתונאים ראש־העיר הנוצרי־דמוקרטי של קלטניזטה, בסיציליה המערבית, כי התפטר משום שהמאפיה איימה להרגו אם לא יעשה כן. איש לא התפלא ואיש לא ביקשהו להישאר ולהאבק.

חרף כל פעולות הדיכוי שעשתה ממשלת איטליה בעשור האחרון — הקמת ועדה פרלמנטרית למלחמה במאפיה, התקנת שני חוקים מיוחדים נגד המאפיה, שלושה משפטים המוניים של מנהיגי־המאפיה, מעצרם או הגלייתם של אלף אנשי מאפיה — לא חל כל פירוד בברית הישנה הכרותה מתוך שיקולי כדאיות בין המאפיה ובין המעמד השליט בסיציליה. כבעבר, כן גם כיום, לראש עיר המפריע למאפיה כאן עדיין אין ברירה אלא לפרוש מכהונתו ולהסתלק בעודו חי.

אם באחרונה לא הרגה המאפיה פוליטיקאים סיציליאניים רבים, הרי זה משום שמעטים מהם עשו צעד כלשהו בגללו עלולים היו להתחייב בנפשם. אלה שעשו את המעשה נשארו חרוטים בזכרון הכל.

ב־1957 תמך ראש העיר הדמוקרטי־נוצרי של קמפוריאלה — פאסקואלה אלמאריקו — בהקמת סכר מקומי שהיה עשוי להקל את מצוקת האיכרים אך להרוס את העסקים המהורים בזכויות־מים של מנהיג המאפיה המקומי האני סאקו. הוא גם התנגד לכך שסאקו יצורף למפלגה הנוצרית־דמוקרטית והביע זאת למפלגתו בתזכיר דחוף שבו פרש בפלאם את איומי המאפיה ונקב בשמות אנשי המאפיה העלולים לרצח אותו.

לא עברו ימים רבים וגוויתו נמצאה נקובה ב־14 כדורים. התזכיר לא זכה להיות מופץ בקרב מנהיגי מפלגתו האחרים ואף לא פורסם ברבים. רוצחו, ראש המאפיה האני סאקו, נתקבל עד מהרה בברכה אל שורות המפלגה הנוצרית דמוקרטית, כ„אלקטור", ואחרי שהועמד למשפט על הרצח בעבור שנים רבות, זוכה מחוסר הוכחות. הסכר לא נבנה.

שיעור בהגיון פוליטי

הדבר אירע לפני 15 שנה, אך כשיעור בהגיון פוליטי, הרי זה כאילו ההרחש אתמול. לאמיתו של דבר נלמד הלקח מחדש זה עתה. בין אלה שהוזמנו להצטרף הקיץ לממשלתו החדשה של ראש הממשלה ג'וליו אנדראוטי ברומא, היה האיש החזק במפלגה הנוצרית־דמוקרטית בסיציליה ג'ובאני ג'יויה, שהיא עתה שר הדואר והתקשורת.

לפני זמן לא רב עלה שמו של ג'יויה לכותרות העתונים באיטליה מאחר שכפה על פלרמו, הבירה הסיציליאנית, ראש עיר ידוע לשמצה ושמו ויטו קיאנצ'ימינו. ראש עיר זה נאלץ חיש מהר להתפטר נוכח הצעקה שקמה אחרי שנודע, כי הועדה הפרלמנטרית נגד המאפיה חקרה וחדשה במעשיו וכי המשטרה הגדירה אותו בדוח מוסמך כ„ידידה, מגינה ואולי שותפה" של המאפיה בעסקי הבניה השחורים בפלרמו. יתר על כן, מעדות שניתנה לפני הוועדה הנ"ל הסתבר, כי ג'יויה עצמו הוא שקיבל את התזכיר הנואש של ראש העיר המנוח אלמריקו, והחזב אותו למגירה נשכחת.

שבע שנים בלתי נשכחות

יחד עם ג'יויה מכהן בממשלתו החדשה של אנדראוטי האיש מספר שניים במפלגה הנוצרית־דמוקרטית בסיציליה, סאלווטורה לימה. לימה, שהוא עתה מיניסטר הכספים ברומא, כיהן כראש עירית פלרמו שבע שנים בלתי־נשכחות. בתקופת כהונתו זו הגיעו הרציחות מטעם המאפיה בפלרמו לשיא של שתיים בשבת, בעוד שאחד ממנהיגיה האלימים ביותר של המאפיה אנג'לו לה בארבארה, השולט בכוח על עסקי הבניה בפלרמו שבהם ניתן לצבור הון תועפות בין־לילה. בארבע השנים הראשונות לכהונתו של לימה כראש עיר, ניתנו 80% מרשיונות הבניה שהוצאו בבירה האזורית לארבעה אנשים בלבד, וכולם היו עושי דברו של לה בארבארה, או קבלנים המשלמים לו אחוזים ביד רחבה.

לימה, שהוועדה הפרלמנטרית חקרה במעשיו לא פחות מאשר במעשי קיאנצ'ימינו — שכיהן במקרה כעוזר האחראי על מסירת הרשיונות — נשבע, כי מעולם לא הופעל עליו לחץ מהמאפיה ולא היה לו קשר כלשהו עמה. אולם דו"ח של משטרת הכספים ציין, כי מנהיג המאפיה לה בארבארה היה פעיל ב־1958 לבחירתו של לימה והשמירה על ראשו.

ודיח הוועדה מציין שאנשי המאפיה ביקשו לעתים מזומנות את מנהיגם לה בארבארה „לנסוע להם" להשיג טובות הנאה מראש העיר לימה וכי שלטונו של זה בפלרמו היה חשוף במיוחד לחדירה של המאפיה.

אין זה סוד כיצד הצליחו אנשים שהיו מטרה ראשית לדו"חות הוועדה נגד המאפיה להגיע לצמרת ברומא: הם מביאים אתם את קולות הבוחרים. רבע מעסקני המפלגה הנוצרית דמוקרטית החזקה של ראש הממשלה אנדריאוטי מוסף על תומכו הסיציליאני הגדול, סאלבו לימה, שקיים לו סיציליאנים נוספים. ואחד מכל חמשה חברים משלמי־מס במפלגה הנוצרית־דמוקרטית הוא סיציליאני. בפלרמו לבדה מספרם 45,000.

אין זה סוד שהמאפיה מסוגלת לספק או לשלול גושי מצביעים סיציליאנים. אין ציר בארבעה המחוזות שהמאפיה שורצת בהם בסיציליה המערבית שמעמד שהיא סמכה ידיה עליו לא יהיה מסוגל לזכות בבחירות, בלי לשאת נאום בחירות אחד. לפחות אחד מהצירים הנבחרים בקביעות לבית הנבחרים ברשימת המפלגה הנוצרית־דמוקרטית לא נשא מעולם נאום לציבור במחוז בחירתו ואף לא פצה פה בבית הנבחרים עצמו. לעומת זאת עלול אפילו מועמד מוכשר ובעל יכולת להפסיד בבחירות אם המאפיה תסלק את תמיכתה בו.

מחיר התמיכה

לתמיכה מעין זו יש כמובן מחיר. מדי פעם מתעצמים הלוחצים מיבשת איטליה עד לידי כך שהם מביאים לפשיטות משטרה, מעצרים משפטים והגליות. אולם עדיין לא הגיע היום שבו תעז הממשלה להוקיע ממנהיג מאפיה דירה בת 20 חדרים, מכונית מרצ'דס, חשבון בנק או תגיש נגדו תביעה על השתמטות מתשלום מס־הכנסה.

באגריג'נטו, מיטב פירותיה של סיציליה הוא העדיף מטוטולו של שלושה אנשי מאפיה הממשיכים לנהל את עסקיהם ממקום גלותם. כזה המצב השורר ביבולי תות השדה, המשובחים שבאיטליה. 80,000 טונות פירות וירקות בשנה עדיין נמצאים בפיקוח המאפיה בשווקים הסיטונאים של פלרמו, במחירים הגבוהים ביותר באיטליה. כתוצאה מ־7,000 טונות הדגה הנמכרת כדי שנה בפלרמו נמצאת בפיקוחו של איש מאפיה אחד. לארבעה מכל חמישה סיטונאי־בשר בפלרמו עבר פלילי. עבר דומה יש ל־32 חברים נבבים בלשכת המסחר המקומית. אפילו חוזי הבניה לשיכונם מחדש של 170,000 נפגעי הרעש בעמק באליצ'א, שנותרו 12 שנה ללא קורת־גג, נמצאים בידיו של איש מאפיה ידוע לשמצה שתנג־...

להיות עני בסיציליה

זו הסיבה העיקרית לכך שסיציליה עדונה עניה. להיות עני בסיציליה, הרי זה להיות בטוח שיושבי יבשת איטליה כמעט אינם מכירים אותו. לפני יותר מעשר שנים תיאר הסוציולוג דנילו דולצ'י אחדות מהדרכים שבהן מצליח סיציליאני עני להשתכר למחיית ילדיו. ישנם כאלה האוספים בגניבה את הזבל כרחובותיה של פלרמו (הזבל הוא רכוש העיר, וכאשר הם נתפסים קונסים אותם). ישנם המשוטטים סביב החילות המפוארות של העשירים בתקוה לשאת את חבילותיו של בעל־הבית. ישנם מדים המלמדים בבתי־ספר לבייבים; רוכלים שמוכרים בשמי־שמן, בירלנטין, הרדי־פוה־אליל ופוחם (28 כהם במחוז פלרמו נקנסו 8,000 פעמים בעשר שנים); ישנם קוסמים, בולעי־אש, כרוזים מספרי־בדיות ועורכי־הימורים; ישנם סוכנים לעבודה בחוץ במשרדי הממשלה; סוכנים למכירת לקוחות מרופא לרופא ומפרקליט לפרקליט ובכים הכבירית שלוקה להקות דם.

„מה אהנה מכאבר ביותר בי" שאל ציר, דולצ'י את אחד מבעניות של סיציליה. „כשאני רואה את ילדי אוכלים... אז, הלב מתמלא שמחה".

המצב כמעט לא השתנה מאז דיווח דולצ'י על אנשים אלה, ואין לצפות לשינוי כל עוד ישלטו המנהגים הפוליטיים של סיציליה (ואיטליה כולה) „לנצל בהתמלכות הגוגלה בהשתתפות לדבר־עבירה" — כפי שהתבטא אחד מחברי הוועדה הפרלמנטרית למלחמה במאפיה — „שבלעדיה אין למאפיה קיום".

בחודש שעבר, הוולם לשנות את הרכב הוועדה הפרלמנטרית נגד המאפיה הפועלת זה תשע שנים. הפרלמנט החדש האיטלקי צרף ציר דמוקרטי־נוצרי חדש להועדה ושמו ג'ובאני מאטה. כמו שהיה פקיד בעל סמכות במחלקה התכנון העירוני בפלרמו, בזמן נב כאשר ארוכות בעבר לפני אותה הועדה שהוא כעת חבר בה.

תוך מספר חודשים תוכל לגור ברחוב פנקס בצפון תל־אביב.

„עמודי עד — דיור מעולה" מציעה דירות באיכות מעולה בבנין חדיש אשר בנייתו מסתיימת תוך מספר חודשים.

הבנין, באזור המגורים האקסקלוסיבי בצפונה של תל־אביב, מכיל 8 קומות, כל קומה 4 דירות, בכל דירה 4 חדרים עם כל השיכלולים.

התקשר אלינו — 58144 — ונקח אותך לסיור בבנין עמודי עד דיור מעולה תל־אביב רחוב לילינבלום 27, טלפון 58144

עמודי־עד דיור־מעולה

תל אביב, רח' לילינבלום 27, טל. 58144 ● חיפה, רח' ארלוזורוב 3, טל. 668049
ירושלים, רח' הגידם 1, טל. 224181

בינגליט

משרד העבודה—משרד החנוך והתרבות | עירית דימונה | אוניברסיטת הנגב
המכון הממשלתי להכשרה טכנית

בית הספר להנדסאים וטכנאים באר־שבע

שלוחת דימונה

מודיע על

פתיחת ההרשמה לשנה"ל תשל"ג לקורסי

קדם הנדסאות*

הלמודים יתקיימו בדימונה בביה"ס „עמל" ע"ש לידי דיוס רח' מלכי ישראל 6.

תנאי קבלה: לקורסי קדם הנדסאים יתקבלו:
1. בוגרי/ות יא' שנות למוד בעלי ציונים חיובים בגמר ה־יא'.
2. בוגרי בית ספר תלת שנתי בעלי תעודת גמר ממשלתית.
3. בוגרי מסלול דו שנתי בכיר.
4. בוגרי ישיבה תיכונית ארבע שנתית.
5. בוגרי יב' אשר סיימו למודיהם לפני שנים רבות המבקשים לרענן זכרונם.

פרטים והרשמה:
מר אונגר מיכאל — מרכז השלוחה ביה"ס עמל ע"ש לידי דיוס רח' מלכי ישראל 6 ת. ד. 483 טל. 91070
בימים: א—ה בשעות 8.00—14.00 בימים: א, ג, ה, בשעות 17.00—19.00.

מכרז

מוצעים בזה למכירה קרקע, מבנים, ציוד ומכונות של בית החרושת „סריגי ססיל בע"מ"

הקרקע הינה בשטח של כ־70 דונם מתוך זה שטח בנוי של כ־13,500 מ"ר.

תיאור הציוד והמכונות:

1) 19 מכונות מקמוריזציה
2) 22 מכונות סלילה
3) 102 מכונות סריגה עגולות
4) קו יצור משוכלל לאשפרת בדים
5) 2 מכונות לניקוי יבש
6) 4 מכונות צביעת בדים (8 נש)
7) 4 דודי צביעת חוטים
8) 6 מחוללי קיטור
9) מכונות יבוש לחוטים צבועים
10) מכונות בדיקה ובקורת וציוד עזר

כל הציוד הנ"ל הינו חדש ומופעל בין שנה לשנתיים.
המפעל עובד, מופעל ומנוהל ע"י החתום מטה.
נוסף לאמור לעיל ניתן גם לרכוש מלאי הכולל סוגים שונים של חוטים ובדים.
אפשר לראות את הנ"ל בשטח המפעל המצוי באשקלון.
כל ביקור במקום יש לתאם עם החי"מ.
בדבר פרטים נא לפנות לעורך־דין גרשון תמיר, שדרות רוטשילד 31, תל־אביב, טל. 613779, 625808.
הצעות יש להגיש בכתב לכתובת עו"ד גרשון תמיר, כונס נכסים ומנהל של „סריגי ססיל בע"מ", שדרות רוטשילד 31, תל־אביב.
הצעות תתקבלנה עד ליום 10.11.1972 שעה 12.00 בצהריים.
קבלת הצעה כלשהיא כפופה לאישור בית המשפט.
אין החי"מ מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה אחרת שהיא.

גרשון תמיר, עורך־דין
כונס נכסים ומנהל
של „סריגי ססיל" בע"מ

אלדן
דני אלדי – מנחם שפיצר

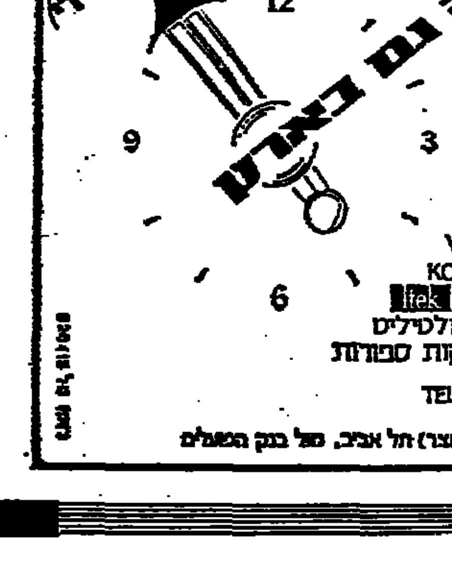

טפסיך
מכתביך
וחוזריך
יצולמו בשיטה המהפכנית החדשה בארץ על לוחות KODAK VERILITH במצלמת itek ישוכפלו בשיטת מולטיליס וימסרו לידך תוך דקות ספורות
פרטים: טל. TEL.625508
דפוס אלדן, שד' רוטשילד 47 (בחצר) תל אביב, מול בנק הפועלים

הועדה לאנרגיה אטומית
המרכז למחקר גרעיני, נחל־שורק

מילגות לתלמידי מחקר לתארים M.Sc ו־Ph.d

המרכז למחקר גרעיני מודיע על מילגות לתלמידי מחקר לתואר M.Sc. ו־Ph.d. בשטחים כימיה ופיסיקה.

המילגות תוענקנה לתלמידים אשר נתקבלו במוסדות להשכלה גבוהה.

עבודות המחקר תתבצענה במעבדות המרכז ובהדרכת חוקריו.

בדבר פרטים, נא לפנות בכתב אל:
המזכירות האקדמית,
המרכז למחקר גרעיני, נחל שורק, דאר־יבנה.

פורצלן
„הרנד"
מערכות כלי אוכל, פיגורות ותמונות של ציירים מפורסמים כ־
Herman Lipot,
Szasz Andre,
Ivan Grünvald
ועוד.
אצל קליין אנדרש
שד' רוטשילד 89 ת"א
טל: 623759

המכללה
המדרשה למינהל
מיסודה של הסתדרות הפקידים

נמשכת ההרשמה

למכללה למינהל

ללימודי ערב אקדמיים

בחוגים:

מינהל ציבורי 7 סמסטרים
מינהל עסקים 7 סמסטרים
ראיית חשבון 8 סמסטרים

שיטות ההוראה מותאמות לאנשים הלומדים לאחר שעות העבודה.

שיטת נקודות הזכות, הנהוגה במכללה, מאפשרת לתלמיד לקצר את משך הלימודים, בהתאם ליכולתו האישית.

פרטים והרשמה בשלוחות המכללה:
ירושלים — בית הפקיד, רח' סטריק 10, טל. 66380.
תל־אביב — המדרשה למינהל, רח' אלנבי 113, טל. 624462.
חיפה — בית הפקיד, רח' כאייר 44—46, טל. 524103.
באר־שבע — בית הפקיד, רח' השלום 18, טל. 3706.

✱ וועדות הקבלה לשלוחת תל־אביב מתכנסות:
ראיית חשבון — 22.10.72; מינהל ציבורי 23.10.72; מינהל עסקים 24.10.72.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל

המדור ללמודי חוץ

מודיע על הרשמה

לקורסים להכשרה

אשר יתקיימו בשעות הערב
בשנת הלימודים תשל"ג 1972/73

בחיפה ובתל־אביב

ניהול
ניהול המשקיעי
ניהול הייצור
ניהול המכירה
מינהל בתי חולים
מינהל בתי מלון
ניהול רשתות משרדיות
(בחיפה בלבד)
ניהול הדרכה ופיתוח
(בתל־אביב בלבד)
ניהול שיווק (בת"א בלבד)
ניהול אספקה (בת"א בלבד)
ניהול נכסי מקרקעין
(בת"א בלבד)
ניהול כח אדם (בת"א בלבד)

תחבורה
קציני בטיחות בתעבורה
הנדסת התחבורה והנועה
ניהול תחבורה ממוחשבת
קורס מתקדם לניהול מוסכים

מחשבים
הכנה למחשבים אלקטרוניים
מנתחי מערכות
למחשבים אלקטרוניים

בקרת איכות
הנדסת בקרת איכות
(בת"א בלבד)

אחזקה
הנדסת אחזקה

הנדסה אזרחית
קורס מתקדם בהנדסת דרכים
הנדסת הקופה (בת"א בלבד)

תקשורת
ספרנות מקצועית
קורס מתקדם ליחסי ציבור
ליחסי עבודה (בת"א בלבד)
קורס מתקדם לפרסומת
(בת"א בלבד)

הכנה מבנית (בת"א בלבד)
קורס בדיני הבטיחות —
מבקרת השיווק, הזמנה ההספקה (בת"א בלבד)

הכשרת מורים
השתלמות לרשיון הוראה למהנדסים
הכשרה בדיני מכונים

שמאות
שמאות רכב
הנדסת השמאות (בת"א בלבד)

עיצוב ושרטוט
עיצוב פנים וריהוט
(בת"א בלבד)
שרטוט בנין
שרטוט בנין בהתמחות
עיצוב פנים וריהוט
(בחיפה בלבד)
שרטוט מכני והכנון חלקי מכונות
שרטוט אלקטרוניקה
(בחיפה בלבד)
גרפיקה (בת"א בלבד)
שרטוט נוף ונוף
(בת"א בלבד)
עיבוד מפות ופוטוגרמטריה
(בת"א בלבד)

צילום
צילום מכני מתקדם
(בת"א בלבד)

חשמל
השתלמות מתקדמים
השתלמות ראשיים
השתלמות להנדסאי אלקטרוניקה (בת"א בלבד)

מכונות
השתלמות להנדסאי מכונות
(בת"א בלבד)

פרטים והרשמה:
בחיפה: הטכניון, בנין ראשי, הדר הכרמל, טלפון 667818, 661151.
בתל־אביב: הטכניון, רח' ליסין 14, טלפון 268126/7, 266992.

ההסכם בין לבנון למחבלים — בסכנה

ביירות: ההפצצות מחזקות את הפתח

מאת אדוארד סאאב
ביוחד ל„הארץ"
מ„לא מונד"

ביירות
לאחר שהגיעו שלטונות לבנון ל־ הסכם עם המנהיגים הפלשתינאים — אחרי דיונים מייגעים — להקפיא את פעולות המחבלים ולחסל את כל בסיסיהם הסמוכים לגבול ישראל, הציץ להק של ששה מטוסי־קרב ישראלים ביום א' אחרי הצהרים כ־ מה ישובים בדרומה ובמזרחה של לבנון וכן בצפון סוריה. בהפצצה נהרגו 10 אנשים וכ־15 איש נפצעו, רובם אזרחים.

ההתקפה הישראלית נערכה למח־ רת היום בו ארעה התנגשות דמים בין שתי קבוצות ה„פתח", בה נהרגו אשה ועוד תשעה נפצעו. ההתנג־ שות הראשונה ארעה בכפר באחדי־ אס, בחוות בקצה המערבי. כ־ שני הצדדים השתמשו במקלעים, רגמות ובמכוניות ירייה. ההתנג־ שות התפשטו גם אל ציירות אח־ רות השכונות על גבול סוריה. הצבא וכוחות הבטחון הלבנוניים נמנעו מ־ להתערב, אך הקימו מחסומים על הדרכים המוליכות אל אזור ה־ בוה, בכדי למנוע את כלי־הרכב החמושים מלהגיע לאיזור.

[illegible] של אבו יוסף

גילוי דעת שפורסם במוצאי שבת ע"י דובר ה„פתח" את גירסתו על קריה: „לאחר התלוננה הועדה המרכזית של הפתח להשעית את [illegible] הפתח, אבו יוסף, קאיד, מ־ תפקידי משמעה. נטל זה האחרון ביום [illegible] בבוקר את היוזמה לידיו והסית [illegible] חברי ארגונו לבריה נגד המב־ נה המרכזיה. החולס איפוא לפעול [illegible], כדי לשים קץ למצב זה [illegible] המרכזי הסיל על הכוחות הבאים להתערב נגד היסודות ש־ בגוהם מפרערת את המשמעת [illegible] כוחות ההפכה והעמידה ב־ [illegible] שאלה את תנועת המרי".

חוגים המקורבים להנהגה הפו־ לית של כוחות הגרילה מצביעים על סכסוך שנפל בין אבו־יוסף קאיד ומפקד הפתח. על רקע החלטתו של המפקד לחדש את פעילותו של „הבסיס היומי" בסרפנד (שנהרס על־ ידי הישראלים לפני שנתיים) לק־ ראת חידוש הפעולות נגד ישראל. לדברי אותם המקורות התנגד הצבא

אחמד ג'בריל

הלבנוני לתכנית זו ואף הציג אול־ טימטום למפקדת המחבלים באלה בצדם העבירו את הפקודה לאבו יוסף קאיד.

אולם אבו יוסף, הנתמך על־ידי הארגון המתחרה „המפקדה הכללית" שבראשה אחמד ג'בריל, סירב ל־ ציית לפקודה. לפי ידיעות מסוריה, שאבכם לא אוהתו, נמנה אבו יוסף על הקבוצה שבראשה חמדאן אשור, לשעבר מפקד אזורי של הפתח ה־ מרוכז בלבנון. לפי אותם המקורות פרצו התגרות בשבת לאחר שהשתל־ טו אנשי פתח על ארבעה ג'יפים השייכים לקבוצת אבו יוסף.

עריפאת במבוכה

ההפצצה הישראלית של יום א' עלולה להכשיל את מאמציו של יאסר ערפאת לצוות על ארגונו ל־ כבד את הצעדים בהם נקט צבא לבנון. מתוך רצון להימנע בכל מחיר מעימות עם הצבא הלבנוני. כשעימות כזה יכול להביא הפעם ל־ „ירדניזציה" של הסכסוך. נאלץ מנ־ היג הפתח להשתמש בכל כוח אמ־ נותו ויוקרתו אצל הלוחמים הפלש־ תינאים, כדי לשדלם להסכים לווי־ תורים „הכהדיים" מיהמצב הנוכ־ חי". אולם ערפאת בכל זאת נתקל בהתנגדות חריפה מצד מספר מפק־ דים, אשר אמנם קיבלו בסופו של דבר את השקפתו (מלבד אבו־יוסף קאיד).

מצד שני נשמעת כאן הדעה, כי ישראל, על־ידי התקפה זו, מחזקת את ידי הפתח ומספקת נימוקים חד־ שים בידי הקיצונים התובעים ללכת „עד הסוף". אלה ממלא טוענים ש־ גם ללא מעשי החבלה של הפידאיון מנוי וגמור עם מדינת ישראל לגרום לתקריות עם לבנון, כאמתלה להש־ תלטות על הלקה הדרומי עד לנהר ליטאני.

והנה הגירסה המופצת על־ידי שליטי לבנון: ממשלת ישראל יוצאת מכליה נוכח מתיחות של הפלשתינאים ואי־יכולתה לזרוע פי־ רוד בין הפלשתינאים ובין העם ה־ לבנוני; לכן היא מחפשת תירוצים למעשי תוקפנות חדשים.

רוח מעבר לים

מאת דן בן-אמוץ

לפתע, לאחר יומיים של שרב כבד, באה רוח מעבר לים.

רמי היה בדרכו מבית הספר כ־ אשר חש את מגעה של הרוח בצווארו הלוהט. המגע היה מוחשי ופת־ אומי כל כך, עד שהנער הסב את ראשו, כאילו ציפה לראות את היד הנוגעת שחלפה בלטיפה על פני גבו.

השדרה — כרגיל בשעת צהריים זו — היתה שוממת, והים, שבמשך יומים היה כבד ועכור, גמשו עתה בגוון עמוק של כחול. במדרכה מ־ ממול חלפו שנים מבני־כיתתו ואחד מהם הניף את ילקוט הספרים כלפי מעלה וצעק „אתה תמכור אצלי!" רמי שילח לעברו אצבע אמצעית ב־ תנועה קצרה ומהירה, וכבר עמד ל־ המשיך בדרכו, כשראה את האשה על הספסל.

האשה לבשה מעיל גשם דהוי, ס־ גור עד אחרון כפתוריו ונעלי הת־ עמלות ישנות. כשקלטה את מבטו, נשאה, לתמהונו, יד אחת מעלה ורמ־ זה לו, בתנועת אצבע איטית, שיקרב אליה. רמי הפנה את ראשו אחורה אך איש מלבדו לא היה בשדרה. האשה עדיין הניעה את אצבעה ל־ עברו.

פניה הרציניים והחיוורים כלשהו, הזכירו לו מיד את אמו ברגעי ה־ שקט שלפני סערה. הוא היה משוכנע שגם האשה הזו בשדרה (אולי אמו של אחד מילדי הכיתה?) תאמר עוד רגע: „בוא הנה. אני רוצה לשוחח איתך". הוא מיהר לפשפש במעשיו, אך כאשר נעצר בטוח בטווח של שלושה צעדים ממנה, נכון למנוסה, שאלה האשה מבלי שלא הגיע ל־ אוזניו.

„מה ?" שאל רמי כשהוא מעביר את ילקוט הספרים מיד ליד.

„מה השעה ?" שאלה האשה ברכות מפתיעה.

רמי ידע שרק זונות יושבות על ספסל בשדרה ושואלות „מה השעה ?" אך האשה הזו, שהמשיכה להביט לתוך עיניו במבט חוקר ומ־ בין, בפירוש לא היתה כזו. לזונות, רמי ידע, יש רגלים שעירות ושזו־ פות והן, בדרך כלל, יושבות ברגלים פסוקות ואילו רגליה של האשה הזו היו לבנות, חלקות וצמודות זו לזו.

פעם אחת — זה היה בתחילת שנת הלימודים — הוא עבר לפנות ערב עם אילן בשדרה הזו ושניהם ראו זונה יושבת על ספסל עם חייל אנ־ גלי. כף ידו הגדולה של החייל לפ־ תה בעוצמה את ירכה השזופה של הזונה וטבעת הזהב שעל אחת מאצ־ בעותיו התנצנצה בשמש. אותו לילה חזרה אליו הזונה בחלום. היא ישבה ברגלים פסוקות ושעירות על מטת הוריו ושאלה בחיוך „מה השעה ?" האודם, שחרג מגבולות שפתיה, הד־ גיש את שיניה החזקות והלבנות. הוא ישב על קצה המיטה והאשה [illegible] ובתנועה איטית מאוד, מבלי להסיט את עי־ ניה מעיניו, החלה לפתוח את כפ־ תורי חולצתה. אחר־כך, כשנטלה את ידו והניחה אותה על חזייתה השחו־ רה והחמה, נתעורר בבהלה, כשהוא רטוב.

האשה שישבה עתה על הספסל עדיין הביטה לתוך עיניו ולבו של רמי נתפעם. היא לא היתה צעירה ולא היתה זקנה. פניה, חסרי האי־ פור, היו נעימים ועיניה הגדולות נראו לו עצובות במקצת. רמי גימגם לה את השעה והמשיך בדרכו. כשר הגיע לקצה קטע השדרה, הפנה את ראשו ונוכח שהאשה עדיין מביטה לעברו.

למחרת, בדרכו מבית־הספר, שוב ראה רמי את האשה יושבת על אותו ספסל. הוא הבחין בה עוד מרחוק, כשפנה לתוך השדרה, ולרגע נעצר, נסוג מאחורי הקיוסק, וחשב אם לא כדאי יותר ללכת הביתה באחת המד־ רכות. רוח קלה מעבר לים חלפה ברחש בין ענפי העצים ונגעה רכות בגבו של הנער. אנשים שעמדו ליד הקיוסק דיברו בהתרגשות על איזו אוניה מחבלים שנלכדה ליד חופי הארץ.

בריצה פנה רמי במורד השדרה. הוא חש במבטה של האשה עליו ומ־ זווית עיניו ראה אותה פותחת את פיה, כאילו רצתה לומר משהו, וסו־ גרת אותו שוב. בקצה קטע השדרה, כאשר הפנה את ראשו לאחור וראה שהאשה עדיין מסתכלת לעברו, חצה רמי את הכביש, הקיף את בניין המגורים הראשון, דילג מחצר לחצר עד שהגיע לגינה מוקפת גדר־חיה, בדיוק מול הספסל שעליו ישבה ה־ אשה. מבין ענפי הגדר הגזוזה הוא עקב אחר האשה וראה שהיא עדיין מביטה לעבר המקום שבו נעלם מעי־ ניה. נער מבני כיתתו עבר בשדרה, אך האשה לא הביטה בו. עוד שני נערים חלפו וגם בהם לא הסתכלה. לאחר דקות מספר החזירה האשה את עיניה מקצה השדרה והביטה נכחה בראש מורכן.

גם ביום שלאחריו מצא את האשה יושבת באותו מקום. עיניו של רמי היו בשיחים המאובקים שעל שפת הכביש אך הוא ידע שמבטה מלווה אותו בעקשנות. כשחלף על פניה, שמע אותה שואלת בחצי קול „מה השעה ?". קולה היה חלש כל־כך, שרמי יכול היה להתעלם משאלתה, אך הוא נעצר, ומבלי לשאת את עי־ ניו, אמר לה את השעה. רגליה ה־ חלקות, בנעלי ההתעמלות הישנות, היו שלובות זו על גבי זו ושלוחות לפניה. מבטו, שחלף במהירות לאו־ רך רגליה, על פני מעיל הגשם, ידיה שהיו מונחות ברפיון, וצווארה הגלוי — נלכד בעיניה.

„אתה זוכר אותי ?" שאלה האשה.

רמי שתק. הוא ראה את אמו ליד שולחן המטבח, מקפלת באנחה עמו־ קה את עתון־הערב; מניעה ראשה מצד לצד, חוזרת שוב על האזהרה המסתורית שלה: „שלא תדבר אל אנשים זרים ברחוב. אתה שומע ?" בתחילה, כשהיה בן עשר, בן שתים־ עשרה, היה שואל „למה ?" ומעולם לא הבין את תשובותיה הסתומות: „לא תשאל למה." או: „כשתגדל ת־ בין למה". או: „יש כל מיני אנ־ שים". עכשיו, כשהוא כבר גדול, בן ארבע עשרה וחצי כמעט, הוא רצה לדעת למה. הוא רצה לדעת מה יקרה אם הוא ידבר אל האשה הזרה הזו בשדרה.

„מה שמך ?" שאלה האשה מבלי להרפות מעיניו. פניה נראו לו ל־ פתע חיוורים יותר.

„רמי". אמר הנער בקול חלש.

„בוא תשב על־ידי קצת, רמי." אמ־ רה האשה כשהיא נוגעת בספסל בכף ידה הפתוחה. היא זזה כמעט הצידה אך לא חדלה לגעת בספסל בתנועות קלות. רמי העביר את ילקוט הספרים מיד ליד. האשה הושיטה את ידה לעברו, ומאחר שלא קרב אליה ולא הביט בה, גרכנה מעט קדימה, נטלה באצבעות צוננות את ידו, ומשכה אותו אליה. רמי לא התנגד. הוא נמשך אליה וישב לידה. האשה שח־ ררה את ידו ומבלי להזיז את ראשה, שלחה מבט מהיר ימינה ושמאלה, לאורך השדרה הריקה.

„איפה אתה גר, רמי ?" שאלה ב־ לחש כמעט. רמי פתח וסגר את אב־ זם הילקוט. הוא הביט ברגליה הח־ שופות והאשה אספה אותן אל מתחת לספסל והחליקה בידה את שולי ה־ מעיל. ארבע נמלים גררו בחריצות גוויה של חרגול פעוט לתוך תעלה.

„לא רחוק מכאן". אמר רמי בשקט.

„ואני גרה ליד תחנת הרכבת". אמרה האשה והשמיעה שיעול קצר. קבוצה של נערים מבני־כיתתו של רמי נכנסה לשדרה.

„די, אני צריך ללכת". אמר רמי והחל להתרחק ממנה בצעדים מהי־ רים. כשהגיע לקצה קטע השדרה, ראה לתמהונו שהאשה הולכת בעק־ בותיו ובתנועת אצבע איטית ובלתי פוסקת, קוראת לו שיחזור. הילדים שמאחוריה הלכו וקרבו כשהם צוחקים בקול רם. רמי חצה את הכביש בריצה, ומבלי להסב את פניו, המשיך לרוץ עד שהגיע לביתו.

באותו לילה, כשרמי שכב ערום מ־ תחת לסדין, הוא ראה את האשה עומדת ליד מטתו. מחדר השינה של הוריו הגיעו אליו לחישות וחריקות, וכאשר עצם את עיניו באפילה ה־ חמה, ראה את האשה פותחת את מ־ עיל הגשם ועומדת לפניו לבנה, ערו־ מה ויחפה. ידיו נרעדו מתחת לסדין, והאשה היתה פתאום מעליו, שפתיה בצווארו ושפתיו בריח המצעים המ־ גוהצים אשר לצווארה. הידים שנגעו בו, — היו ידיה. החריקות ששמע, היו של מיטתו והלחישות שהעבירו צמרמורת לאורך עורפו, היו לחישו־ תיה. „אני גרה ליד תחנת הרכבת". היא חזרה ולחשה באוזניו גם כאשר שכב כבר ללא נוע. הוא רצה לקום ולהתקלח במים קרים, אך הרכבת הסיעה אותו בשקשוק גלגלים וב־ צפירות ממושכות אל התרדמה.

למחרת התמשכו השיעורים, בעי־ ניו של רמי, יותר מאשר בשאר ה־ ימים. לשיעור האחרון — שיעור בהיסטוריה — לא היה קץ. מחנק כבד עמד בכיתה. שפתיו הבשרניות של המורה לא חדלו לנוע, אך דבריו היגעים והרחוקים לא הגיעו לאזניו של רמי. שלוש פעמים הציץ הנער בשעונו, אך עדיין נותרו שמונה עש־ רה דקות עד ההפסקה. הפעם, הוא אמר בלבו, אם האשה תזמין אותו לשבת על ידה, הוא יישב ללא היסוס. והוא לא יקום ויברח גם אם בני כית־ תו יעברו בשדרה. הוא יישב לידה ומה יהיה ? מה היא תגיד ? מה היא תעשה ? מה יקרה ? למה אמרה ש־ היא גרה ליד תחנת הרכבת ? ואולי היא לא תבוא היום ?

כאשר הפעמון הגואל צילצל סוף־ סוף, יצא רמי בריצה מבית־הספר, ולא חדל לרוץ עד שהגיע לתחילת השדרה. האשה ישבה במקומה ה־ קבוע לבושה אותו מעיל ואותן נעלי התעמלות. ברגע שהבחינה בו, קמה מהספסל וחייכה לעברו חיוך קטן. רמי עצר ולבו נתפעם. רגע ארוך עמדו כך שניהם והביטו זה בזה מ־ רחוק, מבלי לזוז ממקומם. בתנועת אצבע איטית ובלתי פוסקת קראה האשה לרמי שיקרב אליה אך רמי לא מש ממקומו. קבוצת התלמידים הופיעה מאחורי רמי והאשה חדלה להניע את אצבעה ובצעדים איטים חצתה את הכביש. רמי חצה את ה־ כביש ועבר למדרכה אך ברגע שה־ אשה עצרה, עצר גם הוא. האשה המשיכה ללכת לעבר הרחוב הרא־ שי ורמי הלך בעקבותיה מבלי להק־ טין את המרחק ביניהם. מדי פעם הפנתה את ראשה וכאשר נוכחה ש־ רמי הולך אחריה, המשיכה בדרכה עד שהגיעה לתחנת אוטובוס ושם עצרה בין אנשים שחיכו בתור. רמי התקרב אל חלון־ראווה שבתוכו הש־ תקפה בבואתם של האנשים בתח־ נה.

אוטובוס הגיע ובלע את האנשים שעמדו בתור. האשה נותרה לעמוד בתחנה. פניה, בחלון הראווה, הביטו ברמי. הוא קרב אליה ונעצר במרחק של צעדים מספר ממנה. היא הביטה בו ולא אמרה דבר. רמי נמלט מ־ תוך עיניה אל המכוניות שחלפו ב־ כביש.

עברו חמש דקות. עשר דקות עברו. אנשים הצטרפו לתור והאשה המשי־ כה להביט בו ולשתוק. אוטובוס ה־ גיע. הדלת נפתחה בצווחה והסחה הכניסה עלו ונדחקו פנימה בין האנ־ שים שכילאו את המעבר. רמי עמד בגבו אליה, קרוב אליה, וכאשר האו־ טובוס זז ממקומו בטלטלה, חש את ידה החמה נאחזת בכתפו. פעם אחת, תוך כדי נסיעה, נטלה האשה את ידו של הנער בידה, לפתה את אצ־ בעותיו באצבעותיה החזקות והרפתה מהן בבת אחת. ליד תחנת הרכבת ירדו שניהם מהאוטובוס ורמי צעד בעקבותיה ובמרחק־מה ממנה לעבר בניין ישן ומוזנח בן שלוש קומות.

בשני מפתחות פתחה האשה את הדלת לפניו לתוך מסדרון חשוך. היא נעלה את הדלת אחריהם, נטלה את ידו והובילה אותו לחדר גדול וריק, בקצה המסדרון. החלונות שפנו לתח־ נת הרכבת היו מוגפים והתריסים מורדים. מבעד לחלון היחיד, שהיה פתוח בקיר שממול, ראה רמי חצר צהובה ומוכת שמש. מתחת לאותו חלון עמדה מיטה מכוסה שמיכה צהובה ועליה היתה פרושה פיג'מה בעלת פסים רחבים לאורך. במרכז החדר עמד שולחן ערום ולידו ניצב כסא יחיד. האשה לקחה מידיו את ילקוט הספרים והניחה אותו על ה־ כסא. אחר כך פשטה את מעילה וה־ ניחה אותו על המטה. האשה לא היתה ערומה. היא לבשה שמלה כהה בעלת שרוולים ארוכים. פיו של רמי היה יבש. בחדר עמד ריח של בגדים לחים וסבון כביסה. זבובים שטו ב־ חלל במעגלים מבלי להשמיע קול. בכיור, שליד תנור הגז, טפטפו מים בהפסקות קצרות וקצובות.

„אתה רוצה לשתות משהו קר ?" שאלה האשה.

רמי היה צמא, אך הוא הניע ראשו בשלילה, וניגב את מצחו בשרוול חולצתו הכחולה.

„אתה מפחד ?" שאלה האשה ב־ חצי קול.

רמי משך בכתפיו ולא הביט בה.

„חם היום". אמרה אחרי רגע ארוך של שתיקה. „אולי אתה רוצה לע־ שות מקלחת ?" רמי שתק. האשה קר־ בה אליו ובאצבע אחת הרימה את סנטרו לעבר פניה. „אתה רוצה ל־ התקלח ?" שאלה. רמי שתק. „אתה תרגיש הרבה יותר טוב אחרי ה־ מקלחת". אמרה האשה, ואחרי רגע, כשרמי לא הגיב, נטלה את ידו והו־ ליכה אותו למסדרון החשוך. היא פתחה דלת לרווחה ודחפה אותו ק־ לות לתוך חדר אמבטיה אפלולי. רמי ראה את פניה במראה והם נראו לו חיוורים ורחוקים.

„אתה רוצה שאני אעזור לך ל־ התפשט ?" שאלה האשה ברכות.

„אני יכול להתפשט לבד". אמר ה־ נער.

„אני יודעת שאתה יכול להתפשט לבד". אמרה והעבירה יד מלטפת על ראשו. אחר־כך פתחה את כפתורי חולצתו אחד־אחד, והסירה אותה מ־ עליו וחלפה באצבעות קרירות לאו־ רך גבו של הנער. רגע ארוך עמדה מאחוריו ללא נוע והביטה בעיניו ש־ במראה. כאשר ניסתה לפתוח את ח־ גורת מכנסיו, חמק הנער מבין ידיה והשפיל את ראשו. רגליה היו יחפות. בשלוש פסיעות רכות נעלמה האשה בחשכת המסדרון.

רמי סגר את הדלת ורגע עמד קפוא והקשיב. רחש של בד המתחכך ב־ גוף נשמע מעבר לדלת. הוא הדיק את שיניו ועצר את נשימתו אך במסדרון נשתררה דממה. רמי פתח את החלון הקטן שעל זגוגיתו היה מודבק בד צהוב ומלבן של אור שמש הוטל על הקיר והאיר את חדר האמבטיה. מבעד לחלון ניתן היה ל־ ראות את פסי הרכבת ואת הבניינים הדהים שמעברם השני. מעל הכיור, על הקיר שהיה צבוע באפור, היה חרוט, באותיות לועזיות, השם רג־ נה לוי ומתחתיו מספר טלפון בעל שבע ספרות.

רמי התעשת ופתח את אחד הבר־ זים אך רק רחש של אוויר יצא מה־ מקלחת. הוא פתח את הברז השני ובעבור רגע החלו לזרום על פני גו־ פו מים קרים במכות והפסקות קצ־ רות. שקשוק של גלגלי רכבת וצפי־ רה של קטר נשמעו בחוץ. רמי סגר את הברז והחל להתנגב. הקטר ש־ נכנס לתחנה השמיע שלוש צפירות חזקות וממושכות. לפתע, שמע צע־ דים יחפים במסדרון, קול צעקה ו־ אגרופים החלו להלום על דלת חדר המקלחת. הדלת לא היתה נעולה אך האשה מעברה השני המשיכה ל־ הטיח אגרופים בדלת ולצעוק.

„תפתחו !" צעקה האשה בקול ני־ חר. „תנו לצאת ! לצאת ! אני רו־ צה לצאת !" היא צרחה ואחר כך הוסיפה איזה משפט בגרמנית שרמי לא הבין אותו.

רוח מעבר לים התנשבה מבעד לחלון הפתוח והעבירה צמרמורת ב־ גבו של הנער.

אוניברסיטת הנגב

המזכירות האקדמית
מודיעה
לפי בקשת התאחדות הסטודנטים בישראל
נדחתה פתיחת שנת הלימודים תשל"ג
ליום ראשון כ"א חשון
תשל"ג, 29.10.72

פגישת התלמידים החדשים עם רקטור האוניברסיטה תתקיים ביום ראשון 29.10.72 בשעה 11.00 באולם קול־נוע קרן בבארשבע, ולא כפי שפורסם בהזמנות.

אולפן אמריקאי
אנגלית שוטפת

אנו מציעים קורסים אינטנסיביים, הנמשכים מ־3 עד 20 חודש ✱ הלימודים נערכים בבוקר: מ־9.00 עד 11.30; וכיתות אחה"צ המת־ חילות בשעות 2.30, 4.00, 6.00, 7.15, 8.00 ✱ הכיתות, ברמות בינוניות ומתקדמות, לומדות בשיטה השמיעתית־דיבורית החדשה שלנו „אנגלית שוטפת".

כל המורים שלנו ילידי ארה"ב. הכיתות ממוזגות אויר ובעלות בידוד מרעש ✱ בכדי לתת לך פרטים אודות המחירים והכיתות המתאימות לרמתך הנוכחית, אנו עורכים חינם מבחן שיבוץ בימים: א'־ה' בין השעות 4.00 ו־8.00 בערב (בבארשבע — בימים א', ב', ד', ה').

לשם קבלת פרטים, נא לבוא לאולפן:

תל-אביב: רח' דיזנגוף 158 — ירושלים: רח' שלמון 1 (ככר ציון)
חיפה: רח' ביאליק 13 — באר-שבע: רח' העצמאות, בנין קולנוע „שביט"

אנו מתחייבים להקנות לך ידיעת אנגלית שוטפת—בדיבור, הבנה וקריאה.

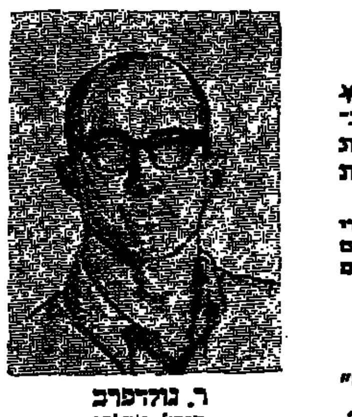

ר. גולדפרב
מנהל האולפן

אוניברסיטה בר-אילן

המזכירות האקדמית מודיעה:

סטודנטים אשר טרם מסרו מסיבה כלשהי את כרטיסי הקורסים אותם קבלו במחלקות, מתבקשים למסור אותם עד ליום שני. (פ"ו בחשון תשל"ג (23.10.72))

סטודנט אשר לא יגמור את סידור הרשמתו לתוכנית הלימודים עד לתאריך הנ"ל (23.10.72) יכסר מקומו בקורסים ובאוניברסיטה לאחר.

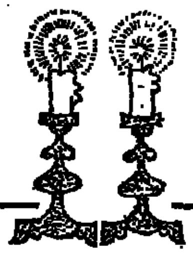

עונג שבת

היברו יוניון קולג'
מכון ללימודי יהדות
רחוב דוד המלך 13, ירושלים

דו-שיח על נושאים דיומא
יו"ר — פרופ' עזרא שפייזהנדלר

יום ששי י"ב חשון 20.10.72 — ד"ר אלעזר שביד, פרופ' משה גרינברג
משמעות התנ"ך ליהודי בן זמננו (ספר דתי או היסטורי לאומי)

יום ששי י"ט חשון 27.10.72 — פרופ' נתן רוטנשטרייך, אליעזר ליבנה
חינוך לערכים או חינוך למכסים (המשבר בחינוך הישראלי)

בכל יום ששי בשעה 8.30 בערב
הציבור מוזמן — הכניסה חופשית
בתמיכת „קרן דלסון"

האוניברסיטה העברית בירושלים

תוכנית צוערים - שנת תשל"ג

האוניברסיטה העברית בירושלים מודיעה על
פתיחת הרשמה לתכנית צוערים
בשנת הלימודים תשל"ג

לקבוצה מצומצמת של מועמדים, אשר לאחר תקופה השתלמות יועדו לתפקידי מינהל בדרג בכיר התחלתי:
א. בתחום יחסי ציבור בארץ ושליחויות בחו"ל.
ב. בתחום המינהל האקדמי — ברמה של מזכירי מחלקות וכד'.

התכנית תופעל בחודש דצמבר 1972.

הכישורים הדרושים — יתקבלו נושאי תואר ראשון ורצוי בעלי תואר שני, במדעי החברה, הרוח המדעים הנסויים (מדעי הטבע, חקלאות, רפואה). יידרש נסיון מינהלי של שנתיים לפחות, ושליטה בשפות עברית ואנגלית.
על המועמדים להיות בגיל 25 עד 35 שנה.

תקופת ההכשרה — תמשך כשנה ותתחלק ללימודים ולעבודה מעשית (סטאג'). העבודה המעשית תתבצע ע"י הצמדת הצוער ליחידות השונות של האוניברסיטה.

התנאים המוצעים — בתקופת ההכשרה תוענק לצוער מלגה נאותה. בתום שנת ההכשרה ישובצו הצוערים לתפקידים תקניים בדרגה התחלתית ב' ממ"ש עם אפשרות קידום ל־ב' ממ"ש.

במקרים מסויימים תבדק האפשרות לשכן צוערים בשיכוני הסטודנטים של האוניברסיטה.

ההתקשרות — צוער, אשר התקבל לתכנית, יתחייב בתום שנת ההכשרה, לשרת 2 שנים באוניברסיטה.

על המעוניינים לפנות במכתב בצרוף תולדות חיים, השכלה, נסיון בעבודה וכו', אל מחלקת כח אדם האוניברסיטה העברית ירושלים ולציין על המעטפה „תכנית צוערים — שנת תשל"ג", עד יום 31.10.72.

האוניברסיטה העברית בירושלים

המכון למדעי היהדות

מכריזים על פרסי מחקר ע"ש מוריץ ושרלוטה ורבורג ז"ל במדעי היהדות בשנת תשל"ד (1973 / 1974)

המיועדים למלומדים עד גיל 35 העוסקים במדעי היהדות זכות כבורים למוסמכים בעלי תואר „דוקטור לפילוסופיה" מן האוניברסיטה העברית.
כל פרס כ־5000 ל"י לשנה.

בקשות יש להגיש בטופסי בקשה רשמיים, שאפשר לקבלם גם ע"י פניה בכתב אל מזכירות המכון למדעי היהדות באוניברסיטה העברית. המועד האחרון להגשת הבקשות הוא יום שישי, ד' בכסלו תשל"ג — 10 בנובמבר 1972.

פרסי מחקר ע"ש אלזי ופיליפ סאנג
בלימודי המקרא בשנת תשל"ד
בסך 5,000 ל"י כ"א

זכאים להציע מועמדותם לפרס הנ"ל התלמידים שסיימו לפחות תואר ראשון והלומדים לקראת תואר שני ושלישי בתחום לימודי המקרא (כולל היסטוריה של עם ישראל בתקופת המקרא, לשון עברית וארכיאולוגיה).

על המועמדים לפנות אל מזכירות המכון למדעי היהדות של האוניברסיטה ולצרף מהלך חיים, אישור על לימודים באוניברסיטה ושתי המלצות מורים.

כן יש לצרף תכנית לימודים ומחקר מפורטת בתחום הנדרש, ועותק אחד מכל פרסום מדעי שהמועמד פרסם עד כה. את כל החומר יש להגיש כדפוס בעשרה עותקים, להוציא כאמור, הפרסום המדעי.

התאריך האחרון להגשת הבקשות הוא יום ו', ד' בכסלו תשל"ג, 10.11.72.

משרד העבודה — משרד החנוך והתרבות
המכון הממשלתי להכשרה טכנית
אוניברסיטת הנגב

בית הספר להנדסאים וטכנאים באר-שבע

מודיע על פתיחת ההרשמה לקורס
מדריכים מקצועיים בלמודי יום

במקצועות: מתכת, מכונאות, חשמל, נגרות ותפירה

המטרה: להכשיר מדריכים מוסמכים לתפקידי הדרכה בבתי־ספר מקצועיים.

משך הלמודים: כשנה, במשך שעות היום.

תנאי קבלה:
בוגרי/ות תלת שנתי מקצועי בעלי ותק של 3 שנים בתעשיה.
בוגרי/ות 4 שנתי מקצועי בעלי ותק של שנתיים בתעשיה.

פתיחת הקורס: מותנית במספר המועמדים.

● פרטים והרשמה:
ביה"ס להנדסאים וטכנאים, רח' בזל 71, ב"ש, טל. 3290 ת.ד. 45, בימים א' — ה' בין השעות 8.00 — 13.00 ובין השעות 17.00 — 20.00. ביום ו' אין קבלת קהל.

המכללה למינהל
שלוחה של התאחדות הפקידים
בית הפקיד — חיפה

במחצית חודש נובמבר יחלו למודי
ראיית חשבון
מינהל עסקים

פרטים והרשמה במזכירות בית הפקיד רח' מאיר 44, חיפה. טל. 524103 בין השעות 08.00 — 19.30

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
מזכירות לימודי הסמכה — מדור רישום ומעקב
מודיע כי:
ההרשמה לסמסטר אביב
תשל"ג (1972/73)
מסתיימת ביום ו', 27.10.72

טפסים ופרטים ניתן לקבל במשרד רישום מועמדים, בבנין אולמן חדר 417 בכל יום בין השעות 08.00—14.00;
ביום שישי עד שעה 13.00

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
מודיע על
טקס פתיחת שנת הלימודים
תשל"ג 1972/73
שיתקיים ביום שני, ט"ו במרחשון תשל"ג (23.10.1972) בשעה 17.00
באולם העצרת ע"ש צ'רצ'יל בקרית הטכניון
בהשתתפות של שר העבודה מר יוסף אלמוגי
תזמורת פרו־מוסיקה בניצוח הגב' דליה אטלס תנגן.

מכירת כל היצירות
תמונות שמן תואש
פוסטרים ואורגינלים
פמליה לגן ולבית
מ־50.— ל"י עד 300.— ל"י
במקום 300.— עד 2000.— ל"י
טלפון 52950 — בערב.

בית לוחמי הגיטאות
ע"ש יצחק קצנלסון
למורשת השואה והמרד
הוצאת הקיבוץ המאוחד

ארתור ד. מורס / והעולם שתק

מאנגלית: יוסף עוזיאל

כתב אישום חמור נגד העולם שראה את עליית הנאציזם בגרמניה, את התכונה ל„פתרון הסופי" ואת מעשה חרצח ההמוני המתוכנן — ועמד מנגד. תעודה היסטורית מזעזעת על כשלון חמצפון האנושי בימי צרה לעם היהודי.

מבוא להקדמה עברית — שלמה דרך.

323 עמ' 17.80 ל"י

Deutsche Botschaft
Kulturzentrum

ד"ר אברהרד גלאי
Dr. Eberhard Gallej

ירצה על
היינה כעיתונאי פוליטי

ביום רביעי 25 באוקטובר 1972
וכן במוצאי שבת 28 באוקטובר 1972
פולמוס — היינה 1825—1970

ההרצאות והויכוח בשפה הגרמנית
תחילת ההרצאות בשעה 8.30 בערב
הזמנת מקומות ללא תשלום בטלפון 23 13 78

19 Kikar Malchei Israel
TEL AVIV

תולדות עם ישראל
ב־3 כרכים
הוצאת דביר

מאת: פרופ' אטינגר ✱ פרופ' בן־ששון ✱ פרופ' מלמט
פרופ' ספראי ✱ פרופ' שטרן ✱ פרופ' תדמור

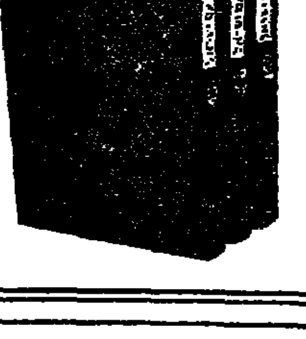

בהנחה רק עד סוף חודש זה
52.50 ל"י במקום —.66 ל"י

בית הסופר בירושלים

אגודת הסופרים העברים, ירושלים

עירית ירושלים — המחלקה לתרבות
האוניברסיטה העברית בירושלים — מרכז מרטין בובר להשכלת העם

סדנא יוצרת בבית־הסופר בירושלים

שנת הלימודים תשל"ג

לכותבים ולנוטים לכתוב שירה, פרוזה ודרמה, וכן למבקשים לשחק בתיאטרון.

המדריכים:
שירה — יהודה עמיחי מ. כרמי דן פגיס
פרוזה — יצחק אורפז יהודה האוזהר אהרן אפלפלד
דרמה — בנימין צמח ואמיין דבל' יקלין קרונברג

פרטים והרשמה: בית־הסופר בירושלים, העיר העתיקה, כיכר בתי מחסה, כל יום בין השעות 08.00 — 13.00, טל' 88128, או בדואר — ת"ד 282.

מרכז הסדנא ומנהל בית־הסופר: שמאי גולן

هكذا من الأصل

זיקה כהנוב

זכרון לז'יל רומאן

בשנים ההן שלפני המלחמה, בי היותנו, ידידי ואנוכי, תלמידי הליציאום הצרפתי בקאהיר, היינו קוראים את ז'יל רומאן בלקיקה. סופר פורה ורב־גוני היה, בעל דמיון יוצר, ראייה היסטורית מקיפה וחוש לקומי שבחיים. אהבנו את מחזותיו, בעיקר את „קנוק, או נצחון הרפואה". אי אפשר לשכוח את ז'ובא בתפקיד קנוק. המשפט אשר ביטא את נושא המחזה היה: "Tout homme bien portant est un malade s'ignore". (כל אדם בריא הוא חולה שאינו יודע זאת). קנוק שיכנע את כל תושבי הכפר שבו נשתקע, כי הם חולים במחלות חמורות והשכיב את כולם במיטה. הוא היה רופא־אליל גאון. עם כל המשעשע הסארקאסטי שבמחזה, היה בו כשהו גבעת גבהאי, שהרי הרגים את נטייתם של בני האדם להאמין לרופאי־אליל המנצלים לרעה את מצוקותיהם הנסתרות ואת פחדיהם: אירופה הלכה אחרי היטלר כמעט באותה מידה של עיוורון שבה הלכו בני הכפר אחרי קנוק.

יצירתו הגדולה של ז'יל רומאן הוא ספרו המונומנטלי: „אנשי הרצון הטוב". הוא כולל 27 כרכים בעלי ערך לא־אחיד, אחדים מהם בלתי־נשכחים. [illegible]

ז'יל רומאן

תרבות וספרות

אליהו כהן

אשנבים לספרות יידיש

המשורר והמתרגם שמשון מלצר כינס ותירגם שבעה־עשר סיפורים של שישה־עשר מספרים ביידיש בקובץ „זוגות". [illegible]

מרדכי גלדמן

חיים נמוכים

(ממחזור שירים של מלואים בשארם א־שייך)

חֲלַמְתִּי אֵיל אַדְמוֹנִי כְּחוֹל אֲשֻׁכִּים
עַל עֲשָׂבִים מָוֶן, אֲחֵרִים חֲלָבוּ עַכְבָּרֵי שָׂדֶה
הַזְּרָקִים, גְּנוּ מֶשֶׁק שְׁנָתָם. מְכָלָּה לְהָזֵן עַל בְּשָׂרָם
מִבַּד אֹהֶל הַמַּבְדִּיל בֵּין אֲפֵלָה לַאֲפֵלָה, בֵּין
חוֹל לְחוֹל, יוֹמָם בְּזֹהַר הַמַּלְבֵּן וְהַגָּבִישׁ
זוֹרְיִים סְבִיבַי סִימָנַיִּם, קְלִפֵּי מְזוֹנוֹת, כָּל שֶׁאֵינוּ נִבְלָע
נְיָרוֹת דְּפוּסִים, כְּלֵי נַיְלוֹן וּפְלַסְטִיק, עֲצָמוֹת,
בַּקְבּוּקִים, קַרְשֵׁי בַּד. פְּרָשֵׁנוּ מַחְשָׁא בַּרְזֶל.
אַךְ חוֹל מְכַסֶּה בַּאֲדִישׁוּת כְּחֶסֶד.
קְרוֹבִים אֶצְלֵ וּפְנִים, שֶׁלֹּא עוֹד בָּתֵּינוּ וּקְרוֹבֵינוּ וּסְבָלֵינוּ
מִסְתּוֹר מְחוֹל מַחְשָׁבָה מִבְהַק לִבְנַת הַשָּׁמַיִם
מִמָּוֶת שֶׁעוֹלָה מִדָּכְיֵי הַמַּיִם, מֵהַרְבּוֹת שֶׁמֶשׁ, מַכָּלָה, מַזַּלְזַל הַזְּבוּבִים
מַלְחֵי זְמַן, מְכַלֵּי הַיָּרֵחַ.
קְרוֹבִים אֶצְלֵ וּפְנִים, אֵצֶל כֵּלֵינוּ הַזְּעוּמִים
אֵצֶל בְּגָדֵינוּ הַמְּהוֹהִים כַּכְּפוֹר
לָשִׂים קַו לָאֲפֵלָה, שֶׁגַּם גּוֹרְגֵי הַבּוֹדְדָה
עַל אַקְרַן דִּיקָט, תַּחַת סְפִירַלַת הַשָּׁמַיִם
לֹא יָכְלָה לָהּ, גַּם זִיל וְזִיִּים
כְּשִׁקּוּל אֶרֶץ הַסּוֹבֶבֶת רוֹחַשׁ תַּחְתֵּינוּ
לְעֵינֵי הַכּוֹכָבִים נְטוּלוֹת הָעַפְעַפַּיִם
לֹא יָכְלוּ לָהּ.
אַךְ הַכֹּל הַמְּצִיאוּ –
אָסְפוּ צְדָפוֹת מְפָלִיסַת יָם
כָּבְסוּ לְבָנִים בְּסַבּוֹן צְפוֹנִי
שָׂרְכוּ זִכָּרוֹן כְּבֹא מִכְתָּב
סִפְּרוּ אֶת מִקְרֵיהֶם וְהִתְנָאוּ בִּיכֹלֶת,
וּמְרוֹקָאִים מִמִּדְבָּר אַחֵר
קָשְׁרוּ אַף הַעֲדִינִים, מְסַפְּקִים וְאַכְזָרִים
שָׁרוּ בְּהַשְׁכָּבָה עַל יְפַת פָּארִיס,
אִישׁ שֶׁשָּׁמַר עִמִּי בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר הִקָּה קוֹל צִפּוֹר
וְשָׁר לִי מִשִּׁירֵי אִמּוֹ, לְגִבּוֹרִים בִּבְדִידוּתָהּ
הָיָה זָקֵן שֶׁקָּרְאוּ בִּרְבִבֹתֶיהָ
וְהָיְתָה עִמּוֹ יְרוּשָׁלַיִם.

עוזי אידן

שני שירים

סימנים

בִּפְתַח עֵינַיִם יָשַׁבְתְּ
בִּפְתַח עֵינַיִךְ שָׁאַלְתִּי
הָאוֹר בְּעֵינַיִךְ יָרֹק
עַל כֵּן עָבַרְתִּי.

אָמַרְתִּי, אֶתֵּן בָּךְ סִימָנִים
חוֹתָם בִּבְשָׂרֵךְ שְׂאֵת שֶׁלִּי
מִכְוַת אֵשׁ, שֶׁלֹּא תִּטַּשְׁטֵשׁ,
סְבִיעַת אֶצְבָּעַי.

אָמַרְתִּי, אֶתֵּן לָךְ סִימָנִים
אוֹתוֹת נֶאֱמָנִים, וְהֵם שֶׁלִּי:
מַקְלִי וּפְתִילִי וַעֲגִילִי
וְטַבַּעַת שֶׁבְּאֶצְבָּעִי.

אָמַרְתִּי, הִנֵּה חוֹבֶקֶת בֵּן
יְהִי בוֹ סִימָנִים שֶׁהוּא שֶׁלִּי
וְעֵת תֵּצְאִי לְשָׂרְפָה
יַכִּירוּ בָּא הַכֹּל לְמִי הוּא.

אַחַר, יָשׁוּב אֵלַי בְּנִי
יָשׁוּב בְּנִי יְפֵה הָעֵינַיִם
אֶקַּח אוֹתוֹ אִתִּי מִפְּתַח זָר
אֶתֵּן לוֹ סִימָנִים שֶׁלִּי הוּא.

מִסְפָּרֵךְ יָחִיד
(שֶׁלֹּא לְדַבֵּר עַל הַמִּין
הַנָּשִׁי
הַחוֹשִׁי
הֲרֵינִי כֻּלִּי כֻּלָּךְ).

וּבְכָל מִלּוֹת הַיַּחַס
אָמַרְתִּי לָךְ וּלְנַפְשִׁי
אַל הַטְּבַכַת הַזֹּאת אָפָּה
וְאָפָּה בְּכָל הַזְּמַנִּים!
אַל תַּרְגִּיךְ הַשְּׁלֵמָה
אַל פָּעֳלֵךְ
שֶׁבְּכֻלָּם אֶרְאֶה אַךְ אַחַת:
הִתְפַּעֵל!

אַךְ לֹא יָכֹלְתְּ לְהַחֲזִיק
כִּכְתוֹנֵי בְּכַף הַדִּמְיוֹן
לֹא יָכֹלְתְּ לְקַבֵּל
אִי כָּךְ אֶת תָּו הַתַּכְלִית
וְלֹא יָכֹלְנוּ לִינֹק
מִשָּׁרָשִׁים זָרִים
גַּם אַתְּ, גַּם אֲנִי
וְגַם הַנִּסְתָּרִים.

עַל כֵּן הוּא וָהִי
הָיִית לְאַחַת מַרְבּוֹת
אַחַת כְּנִטִּיָּה הֶעָבָר
אוֹ אוּלַי גַּם הֶעָתִיד
וְאַל נְדַבֵּר עַל הַהוֹוֶה
הַמֻּגְזָם
הַנֶּאֱלָח
הַבִּטּוּי כָּל כֻּלָּךְ).

נטיות

(או, אהבת המדקדק)

הָיִית לִי אַחַת יְחִידָה
בְּכָל נְטִיּוֹתַי
וּבְכָל הַטְּפָסִים שֶׁהִכַּרְתִּי

מיכאל בן־יעקב

פיוטרוש מגיע לפאריס

בשנות מלחמת־העולם השניה, נראו בארץ אלפי פולנים, שבאו אל ארץ ישראל בשורות צבא הגנראל אנדרס [illegible]

מכתב מפאריס

[illegible]

קשיי ההיאקלמות

[illegible] (סוף בעמוד 19, טור 5)

בן־עמי פיינגולד

„השועל בלול התרנגולות" לאפרים קישון

[illegible]

„השועל בלול התרנגולות" אינה סאטירה לוחצת ומוחצת. [illegible]

אפרים קישון: „השועל בלול התרנגולות". עם עובד, הספריה לעם, 1972, 213 עמ'.

* ובדאי להשוות את „עין כמונים" או „השועל בלול התרנגולות" לסיפור של מארק טוויין: "The Great Revolution in Pitcairn", כאשר דיפר נושא לפנחס של נסים אלוני „המהפכה והתרנגולת" (1964).

אהוד בן עזר / ספרי היהדות קדמים

לארץ אבותינו לזלמן דוד לבונטין

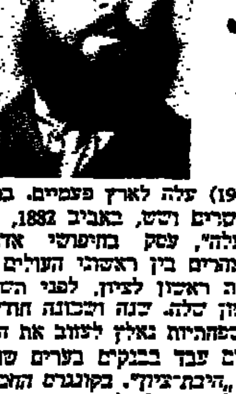

זלמן דוד לבונטין (1856—1940) עלה לארץ פעמיים. בראשונה עלה מרוסיה בהיותו בן עשרים ושש, באביב 1882, יסד ביפו את „ועד חלוצי יסוד־המעלה", עסק בחיפושי אדמות לקנייה והיה עם בני־משפחתו ואחרים בין ראשוני העולים על „אדמת עין ציון קרא", היא אדמה ראשון לציון. [illegible]

1. תמונות וצללים מחיי החלוצים הראשונים והאחרים בארץ־ישראל [illegible]

2. ז. ד. לבונטין: לארץ אבותינו. דברי ימי המסע והישיבה בשנות תרמ"ב—תרמ"ג. מהדורה ראשונה, וארשה, תרמ"ה, 1885. מהדורה שניה מתוקנת, ת"א, תרפ"ד, 1924. מהדורה שלישית, הוצאת מסדה, תל־אביב, תשי"ו, 1950, 158 עמ'.

„מחזה" משנת 1914 בשם „הבורר", שכתבו בימי בחרותו [illegible]

— האורחים האלה — אמר הנשיא איברהים אל הערבים — [illegible]

ספרים חדשים

מקור

[illegible]

לזה התלמידים לקריאה יומית [illegible]

הרבנים דוד חיים [illegible]

העורך: אברהם יבין

הנוף כמשחק־מלים

במוזיאון ישראל, ירושלים

„הנוף אל הפסטה, ומההפסטה ... הטבע" היא הערוכה הנראית ... כמשחקי המלים של מארסל ... כאן. בין האלכנה הסריה והחלון ... דפה, יזבנים משה אליהו הנ־ ... בי ומיכה אולמן הכתוהכם, עם ... מה כריה וצילומי הפירה, ומבי־ ... ם אל „הנוף כדימוי, הנוף כדב־ ... „סיפור אברהם" הציפורי־הפרי־ ... זיבי של סלום מצפת נשען על ... וף התלוי, השעון, הסובב" של ... שע גוריבקין, כדכיך בבוחל ב־ ... רזכה כשוהפה שהיא דימוי של ... יכה רעיונית במוזיאון ישראל. ... ם „המורשה הארצישראלית" מ־ ... תת כדי להוסיף בשם היסטורי ... עתכבות שבחיפוש אחר כבנהכי־ ... קף לראובן, אליהו גת ואברהם ... ק. ייתכן שהתערוכה כולה היא ... נ סוציו־פוליטי. יצירתו של כי־ ... דך אותה. יי בה, אולי, מחאה ... הנודף להציג אותה, מחאה ה־ ... גית כלפי המוסדות הכנייסים אה ... ויאנו. יש הקדיבים לכך, שיר־ ... ם נכללים בתערוכה בעצם הר־ ... ; שהם הציירים. למשל, רשימתו ... קינטמק מקישיין על התערוכה ... נפורמציה" במוזיאון לאמנות מוד־ ... יה בניו־יורק — היא עצמה היתה ... צג בתערוכה כוקביה זו. ... הע אליהו גת שייך למורשת הי־ ... ישראלית, שיש בה צביון לו־ ... ל, יהגוב? הציור שהוא מייצג ... ב בדוה לכוחס האכספרסיוניס־ ... של אסכולת ניו־יורק, ובהלך הי־ ... על הוא בדרך „ציור הפעולה". ... ; אינו מתייחסים לחבורות ול־ ... אחות ביוגראפיה — אלא לעבו־ ... האמנות עצמה, אליהו גת כש־ תייך כיום לתחום הסגנוני של זריצ־ קי וסטמצקי (המופיעים כאן בפרק: משני עברי הפסטה). מאחר שה־ חלוקה הרעיונית שבתערוכה זו — כפי שקבעו אותה העורכים — אינם תקפים לגבי, אפשר להתבונן בע־ בודות, בלי להצדיק את קיומם ב־ פומפוזיות תיאורטיות.

המוצגים המוקמים ברחבות, לעו־ מת האחרים המצופפים, הם אלו ש־ בתחום הפעילות החדשנית. רובן עוסקות בתיעוד ובכוונה נסיונית.

ארבע רצועות של ציור, משל יהושע נוישטיין, בודקים אפשרות של העברת קטעי־נוף לאולם סגור. הנוף המופיע בטבע במקורו (תלוי או נשען), במישור (שכוב) או בש־ כבות (מוערם) — מועתק כאן למ־ צבים דומים על־ידי הרצועות המ־ צוירות. החוץ מועבר פנימה, והעין כביכול בו בתחום של חלל סגור. האם הנוף עדיין קיים? זו מהות השאלה שבמוצג זה. זו „שפת אמ־ נות" או תרגיל בלוגיקה. (האמן ג'וז־ זף קוסוט טוען, שבעתיד יתפסו ה־ פילוסופים את מקומם של האמנים). גם אם הנסיון נכשל, הריהו עדיין בגדר נסיון, כפי שמצהיר בני אפ־ רת: „כל יצירת אמנות היא נסיון של נסיונות".

מיכה אולמן, המוגדר כאן כעוסק בדימוי או בדמיון, רחוק מכך כפי שמכבש צהוב רחוק מכתיבת שיר־ אהבה לאספלט. הוא מציג צילומי בורות, ומתחתיהם — אדמה שהוצ־ אה מבורות אלה. אדמה כחומר — ולא צילום. יש כאן עימות בין ה־ אינפורמטיבי והחומרי: תיעוד של הפירה, מידות וחומר. לא דמיון ולא העברה. לא ריאליזם — אלא כמשות. אמנות? למה אתה מתכוון כשאתה אומר „אמנות"? אם אתה תולה ציור של ראובן בסלון שלך — זו לא.

מנשה קדישמן, בעבודה שמחוץ למוזיאון, במורד לעבר עמק המצ־ לבה — מציג שלב של בחירה, של דיון על „העברה". הוא בחר עץ, ופיזר עליו אבקת־צבע. כעין ציור נוף בתוך הנוף עצמו. קוטבי לעבו־ דה זו הוא צילום הסלעים שלה, ובו חיתוך מספר מלבנים בתוך הצילום — יוצר דימוי של חלונות, מציאות ודמיון, „גוף מתוקף".

יצחק דנציגר, שוב בצילומי „שי־ קום מחצבת נשר", כתיעוד של פרויקט מדעי. כמתוך ספר עבודה של הנדסה חקלאית, של אקוסיסטמות („ויזואליזה מחוספס בשתל, ובלט ב־ התפתחותו, ואילו בחלקת אחרותם החורש — לא היה צימוח"). אם נ־ צטט דברים שכתב דנציגר בהקשר לפרוייקט זה: „הנוף שנוצר (על־ ידי השיקום) הוא תחנת־נסיונות", או „משגה הוא להחזיר לטבע את מה שהיה בו", נמצא חבורה של אמנים העוסקים בבעיות שהן מעבר לאסתטי, להפך האמנותי, ל„יצירה אמנות".

ובקוטב המנוגד, רישום של אביג־ דור אריכא, כפעילות מתבוננת, כ־ ציור של הגות במיטבו.

ובין זה לזה, ציורים — רובם מו־ כרים ומעניינים — שמצוי בהם ה־ נוף, גם כנושא.

המכוער הוא יפה

נחום כהן בגלריה לאמנות הגראפיקה, ת"א

ישומי פחם על נייר, כהורים, צים ותופשים. בין יבדבבות של־ רפאו לסאדקאום הדיף, ביקור־ משיכה־בכחול עכורות בין קווי קף, העוכות את הדף לגדול, בור־ מאלי.

בנימין, „הגבל", רישום מצוין עם גוונים אפורים, יש בו הומור מאקא־ ברי, ואם השווה אותו לגמלים עבו־ דת „בצלאל", תמצא את מה שעשתה ההיסטוריה לציור בארץ־ישראל. הקו ההסכוני, האוטומטי כמעט, ב־ רישומים — כשהוא מועבר לעיצוב שפלותי ברונזה אליפטיים, מוכיח ש־ הסגנון תלוי בחומר, כמו הפורנוג־ רפיה בגאוגראפיה. אותו קו פשוט וספונטאני בפחם — הופך בברונזה לאלגנטי ומלוטש.

נחום כהן: המלך נורגי׳ (רישום)

...עם כהן תוקף את הנייר „כדי ...ור הקשורת בידיה, ולא כהצ־ אובייקס בצהר". בקצר לנצח — כל השש, הוא לא כופה עצמו על נייר; אך התקשורת הבידידית קיימת. הקו הפשוט, הבלתי־מצו־ ; הספונטאני — כיוכנע. הצו־ כאילו הגיעו לכאן בתחום „הא־ ז הגלמיה" של דיביפא, וגם , המכוער הוא יפה. ...ם אנטו את הל־אביב" קורא ...ן כהן לרישום תמציתי ושכוע. ...ידיל, אולי יביא — בגישתו קורתית וראייתו הבלתי־אמצעית קופה — גאולה לתכנון הסביבה. ...ידת הזכוויות הגלביות אינן כ־ ...ות פורטרטים. אלא מבבים. כמו ...ות שהיא „רחוב סלמה פינת הר־ ... לא דכות ולא ארכיטקטורה א־ ... מבנו של האבן כפרס בתברת ...ז בה גם סלמה, הרצל ונהלה־

שהורי

תערוכת סתיו

בגלריה „מבט", תל־אביב

...הערוכה זוגות השנה הן בדרך־ ...הזמנה למכירת סוף־העונה של ...שי הגלריה. חלק מהעבודות הי־ ...גות כאן ניתן לשייך לקטיגוריה ...אך לצידן יקנם מוצגים חדשים ...יינים. מיכה אולמן תלה מספר ...ומים של „טבע מעובד". הרעיון ...עיבוד הטבע ושינויו אינו חדש ...: כמעט אופנתי היום. אולמן חפר ...ת בשדה וצייר בתל ובאבנים ...קווי הפרספקטיבה שמחוץ לבור, ...יד מסגרות בנוף וסימן את צילום ...ות של האדמה, הפרים סוללות ..., שקטעו את הנוף ויצר כעין קי־ ...' בד באדמה. התצלומים הם ...ם דוקומנט של יצירה אמנותית ...צרה בשדה עצמו, כשכלי־העבר ... של האמן היו בעצד ורגבי אדמה ...קום מכחול וצבע. מהבחינה הסב־ ...ית, לפנינו אחד הנוסחים החדשים ... הניאוסוריאליזם, השובר תבניות־ ...יסה מוסכמות ומקובלות באמצעות ...ותי פרספקטיבה והעתופי ראייה. ...ומנם אחר הוא הצלום של חדר ...כית, אשר הציג מנשה קדישמן ...ויאון קרפלד בגרמניה. עבודות ...שות מציג גם מיכה לורי; פיתוח ... רעיון הקופסאות, שהוצגו בתע־ ...בו־החוד שלו. אלה תיבות זכר־ ...ת שבתוכן קומפוזיציה סימטרית, ...זב, הנוצרת באמצעות ניירות, צמר־פלדה, כותנה, חול, צבע. העבו־ דות עתה מהוקצעות ומשוכללות יו־ תר — עבודה המדגישה את האלגנ־ טיות שלהן. ראובן ברמן מוצג ב־ רעיון מעניין של ציור אחד, המבוצע בארבע ואריאציות צבעוניות. לי שרק אחד ההרכבים הצבעוניים באמת „עובד". כן מציגים כאן יצחק דנציגר (פסלון קטן־ומורכב), אהוד ספר (פסל־מנסרה גאומטרי), שוכה בהלכוסקי, ספר שלום, נפתלי שלום ואוהלה שופר, המציגה ציורים על באטיק, שמקומם, לכל היותר, במש־ כית. נראה

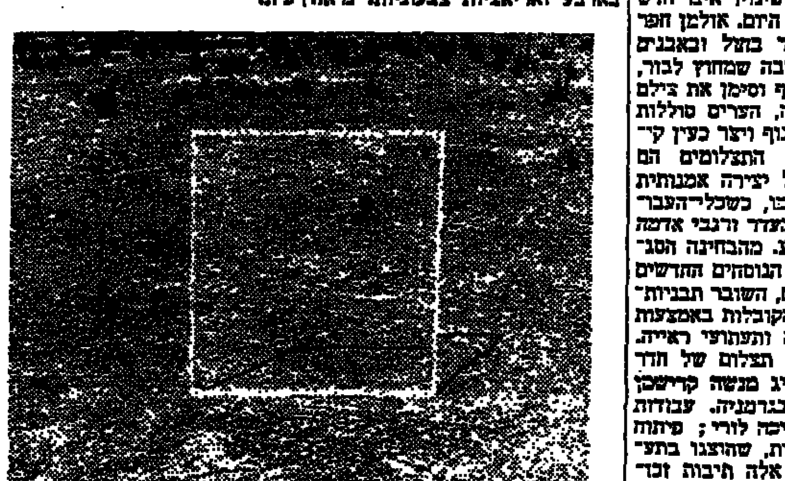

מיכה אולמן: אובייקט

אוקטובר 72

גלריה 220, תל־אביב

...הארגונים של האמנים הצעירים ...זוגה כשותפת זו לא נבצה מה־ ...ן להופיע כ„קבוצה" בעלת אידי־ ...אולוגיה אמנותית מוגדרת, אלא ...ד כורח המציאות — מאחר שסע־ ...המוזיאונים סגורים בפני מתחילים ...לריות המסחריות דורשות מחיר ...ה בעד תערוכת יחיד. לכן גם ...לחפש בה אחידות סגנונית. לפני־ ...מיגון של גישות ותפיסות. וה־ ...וד את המשתתפים היא עבודת ...ם צעירים ובלתי־כוכבים עדיין. ...פה האמנותית, המשמשת להם נקו־ ...מוצא, היא שפת האמנות העכש־ ...: מה שמתרחש היום בניו־יורק ו־ ...לן הוא התשתית לעבודתם, כשם ...אימפרסיוניזם, האכספרסיוניזם או ...ופשט היו הבסיס ליצירת הדורות ...דמים. אין זאת, איפוא, מודרניות ...ולבת של מי שמבקש להתכחש לע־ ...ו האמנותי ולהשתלב בגל החדש; לגביהם סגנונות אלה טבעיים ומוב־ נים־מאליהם, כשם שהטלביזיה היא עתה חלק טבעי בריהוט הדירה.

מבין המשתתפים בולטת בייחודה מיכל נאמן, שזו לה הופעה ראשונה. ציוריה מגלים חכמת־מחשבה, רגי־ שות לערכים ציוריים והומור. על משטחי־צבע ציוריים, עכורים ומתק־ תקים לסירוגין, היא מציירת בנאמ־ נות ריאליסטית פרות או מלאכים, החוקים לפיתה או להחתית ההבנה. יש כאן שמץ קריקטורה של הקיטש הפאסטוראלי והמוסכמות ה„ציוריות" בצד תחושה חריפה של מזורות. קרו־ בה אליה באווירה היא יפפה ערבבי, המציגה ציורים־תבליטים מבוצעים ברשלנות ובחיספוס מכוונים בעיסת־ נייר. גם כאן ניתן לגלות רמז של חיוך מלגלג בעיוותה של הצברה ליד החלון וקיר הטפטים שלידה. אירית בלחור ממשיכה בעבודה אחת את נוסח הציור הכאילו סתמי וה־ מתומצת שהציגה בעבר. שאר העבו־ דות הצבעוניות נוטות להתחכמות ולגודש צבעוני, שלא תמיד הוא מחו־ שב. תמונות הודביק הקטנות של חנה אלמוס זוהרות צבע ונוטות לעידון ולשקיפות קיצוניים. את מסו־ רת הכוסמט הפופשי הבדוק המוכר ממשיכה שרה אינסלר בעבודות קט־ נות, עמוסות צבע והגיגיות. המזכי־ רות במידה מסוימת את לאה ניקל. גם אוליר אבו־שקרה נוטה לסולם־ צבעים עז ועשיר בבדיו הגיאומט־ ריים, השומרים על אופיה הקורא־ טיבי הסבוך של האמנות המזרחית. הפסל היחידי בחבורה, כיפי ועזיה, מציג סדרת פסלים קיצביים, העשויים צינור מתכת מכופף והנראים בתוכם גושי אבן או מתכת.

נכתב לעורך

„ירושלים בימי המרד הגדול"

...מעבר של המפלגות ושל ההשקפות ...יתיות השונות, במחלוקות בשא־ ...ת השלום והמלחמה — היא בעיה ...כזית בתולדות בית שני, כביכינו ...נ. בהקשר זה ההבהי לקרוא את ...בריו של צבי הלכוס (הרבה ובפ־ ...ה, 6.10.72), המקדים לסקירתו על ...מחקר של פרופ' בער בנושא הבא־ ...קים הפניביים בימי המרד הגדול, ...ת אה הקביעה:

„כידוע, מתאר פלוויוס את ירוש־ ...ים... במחלוקת הגוברת והולכת ...ן שוחרי שלום, הפרושים, ובין ...רחבי המלחמה, הקנאים."

...ובכן, לי זה לא ידוע. למרות ש־ ...ראתי לא אחת את ספריו של פלוו־ ...יס, לא מצאתיו מזהה את מתנגדי ...מרד עם הפרושים. ב„מלחמות היהו־ ...דים" (ספר ב', פרק י"ז, ב'), בתיאור ...ההתקוממות, נאמר:

„על כך נתכנסו תקיפי העם, וראשי הכהנים, וגדולי הפרושים, כדי לדון במצב הענייינים, נוכח האסון המבש־ ש ובא לשבראה בחוסר־תקנה. הם החליטו לנסות ולערוך פניה אחרונה אל המתקוממים."

ראשי הפרושים נזכרים כאן. אי־ פוא, בין מנהיגי מפלגות שונות ש־ השתדלו לבטל את ההתקוממות. בהמשך הפרק, נזכר מנהיג הפרושים, רבן שמעון בן גמליאל, כחבר במש־ לה המוהידים המרכזית בירושלים, אשר טיפה וסייע ליוחנן מגוש חלב („חיי יוסף").

כמנהיגיה העקביים של המפלגה התומכת בפשרה עם הרומאים מזכיר פלוויוס אנשים ממשפחות הכוהנים הגדולים. כידוע, לא נמנו משפחות אלה, בדרך כלל, עם הפרושים אלא עם יריביהם.

מיכאל מבר
תל־אביב

צבי ירכמים משיב:

הפרושים היו רודפי שלום והת־ נגדו מלכתחילה למלחמה ברומי. הם הצטרפו למרד רק לאחר נצחונו של שמעון בר־גיורא על חיל קסטיוס גלוס במעלה בית חורון (בשנת 66). התעוררות הלאומית שבאה בעקבות הנצחון הזה, הביאה להקמת ממשלה זמנית, שעם חבריה נמנה כמנהיג ה־ פרושים רבן שמעון בן גמליאל. אך רודפי שלום מאתמול הטילו ספק ב־ נצחון המרד ולא היו מוכנים להתמיד במלחמה נגד הרומאים. הם הצטרפו לממשלה תוך תקוה נסתרת, כי יעלה בידיהם להביא לידי שלום אף ב־ מחיר של כניעה. רבן שמעון בן גמ־ ליאל לא „טיפה ולא סייע ליוחנן מ־ גוש חלב", כשהוא תבע את סילוקו של יוספוס פלוויוס מתפקיד המפקד־ בגליל. עובדה היא, כי פלוויוס נשאר על משמרתו, אף כי התנגדותו להמ־ שך המלחמה לא היתה מוטלת בספק, ועזרתו של שמעון בן גמליאל כשל יתר המתונים בממשלה היתה מן הפה ולחוץ. כניעתו של פלוויוס והפקרת הגליל עוררו את אמון העם בממ־ שלה. היא מולקה, ובמקומה הוקמה ממשלה על טהרת הקנאים, והפרושים ובראשם מנהיגם שמעון בן גמליאל קראו את העם למלחמה בגנות.

בעולם הספרות והאמנות

"G"

אחת הדמויות המסקרנות ביותר בתולדות תרבות המערב היא זו של דון חואן. במשך שנים נהגו ספרי פסיכולוגיה פופולאריים לציין ש־ מתחת לכויות הכל־יכולה של דון חואן מסתתרים אימפוטנציה ומות. ב־ ימינו כששום אדם אינו חפץ ש־ יתבוננו בו כבאובייקט, נראה דון חו־ אן כארכי־נבל ויהירותו המגיעה בת־ שבת למורדי של ריקניות!

ואולם בספרו המצוין של ג'ון ברגר "G" (הוצ' „וייקינג פראס"), שהוא „רומאן על המוטיב של דון חואן" ומוקדש ל„אניה ולכל אח־ יותיה בתנועה לשיחרור האשה" לא מופיע דון חואן הפרוידיאני הכושל, אלא אותו דון חואן שהעסיק את הדמיון האירופי יותר ממאתיים שנה, כלומר: דון חואן של טירסו דה מולינה, של מוליר ושל ביירון ודון ג'ובאני של מוצארט: דון חו־ אן כסמל החירות האישית, המורד הנצחי באלוהים, דון חואן המורד בטבע, בחברה ובתרבות בשמו של עולם אשר בו המורכבות של ההזות התחסים בעשיה מינית.

דמותו של דון חואן מילאה תפקיד חשוב, מרכזי, ברומאן האנגלי. הי־ תה זו דמות בעלת הצדקה עצמית, דמות טהורה כאותה אשה מוסרית שניצבה נגדו, כשכל אחד מהם מנסה לאשר הגדרה אישית של האישיות בעלת הצדקה העצמית. ואולם דון חואן של ברגר דומה ביותר לזה של ביירון — הנוסע הנצרי והתם אשר לאחר הרפתקת־אהבה מתבונן במבחן ביופי ובהעמדת־הפנים של החברות השונות שבהן הוא נתקל בדרכו.

גיבורו של ברגר הוא ג'י (ג'יו־ באני) — בנם הלא־חוקי של אם אנגליה ואב איטלקי. הוא עשיר ו־ בעל זכויות ובן־חורין להתהלך ב־ עולם. הוא נולד ארבע שנים לאחר מותו של גאריבאלדי, ב־1886, באפ־ ריס, חונך על־ידי דוד ודודה ב־ אנגליה ומת בטריאסט ביום שפרצה המלחמה בין איטליה לאוסטרו־הונ־ גריה. המאורעות ההיסטוריים מת־ חוללים סביב ג'י ומהווים קונטרא־ פונקט להשקפתנו על גורלו האישי.

כוחו וקסמו של הרומאן נובעים מהתערובת של פרטים היסטוריים ו־ הגות מינית — שכן, בנקודת־ה־ מפגש בין ג'י וההיסטוריה, ניצבת עמדתו של ברגר ביחס להרואים. ג'י אינו הרומאנטיקן הפרטי כחב־ רו שאבאז, אשר ב־1910 זכה בפרס על שהיה הראשון שחלף על פני ה־ אלפים בטיסה. גאריבאלדי מת קודם שנולד ג'י. אלא, בה בשעה ששא־ באז, הטייס, בדמותו של הגיבור המהדרני הנלעג — אשר לעגו לו וספדו לו למן הקוביסטים ועד לז'אן רנואר בסרטו „כללי המשחק" — מנסה כוחו בפעולה גדולה, מפתה ג'י משרתת בבית מלון. ובשעה ש־ שאבאז שוכב גוסס ללא סיבה נר־ אית לעין, נפצע ג'י פצעים קלים על ידי בעל שחיזר אחרי אשתו מעוררים את זעמו.

ג'י אינו גיבור כגאריבאלדי או שאבאז; הוא קרבן־מרצון, שטבעו משתרר את טבעם של הבאים במגי־ עתו. הוא בעל סגולה לעורר תגו־ בה בזולתו יותר משהוא מסוגל ב־ עצמו לחוש, אך זאת תמיד על ה־ יסוד המיני של מפגש בין שניים ולא במישור הגראנדיוזי של קני־ המידה להירואיזם בזמננו.

(„ניו יורק טיימס בוק ריביו")

„אין חשים בריח העשן"

באביב 1971 יצא דנילו דולצ'י — רפורמטור חברתי וחקלאי ידוע באי־ טליה — מביתו שבסיציליה אל אזור מחנה־ההשמדה אושוויץ. רצונו היה להגות שם בפאשיזם, משום שחש שפאשיזם חדש גואה סביבו. אחת התוצאות של עליה־לרגל מוזרה זו, שמטרתה היתה הבהרה וטיהור עצמי, היא כרך שירים דקיק, שיש בו כדי לספר סיפור הזיוני. טכניקת השירה של דולצ'י היא חובקת־כול: שמות, מספרים, שלטים והצהרות, בצד דימויים השאלות. חיבור אחד מבליע בפשטות את המכבש שעל שלט פולני, שעליו רשומים שמות המשר־ פות הגרמניות ומספר הרוגיהן. שלש השורות האחרונות הן בבחינת שיא: בבלזאק 500,000 מתים / בטרבלינקה 700,000 מתים / באושוויץ — 4,000,000 מתים". השלט האוסר את הכניסה לגיטו ורשה מופיע באותיות גדולות במרכזו השיר העוסק בחור־ בנו.

השירים כתובים בסגנון נארטיבי, כמפיו של ניצול המספר על האימה בדרך סינאופטית, עובדתית: „ביום השישי שקט גמור, / לא יכולנו לתפוס כוונתו, / אחר כך הופיעו, הקיפו את הבית, / אלאס ראוס / העמידו בשורה בחמישיות / לקחו שעונים ותכשיטים / והצעידונו דרך העיירה / והלי הגלויות עד שהגענו למחנה צבאי".

שירת אושוויץ של דולצ'י שבה וחוזרת באורח כפייתי אל הפסיכו־ לוגיה של התליינים: אשליותיהם של הקרבנות שנלקחו למקלחות וה־ יעילות הגרמנית: „כל אחד יתפשט בעצמו / זה מבהיל להפשיט גוויות קשויות / כל הסחבות תיאספנה / סבוליהצץ בערימה אחת / הבעלים בשניה".

שירתו של דולצ'י היא אצבע מאשי־ מה: אושוויץ איננה רק כתם על העבר. אושוויץ שרויה בינינו, בתו־ כנו: „אני חוזר לאושוויץ ברצון / היא מעניקה לי מגד של מציאות". שם הספר: „אין חשים בריח העשן" הוצ' „לטארצה", בארי.

באלט נוזלי

פיטר לוגאן מפסל במים. לשם כך הציף למשך ארבעה שבועות את האולם הראשי של גלריית וויטצ'פל כדי להציג את „מחולות המים" שלו — מזרקות המתנות אהבים זו עם זו. הוא אומר: „הן עדיין לא עושות בדיוק מה שאני רוצה שתעשינה, כי השליטה בהן קצת מפקפקת ב־ רגע זה. פשוט יש להן נשף". עיצוב המים הוא שלב חדש בהתפתחותו של לוגאן, שגילה כי עיבוד במישור המים והנועתם נובע במישרין ממה שעשה קודם־לכן — דמויות־כול גיאומטריות. הבאלט המיכני שלו המוצג בוויטצ'פל הוא להקה של צורות צינוריות גמישות המבצעת מחול בן עשרים וחמש דקות.

(„סאנדיי טיימס")

„סדנה יוצרת" בירושלים

בבית הסופר בירושלים תתקיים ב־ שנת תשל"ג סדנה יוצרת. ידריכו: בשירה — יהודה עמיחי, ט. כרמי ודן פגיס; בפרוזה — יצחק אורפז, יהודה האורתי ואהרן אפלפלד; ו־ בדראמה — בנימין גלאי, אסיין דבל חיקלין קרובבנריג. פרטים והרשמה: טל. 02-88128 או ת"ד 282, ירושלים.

פיטורוש מגיע לפאריס

(סוף מעמוד 18)

רוש המסכן, שאותו „רכשה" ב־ „הצי־הינם", כדי לאלץ את שני דיי־ רי־המישנה לעזוב את הדירה. ה־ רעיון הוא פשוט: על פיטורוש לנ־ צל עצמו לכל שעות היממה בתוך בית־השימוש היחיד.

פיטורוש חש עצמו „צלוב" ב־ „ציבוק" זה: הוא אינו יכול לשכב, כי השמש קופחת על ראשו, הזרקים מטיילים על גופו. בלילה קר לו. האלמנה אמנם הביאה לו „לקסיקון" צבה כדי שלא ישתעמם, אבל הוא מצדיק להקשיב לשיחות הבריות, עד ל„התקפה" הבאה של הבחורים ה־ זועמים על שבית־השימוש תפוס תמיד. הדברים שהוא שומע אינם מעודדים כלל.

סיפור אהבה נכזבת

כך מתחיל ה„רומאן" של הפולני שנקלע לבין הישראלים. וכיון ש־ מדובר ברומאן, אנו מגיעים במהרה גם לסיפור־אהבה. ראשיתו בהיכרות עם יצאנית צעירה המתגוררת בשכו־ נת מוחלל עם אב זקן וחולמת לצאת לפאריס — אולי משום שהיא עוס־ קת גם בציור. פיטורוש, על אף היותו שבר־כלי ממש מבחינה פי־ סית ותברתית, קושר עמה קשרים הדוקים ביותר. היא בשעה מאהבה. והיא אף מלוה לו כסף — מבלי שהוא יתאמץ במיוחד להתוורר. אבל משום־מה, היא אף דורשת ממנו שילוה אותה ל„עבודה" ופיטורוש ... שהוא אוהב מכבות עצמה, מבלי להתחשב ברגשותיה. אחרי העינוי הפיזי של בית־השימוש, בא, איפוא, העינוי הרגשי של אהבה נכזבת. כי היא רואה בו רק בר־שיחה מעניין, מין „אינ־ טלקטואל" ולא גבר למטרת נישואין.

יום אחד, בבואו אליה מלא תק־ וות לגבי העתיד, היא מודיעה לו שמזוודותיה כבר ארוזות לנסיעה ל־ פאריס. בשמעו זאת, תוקפת אותו המחלה — שעתידה להביא עליו שיתוק — והיא מגרשת אותו מבדי־ רה. והספר מסתיים בנימה פסימית קשה, הנוגדת את רוחו עד כאן. והקורא מופתע מן השינוי הפתאו־ מי של הטון.

פיטורוש בסרט?

ההוצאה מודיעה, על מעטפת ה־ ספר, שבשנת 1970 חתם ליפסקי עם מפיק איטלקי על חוזה להסרטת „פיטורוש". לי נדמה שמעט מאוד מאותם הדברים שעליהם ניתן לב־ נות סרט מצוי בספר. אהדיה, ומצבי־נפש והרהורים פילוסופים, אינם מבוקשים כידוע אצל מפיקי הסרטים. ואולי זו הסיבה שכבר הגענו לשנת 1972, והחוזה עדיין לא התממש. אבל פיטורוש תורגם כבר לגרמנית (ב־1967), לאיטלקית (ב־1968), ועכשיו גם לצרפתית.

פיטורוש הוא לדעתי דמות חזקה למדי — דווקא בגלל חולשתה הכרו־ נית — והעשויה להתפרסם יותר ו־ יותר. לישראלים ייראה הספר כא־ נטישמי. לגוים — כספר המבקר ארץ מסויימת, אנשים מסויימים, כ־ שם שספרים אחרים מגלים חולשות ומגרעות בארצות אחרות ובאנשים אחרים.

למרות שמו היהודי — הרגשתי היא. שליפסקי אינו יהודי, פשוט קשה להאמין שיהודי יכתוב ב־ ארץ־ישראל ולא ימצא בה, אפילו דבר טוב אחד. אך למרות ה„אנטי־ פתיה" הגלויה של המחבר לאנשים שסבבו אותו בארץ — איני סבור שהוא יעורר אנטישמיות, שהרי אין דומני, עם שהושמץ יותר בספרות מאשר הצרפתים — ובכל־זאת איש אינו שונא את הצרפתים בגלל הנו־ בלות של מופאסאן והרומאנים של זולא.

נעלה את ירושלים השלמה על ראש שמחתנו

בזמן האחרון מתרבים אותם כרטי־ סיסי הזמנה לשמחות, שבראשם מת־ נוסס נוסח כאמור בכותרתנו. אדם מישראל הזוכה להעמיד חופה לבנו או שבתו נכנסת לחופה, פותח את הבעת שמחתו באריציה זו על דברי המזמור: נעלה את ירושלים השלמה על ראש שמחתנו. מי שנדרש לכגון זה קשה עליו להגיב, שהרי האמור

טור הלשון

לא רק בדברים הנוגעים ליובש ה־ הבריע הלשונאי, אלא להבעות רגש ואף יותר. ומי שמעו להביע דבר, שבא יחשדו בו שהוא מחטט במקום שאינו צריך. ואף על פי כן.

על דרך עיקרון, יש ביטויים ה־ ניתנים בקלות להרחבה ולשינוי ויש ביטויים אשר משום מה השינוי אינו יפה להם, ורק בעל סגנון מעולה חש, היכן מותר לו לנבל את כשרו־ נו הלשוני כדי לשנות לצורך הנסי־ בות. על דרך משל: יש לנו ביטוי קבוע ומסור: לשנה הבאה בירו־ שלים. גם כאן יש מסורת זוהרת וגם כאן יש לכאורה קפאון אידיומטי. אלא מאי? יש משמע ברור ומוגדר למלים המרכיבות. אין צורך בשום ידע מוקדם, בשום מסורת פרשנית, בשום הרגל אידיומטי. המלים „ל־ שנה הבאה בירושלים" יש גם בהן מיטען אמוציונלי; אבל מצד המבע הלשוני אין בהן יותר מאשר בהר־ כבת כולן כאחת. אין כאן משמע ה־ נוצר אך ורק בשעת ההרכב. כל מה שהתרכב עושה הוא שהוא מעביר בנו רעדה אמוציונלית — אבל אינו מחדש לנו חידוש אידיומטי.

בכוונה נקטנו דוגמה זו. בכגון זה יש קביעות של שימוש — ובכל זאת אין מניעה להרחבה או לשינוי. אם הרחבה זו תיקלט — זה תלוי בנסי־ בות. כלומר: במקרה שהוא במקצת מקביל למקרה שלנו כולנו התרגלנו להרחבה: לשנה הבאה בירושלים הבנויה. גם כאן השתנו הנסיבות, ד־ על דרך הרכב של שני צירופים נו־ צר בפינו מה שנוצר: לשנה הבאה בירושלים + ירושלים הבנויה (חזה קבב). ושוב: כל האחד מן המרכי־ בים ברור כשלעצמו, והיחידה המת־ קבלת־ מובנת מכוח עצמתה — לבד מכל מיטען אמוציונלי אפשרי.

כיון שכך, כבר נפתח פתח לחידו־ שים אחרים, ודינם אינו שונה בהר־ בה: לשנה הבאה בירושלים השל־ מה — אמנם אינו בגדר הרכבת בי־ טויים שבאו לנו במורשה; אבל צד ההרחבה אינו פוגם מאחר שסוף סוף המבע כולו יש בו חוקיות של מבנה שכל אבריו סדורים ומובנים מעצם — ללא כל צורך בפרשנות.

מכלל הקדמות אלו נשמע הפיק־ פוק לגבי פרשתנו. ושוב ניקח לנו משל אחר כדי שנתקרב לבעיתנו. לפני שנים נזקקנו לבעיה דומה במק־ צת בעניין תיאור של אשה ש„כריסה בין שניה הצהובות". אין ספק: יש ויש אשה ששניה צהובות — כגון מרוב עישון. ואין מניעה שסופר יש־ תמש בתמונת „שניים צהובות" לשם תיאור אשה — ואולי יש בכך אף מקצת איפיון לה. ויש אידיום קבוע „כריסה בין שניה". אידיום זה אי־ נו מובן מעצמו. הוא אינו פשוט: בגדר הרכבת מלים. כל כוחו בא לו רק מרגע שהמבע מושלם — מעצם ידיעתנו את הביטוי בכללותו. מה שקוראים. אפוא: הוא בדיוק מה שאנו חוששים לו: הרכבת מבע־ שאיל־ הברת אברים חפשית — תוספת תי־ אור ריאלית (במקרה זה בצורת לוואי): כריסה בין שניה — הצ־ הובות. כאן נקודת הצרימה וכאן הגורם לכך שבעל הלשון מנסה למ־ נוע מבנה צירופים כאלה.

לאור שיקולים אלה נחזור אצל הביטוי שבו ביקשנו לעיין — ועל כך בהמשך.

משה גושן־גוטשטיין

יורם ברונובסקי

דפים בשולי בודלאר

א.

ב„ברדלס" של למפדוזה (ספר נפלא) מהרהר הנסיך הזקן, הנוסע במרכבה לפאלרמו, בשתי שורות של איזה משורר פאריסי מוערע, שתי שורות המסיימות את „המסע לקיתרה":

אדוני, תן לי את הכוח והאומץ
להביט בגופי ובנפשי ללא גועל

(„גועל" ולא „שאט־נפש", גועל וגועל וגועל)

הנסיך מוסיף (אם אני זוכר נכון) משהו כמו „איזה דברים מתעצבים כותבים היום הצעירים". או אולי „איזה שטויות".

אדוני, תן לי את הכוח והאומץ
להביט בגופי ובנפשי ללא גועל

ככל שזה נישא והזוהר — הרי זה (בסך־הכל!) הרהור שעשוי להתעורר בבוקר, לאחר שינה חזקה ולא־בריאה, למראה הפנים האפורפיות והדביקות־הביבסות מתוך הראי. לא בכרכרה (אין לי כרכרה ולא תהיה לי לעולם), באמבטיה, מדי פעם שתי השורות חולפות במוחי.

ב.

זה חוזר כל כמה זמן — כמה ימים של שקיעה בבודלאר. היתוי רוצה לתרגם פעם תרגום מושלם את השיר „ספליך" מ„פרחי הרע", המתחיל ב„הרי אני כמו מלך של ארץ גשומה" — „גשומה" ולא „גשמית" כמו שמתבקש מיינ, לפי שאז יש חרוז ל„בא בימים" (כך תירגם מייסוס) — אבל כמה זה מחליש את הרושם.

התחלתי בשעתו (התחלתי הרבה דברים) לכתוב דבר־מה תחת הכותרת „מלך של ארץ גשומה", יום אחד גיליתי שיש רומאן אנגלי בשם זה, של אשה, של בריגיד ברופי.

ג.

ב„יומנים אינטימיים" כתוב:

„תשוקת הזמן מוחשת בכל רגע ורגע. יש רק שתי אפשרויות להימלט מפני הסיוט הזה: בילוי או עבודה. הבילוי מבלה אותנו, העבודה מחזקת. בכן, הבה נבחר".

הפשטות שלו פאנטאסטית. הפאראדוכסים שלו פשוטים ונכונים עד איטה, כמו אלו של קאפקא. „הבה נבחר" המסיים את הרישום הזה דומה בעיני למשפט הגאוני של קאפקא: „במלחמתך עם העולם — עמוד לצידו של העולם".

„הבה נבחר" — כלומר נבחר ברגע, במה שמבלה אותנו (לשון־ נופל־על־לשון מפתיע בעברית — או אולי: הכמתה של העברית — בבילוי.

ד.

השיר של בודלאר, שהכי הרבה קרה לי לדקלם אותו באוזני אחרים, הוא בוודאי „החתולים". בערך, בהזדמנות כזאת: מדברים על חתולים, מישהו אומר שפרויד אומר שאנשים האוהבים חתולים הם חושנים, אני אומר שבודלאר אומר שאת החתולים אוהבים שני סוגי בני־אדם: אוהבים להטים חכמים זוגים („בעונתם הבשלה") וכו'.

אם התגובה היא סאטורית די הצורך, עשויה להתפתח שיחה על הכוונות מאגיות המיוחסות לחתולים, על סיפורו של אנאטול פראנס „אדון פיג'אנר", המבוסס על כשר ההיפנוס של עיני החתולים; אפשר להתרכז שעה קלה בחתולים אצל פראנס („מוטיב החתול ביצירתו של אנאטול פראנס"), לעבור לדמותו של החתול בספרות־ הביבירים לדורותיה, להזכיר, למשל, את החתול ב„ביבר" של אפולינר („הייתי רוצה בביתי אשה. ששכל בקודקודה, וחתול פוסע בין ספרים והסביבי בכל עת עדה של החברים היקרים בלעדיהם איני יכול לחיות").

חוקר־ספרות שבינינו יזכיר את מאמרם האנאליטי המבריק של רומאן יעקובסון וקלוד לוי־שטרוס על „החתולים" של בודלאר. שלקראו אותו יכול כל מי שאינו חושש מסוררותה קלה.

תבגיע לעיב מהפגב.

ה.

מכיון שכתבתי במשך כמה ימים רשימה על הפואימות־ בפרוזה של בודלאר שילעלתי בספרו של אלוויוס ברטראן, „גאספאר של הלילה" (מקור־השראתו של בודלאר וכו'), שיש לי הנאה קטנה יפהפיה, ליחונית. קראתי בעיקר את המוטו — או המוטואים — שיש לכל פואימה־בפרוזה של ברטראן, כי אין לי סבלנות היום לקרוא ממש. לפואימה „אנריקאנו" (מהמחזור „סגוד ואיטליה") יש מוטו כלופא דא ואבא. ללופא דא ואבא קל ליחס מוטו, כי הוא כתב כל־כך הרבה (1200 מחזות) שאפשר להניח שהוא כתב הכול. אני בטוח שחלק של המוטואים מלופא דא ואבא בספרו של מאריגאק „תיאטרון של קלרה גאזול" וביצירות רומאנטיות אחרות הם המצאות של המחברים. נדמה שאפשר לחשוד באלוזיוס ברטראן לא פחות מאשר באחרים. על־כל־פנים, המוטו הוא כזה:

דומה שמצא אחר לי אין:
או שיזולתי או שאותותו.

הפואימה „התאר" נושאת מוטו הלקוח „מאחד ממחברי־העת הספרותיים": „סגוז, הארץ הקלאסית של מהומות, מגיפות, סרנאדות ומוקדים". ועוד מוטו מאלפרד דא וויני.

לפואימה „המרעה" יש שוב שני מוטואים: „ישו נולד לנו, בואו נשיר אותו" בלטינית, המקור לא מצויין, ועוד אחד: „אין לנו בית וגם לחם אין, מה שצריך, אלוהים, לנו תן" — מין תפילה פרימיטיבית־ויננית. המוטו ל„אלכימאי" הוא מתוך „המפתח למסתרי הפילוסופיה של פיאר ויקוס".

חן וקסם. צריך לקרוא את זה בעיון ולחפש עוד משהו על ברטראן. בני פרל תירגם פעם כמה קטעים, כשבוצעו כאן הלחנים של ראוול לכמה קטעי „גאספאר" — צריך לשאול אותו היכן הם התרגומים הללו.

ו.

ברשימה על הפואימות־בפרוזה כתבתי קצת בהסקירות על היותו של בודלאר ממכוציאי האני בספרות והספרות בסוגריים: כן, כמה זה מהר, רק לפני קצת למעלה ממאה שנים הומצאה הזמות הזאת וכו'.

ובמקרה מוצלח, היום עייכתי ב„המשטר שהיה והמהפכה" של אלכסיס דא טוקויל ומצאתי את הפיסקה הבאה, שנכתבה בשנת 1865, כלומר שנה לפני צאתם של „פרחי הרע":

„אבותינו לא הכירו עדיין את המלה שיצרנו לצרכינו — האינדיבידואליזם — שכן, בתקופתם באמת לא היה עדיין אינדיבידואום, יחיד שאינו משתייך לשום קבוצה ויכול לחשוב שהוא באמת לבדו. לעומת זאת כל אלפי הקבוצות הקטנות שהרכיבו את החברה הצרפתית חשבו רק על עצמן — היה זה, אם אפשר להתבטא כך, סוג של אינדיבידואליזם קולקטיבי שהכין את הנפשות לאינדיבידואליזם אמיתי המוכר לנו".

ז.

השיר הלאטיני של בודלאר ב„פרחי הרע" — „שבחי פראנ־ סיסקה שלי" — כתוב בתבנית ההימנונים הנוצריים הבינימיים, מלא בסמלים מתוך הספרות הלאטינית של ימי הביניים שבודלאר היה להם אהוויה, כמו דבים מבני זהרו. הויסמאנס עשה את גיבור ספרו „במהופך" שהיה לגיבור הזוהר בכלל — דאס אסאינט — הרבבה של הספרות הזאת ובקי גדול במסתריה. הפרק על הספרות הלאטינית הבינימית שב„במהופך" הוציא להויסמאנס מוניטין של חוקר גדול עד שנתגלה שאין זה אלא עיבוד של עבודה גרמנית אחת. כמובן, לדאס אסאינט יש כמה קודים ברורים של בודלאר (שהיה המשורר האהוב עליו).

„שבחי פראנסיסקה שלי" — בתוך בתיו מרגישים כמו בכנסייה אפלה, צוננת, עצומה. הוא טוב יותר מכל ההימנונים „האוצ־ טיים", הרבה פחות תמים, הרבה יותר מושחת — ולפיכך הרתיות שלו משכנעת הרבה יותר.

פטיין בילסון בפרק על „בודלאר המוזהי" שבספרו היפה „בית־ספר למוזות" מקדיש לשיר זה, שלא הרבה עוסקים בו, יותית, פיסקה כזאת:

„יש שיר אחד משונה במיוחד בפרחי הרע: שבחי פראנסיסקה שלי. שום פרשן לא זיהה את מקור־השראתו, ככל הידוע לי. כתוב בלשונה ובקצבה של השירה הליטורגית של ימי־הביניים הוא מעורר בנקל את זכרה של העת שבה האהבה לבשה תדיר פנים של דתיות. לעורר את הזכר הזה — זאת היתה בוודאי כוונתו של המשורר, כשכיוון שיר בעל צורה כה יוצאת־דופן למצבת אהבה מלומדת ואדוקה: כלום אין הקורא חש, כפי שאני חש זאת, שהלשון של ההקאבאוס הלאטיני האחרון — בשימתו הנודעת של אדם חזק המוכן כבר לחיי נצח — היא טובה במיוחד להבעת התאווה כפי שהיא נתפסת על־ידי השירה המודרנית?"

הציטטה מבודלאר אצל בילסון עוד נמשכת, איני יודע מציין היא והוא אינו מציין זאת. אולי מאחד המכתבים. „תאווה כפי שהיא נתפסת על־ידי השירה המודרנית" — התומים שלמים של ספרות אי אפשר לתרגם לעברית בשל חוסר תרגום למלים כמו „פאסיון". תירגמתי כאן „תאווה", אבל הרי זה צל קלוש. ש. ד. גויטין הציע פעם את המלה העיברית „הוה" („הותי במאזנים ישאו יחדו") כתרגום ל„פאסיון", אבל הדבר לא התקבל. כמה זה נראה משונה: שפה מתקיימת לאורך מאות שנים בלי מושגים כאלה!

המוות

ה... של ...

אורלי (תלמידת כיתה י' בתי־ חדש): אנחנו לא יודעים מה ... הטבעית שלנו. חונקים את...

המצפים לציונות ... מספיקים ללמוד ... את ה־ ... מכיר ...

השואה — כמי ... מאת ... ברזינד

ספר זה מנתח את מסתו הפילוסופית של פרנץ רוזנצווייג „כוכב הגאולה" ואת הנושאים העיקריים בהם הוא עוסק. הקיום האנושי בסופיותו ובזמניותו הוא המוקד סביבו מתלכדים המוטיבים של רוזנצווייג.

ש הוצאת שוקן / ירושלים ותל־אביב

תמונות

רכישות חדשות השבוע:

פרנקל שמן — תקופת שהות
שטיינהרדט — (פסטל)
נתון — (נתנזה)
בן־שאול
ארווין נויהויז — (סוראליזם פנטסטי)
צ'אוסקי — שמן
ROSA BONNHEUR (עפרון עם צבע)
ENGERT ERNS MORITZ (TUSCHZEICHNUNG)
HUGO KREIN — שמן וליטוגרפיות

נא לבקר!!!

Rooz

גלריה לאמנות
סמטת בית השואבה 1
(פינת אלנבי 94)
תל־אביב, טל. 613924

שעות עבודה: 13.00—9.30, 19.00—16.30

הוצאת „יבנה" תל־אביב

רח' מוא"ה 4, טלפון 611856, רח' אלנבי 80, טלפון 625098

ספרים חדשים:

חיים ובמה

זכרונות, רשמים, שיטות

מאת ארי קוטאי

סיפור חייו של אחד מחלוצי התיאטרון העברי במשך 50 שנות יצירה ועבודה. יריעה רחבה על התפתחות התיאטרון בארצנו, על שיטת סטניסלאבסקי והשפעתה על גדולי התיאטרון בעולם. הספר נדפס בהידור רב ומלווה וצלומים.

אטלס ומדריך תל־אביב והסביבה

מהדורה חמישית מתוקנת ומעודכנת

בעריכת פרופ' משה ברוור, אוניברסיטת תל־אביב

59 מפות חדשות ומעודכנות, רשימת כל הרחובות בסדר אלפביתי ורשימות המוסדות של תל־אביב־יפו, רמת־גן, גבעתיים, בני־ ברק, חולון ובת־ים.

האטלס הוא שימושי וידידותי של כל נהג, שוטר, גבה, טכנאי שרותים וכו'.

להשיג אצל כל מוכרי הספרים בארץ.

הוצאת הקיבוץ המאוחד

רח' סוטין 27, תל־אביב, טל: 246194

הופיעו

עדי צמח / גבי וסיפורים אחרים

קובץ סיפורים קצרים, היוצרים "עולמות" ייחודיים — של המוות והדמיון — על רקע "עולמה" של הארץ. מאת מחבר "אסתטיקה אנאליטית".

משה הורביץ / אלפיים מישחק ומישחק

מיונה והרחבה של כרכי "אלף מישחק ומישחק" הופיעה סידרה א:

מישחקי חדר
מישחקי מסיבות.

ירוחם כהן / תבנית אלון

התכנית שבה מדברים בעולם ובארץ, התכמות שלא ירדה מן הפרק מאז הופעתה. גם אתה חייב להכירה.

מוסד ון ליר בירושלים

והרשות להשכלה וחקר של ברית התנועה הקבוצית

מזמינים את הציבור לדיון על הנושא

„החברה השוויונית בתקופת השפע"

בהשתתפות: יצחק בן־אהרן
דני זמיר
פרופסור נתן רוטנשטרייך

שיתקיים ביום ג', ט"ז בחשון, תשל"ג (24.10.72)
בשעה 7 בערב במוסד ון ליר בירושלים,
רח' ז'בוטינסקי 43.

הידעת כי

בסטודנט באחד המוסדות להשכלה גבוהה אתה זכאי להנחה ניכרת מדמי המנוי שלך.

ראה מודעה בעמוד 6.

הארץ

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

סיכומי אולימפיאדת סקופיה

שחמט
מאת משה צ'רניאק

נסתיימה האולימפיאדה ה־20. בירת מקדוניה, סקופליה, היתה, במשך 25 יום לזירת קרבות שחמטיים עזים. התחרו בה 63 נבחרות (שיא חדש) והערכו יותר מ־2800 משחקים.

זו פעם ראשונה שחלוקת קבוצות לבתים (½ הגמר) נעשתה לפי שיטה חדשה. במקום להסתמך על תוצאות הקבוצות באולימפיאדות הקודמות נלקחו בחשבון מספרי ה„רנקינג" הי־עולמי של משתתפי האולימפיאדה. לפי כך שובצה כל קבוצה בהתאם למקום הממוצע של שחקניה. שיטה זו הצדיקה את עצמה.

לדוגמא: חמש מעצמות שחמטיות, בריה"מ עם מקדם 2625, יוגוסלביה 2527, הונגריה 2509, גרמניה מערבית 2498, צ'כוסלובקיה 2483, שהיו גם בעלות ה„רנקינג" הגבוה ביותר תפסו את חמשת המקומות הראשונים בגמר א'! לארגנטינה, בשל הר־כבה החלש, נקבע רנקינג נמוך — 2345 (רק שתי נקודות מעל ישראל). שכן השיטה החדשה אינה מתחשבת בהשגים שהושגו בעבר. גם ארצ־הב דורגה במקום נמוך יחסית — (2446) והמקום הסופי בטבלה הצדיק זאת.

ישראל שובצה לבית קל יחסית (לעומת אולימפיאדת זיגן, בה נפגשו עם יריבינו ארגנטינה, צ'כוסלובקיה, קובה והודונזיה) אך שחקנינו, להוציא את קלדור ובלשן, לא הצליחו. הוחמצה הזדמנות שאולי לא תחזור עוד.

בגמר ב' התאוששו שחקנינו במ־עט ואף נלחמו על המקום הראשון עם אנגליה. אך למען האמת לא היו להם יריבים קשים, שכן אותן המד־ינות שהתחרו עמנו בגמר ב' בש־נים הקודמות, עלו הפעם לגמר א' (פולין, ספרד, דנמרק, הולנד, שוויץ).

ירדנו בדירוג האולימפי למקום ה־18. ברור, כי אין הוא משקף את רמתו של השחמט הישראלי, אף כי באולימפיאדת סקופליה לא היינו ראויים למקום טוב יותר.

הרכבים אולימפיים חסרים. מצד אחד ניכר ריבוי קבוצות טירונים ומצד האחר — החולשה ניכרת בהרכבי קבוצות הצמרת. בעיקר „ני־זוקו" נבחרות ארגנטינה וארצות־הברית. איגוד השחמט הארגנטיני החליט לחוק את אליפותו השנתית והתחייב להרכיב את הנבחרת האו־לימפית מתוך משתתפי אליפות בל־בד. בעקבות החלטה קפדנית זו נשארו בבית ניידורף, פאנו, פיל־ניק, סנג'ינטי, בולבוצ'ן וקינטרוס. ב־נבחרת ארצות הברית חסרים פישר, רשבסקי, אבנס ולומברדי. הרוסים — בלי ספאסקי, ההונגרים — בלי פור־טיש.

אולם, אם מעצמות שחמט יכולות לסבול העדר אחד או שניים מכוכ־ביה ולמצוא להם תחליף, אין זה כך לגבי קבוצות, להן שחקן מעולה אחד בלבד. העדרו מן הקבוצה משחית בהרבה את סיכוייה. זה מה שקרה ב־סקופליה לנבחרות רבות: דנמרק בלי לרסן, איסלנד בלי אולפסון, בראזיל בלי מקינג, בלגיה בלי אורקלי.

תוצאות סופיות

גמר א': ברית המועצות 42, הונגריה 40½, יוגוסלביה 38, צ'כוסלובקיה 35½, גרמניה מערבית 35, בולגריה 32, רומניה 31½, הולנד, ארצות הברית 29 כ"א, גרמניה מזרחית 27½, ספרד 26, פולין 24½, דנמרק 23, ארגנטינה, שוודיה 22 כ"א, שוויץ 21½.

גמר ב': אנגליה 37, ישראל 36½, קנדה 33, פיליפינים 31½, נורווגיה 30½, קובה, אוסטריה 30 כ"א, איסלנד 29, קולומביה 27, אינדונזיה 25½, איטליה 25, מונ־גוליה 24½, יוון 21, בלגיה 20½, פרו 19.

גמר ג': אוסטרליה 45, סינ־גפור 42, סקוטלנד 39, אירן 37.

גמר ד': צרפת 46.

כיצד הם שיחקו

השגי שחקנינו מתחלקים לשלושה זוגות. אברהם קלדור בלוח הרביעי ועמיקם בלשן בלוח החמישי זכו להי־שגים טובים, הנופלים רק מהשיגיהם של כאל וקרפוב באותם הלוחות (כ־מובן, אין להשוות את היריבים ש־היו לרוסים בגמר א' עם אלה של שחקנינו בגמר ב'). קלדור שיחק בקלות ובמהירות כשמזל התרותי עד כד לצדו. בלשן נקלע למשחקים קשים יותר; אחדים נדחו ותבעו ני־תוח ביתי ממושך. אך הוא היחידי מבין אנשינו שלא הפסיד בשום משחק.

יאיר קריידמן ושמואל פרידמן ה־שיגו תוצאה המניחה את הדעת. שניהם השתתפו במחצית השנייה. ל־קריידמן היו, כמובן, יריבים הרבה יותר חזקים, בכלל זה מספר אמנים בינלאומיים.

שמעון כגן וטוני גלר שיחקו מת־חת לרמתם הרגילה. כגן הפסיד 7 משחקים (לעומת 3 הפסדים בזיגן, כשהיו לו יריבים חזקים יותר). גלר, אחרי הפסדיו הראשונים נשבר לח־לוטין.

בשני שלבי האולימפיאדה התמו־דדו שחמטאינו ב־84 משחקים. ניצ־חו ב־39, הפסידו ב־16 וסיימו בתי־קו 29. תוצאה של 63.7%.

אולימפיאדת נשים. נצחון מ־שכנע לשחמטאיות סובייטיות שצברו בגמר א' 11½ (מתוך 14) והקדימו את רומניה והונגריה עם 8 נק' כ"א, בולגריה 7½, צ'כוסלובקיה 7, גרמניה מערבית 5½. פולין ויוגוסלביה היו ראשונות בגמר ב' (תבוסה מפתיעה לשחקניות יוגוסלביות מעולות).

ישראל — שניה בגמר ב', אחרי שוויץ (מקום 18 בדירוג האולימפי). קשה לראות בכך הישג משביע רצון, אך אין לשכוח כי זו טבילת אש ראשונה. שחמט הנשים בארץ סבל במשך שנים רבות מהזנחה מוחלטת וקשה לצפות ממנו להשגים טובים בהופעה בכורה.

עם זאת הקדימו שחמטאיות שלנו 5 ארצות: סינגפור, פינלנד, איר־לנד, סקוטלנד ויפן. הצטיינה לידיה גל, שצברה 6 נקודות ב־8 משחקים. לפרידה רבינוביץ 4 (מ־9), לשרה קלוג 1½ (מ־5).

קונגרס פיד"א. קונגרס האיגוד הבינלאומי שמע דו"ח מפי נציג צר־פת על הכנות לארגון אולימפיאדת 1974 בניצה שבדרום צרפת. אשר ל־אולימפיאדת 1976, ישראל הגישה את מועמדותה, אך הוחלט לדחות את הדיון בעניין זה עד לשנה הבאה. נקבע כי שתי התחרויות הבין־לאו־מיות יערכו: האחת בברית המוע־צות והאחרת — בבראזיל.

הוענקו תארים בינלאומיים חד־שים; רבי־אמנים: אולף אנדרסון (שוודיה), אנריקה מקינג (בראזיל), יאן סמייקל (צ'כיה), ולאדימיר טו־קמאקוב (בריה"מ), איוון ראדולוב (בולגריה), אלביק פלאצניץ (יוגוס־לביה). 13 שחמטאים קבלו דרגת אמן בינלאומי, ביניהם קין (אנ־גליה), זאקס (הונגריה), פודגייץ (בריה"מ), רוקאבינה (יוגוסלביה), אספיג (גרמניה מזרחית).

הגיע הזמן לשנות את מבנה האולימפיאדה

זוהי גם דעתו של יושב ראש פיד"א, הפרופ' אויבה ויש לקוות שהוא ימצא דרך להחזיר למאו־רע העולמי את משמעותו ואת רמתו השחמטית הגבוהה. בש־נים האחרונות גדלה ה„משפחה האולימפית" אך רמתה ירדה ל־חלוטין. עם הצטרפות קבוצות כאנדורה, גרנסיי או איי הבתו־לה רואים את עצמם הלבנונים הקפריסאים כאמני שחמט מעו־לים. הרי „דגם אולימפי" 1972.

לבן: לוי (סקוטלנד)
שחור: ברטיגב (בוליוויה)

1. ה4, ה5; 2. פ—ו3, פ—ג6; 3. ד4, ה:ד4; 4. ג3, ד5; 5. ה:ד5, [illegible] 10. ר:ה6+, [illegible]

כיום מוצפת האולימפיאדה שחמטאים שטרם הגיעו לדרגה הדרושה להשתתפות במשחק טי־פוסלוני. מעניין כיצד מרגישים פטרוסיאן, כאל או פורטיש ל־אור המפעשים של „חבריהם ה־אולימפיים".

	פיליפינים	איסלנד	אוסטריה	קולומביה	יוון	מונגוליה	פרו	בלגיה	אינדונזיה	קובה	קנדה	איטליה	נורווגיה	אנגליה	סי"ה	(כולל מוקדמות)
ש. כגן	0	0	½	—	1	½	0	—	1	0	—	½	1	0	7½	כ"ו 17
י. קריידמן	½	½	1	0	—	1	½	½	—	1	1	1	½	½	11½	כ"ו 18
ט. גלר	0	—	0	—	—	—	—	1	—	½	—	—	—	—	1½	כ"ו 7
א. קלדור	1	—	1	1	1	½	—	½	1	½	½	—	1	½	12½	כ"ו 16
ע. בלשן	—	1	—	1	½	1	½	—	1	—	½	1	1	½	13	כ"ו 16
ש. פרידמן	—	1	—	0	1	—	1	1	½	—	1	½	—	—	7½	כ"ו 10

המכה הוכנה היטב

אחת הרמיזות הבולטות באולימ־פיאדת סקופליה, הוא צעצוע שקולע ברית המועצות אנאטולי קרפוב. אין הוא מסתער על יריבו כפי שעושה זאת טאל ואין הוא חונק אותו כדי־מה לפטרוסיאן או סמיסלוב. אך „משום־מה" אין יריביו מצליחים לה־ציב את כליהם בעמדות נכונות. ואז באה פתיחת קוים מכרעת. כך הוא הביס את יריבו השוודי.

לבן: קרפוב
שחור: אנדרנפלד

1. ה4, ג5; 2. פ—ו3, ד6; 3. ד4, [illegible] 8. 0—0, [illegible]

גרביל בא כבש זה כתשובה על התקדמות הרגלי השחור ליה5. קר־פוב כיהדה שהוא חתר במשחק זה לנצחון „בהר ככל האפשרי".

9... פ־ג—ד7; 10. כה—ה3, פ—ג5; 11. ה3, [illegible]; 12. [illegible]

בבקיה של 12... 0—0 יכריע 13. ו5 עם איום כפול: ו6 ור־ו—6ח ואילו על 12... פ:ד3 יבוא 13. מה:ד3, מה—ג7; 14. כ—ח1, פ—ו2+; 15. צ:ו2 ובעקבותיו כה:ה8+ עם נצחון.

13. ר—ה2, ג5; 14. ר—ו4, [illegible]; 15. [illegible], ה5 ?;

במצב טבעי (כדי להציל את הצריח ב־ח8) אך חלש. מוטב 15... ד:ה5; 16. ו:ה5, ר—ב7; ואמנם עמדתו של הלבן עדיפה. יכול לשחרר לקוות לסיכויי נגד כלשהם.

16. צ־א—ג1, מה—ב7;

כחוק את הנקודה ד5 אך אין זה מספיק... הכלים השחורים... מוסכים זה את רעהו, העמדה באגף המלך „כולה חורים". הגיע הזמן לפעול נגדה.

17. ה5 !

במצב טבעי חזק מאד. אסור 17... ה:ה5 בשל 18. ה6.

17... [illegible]; 18. מה—ה, צ—פ8; 19. פ—ה5.

קרפוב אינו ממהר להכות ב־ה7. יותר חשוב להחליף את הרץ המגן על המלך השחור.

19... [illegible]; 20. [illegible], מה—כ8; שום כלי שחור אינו מסוגל לפ־עול. ללבן ניתנת שהות להכין את מכת הנצחון.

21. פ—ה7 !

באיים להמשיך בתמרון: פ—ו4 — 5ח ×7.

21... [illegible]; 22. פ—ו4, מה—ד8; 23. מה—ה5, [illegible];

הלבן איים פ:ה6 ועל 23... מה—ה7 היה ממשיך צ—ג7.

24. ב:ה6.

זוכה בטמפו חשוב בשל האיום פ—ו6+. [illegible]

24... [illegible]; 25. [illegible]; 26. צ—ג7, צ—ד8;

כמסיד כיוז, אך גם אחרי 26... [illegible]; 27. [illegible] צפוי לו הפסד.

27. פ—ה7+, השחור נכנע.

הוא הבחין בהמשך: 27... [illegible]; 28. [illegible]; 29. [illegible]; 30. מה:ה7×.

שחמט בישראל

שחמט במכללה. המרכז לש־ל־זיה לימודית פתח ב־15 באוקטובר בשידור תכניות להוראת השחמט. כל תכנית משודרת פעמיים בשבוע, בימים א' ו־ד' בשעת אחה"צ. ה־תכניות מיועדות למתחילים ולמת־קדמים, מלוות חוברת־עזר (עד כה הופיעו החוברות א' ב' ג') הניתנה לרכישה בבתי המסחר לספרים וב־משרד הטלויזיה הלימודית. המרכז לטלויזיה לימודית יקיים ימי־עיון להכרת התכניה המשודרת, המיו־עדים למדריכי שחמט בחוגי נוער (הראשון ב־24 לאוקטובר, בשעות 4—6).

ידיעות מקצרות. ב־23 לחודש תי־פתח במועדון „לסקר" ת"א התחרות חצי גמר של אליפות תל־אביב. יער־כו 11 סיבובים לפי השיטה השוויצ־רית. לארבעת הראשונים מובטחת ההשתתפות בתחרות הגמר ● באלי־פות ירושלים זכתה האמן אריה רוד־זנברג, שצבר 8½ נקודות מתוך 11 משחקים. את המקום השני תפס ה־אמן אלכסנדר גינזבורג, עולה חדש מרומניה, שצבר 8 נקודות, אחריו: כלין ומרגיד עם 7½, עין דור, הם 7, ריכטר, גרוס, וייסבן, רוזנטל, קלדין (שלא שיחק בסיבובים האח־רונים) כולם 6 נקודות. מגיע כבו־ד לזכר של ריכטר והשגיהם המוצלחים של רוזנבקי (5½), ד"ר הבקין (5) וחדקוב (4½) ● שטוצקר, עולה חדש ואמן סובייטי לשעבר, ערך שני משחקים סימולטניים: במבצון (25 — 4 = 1) ובקרית אתא (30 = 2).

ערפל סביב שיחות קיסינג'ר בפאריס

(סוף מעמוד 14)

להסכם כלשהו, תוך שבועות ואפילו תוך ימים. אולם שבע שנות מלחמה הותירו בידיעת של חוסר אמון הדדי, המהווה אבן־נגף לכל הסכם אשר יניח לכבב הפוליטי להתפתח בדרך האבולוציה בדרום־וייטנאם, ויניח ל־צבאות היריבים לנתק את המגע בי־ניהם.

לא ברור באיזו מידה, ואם בכלל, ישפיע הדבר על מסע הבחירות בא־רה"ב. הנשיא ניכסון הבהיר זה כבר להאנוי ולתומכיה הסובייטיים, כי יהיה מוכן לגלות גמישות רבה. ברור שהנשיא ניכסון יפיק תועלת מהסכם, או אפילו ממה שנראה כי־התקרבות אל השלום. אולם האתגר של מקגאוורן היה כה חלש עד כי הצפון־וייטנאמים עשויים לזלזל ב־ערכו של הלחץ מצדו, או להטיל ספק בנכונות האמורה שכדאי להם להמ־תין עד אשר יחליף מקגאוורן את ניכסון על כס הנשיאות. בנסיבות אלה יתכן שהנשיא ניכסון מעדיף להמשיך בשיחות ולדחות את ההכ־רעה עד לאחר יום הבחירות.

על מה יכלו לשוחח קיסינג'ר עם לה דוק תו?

הבעיה המרכזית של המלחמה, וכן של סיכויי השלום, היתה עד כה שא־לת חלוקת הכוח הפוליטי בסייגון. מקגאוורן אימץ לעצמו את העמדה כאילו אין זה מעניינה של ארצות הברית להבטיח את עתיד המשטר בסייגון וכי הוא מוכן לצוות על הוצאת כל הכוחות האמריקאים ולנטוש את הנשיא תיא לגורלו — תמורת שחרור ה־שבויים האמריקאים.

הנשיא ניכסון חוזר וטוען שאין הוא מוכן להשאיר את דרום וייט־נאם חשופה להשתלטות קומוניסטית צבאית או פוליטית וכי יש לתת לבני־בריתו הלא־קומוניסטים בסיי־גון לפחות „סיכויי" להישאר בשלטון לאורך ימים. אין הוא מוכן לצוות על הפסקת ההפצצות על צפון־וייט־נאם, כל עוד לא שוחררו השבויים האמריקאים, ולא יפסיק את הסיוע הצבאי לדרום־וייטנאם עד אשר יוח־זרו כוחות הצפון לארצם.

מעמדת האנוי

העמדה של הצפון־וייטנאמים הי־תה שדרוש הסכם קואליציוני ב־סייגון שיתכן על קואליציה „משול־שת", אשר תבוא במקום הנשיא תיא. שלושת השותפים לקואליציה יהיו: מפלגת הנשיא תיא (בלי תיא), הוייטקונג והאישים „ניטרליים". הצ־פון וייטנאמים מכחישים שתביעתם פירושה השתלטות קומוניסטית והם מוכנים להסכים לבחירות או להקמת מוסדות פוליטיים, אשר יבטיחו ויב־טיחו את חלוקת הכוח הפוליטי בין שלושת הגורמים האלה. יחד עם זה הם מצפים לנסיגה אמריקאית ול־ערובה נגד התערבות אמריקאית ב־עתיד ולשחרור השבויים.

הצד השווה בהצעות וואשינגטון והאנוי הוא הקמת ממשלה קואליצ־יונית בסייגון תמורת נסיגה צבאית כלאה של שני הצדדים, תוך מתן ערובות יעילות שאף צד לא יוכל להתחזק או לחבל בהסדרים שייקבעו ואשר יקבעו תלות הדדית בין שני הצדדים.

זהו, כנראה, הנושא הנדון עתה בין הצדדים. מסתבר שקשה עד מאד לעבד את פרטי ההסכם בדבר כיוון הכוחות הפוליטיים בסייגון וקביעת הפסקת אש יעילה עם הנסיגה הצב־אית.

האנוי יכולה תמיד לחדש את ה־פעילות הצבאית בדרום וייטנאם, ו־אילו וואשינגטון תמיד תוכל לחדש את ההפצצות על צפון וייטנאם. או־לם לפני אחד מן הצדדים לא יהיה על מה להגן, כאשר ההסדר הפוליטי ב־סייגון יביא להתמוטטות הקואליציה או להיסול פיסי של אחד מחלקיה.

במשך ארבעת ימי השיחות האינ־טנסיביות של קיסינג'ר עם לה־דוק־תו בפאריס עסקו הנושאים הוייטנאמיים בבחירות ובבעיות הצפויות להתעורר בקשר להקמת קואליציה ובקשר ל־מציאת הנוסחה שתבטיח את קיומה של הפסקת האש ותבצע סבב פולי־טי. בעצם ימי שיחות פאריס הבהיר הנשיא תיא להוקיע את רעיון הקוא־ליציה כ„תכנית כרוזעתי", אף על פי שאין הוא יכול לצפות לעיסקה כזו בה יותר.

כפי הנראה, דנו הצדדים בפאריס בתפקיד השמור לנשיא תיא ולצמרין — לפחות בתוך האגף שלהם בממ־שלה העתידה לקום. מדברי רדיו האנ־וי מסתמע כי סמכות הביצוע ב־סייגון תצטרך להתחלק בין שלושת הצדדים, אולם בחירות שתיערכנה על ידי ממשלת־ביניים קואליציונית עשויות לקבוע את הרכב האסיפה ה־לאומית שתיבחר. ארצות הברית חזרה פעמים רבות על תביעתה כי ממשלתו של תיא היא שתערוך את הבחירות לנשיאות.

במשך השבוע שעבר נמשכו ה־הפצצות האמריקאיות בצפון ובתוך כך נפגע בנין השגרירות הצרפתית והא־נ־ בהלתה, ואילו בדרום וייטנאם נמ־שכו קרבות על הקרקע על כיבוש כפרים קטנים בטווח 30 ק"מ מ־סייגון.

הבית הלבן התנצל בפני הצרפ־תים על הפגיעה בבנין המשלחת ש־לה ובפציעת נציגה, בטענה שהתק־רית נגרמה על ידי קליע מסוללות ההגנה הצפונית. אבל, גם התקרית הזו לא השפיעה על מהלך הפעולות הצבאיות.

יתכן שיידרשו עוד פגישות ושי־חות רבות, ולא בפאריס בלבד אלא גם בסייגון ובין בני הברית.

אם קיים הסיכוי להסכם קרוב, ד־רוש לכך זמן של שבועות או חוד־שים לעבד את פרטיו.

פענח את הצופן (7)

להלן אימרה של מבקר אנגלי אשר נפטר [illegible] המאה שלנו. מתחת לאימרה רשום שמו [illegible] האימרה וכם אומרה רשומים בספרות [illegible] המבקר. כל מספר מייצג אות מסויימת. למסה נתונים [illegible] אחת מהספרות שכל אות [illegible] ובסוף [illegible] מסויימת [illegible] השוויונים האלה, אם תפענחם נכונה, על דרך הוא [illegible] יעניקו לך מפתח ספרות לגבי שמונה אותיות. רשום את שמונה האותיות שבשוויונים מעל לספרות והמספרים המתאימים. את האותיות המתאימות ליתר הספרות והמספרים עליך למצוא בדרך ההגיון והניסוי.

האימרה

15 ,15 13 10 8 12 8 14 13 10 15 11 6 2 9 5 13 15 11 9 5.15

9 13 10 8 12 8 14 13 10 15 11 6 2 9 16 13 9 11 5 14

(12 4 13 14 8 7 4 8 2 6 3)

השוויונים

כורכ=כנ^{ט} ; רמכ=נכ^{ט}

כו=צ'^{ג} ; רכ=ט

צ'$^{צ'}$=קט—נכ—כנ

הפתרון בשבוע הבא

פתרון „פענח את הצופן" 6

אבי היה בן התערובה, סבי היה כושי ואבי סבי היה קוף; כפי שהנך רואה, מתחילה משפחתי במקום בו שלך מסתיימת. (אלכסנדר דיומא)

השוויונים

$31^2=961 ; 13^2=169$

$961-169=792$

$7+2+9=9\times2=18 ; 9^3=729$

היפוך דומם יעיל

יד השבוע: כחולק צפון. אין פגיעים.

צפון
♠ K Q 3
♡ 6 4 2
♢ J 9 2
♣ K J 4 2

מערב
♠ J 8
♡ Q 7 3
♢ 8 7 5
♣ A 01 7 6 5

מזרח
♠ 10 9 7 5
♡ A K 10 9 8 5
♢ 3
♣ Q 9

דרום
♠ A 6 4 2
♡ J
♢ A K Q 10 6 4
♣ 8 3

ברידג'
מאת ג. גשרי

בהכרזות זוגות הגיעו רוב הזוגות בקו צפון־דרום לחוזה סופי של „5 דיאמונדס" בהלך הכרזה סיגרתי. דרום פותח את מהלך ההכרזה בקרי־אה של „1 דיאמונד", מערב עבר, הצפון הכריז „1 בלי קליס", מזרח התערב בקריאה „2 הארט", ודרום הכריז „3 דיאמונד". מערב קרא „3 הארט" והצפון סיים בקריאה של „5 דיאמונד".

ברוב השולחנות נכשל הכרוז (דרום) בביצוע החוזה. מערב התחיל את ההגנה עם הארט נמוך שנלקח על־ידי ה־K הארט ביד מזרח. המ־שך בהארט נתמך ביד הכרוז. זה כיצד (בדרך כלל) שתי לקיחות בדיאמונד וגילה, כי למערב היו בתחי־לה שלושה קלפי דיאמונד. עתה המ־שיך הכרוז עם קלאב כיוון, ומערב שיחק קלאב בינוני. אם נכשל הכר־וז „בניחוש" ושם את ה־J קלאב מהדומם, הרי החוזה היה כבר אבוד. וההגנה זכתה עוד בשתי לקיחות קלאב בנוסף ללקיחה בהארט, והכ־ריחה את הכרוז להסתפק בעשר ל־קיחות. במקרה שהכרוז ניחש „נכונה" ושם את ה־K קלאב מהדומם, הוא הצליח להגביל את ההפסד בשדרת הקלאב ללקיחה אחת בלבד. אך בש־לב מאוחר יותר נאלץ הכרוז להפ־סיד לקיחה בספייד (לאחר משיכת הדיאמונד השליטי מיד מערב), כי קלפי הספייד היו מחולקים 4:2 ולכ־ן היה לו קלף מפסיד (בספייד) בידו.

החוזה בוצע בהצלחה רק בשולחן אחד, כאשר הכרוז השתמש בטכני־קה של „היפוך הדומם" ביעילות מפליאה. גם כאן התחיל מערב את ההגנה בהארט נמוך שנלקח על ידי ה־K הארט ביד מזרח, ושוב כאן המשיך מזרח את ההארט השני עם דיאמונד בידו. אולם הכרוז חישב כי יש להניח גם קלפי הדיאמונד וגם קלפי הספייד לא יהיו מחולקים בצורה שווה אצל המגינים. לפיכך שיחק הכרוז ביד קלאב נמוך מידו. מערב שם קלאב נמוך והכרוז עלה ע"י ה־K קלאב בדומם וזכה בל־קיחה. הכרוז שיחק הארט שליטי מהדומם ותקף עם ה־A דיאמונד בידו. כעת המשיך בקלאב בידו וה־לקיחה נלכדה על־ידי ה־Q קלאב ביד מזרח. זה חזר בדיאמונד כתוצ־בר ל־9 דיאמונד בדומם, עם נלכדה לקיחה זו. הכרוז המשיך עם קלאב שליטי מהדומם ותתך בידו עם ה־K דיאמונד, בעוד מזרח משליך הארט. הכרוז זכה בלקיחה נוספת עם ה־Q דיאמונד בידו בעוד מזרח משליך הארט נוסף. הכרוז עבר לדומם באמ־צעות ה־Q ספייד, ותוקף את הקלאב האחרון מהדומם עם ה־10 דיאמונד (השליט האחרון) בידו. שוב עבר הכרוז לדומם באמצעות ה־K ספייד, ועתה משך את ה־J דיאמונד הגבוה בדומם שלכד את הדיאמונד האח־רון ביד מערב, בעוד הכרוז משליך מידו ספייד נמוך. ה־A ספייד ביד הכרוז הביא לכרוז את הלקיחה ה־11 שהשלימה את ביצועו המוצלח של החוזה. הכרוז זכה איפוא בשלוש לקיחות בדיאמונד בנוסף לארבעה השליטים בדיאמונד (שני קלפי הארט ושני קלפי קלאב שנחתכו בהדומם). שבע הלקיחות בדיאמונד בנוסף ל־לקיחה בקלאב ושלוש לקיחות בס־פייד הבטיחו את הצלחת ביצוע החוזה.

מעונין להשקיע בפעיל
עד 150,000 ל"י.
אפשרי בהארחה ותיירות.
בהצעות רציניות בלבד נא לפנות ת.ד. 2075 באר־שבע.

הארץ מוגש ללא תשלום בחלק מהשדות לאורחים ולנופשים

אשקלון	
מלון „אשקלון"	2188
מלון „גני שמשון"	2454
מלון „המלך שאול"	4124—5124
באר־שבע	
מלון „הנגב"	2026
מלון „זהר" בע"מ	2335
מלון „נאות מדבר"	4931
חיפה	
מלון „בן־יהודה"	83515 ,85715
סנטוריום „יערות הכרמל"	221131
מלון „ציון"	64311
מלון „שולמית" — אחוזה	242811
מלון „שושנת הכרמל"	81046
זכרון־יעקב	
בית הבראה „בית דניאל"	89001
טבעון	
פנסיון „בית אילה"	931313
פנסיון „גבעת חן"	931418
טנטורה	
חוף דור כפר נופש	99121
ירושלים	
פנסיון „רייך"	53121
נהריה	
מלון „זילברמן"	920094
נתניה	
מלון „בית עמי"	91226
מלון „מרגוע"	25021
שבי ציון	
פנסיון „בית חוה"	922392/91
בתי הבראה והארחה בקיבוצים	
קיבוץ אילת השחר — בית הארחה	37164
קיבוץ גבעת ברנר — בית הבראה	952113
קיבוץ חניתה — בית הבראה	968040
קיבוץ חפץ חיים — בית הבראה	91214
קיבוץ לביא — בית הארחה	21477
קיבוץ מעלה החמישה — בית מרגוע	521545
קיבוץ ניר עציון — בית הבראה	942078
קיבוץ עין גדי — בית הארחה	96070/71
קיבוץ קרית ענבים — בית הבראה	52291

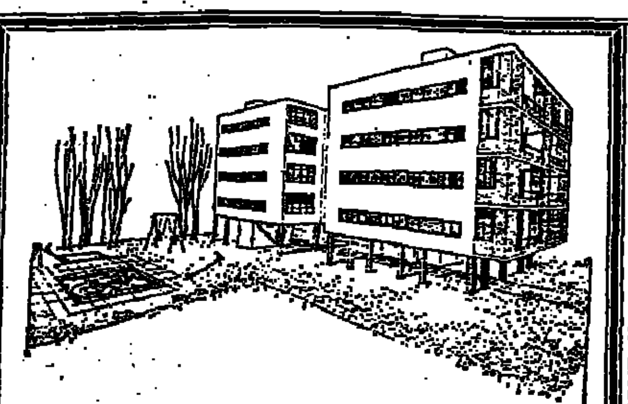

עוד יותר טוב...

בפתח־תקוה
החלה מכירת שלב ב'
דירות רווחה
3-4-5 חדרים
ברחוב הרב ראובן כץ 10
ברחוב הרב ראובן כץ 13
ברחוב לוחמי הגיטאות 10

✱ בנינים מעוטי דירות
✱ סביבה שקטה
✱ מעלית אוטומטית לשבת
✱ בניה מעולה
✱ הסקה וחימום מים מרכזי
✱ מגרשי חניה
✱ אנטנה מרכזית לטלוויזיה
✱ מגרשי משחקים לילדים
✱ בריכת שחיה לילדים

הצעה עוד יותר טובה
של
„מראות נוף"
חברה קבלנית לבנין והשקעות בע"מ
רח' חובבי ציון 7, טל. 03-907182, פתח־תקוה

מפעלי רוגוזין בישראל בע"מ
למכירה 3 נולים
תוצרת „גורטרופ"
שנת יצור 1963 במצור ההשבתה.
על המעוניינים לפנות למפעלי רוגוזין בישראל בע"מ ת.ד. 8 אשדוד, טלפון 055/22311.

מסעדת „גלו האמיתי"
רח' אילת 22 יפו, טל. 55590
מודיע ללקוחותיו הנכבדים כי החל מ־1 בינואר 1972 תהיה המסעדה סגורה בכל יום ששי.
בשאר ימי השבוע, המסעדה תהיה פתוחה, כולל שבת בצהרים.

חנות־יוקרה 120 מ"ר
במקום מרכזי בחיפה
מעונינת בקבלת סוכנויות למכירת ושיווק מוצרים לאזור חיפה והצפון
ברשותנו מחסן וצוות שרות מאומן
לפנות לת.ד. 4627 בס' 113, חיפה

אסורנס ג'נרל דה פרנס חברה לביטוח חיים, פריז

מאזן מרוכז ליום 31 בדצמבר, 1971
(בפרנקים צרפתיים שלמים)

	31.12.1971	31.12.1970
השקעות:	4,234,239,137	3,669,820,028
רכוש אחר:	620,492,165	557,729,208
	4,854,731,302	4,227,549,236

	31.12.1971	31.12.1970
הון, קרנות ועודפים:	290,108,329	272,006,411
עתודות ביטוח חיים:	4,232,792,235	3,658,326,460
התחייבויות אחרות:	331,830,738	297,216,365
	4,854,731,302	4,227,549,236

דין וחשבון מרוכז על עסקי ביטוח ועל הרווחים
בשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר, 1971
(בפרנקים צרפתיים שלמים)

	31.12.1971	31.12.1970
פרמיה בביטוח חיים	1,257,752,940	1,055,488,120
הפסד בביטוח חיים	295,764,092	219,564,052
הכנסות מהשקעות שלא נזקפו לדוחות העסקיים	300,272,269	256,150,763
רווח נקי (לפני הפרשות)	19,736,558	341,608

דין וחשבון מרוכז על העסקים בישראל
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר, 1971
(בלירות ישראליות)

	31.12.1971	31.12.1970
פרמיות ודמי פוליסות בביטוח חיים	3,829	40,165
הפסד בביטוח חיים	26,094	20,156
הכנסות מהשקעות שנזקפו לדוחות העסקיים	26,881	27,029
רווח עסקי	787	6,873

דין וחשבון מרוכז על הרכוש וההתחייבויות בישראל
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר, 1971
(בלירות ישראליות)

רכוש שוטף:	
ניירות ערך	38,902
הלוואות	8,256
יתרות בבנקים	379,921
	427,079
התחייבויות:	
עתודת ביטוח חיים	121,444
זכאים שונים	44,018
	165,462
עודף רכוש על ההתחייבויות:	261,617

הערות:

1. דין החשבון כפריס וכלא עם באוריה על הנהלה החברה כולל הדין והחשבון על בבקרי המסבונות ייבחר במשרדי החברה, בכין בכל עלום בתל־אביב לכל דורש.
2. הפרסום הנ"ל נעשה בהתאם להוק הפקוח על עסקי ביטוח הס"א — 1951.

א. הנתונים בדו"ח זה הם בהתאם לדו"ח העסקים של החברה בישראל לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר, 1971.
ב. הנתונים של המאזן ושל דו"ח העסקים המרוכז על עסקי ביטוח ועל הרווחים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1971, הם בהתאם למאזן ודו"ח העסקים של החברה בחו"ל.

אברהם פרמן ושות'
רואי חשבון

י. מ. מוקטלי ובניו בע"מ
מיופי כח בישראל

Deutsche Botschaft
Kulturzentrum

הנכם מוזמנים להשתתף
בסמינריון לטלויזיה
סדרה 5
ההתחלה:
ביום שני, 23 באוקטובר 72
4 הקרנות — נפגשים כל שבועיים
תמונות מחיי המשפחה הגרמנית
רפורטגה בהמשכים של תחנת ZDF
יוקרנו ויועמדו לויכוח
כרטיסים לסמינריון (ל־10 ל"י) בספרית הירש, שד' ק.ק.ל־94
19 Kikar Malchei Israel
TEL AVIV

אוניברסיטת בר־אילן
הציבור מוזמן למקס הקדשת אולם קריאה
ע"ש מר נחום זאב וויליאמס ז"ל
שיתקיים אי"ה ביום ראשון י"ד בחשון תשל"ג (22.10.72)
בשעה 6.00 בערב בבנין הספריה ע"ש וורצוויילר.

סוכני מכירות ארציים בענף הבניה
מחפשים סוכנויות רציניות
לפנות לקביעת ראיון ת.ד. 1334 ת"א למספר ל/44523.

מפ"ם: איזון עדין בין הקיבוץ לעיר

מאת חביב כנען

מועצת הקיבוץ הארצי תדון בעתיד המפלגה

הלטת מוסדות הקיבוץ הארצי בסוף השבוע הבא — הדס"ם הועידה הארצית הקשית של ם — את המועצה הארצית, כ־ ית תשטוה ומורת רוח בסניפים יתיים של המפלגה הרואים ב־ כיוון להארגנות לקראת הועידה רה להשתלט על המפלגה. רש־ הדיון המועצה בנושאים שאין לכאורה להדאיג את הקאדר זוני של מפ"ם — הקיבוץ וה־ ה הרדיאליה, הקיבוץ והמפלגה, בין ובעיות בדיניות אקטואליות שלום ובטחון, ושאלה המערך, אין זה סוד כי באהורי סדר הקבוע, כורגשת הצרכה לקראת חו של מר מאיר יערי כמפקיד יר הכללי של המפלגה.

אחר העירוני רוצה שאחרי פרי־ מר יערי — שבאישיותו ובסמ־ המוסרית כאבי הקיבוץ הארצי ם גילם באופן מוצלח את הב־ בין שני חלקי המפלגה — יפו־ תפקיד המזכיר הכללי בין שני יים שאחד יהיה איש הציר ר ייצג את הקיבוץ הארצי הוך ת התפקידים ביניהם. אך בקי־ הארצי ניכרת לתבוע מה־ שבתוקף הבכורה ומשקלו ה־ ורי של הקיבוץ הארצי יבחן מאנשיו הפקיד המזכיר הכללי. זאת רואה הקאדר העירוני השתלטות הקיבוץ הארצי על שהוא הולידה של יהיה מה־ ים בין שני חלקי המפלגה. ורת רוח כיוהדת רואים הצי־ ם את העובדה שהדיינים לכבי ת, עומד הקיבוץ הארצי לדון ב הבעיה כיוצלו בועידה.

פולמוס חריף

לי הקיבוץ הארצי אינם דוחים בדבר התארגנות ס־עתיה ר־ ים את התכנסות הקיבוץ לק־ הועידה ברצון לעורר עניין ב־ ת המפלגתיה בקרב חברי המ־ . אולם אין בכך כדי לפזר ת הציעונים מפני הקמת מס־ פליטיה אוטונומית מיסודית ה־ לפגוע בברית שבין שני ה־ ים. ניבוק מרגיע של פעילי הוא שיש צורך במועצת הארצי הזוקא כביטוי בגלל המוזח המפלגתי בשורותיו ו־ ההרגשה כי אין מפ"ם מיצגת בהספק את הקיבוץ הארצי

כשכבה חברתית וכקבוצה אינטר־סאנטית.

מתברר כי מר מאיר יערי שותף לדעת הקאדר העירוני ביחס למהות ועיתוי מועצת הקיבוץ הארצי ש־תתקיים בבין השופט. בפולמוס הד־ריף עם חניכיו בקיבוצים מטיח יערי בפניהם כי מגמתם להתנכר לשותפי מפ"ם בעיר. הוא אינו מסתיר את חששותיו כי יש גורמים בקיבוץ הארצי המעדיפים המרת השותפות עם הקאדר העירוני בשותפות רעיו־נית ופוליטית עם שאר חלקי התנועה הקיבוצית בישראל (הקיבוץ המאו־חד, איחוד הקבוצות והקיבוצים); במגמה זאת רואה מנהיג מפ"ם נטיה מסוכנת ואף אונאה־עצמית כיוון ש־לדעתו תהיה שותפות כזאת עם שתי התנועות הקיבוציות האחרות הת־סכרית והוליך את הקיבוץ הארצי לקראת האחדתו האידיאית־פוליטית עם שתי התנועות המשתייכות למפ־לגת עבודה.

בביהוד מדאיגה את מר יערי הכ־פירה הניכרת בקיבוץ הארצי בשד־הפות האינטרסים בין איש הקיבוץ והפועל העירוני. כפירה זאת מקורה בשאיפה לשתף פעולה עם שתי הת־נועות הקיבוציות האחרות כיזון שק־רים — לדעת הכיתרים על המשך הברית הקיבוצית וההדרתית במפ"ם — ניגוד אינטרסים בין הקיבוץ כ־יצרן וכמוכר לבין הפועל העירוני כקונה וכצרכן.

אחרי 25 שנה של קיום מסגרת עירונית־קיבוצית, נאלצת מפ"ם להיר־אבק על קיום האיזון ההרמוני בין שני הסקטורים, כאשר בקיבוץ ה־ארצי רואים עצמם לא־כעצים בבי־הינה "תנועה", בעוד שהמפלגה מ־סבלת לדידם את כל הרע האפשרי הגלום במושג כימסד. מר יערי דוחה את הטענה כי הדבר קשור בהתרד־פפות הקומוניקאציה האישית בינו (וההנהגה ההיסטורית) לבין הדור הצעיר בקיבוצים, והוא מהבשם מ־כראה האולמות המלאים בו מקדמים את פניו בקיבוצים. אולם הוא מת־עלם מהעובדה שב־1972 אפשר לנ־אום בפני אולם מלא בלי שהקהל יסכים עם הנואם. אין ספק שלוא הופיע מר מנחם בגין או מר עזר ויצמן במשקי הקיבוץ הארצי, היה האולם לא פחות מלא מאשר בהו־פעת יערי או חזן. אך אין להסיק

מכך שהמאזינים יקבלו את התזות של ראשי "חרות".

מתמרדי הקיבוץ הארצי, בחולים בין השאר, במוסכמות של הצנטרא־ליזם הדמוקראטי ובקדושת הקולק־

מאיר יערי

טיביות הרעיונית. אך יערי מלמד סניגוריה נלהבת על המשמעת המו־סרית למפלגה בסקטור העירוני. מר יערי כותב ("על המשמר" 18 באו־גוסט 1972) כי אם חבר קיבוץ או משק מסרבים להיענות להוראה ל־צאת לתפקיד־חוץ כופים עליו עד שיאמר הן. "יש אמצעי להן אפק־טיביים למדי כמו הפסקת קשרים המגיפה לאפאקציות כלכליות וסוף דבר שהמשמעת יהא על הצליונה", כותב מר יערי.

המשמעת המפלגתית

טענה החוזרת בפי הקיבוצניקים כל־פי הקאדר העירוני של מפ"ם היא שבפרשות הבחירות של המפלגה משתתפים בעיקר פונקציונרים ואילו חברי התנועה אינם מגלים עניין ב־פעולה.

את התמורות בקרב חברי הקיבו־צים מסביר יערי בעובדה ש"אין הם מגלים שום קנאות כובשת": "התיי־לים חברי קיבוצים אינם מקנים לע־ביותיהם לשרות את הרצון ללכת לקיבוץ, ומאות הקיבוצניקים הלומ־דים באוניברסיטות אינם מביאים עמם למשקים אפילו אהדים מחברי־הם ללימודים: יש המעדיפים מגע עם אקטיביסטים בחוגים בתנועות אחרות ועם חברי שייח קיבוצים. סימפאתיזנים במסגרת מועדוני צוותא עם צעירים מתנועות אחרות משב־שים — למגינת לבם של מר יערי מפ"ם.

מר יערי ועמיתיו בהנהגה חוששים מאד על שמדביקים להם תוויות של כפרוני הממסד, ביורוקראטים, צמו־דים לכסאות, מיושנים בהשקפותיהם, מנסים להסתגר במסגרות מיושנות תוך איסה מפני התחברות עם כוחות רעננים מזרמים אחרים.

הקולקטיביות הרעיונית

ההדים המלווים את ההכנות למוע־צת הקיבוץ הארצי, מצביעים כי הגישה מלווה את ההערכה מחדש של בעיית הקולקטיביות הרעיונית שהיתה — כאז כיום של הקיבוץ הארצי — אחד מיסודות קיומו. הקו־לקטיביות הרעיונית ההבססה על התירה מידבית למיצוי כשותף של דעות הרוחות בתנועה ההודות לה צמחו הדפוסים הארגוניים שהביאו להזדהות המוחלטת של הקיבוץ ה־ארצי עם מפ"ם. אולם ברצותו הזמן ניגלו בקולקטיביות הרעיונית בקי־בוץ הארצי שלושה מרכיבים:

● הבסיס הערכי של ההוויה ה־קיבוצית, לפיו האדם חי בקיבוץ הזהה למערכת ערכים מסויימת המ־שותפת לכלל חברי התנועה על מג־וון דעותיהם;

● המערכת הפוליטית הגורסת כי על בסיס המערכת הערכית המשות־פת יתכנו בקיבוץ הארצי הערכות פוליטיות שונות (בעד ונגד המערך, בעד ונגד תיקוני גבול וכו');

● לאחרונה ניכר גיוון רב יותר מאשר בעבר בהתנהגות האלקטור־אלית (הצבעה בבחירות לכנסת ול־הסתדרות בעד רשימה שונות).

כיום אפשר להשתייך לקיבוץ ה־ארצי על יסוד זיקה למערכת הער־כית בלבד בלי חובה להזדהות עם מפ"ם ובוודאי שלא תוך חיוב להצ־ביע בעדה (בריה השמאל הציוני־סוציאליסטי, שי"ח). הלוחצים להכ־ליל בסדר יומה של מועצת הקיבוץ הארצי את הסעיף הקיבוץ והמפלגה, מבססים בכך את חרדתם כצירוף הקולקטיביות הרעיונית.

„נמרוד" נגד שטיפת המוח

מאת עדה אושפיז

תנועה של תלמידי תיכון וסטודנטים התארגנה לשינוי תוכנית הלימודים: „מיתוס השואה — גזענות" ✶ „ביאליק — לא משורר לאומי שלנו" ✶ „התנ"ך נלמד כפי שנלמד ספרו של מאו"

התגבשותם של הלכי־רוח קיצוניים בקרב קבוצות מצומצמות של נוער בארץ היא תופעה חברתית שכיחה, תוהה בדרך כלל להדים על רקע אדישותו של רוב רובו של הנוער והמודעות של החברה המבוגרת לכוחו הפוליטי הגובר. לעתים קרובות משקפת התפלגות הדעות של הנוער מגמות רווחות בחברה הכללית ואינה מסמנת ראשיתן של מגמות חדשות, כפי שנוטים להתרשם ממבט שטחי. גם צמיחתו של השמאל החדש באירופה ובארה"ב, שרבים ראו בה בתחילה מהפיכה חברתית, בהגלותה בסופו של דבר כחיקוי עלוב של השמאל הישן המתוסכל וביטאה בעיקר הלכי־רוח בשכבות מסויימות של האינטליגנציה הבוגרת. אולם בכל התנועות או דמויי התנועות האלה יש חשיבות רבה לתופעות השוליות המתלוות אליהן, למחללים המעודדים אותן ולאותן התחושות ותת־רעיונות המשתיתים אותן, המשותפים לשכבות רחבות, אפילו אם אינן נוטות לתמוך בתנועות עצמן בגלל קיצוניותן ואי־סבירותן.

לשינוי תכנית הלימודים

קומץ תלמידי על־יסודיים וסטודנ־טים הקים באחרונה ארגון „נמרוד" לשינוי תכניות הלימודים. לדעתם, החינוך בארץ שואף „לשטוף את מוחו" של התלמיד ולהחדיר לו ער־כים זרים של התרבות היהודית ב־מזרח אירופה. נערים מגודלי שיער, חביבים, מביעים דעותיהם בחופזה ובהתלהבות וחוזרים בהם כל אימת שמתגלות סתירות בדבריהם. השקפ־תם אינה כנענית צרופה או אנטי־ציונית, אלא כוללת קצת מכל דבר. הם רואים עצמם כישראלים פט־ריוטים וקרוב לוודאי שברגעים מב־ריעים גם יוכיחו זאת.

המאזין לדבריהם מתרשם, כי ה־חינוך הדוקטרינרי יחסית, חוסר גיו־ונו, אפשרויות הבחירה המצומצמות, העדר פיתוח חשיבה עצמית, חוסר הפרופורציה בין לימודי ספרות ו־היסטוריה יהודיים וכלליים וספיחים של תחושות גלותיות, המובלעות ב־ספרי הלימוד (כמו "תחושת יהודים בגיטו, „הטוב בגויים הרוג") ומנט־מנטליה של רדיפות — דוחפים הלק מהנוער לקוטב השני ומביאים אותו למזוק קטעים שלמים מההסטוריה היהודית.

אין טעם להפחית מחשיבותה של התופעה בשל היקפה המצומצם, הי־סתירות בדברי התלמידים, בלבול מושגים והוסר הבגרות של השקי־פותיהם. דבריהם מבליטים את כוחי־לתם בערכי היהדות ותרבותה, כפי שנלמדו בבית־הספר. ההסטוריה הוי־כיחה, כי תשתית מסוג זה מספקת

הפגנה של קבוצת „נמרוד"

לטיפוחן של דעות קדומות. לבסיהם של התלמידים מעידים על כשלון ההוראה של התודעה היהודית וראוי כי משרד החינוך ימצא דרך להתי־מודד עם מגמות חברתיות אלה.

להט תנועתי

שיח התלמידים היה סוער. השקי־פותיהם מנוסחות באופן קטגורי, ו־מדי פעם בלט גם „להט תנועתי" בלתי בריא. הסתמנה נטיה להופיע כגוף הומוגני ומאוחד בדעותיו. תל־מידת על־יסודי שנקלעה במקרה ל־פגישה והעזה להתנגד לדעה שהוש־מעה, דבריה שוספו בטענה „שאין היא שייכת לנמרוד". מלבד שם אי־מץ לו הארגון גם מושגים דיאלק־טיים כמו „הוויה סביבית" או „אופן מחשבה של מהגר", שהתלמידים מש־תמשים בהם מתוך תמימות־דעים מנוחכת. עם זאת בלטה גם מבוכה. הדוברים העיקריים היו סטודנטים, תלמידי העל־יסודי הנהנו בראשם בהסכמה.

✶

אדי (סטודנט לסוציולוגיה באוני־ברסיטת תל־אביב): צריך להבין שתכנית לימודים היא השקפת עולם, שהממסד רוצה לכפות אותה עלינו. תכנית הלימודים שואבת ערכיה מ־הגלות ומנסה להחדיר בנו ערכים זרים לנו. אנו מדברים כאן שפה אחרת ושפה משמעותה תרבות שונה. אבל בבית־הספר לא שמים דגש על הוראת השפה ועל התחקות על מקורותיה, אלא על טכסים דתיים. יש מוסדות חילוניים, בהם מאלצים תלמידים לחבוש כיפה בשעורי ה־מקרא.

גדעון (תלמיד כיתה י"א בעל־יסודי בקרית אונו): תראי, כשאדם נולד במקום מסויים ובזמן מסויים נוצרות תחושות וערכים מסויימים. תכניות הלימודים מתעלמות מכך ו־מנסות להחדיר בנו שאנו שייכים לזמן אחר ולמקום אחר. בכל המק־צועות ההומניים מנסים המורים ל־שכנע אותנו שכל מה שאנו רואים סביבנו אינו שייך לנו. פרץ, ביאליק ואחד העם שהאבים עולמם מתרבות יהדות מזרח אירופה ושלהי ימי ה־ביניים. אפילו התודעה היהודית ה־נלמדת בבית־הספר היא רק זו של מזרח אירופה ולא של הקהילות ה־יהודיות המזרחיות.

„אנחנו פה"

מחצית שעורי ההסטוריה הכללית מוקדשים להסטוריה של מזרח־אירו־פה. את התנ"ך מלמדים כספר קודש. כל זה בא לאמר לנו בעצם, כי מ־אחר שאנו דור שנולד בארץ ולא במזרח אירופה, איננו שייכים לכאן.

מרגלית (סטודנטית לארכיטקטו־רה בטכניון): דיין אמר פעם, כי רק במקרה אנחנו נמצאים כאן. אבל אותי לא מטרידה המקריות של ה־דורות הקודמים. אנחנו פה וזה מה שחשוב. אנו רוצים לשנות את ה־השקפה של תכניות הלימודים להשי־קפה ישראלית, מנותקת מבסיס של מי שיושב כאן. בוגר על־יסודי ב־ארץ אינו יודע על הווי ארצו מ־האדם הקדמון ועד ימינו. אלפיים שנות הגלות הם ואקום בתולדות ארץ ישראל ואז קופצים לציונות ולמעשה גם זאת לא מספיקים ללמד בכיתות הגבוהות.

תלמיד על־יסודי לא יודע את ה־הבדל בין צ'רקסי לדרוזי ואינו מכיר את ההיסטוריה הגיאוגרפית של ה־ארצות סביבו. האם כך מכשירים את הדור הבא לפתור את בעיות ה־שלום של 1972? הוראת ביאליק מקימה חיץ ומפיצה את המיתוס של מזרח־אירופה כדבר עם־סגולה וגזע נרדף. עקרונית צריך לבטל את לי־מודי התודעה היהודית וללמד הס־טוריה בארץ, כפי שהלומדים מקצוע זה בחוץ לארץ. שילמדו אותנו תו־דעה יהודית רק במידה שהשפיעה על תחיית הלאום. אנחנו זקוקים לטיפוח תודעה ישראלית ולא יהו־דית ושואפים לפתוח את השערים בפני כל בני תמותה, בלי להתחשב מי היו סבם וסבתם.

עמי (סטודנט לארכיטקטורה בטכ־ניון): כן, ביאליק, משורר לאומי, נכון? מה אומרת לנו היהדות שלו? תחושת הזרות שלו לארץ והטבע, האהבה לגויה, אבדן הדת, המתמיד, התבוללות — כל הבעיות האלה שיי־כות להווי הגלותי. מה לנו ולזה? אין הוא מבטא את מה שאנו חשים. אבל שיא השיאים הוא לימוד הכוזרי. אם מלמדים בכתה י"ב ברציניות גמורה חיבור תיאולוגי הזה בגדע היהודי העליון ובקידוש השם הקי־בוצי, איני יודע כבר מה הולך כאן. מה פתאום דורשים מאתנו להזדהות עם בעיות של קידוש השם והמרת הדת? האם אלה הן בעיותינו? מה איכפת לי אם אתחתן עם יהודיה או גויה, לכל הרוחות?

מרגלית: את ביאליק צריך ללמוד רק במידה שהשפיע על א.ב. יהושע. הוא זר למקום הזה. ביאליק לא יכול להיות המשורר הלאומי שלנו. אחי בברוקלין הוא אחי, אבל לא בן עמי. אחת הסיבות שאין יצירה מקורית בארץ היא התהום הפעורה בין ערכי העיירה היהודית בגולה למציאות הישראלית. מדוע אנו — פרי הציו־נות — צריכים להתחנך על ברכי התסביך שיצר אותה? בארץ הזאת יש מיליון וחצי לא יהודים. אם לא נחיה אתם, נצטרך להילחם בהם ותכ־ניות הלימודים מטפחות ערכים מזי־קים אלה.

מה לביאליק ולנו?

יגאל (מורה להיסטוריה הלומד ל־תואר מ.א.): לימודי ההיסטוריה בכל מקום בעולם מורים לתלמיד את עב־רו. צרפת קלטה עולים מאירופה ומ־צפון אפריקה פי עשרה מאשר יש־ראל, אבל התלמיד הצרפתי נדרש להזדהות עם ארצו ולא עם עברו השבטי. אותנו מלמדים דת ולא היס־טוריה של ארצנו. גם העובדה שקור־אים לאיזור שלנו מזרח תיכון היא מבלצת. אנו במזרח התיכון לגבי אדם היושב באירופה ומסתכל מזרחה לעבר איזור המלאריה. היפנים לא יקראו לעצמם לעולם המזרח הרחוק. כופים עלינו קולוניאליזם ושייכות למערב.

עמי: היכן כל הסופרים הצעירים בתכניות הלימודים? הוריו של יג־אל באו ממרוקו, אבל הוא נאלץ ללמוד את תולדות מזרח אירופה. מה הפלא שיוצאי ארצות המזרח אינם מוצאים את שורשיהם? כך מוחרף המתח החברתי ומופיעים הפנתרים השחורים.

כלי (בוגרת על־יסודי בתל־אביב): מכתיבים לנו את גורלנו.

יגאל: אפילו הפגנות של פורעי הליכוד מרתיע. מושגים כמו „אחינו בני ישראל בפולין" דוחים אותי.

אדי: גם אמצעי התקשורת סטור־פים בכל מיני מושגים יהודיים, כמו „האם טוב ליהודים או רע ליהודים" וכו'. זה מרגיז אותי אישית.

אורלי (תלמידת כיתה י' בתיכון חדש): אנחנו לא יודעים מה הזהות הטבעית שלנו. חונקים אותנו.

השואה — כמו בביאפרה

עמי: הזהות הטבעית שלנו קשו־רה לישראל, אבל אנחנו מקבלים חי־נוך של יהודים. כל יצירה פיסול ש־מוצגים בארץ הזאת קשורה ב־שואה. הפסיקו לשלוח תלמידים ל־השתתף בימי זכרון, כי התוצאה הי־תה גלי צחוק. אנחנו יכולים להזדעזע על מה שקרה ליהודים מבחינה הו־מנית, אבל לא באופן סלקטיבי. ה־שואה איננה חמורה יותר מאשר הרצח בביאפרה. אני יכול להזדעזע מכך שהסבא שלי נרצח בטרבלינקה, אבל כישראלי הקשר שלי למה ש־קרה בדיר־יאסין או בביאפרה חזק יותר — בגלל הזמן — מאשר לשו־אה. זה עניין סובייקטיבי. אי־אפשר לשלוט על רגשות.

יגאל: צפור הנפש של מורה ב־כתה י"א היא שינויי הגבולות בתקו־פת קונגרס וינה! אנחנו דורשים שילמדו ספרות והיסטוריה עולמית במקום אינדוקטרינציה של התודעה היהודית, אבל לא שילמדו פוליטיקה קטנה ושנויי גבולות. זאת בעיה חשובה מנקודת מבטו של פולני או גרמני, הנושא עיניו למערב אירופה והיושב במקרה במשרד החינוך ב־בנין הדר־דפנה.

מה אין מלמדים

אדי: על תרבויות עצומות לא שמענו כלל. סין, יפן, הודו, אפריקה, אמריקה ותרבויות אינדיאנים וכו־שים. כל המיתוס של העולם הקדום בארץ־ישראל, שומר, אכד, בבל, נלמד ברפרוף. באופן סיטתי מנסים רק לכפות עלינו אידיאולוגיה זרה, המנוגדת להוויתנו הטבעית. אנחנו לומדים תנ"ך כמו את הספר האדום של מאו.

יגאל: לימוד התנ"ך כפי שהוא נלמד עלול גם להזיק. בכיתה ג' מתחילים ללמוד את ספר יהושע ה־אוכלל, שמצדיק השמדת עמים באכ־זריות. אם ילמדו את התנ"ך כמקור היסטורי, המסקנות עלולות להיות עגומות ולכן מונעים אותנו כהתיח־סות אובייקטיבית למאורעות.

מרגלית: את השואה צריך ללמד כמאורע היסטורי באופן יחסי להש־פעתה על תהליכים היסטוריים, אבל הדרישה להזדהות עם השואה באופן בלעדי היא גזענות. קורבנות השואה הם קדושים. למה? כאילו היו דור־שים מתלמיד צרפתי לעמוד דום ב־פני רצח צלבנים מישראל. כל הפול־חן סביב השואה מרתיע. צעירים בארץ כיום אינם מזדעזעים.

יגאל: ומלבד המיתוס של השואה יש גם מיתוס של הציונות. אומרים לנו שהציונות הקימה את מדינת ישראל. יהודים לא באו מעולם ל־ארץ ממניעים אידיאולוגיים. 90% מהעליה השניה היו תימנים והם הגיעו לארץ כי שלחו להביא אותם, שימלאו מקומם של הערבים בעבודה שחורה. כל הרעיונות על עבודה עב־רית הם גזענות מובהקת. אנחנו מוחים נגד הפאן־ערביות, אך כלום אצלנו בארץ אין משטר של עדתיות? מכל מיני פספוסים על דם יהודי ה־זורם בעורקינו אנו מגיעים ל„תראו כמה פרסי נובל קיבלו יהודים". זאת גזענות לא פחותה מאשר חוקי נירנ־ברג.

אדי: נוצריה הגרה בארץ היא מסכנה. ערביה בוגרת אוניברסיטה נאלצת להתחתן בניגוד לרצונה, מ־פני שאביה קיבל מוהר. משרד המש־פטים לא יכול לסייע לה, מפני שב־מדינה הזאת יש זכות שיפוט ב־עניני אישות רק למוסדות דתיים, וזו מצב בלתי נסבל.

(מאמר ראשון)

השר שמעון פרס בראיון מיוחד להארץ

אסור להעדיף את עובדי הנמלים

מאת עמוס חדד

סכסוכים בנמלים בין העובדים להנהלה מחריפים והולכים. בטרם ים ליישב סכסוך עם סקטור פורץ סכסוך עם סקטור אחר. אשדוד קיים סכסוך עם עוב־ חי המלאכה אשר עליו להעביר נמל הוך כיה אחדים: פועלי של אינם כפעלים את המכור־ יותר בהודה. מועצת הייצור יסה למודד את הנורמות, משו־ ; שבדי כהלקת הים פתח־ ציות על רקע קבלה עובד ל־ ראש כדור עניה והזרו ל־ רק בתוקף צו בית הדין. הם מחריבים אותו עובד, כי־ מונה עליהם.

פה קיים סכסוך עם עובדי ה־ על רקע הביצוע לייסום שי־ כר־העידוד לגביהם הם מאיי־ סנקציות.

לים שוררת אוירת מתיחות עובדים וההנהלה, שאינה כ־ ה פעולה הקינה של הנמלים ת את בנהלי הנמלים, מנכ"ל והפקידים הבכירים ברשות, יש את מירב זכנם לכיבוי שרי־ יש הרגשה שנשמט רסן ה־ מידי מנהלי הנמלים ומנכ"ל ת.

לתי את שר התחבורה מר שמ־ רס כיצד הוא מתייחס למצב ו־ הצעות יש בידו לפתרון?

פרס: נחתם הסכם לפני שנתיים. חשב ששני הצדדים כיבדו או־ במלואו. אין לצאת מהכלים. יש כי בנמלים יש 29 ועדים. עם של צריך לנהל מו"מ. זה דומה ה: מספיק שקפיץ אחד לא בע־ את כל המערכת עומדת. דבר בכל שנה יש בחירות לועדים יש בחירות נוצרת מתיחות. אומר כחבר ההסתדרות שצריך אם אי־אפשר לרכז את ה־ כפי שנהוג במקומות עבודה בעולם. בחירות לועדים יש אחת לשנתיים או לשלוש למה בעצם צריך לדבר רק על הנמלים. הסהכל בנעשה בכל הארץ. בתי־חולים, בנקים, ועוד. התיאור על הנמלים הוא אופייני לעונת ה־ כ"דב.

שאלה: האם בנמלים המצב הר־בה יותר חמור מאשר ביתר מקומות העבודה בארץ.

מצב אופייני לעונה

פרס: אינני חושב. הוא אופייני לעונה. אחרי שנחתם הסכם כולל עם כל עובדי המדינה מתחיל ה־ביזם הספציפי.

שאלה: הזה יש שיבושים בנמ־לים גם בחיפה וגם באשדוד?

פרס: בחיפה הרוחות נרגעו פרט למינהלים. המינהלים רוצים דבר שאין בכוח רשות הנמלים בשלב זה להיענות לו, וזו גם דעתי. אני זהה במאה האחוזים עם עמדות הרשות שהושמעו. המינהליים רוצים שכר עידוד אשר לא הצליחו בשום מקום עבודה אחר להשיגו. רשות הנמלים לא תתן פרמיות שאינן מדודות. אני מקוה שהמינהליים יבינו שיש מיג־בלות אובייקטיביות הקיימות במדי־נה. כללית הכל יש הבדל בין פקיד לבין סוור. קשה מאוד לראות מה ההבדל בין מנהל חשבונות שיושב בנמל חיפה לבין זה שיושב במשרד התקשורת. אני מקוה שהמינהליים בחיפה יבינו זאת ותחושה העבודה ל־לא משברים יתרים.

שאלה: וזה לגבי אשדוד?

פרס: אני מודה, באשדוד יש בעיה אחת שאין טעם להתעלם מ־מנה. היא היתה בהרבה נמלים ב־עולם וזה לגבי הנורמות והפרמיות של המכולות. השאלה היא מה יהיה בתקופת־הביניים שבין קביעת הנור־מות והפרמיות לבין ההפעלה. ה־רשות זהירה מאוד ואינה רוצה לק־בוע נורמה שתורגת בהרבה ממדי־ניות השכר והעובדים רוצים נור־מה מינימלית ופרמיה מכסימלית. זה טבעי וזה מובא לכוים.

אני רוצה להגיד שני דברים ל־עובדים ובמיוחד לעובדי התפעול. אני מעריך את התנהגותם עד עכ־שיו. הם תרמו ליצוא דרך הנמל אך הם צריכים להבין מה שההנהלה ו־גם אני אמרנו להם בנוכחות מר בן אהרון ושלא בנוכחותו. אמרנו להם שהנורמות לא יפגעו ברמת ההכנסה שלהם על בסיס השנתי. אין לנו שום עניין שהמשכורת תרד. יש לנו עניין שאם כתוצאה מהייעול ו־העלאת הפריון בנמל יהנה הנמל באופן כספי שגם הפועלים יהיו שו־תפים להנאה זו.

ההנאה מחידושים טכנולוגיים

אם כישנו נרקע שכתוצאה מחי־דושים טכנולוגיים "שמלים" את הת־פוקה כפלים או פי שלושה הפוע־לים יקבלו פי שניים או שלושה או בשאל ובצדק מי יכסה את כל ההו־צאות הכרוכות בזה, אם רוצים ש־הממשלה עם המסים הישראלים תש־קיע את כל ההשקעות הם יקטפו את הפירות, מערכת יחסים כזו לא תיתכן בשום ארץ.

שאלה: אבל בנמל אשדוד קיי־מות נורמות פיקטיביות.

פרס: הנורמות הפיקטיביות הן לא מהיום. כידוע לך, הן קיימות הרבה מאוד זמן וקשה לשנות את סדרי בראשית. אף על פי שהיתה הסכמה מצד העובדים להחליף את הנורמות המוסכמות כן העבר ב־נורמות מדודות כיום. הקצב הוא קצת איטי.

דרמה מרתקת

שאלה: האינך חושש שיגרם פי־גור בהכנסת הטכנולוגיה בעיקר ב־נמל אשדוד?

פרס: אני חושש קצת, אבל אני סבור ששותפים באמצים לחששותי גם אנשי אשדוד עצמם. מפני שאם לא יתנו להכניס את הטכנולוגיה ה־חדשה לאשדוד התוצאה תהיה שיכ־ניסו אותה לחיפה או רק לחיפה. אני יודע שמנהיגי העובדים ערים מאוד לנושא. אני משוכנע שרוב הוועדים באשדוד מעוניינים שהנמל יתקדם ב־טכנולוגיה ויפעל ביעילות. יש לי ה־רושם שהאנשים באשדוד עייפים מ־השם שניתן לאשדוד ורוצים לתת למקום תדמית חדשה, תדמית של נמל יציב ומתקדם וזה לא רק עניין של רשות הנמלים. אני רואה שהמו־רים, העובדים האחרים במשק והבנ־קאים, כולם נכנסו שוב לעונת המו־סוגים שיש בה הרבה רעמים והרבה זעזועים ואני מקוה שנצליח להגיע למזג אויר שבו נוכל לפעול.

שאלה: האם היית זוקף את מזג האויר של היום לחובתו או לזכותו של מזכיר ההסתדרות?

פרס: אני לא מחלק ציונים. אני מתאר "מצב עובדה". אינני נוהג להביע דעתי על איש זה או אחר וודאי לא על אדם שאני עובד אתו בקשר של מו"מ.

שאלה: רוב הסכסוכים בנמלים הם בניגוד לעמדת ההסתדרות. מדוע אינך תובע מההסתדרות למצות את הדין לגבי העובדים שאינם סרים למרותה?

פרס: זה אני יכול לתבוע בועי־דת ההסתדרות. איני יכול לתבוע זאת משלחן הממשלה. אני יכול במקרה הטוב להקפיד על ניהול המשק בצד הממשלתי אבל אני לא בטוח שזה יתקבל ברוח טובה מתאימה, אם אתחיל להעיר להסתדרות מה לעשות ומה לא לעשות.

שאלה: עד היכן לדעתך יש ללכת לקראת עובדי הנמלים בתחום ההט־בות השכר. היית מוכן לתת להם יותר מאשר קיבלו עובדים אחרים במשק?

פרס: איני חושב שצריך לתת להם יותר. בשום ענף מענפי המשק אין דרמטיזציה כמו ברשות הנמלים. נות־נים ושקטים או אין נותנים ושק־טים. העניין של רשות הנמלים הוא דרמה מרתקת. יש עינים רבות ה־מופנות אליה מתוך הרגל. אם אס־תכל באורח מסודר, ואני כולל את התקופה שחיים לסקוב היה ברשות הנמלים, הרי נסתבר עד כה האיזון בין עליית השכר לבין עליית הת־פוקה. החשבון הסופי הוא שתעריפי הנמלים לא יקרו כפי שיקרו שאר השירותים או המיצרכים במשק. בכל חברה הופסיה זכות הפועלים לת־בוע וחובת ההנהלה להקפיד שלא תפסיד את הרווחיות. בין השניים צריך למצוא את השביל הנכון.

שאלה: אולי בדרך של חקיקה ניתן לשפר את המצב בנמלים?

פרס: החקיקה יכולה להיות רק הסתדרותית. גם ועדת גבתי חילקה את מסקנותיה. נתנה הנחיות לצד הממשלתי והמלצות לצד ההסתדרו־תי. אני יכול להגיד שהממשלה ביצ־עה את כל המסקנות.

שאלה: כל המסקנות בוצעו במ־לואן?

פרס: בצד הממשלתי כן. בצד ההסתדרותי תבדוק אתה. אינני רוצה לחוות דעה.

אל פיסגת התבור

מאת עוזי פז

ימים, ובהנהגות הנוער היה ל להעפיל אל התבור כדי לר־ כפיסגתו את הזריחה. לא ב־ בי היה בעל הרעיון. אך ה־ ה כי לא טרח להגן על „זכות ימי", בעידה כי אף הוא עצמו כה גאה בו. לכן, כשאנו כ־ ים לתבור, אין צורך להתאמץ ע לפסגתו בטרם זריחה. ההנאה ם מובטחת לנו בכל אחת מ־ ת היום.

כביש עפולה טבריה נעזוב קים מזרחית לעפולה, בין אבן הא"ס לי־37. תמרור דרכים יד־ לנו — לדבוריה ולתבור. ב־ את הקילומטרים הראשונים ע־ אנו מסיבים את דרכנו בבי־ — כשכשאלנו שלוחה צפונ־ ית של עמק יזרעאל, היא עמק ת. בכפר הערבי אכסל, הגר־ למרגלות הרי נצרת עדיין ב־ השם הקדום — כסולות תבור. בתחומי שבט יששכר. מעליו מרומי הרכס נישאים בתיה של ן עיליה. בהמשך הרכס מזרחה הכפר המוסלמי עין מהיל. וב־ על מורדותיו הדרומיים של חר התיישבות בדוית. ערב סעי־ הלון, שמוצאם באזור יקנעם עו באו לאזור עוד בשנות ה־ אינם יושבים עוד באהלים או נים אלא בבתים של ממש.

לתה ק"ב ההעוכה ואנו בבאר הכפר דבוריה. זהו כפר גדול, י כי מזכיר הוא לכאורה את שבה דבורה הנביאה „ותשלח (דבו־ ותקרא לברק בן אבינועם... ו־ יו אליו: ...לך ומשכת בהר־ ולקחת עמך עשרת אלפים גו'. אינו אלא שיבוש שבה דברת הקדומה, מקום ישוב בין לות שבט יששכר וזבולון. כפר זה היה אחד מבסיסי ה־ כנופיות בימי מאורעות 1938. הם נהגו לפוצץ את הצינור שהוביל נפט מעיראק לחיפה ואשר עבר לא הרחק מכאן. בתגובה לכך, פשט וינ־גייט בראש אנשי פלוגות האש על בסיס פורעים זה, ומאז שורר שקט באזור.

ב־18 עיקולים למרומי ההר

בפאתי הכפר, ובטרם ניכנס אל בין בתיו נפנה בכביש ימינה. ה־כביש סלול לכל אורכו, אך זה ל־לא ספק הכביש המפותל ביותר ב־מדינה — דוגמת ה„פסים" האלפי־ניים.

בתחילה אנו עוקפים את הכפר ובקצהו המיבנים של ביה"ס המלכו־תי. מכאן מעפיל הכביש ומתעקל 18 פעם. ככל שנעפיל ונעלה מתרח־בים מעגלי הנוף הנפרשים מתח־תינו. אך עדיין איננו עוצרים אלא ממשיכים הלאה, אל כיפת ההר. בגמר הפיתולים — מתפצל הכביש; אנו ממשיכים בתואי הימני, אל כיפת ההר. שער אבן, הדומה ל־שעריהן של טירות אבירים, יעיד כי אכן הגענו ליעד.

שער זה באב אל־הוא, היינו שער הרוח, נותר מימי הצלבנים. הנזי־רים הבנדיקטיניים בנו כאן בתחי־לת המאה הי"ב מנזר גדול, אותו הקיפו בחומה ובביצורים. את שרי־דיהם של אלה — כתפיר, כחומות ענק ומבנים אחרים — נוכל לר־אות בסיבובותיו השונות של ההר, ו־הם ניכרים יפה משני צידי השער.

אולם, מסורת קדושת ההר וב־סביבתו קודמת לימי הצלבנים. מ־ראשו של ההר החלה הסתערותו של ברק בן אבינועם על סיסרא, שר צבא יבין „וירד ברק מהר תבור ועשרת אלפים איש אחריו". מאות שנים לאחר מכן מבצר יו־

שער הרוח בכניסה לפיסגת התבור

סף בן מתתיהו את התבור ובונה בראשו, הנישא לרום של 588 מטר מעל לפני הים, מבצר כדי לחסום את דרכם של הרומאים דרומה. אך־לם, כשאזלו המים בבורות הנצו־רים, נפל המבצר בידי הרומאים.

הכנסיות והמסורת הנוצרית

ועתה, לאחר שהתעכבנו ליד ה־שער וביצוריו, נמשיך אל הכנסיה הפרנציסקנית הגדולה. אמנם, אין התבור נזכר במפורש בברית החד־שה, אך לפי המסורת הנוצרית זהו ההר עליו מסופר: „מקץ ששת ימים לקח ישו אתו את פטרוס ואת יעקב ואת יוחנן אחיו ויעלם ויעל עמהם לבדם אל הר גבוה. וישתנה לעי־ניהם, פניו הזהירו כשמש ולבושיו הלבינו כאור". מסורת זו — עתיקה היא. כבר בתקופה הביזנטית הת־נשאו במקום שלוש קפלות. שרי־דיה של אחת מהן משתלבים בכנ־סיה החדשה. זו נבנתה ב־1924, ובה משובצת פסיפס מגוונת, תמונה המתארת את ההשתנות של ישו, כ־שמימינו אליהו הנביא, ומשמאלו — משה, המחזיק בלוחות הברית. כדאי לזכור כי אם חפצים אנו לר־אות פסיפס זו, הרי שעות הבי־קור בכנסיה הן: 8—12 ומ־3 אחה"צ עד הערב.

קצת צפונה לכנסיה זו מצויה כנ־סיה נוספת — כנסיה יוונית, ולה מספר כפות על הגג. זוהי כנסיה מקושטת מאד, אך לרוב נעולה.

ועתה הגיעה העת לעלות אל הגג ולהשקיף לכל עבר. אך לשוא נטרח למנות את כל המראות, הישובים והעצמים הניראים מכאן. נזכיר רק כי נוכל לראות מכאן את הגלעד הגולן וצפונה לו את החרמון; ב־צפון נבחין בגליל העליון בה ניתן לראות את צפת ולאתר את פיסגתו של הר־מירון; במערב — רכס הכר־מל ומדרום — הגלבוע הרי השומ־רון. מכאן אף נוכל להבחין במי־קומו המיוחד של התבור — בין רכ־סי הגליל התחתון כצפון לו למי־שורי עמק יזרעאל מדרומו; בין הרי גיר מכוסים חורש ויער ממערבו לרמות בזלת חשופות ממזרחו.

בטרם ניפרד מהתבור כדאי לדעת כי כמה צמחים נקראים על שמו של ההר, כמו: שעורת התבור, דבר־נית התבור ואלון התבור — שאת יערותיו היפים נוכל לראות על מד־רונו הצפוני של ההר ולמרגלותיו, על הגבעות בין כדורי לבית־קשת.

هكذا من الأصل

هكذا من الأمل

טריומף אינטרנשיונל
לחברת
„טריומף אינטרנשיונל" בע״מ
הסייצרת לבני נשים

Triumph INTERNATIONAL

דרוש
איש מכירות
(SALESMAN)

לאיזור המרכז והצפון

הכשורים הדרושים:

* נסיון במכירות, במיוחד בשטח לבני־בשים או טכסטיל.
* הופעה נאה, בעל כושר שכנוע ויכולת לעבוד עם לקוחות.
* מסודר, בעל כושר ארגון בעבודה, אחראי בעל יוזמה ומרץ.
* בעל מכונית ורשיון רכב.
* ידיעת שפה זרה אחת גרמנית או אנגלית. ידיעת שתי השפות, יתרון.
* מקום המגורים צפונה מת״א עד חיפה.

אנו מציעים אתגר בעבודה, תנאים מצויינים, אפשרות להתקדם ולהרוויח יפה.
רק מועמדים רציניים מתבקשים לפנות בכתב ל„טריומף אינטרנשיונל", ת.ד. 10146 ירושלים, תוך פרוט תולדות חיים ונסיון קודם בעבודה.

— הפרטים ישמרו בסוד —

אתגר
לעובד או״ש בכיר
מוסד פיננסי גדול
מציע
תפקיד בכיר, מעניין ומקיף

לעובד או״ש בעל השכלה מתאימה ונסיון רב בתפקידי ארגון ושיטות.
העבודה בתל־אביב.
סודיות מובטחת.

תאור קורות חיים (בכתב יד) יש להפנות לת.ד. 20207, תל־אביב, עבור כס׳ 167.

למפעל באזור חדרה

דרוש:
חשמלאי אחזקה

לטפל במערכות תעשייתיות מודרניות.

כישורים:
— בוגר בי״ס מקצועי ובעל נסיון של 3 שנים בתעשיה,
— כושר גופני טוב.
קיימת אפשרות הסעה מחיפה ומתל־אביב

המעונינים יפנו תוך פרוט תולדות חיים, השכלה ונסיון מקצועי לת. ד. 339, חדרה.

— סודיות מובטחת —

דרושים מועמדים לעבודה קבועה

באם רצונך בעבודה קבועה פנה אלינו.

משכורתך תהא: —

	עם הכניסה לעבודה	לאחר 6 חודשים
רווק	681.— ל״י	885.— ל״י
נשוי + 1	720.— ל״י	924.— ל״י

עובדים בשטחים יקבלו תוספת של —.100 ל״י. לעובדים בעלי נתונים מתאימים יתאפשר קידום בסולם הדרגות.

* תזכה להטבות הבאות: —

1. נסיעות חופשיות בתחבורה הציבורית.
2. הנחות ניכרות בתשלום מס ביטוח בריאות (קופ״ח), מס עירוני וקנית כרטיסים למופעי בידור.
3. זכות קניה בחנויות שק״ם.
4. השתתפות בשכר לימוד תיכון וגבוה של ילדיך.
5. ביגוד חינם וארוחות במחירים מוזלים.
6. הטבות רבות נוספות עליהן תיוודע בעת פנייתך אלינו.

אם: —
גילך אינו עולה על 39;
בריאותך תקינה;
השכלתך יסודית לפחות;
סיימת שירות סדיר בצה״ל.

פנה לעבודה בשורות בתי הסוהר ותבטיח לעצמך את השכר וההטבות האמורות לעיל.

* פנה בא עם תעודת זהות ופנקס מילואים אל:

1. בתל־אביב — לשכת הגיוס, הקריה, רח׳ ה׳ מס׳ 8 בכל ימות השבוע בשעות המשרד הרגילות.
2. בבאר־שבע — בלשכת התעסוקה (מול קולנוע „קורן") בימים שני ורביעי בשעות המשרד הרגילות.
3. בירושלים — בבית אגרון, רח׳ הלל 37, קומה ד׳, בכל ימות השבוע בשעות המשרד הרגילות.

דרוש
• טכנאי אלקטרוניקה

הכישורים הדרושים:
בוגר בי״ס מקצועי מוסמך
משוחרר צה״ל
ידע וניסיון בתחום מיקרוגל
רצוי ידע במכשירי אלחוט V.H.F. ו־U.H.F.

* המעונינים יפנו לת.ד. 7057 ת״א בצירוף קורות חיים עבור א. ש.

להוצאה לאור

דרוש
מנהל ייצור

הכישורים:
1. ידע ונסיון עשיר בדפוס: סדור אופסט, בלס, פרוצס וכריכה.
2. עצמאות ויוזמה.
3. כושר ארגוני מעולה.
4. יכולת ניהול הוצאה לאור בפנים החברה ומחוצה לה. וכן ניהול משא ומתן אצל קבלני משנה על ספרים, פרוספקטים וחוברות.

למועמד המתאים מובטחים תנאים מצוינים.

בא לפנות בצרוף קורות חיים אל ת.ד. 827 גבעתיים.
סודיות מובטחת

למפעל תעשייתי מתקדם

דרושים

* צבעי רסוס
* נגרים
* חשמלאי תעשיה (רצוי עם רשיון מוסמך)
עדיפות לבעלי נסיון

למועמדים המתאימים מובטח:
* עבודה בתנאים טובים
* אוירה נעימה
* אפשרויות קידום
* תנאים סוציאליים

* המעונינים מתבקשים לפנות בצרוף קורות חיים אל ת.ד. 25036 תל־אביב.
סודיות מובטחת

למוסד ציבורי גדול

דרושים
מהנדסי בנין
בעלי נסיון

לאזורים: צפון, דרום ומרכז הארץ.
לתפקידי:
א. פיקוח באתר על ביצוע עבודות הנדסיות. דרוש רשיון נהיגה וכושר ניידות.
ב. בדיקת ובקורת כמויות והשתתפות חלקיים וסופיים של עבודות הביצוע בקנה מידה גדול.
תנאי השכר לפי כישורי המועמדים.

* הצעות בכתב בליווי קורות חיים ותאור מפורט של השכלה נסיון ורקע צבאי יש להגיש לת.ד. 7061 — תל־אביב למס׳ 15 (080) עד לתאריך 1-11.1972.

למשרד הנדסי בת״א

דרושים
מהנדס בנין

לעבודות תכנון ותאום ביצוע בעבודות קונסטרוקציה והנדסה אזרחית.

התנאים יקבעו בהתאם לכישוריו של המועמד

הצעות בצרוף קורות חיים, בא להפנות לת.ד. 7057 ת״א, עבור ד. א.

1500 לירות לחודש
בכל מקום בארץ

באם יש לך השכלה תיכונית.
באם אתה שואף להגיע למעמד מקביל לאקדמאי תוכל להשתלב בענף מתפתח ולהשיג במשכורת גבוהה מאד לאחר תקופה קצרה של הכשרה מתאימה.

שם: ____________

גיל: ____________

כתובת: ____________

השכלה: ____________

לקבלת פרטים נוסף ושלח לת.ד. 28125 ת״א למס׳ 35

דרוש
מכונאי
עם ידע בפולקסוואגן
מוסך רחובות
951181

דרוש בדחיפות

נגר מודלים
למחלקת המודלים
במפעל

בא לפנות:
„רפאל" שרות מפעלי מים בע״מ
רח׳ הכרמל 12. תל־אביב
או טלפונית 51953

למפעלי שמחון
למתכת
רמת אליהו,
ראשון־לציון
טלפונים: 942422, 948502

דרושים

* מהנדס מכונות עם נסיון בתכנון. לפרט בכתב נסיון קודם לת. ד. 5199 ת״א
* מפעילי גלוטינה ובדק פרס (מכבש)
* מסגרים * רתכים * פועלי ייצור

להתקשר בשעות העבודה

למפעל תעשייתי גדול
בדרום הארץ

דרושים

1. **חשמלאי תעשייתי** — בעל רשיון „מוסמך" עם 5 שנות נסיון
2. **פקיד מגנון** — בעל נסיון בהכנת משכורות
3. **מנהלי מחלקות** — בעלי נסיון ...

למועמדים מתאימים תנאים טובים ועזרה בדיור

בא לפנות בכתב לת. ד. 1549 תל־אביב

דרוש

פקיד כח־אדם
מתחיל

לעבודה פקידותית
במח׳ כח־אדם
תנאים טובים למועמדים המתאימים

בא לפנות לת״ד 7154 תל־אביב

למפעל מזון
באיזור אשדוד
דרושים

מכונאי אחזקה
מנוסים

עדיפות: לבעלי נסיון בקירור.
תנאים מצוינים למתאימים
אפשרות לדיור במקום
(למשפחה או לבודד)

לפנות: בכתב בציון קורות חיים וכישורים לת.ד. 1696 ת״א עבור „מכונאי אחזקה".

סודיות מובטחת!

למפעל ותיק בסביבות תל־אביב

דרושים:

* **מנהל משרד** — בעל נסיון בניהול משרד תעשייתי
* **עוזר למנהל חשבונות ראשי**
* **מחסנאי מכני**

תנאי משכורת טובים.
סודיות מובטחת
נא לפנות בכתב יד עם פירוט קורות חיים לת.ד. 2905 ת״א

לחנות יוקרה חדשה

דרוש
איש מכירות

הופעה נאה, דובר שפות
(עברית, אנגלית, צרפתית או גרמנית)

נא לפנות בכתב לת.ד. 3035 ת״א
עבור „איש מכירות"

דרושים
אנשי מכירות עם רכב
(רצוי מסחרי)

לשיווק מוצרים מיוחדים
בכל הארץ
לפנות אישית לארנון, אורנמנט
פאיירברג 24 ת״א
ביום א׳ בין השעות 3—5 אחה״צ

לחברה הנדסית

דרוש
טכנאי בנין / הנדסה אזרחית

לעבודה כפקיד טכנאי בצפת.

מקום מגורים בצפת או בסביבה.
לרחוק יתנו מקום מגורים בצפת.
תנאי שכר בהתאם לכישורים.

נא לפנות בכתב יד עם פירוט קורות חיים ונסיון עבודה לת. ד. 21115, תל אביב.

אנשי מכירות

לחברה פרטית העוסקת בשווק ומכירה של מערכות צליל וציוד סטריאופוני מעולה
דרושים:
1. אנשי מכירות לחנות ואולם תצוגה.
2. אנשי מכירות לקידום המכירה באמצעות גורמי חוץ, חנויות מתוכים ומוסדות.

דרוש ידע ונסיון במכירות בענף האלקטרוניקה הביתית והבנה במערכות סטריאופוניות.
יועדפו דוברי אנגלית. שפות נוספות רצויות.
נא לפנות בצרוף פירוט מלא של קורות חיים ונסיון קודם בעבודה, אל: ת.ד. 16480 תל־אביב, עבור „מכירות".

תנאים טובים למועמדים המתאימים.
סודיות מובטחת לכל הפונים

ל„בשן"

מפעלי מקבמיל בית שאן נצרת בע״מ

דרוש

סגן לממונה על המחסנים בנצרת עלית

במחסנים:
* רשת מחסנים גדולה
* צוות עובדים גדול
* משלוחים לחו״ל
* משלוחים בארץ
* מגוון גדול הכולל ברובו מלאי רבי
* נהגים

דרישות המשרה:
* דרוש נסיון רב בניהול מחסנים
* ניהול צוות עובדים גדול
* ידיעת השפות עברית ואנגלית

לפנות בכתב יד עם קורות חיים, נסיון והכשרה ל„בשן" רח׳ יבנה 22, תל־אביב.

לקונצרן גדול באזור המרכז

דרוש
מנהל פרויקט

הכישורים:
א. נסיון בהקמה והרכבה של אלמנטים קונסטרוקטיביים ממתכת.
ב. נסיון בהקמת והרכבה של אלמנטים טרומיים בבנינים.
ג. נסיון בניהול צוות עובדים ומערך טכני באתר בתנאי שדה.
ד. ידע ועליטה בכל דיווח ופיקוח הנדסי.

המועמד המתאים יעבוד ע״פ חוזה מוחזר

— • —

המעונינים מתבקשים לכתוב בכתב יד נסיונם המעשי, כישוריהם לת.ד. 23048 למס׳ 40.

לחברה תעשייתית גדולה

דרוש
מהנדס
אלקטרוניקה

לריכוז צוות שיעסוק בתחזוקה ופיתוח
של מיכשור רפואי

דרוש נסיון של שנתיים לפחות בנושא

נא לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 33296, אגף כוח אדם.

— סודיות מובטחת —

לבגד עור (1968) בע״מ

דרושה מוכרת

לחנות ברח׳ מונטיפיורי 40
השולטת בשפה האנגלית
לפנות למרשה טל׳ 622769

לשנת הלימודים תשל״ג
דרוש באופן דחוף

מורה למלאכה (לבנים)

לבי״ס יסודי בבאר שבע
חדר המלאכה מצוייד לעבודות עץ ומתכת.
לפנות בהקדם לטלפון 057-2895
בין השעות 08.00—13.00.

„אתא"
חברה לטכסטיל
בע״מ

דרוש
תדמן־גזר

דרישות התפקיד:
בעל ידע בייצור תעשיתי של הלבשה עליונה עם נסיון של חמש שנים לפחות.

המעונינים יפנו בכתב או אישית למחלקת כח־אדם לפי הכתובת: ביח״ר „אתא" ת.ד. 3 רח׳ העצמאות 10, קרית־אתא טלפון 721321

למכרות נחושת
תמנע בע״מ

TIMNA

דרושה
מזכירה־כתבנית
אנגלית־עברית

לעבודה במשרדי החברה בתל־אביב.

התנאים הדרושים: ידיעה מושלמת בשפה האנגלית (רצוי בחורה ממוצא אנגלו־סכסי) — קורספונדנציה עצמאית באנגלית.

הדרגה תיקבע בהתאם לנתונים של המועמדת.

מועמדות מתאימות מתבקשות להתקשר טלפונית למס׳ 255451 לקביעת מועד לראיון.

הסתדרות מדיצינית הדסה

מודיעה על המכרזות הפנויות הבאות:

טכנאים מוסמכים
בהנדסת חשמל: — (2/54)

לרגל התרחבות פעולות מחלקת החשמל בבתי החולים הדסה, בעין כרם, דרושים חשמלאים ...ים טכנאים מוסמכים בהנדסת חשמל בעלי תעודת בית ספר טכני מוסמך.

הנדסאי חשמל: — (2/55)

דרושים הנדסאים בהנדסת חשמל; בעלי תעודת ... ואישור מתאים של הנדסאי מוסמך.

מועמדים העונים על דרישות התפקיד, מתבקשים לפנות אל אגף כח אדם, הדסה, ת.ד. 499, ירושלים.

אלקו
ELCO
תעשות אלקטרומכניות ישראליות בגרו ...

דרושים

1. **חשמלאי תעשייה**
* לאחר שרות צבאי

2. **מסגרים**
* לאחר שרות צבאי
* יכולת לעבוד לפי שרטוטים וידיע בריתוך (רצוי גם ריתוך אוטוגני)

3. **כרסם**
* בעל נסיון

*

המעוניינים יפנו אישית למפעל, דרך ז׳בוטינסקי 23, רמת גן, או טלפונית: 727131 למחלקת המנגנון.

— סודיות מובטחת —

למכרות נחושת
תמנע בע״מ

TIMNA

דרושים
צעירים רווקים יוצאי צה״ל
בעלי רשיונות נהיגה סוג ג׳
ללימוד מקצוע הקידוח

העבודה קשורה בקידוחי נסיון
מעל פני הקרקע

תנאים טובים למועמד המתאים

מועמדים מתאימים יפנו בכתב למדור כח־אדם דואר אילות, או בע״פ למשרדי החברה בקריה, רח׳ ט׳ מס׳ 2 (מול קול ישראל) בימים א׳—ה׳ מצוידים בפנקס מלואים ותעודות שחרור מצה״ל

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י למלה / יום ו': 1.20 ל"י למלה

למחלקת תיקים
במפעל בגד עור (1968) בע"מ
במגדל העמק
דרוש
נהל עבודה מקצועי
י מקצוע עם נסיון בענף יפנו בכתב למנהל האדם ת.ד. 16 מגדל העמק, או בטלפון: 065—40631.

זה צרכנית שיתופית ת"א בע"מ
כר דיזנגוף 9, תל-אביב. טלפון 280281
דרושות
נקבניות
רצוי עם נסיון בעבודה
נא לפנות למחלקת הכבנון
בין השעות 8.00 — 12.00 כל יום

מפעלי ניר חדרה
דרושים
מפעילי תחנת כח ומערכות קיטור
מסיקי דוודים
בעלי אשור כוסבר עם נסיון של 3 שנים לפחות בתפעול דוודים גדולים.
לפנות אל מנהל המנגנון ת. ד. 142 חדרה.

רוש
קיד חשבונות
עם נסיון בהנהלת חשבונות
לפנות:
סניף בלוריבנד תלבה ירושלים
טלפון: 02/525332

מכון למחקר תעשייתי (מלת) בע"מ
דרוש לנו
טכנאי
בוגר בי"ס להנדסאים
להכנת דגמים, בדיקות,
התחזקה מכשור והפעלתו
י בעל נסיון וידע בחומרים פלסטיים
מדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב
צרוף תולדות חיים לת.ד. 311 חיפה,
פון 225171.

1000 ל"י
לחודש
את יכולה להרויח ככתבנית
עברית, בעבודה קבועה במשרד הנדסי
ם את:
תבנית מנוסה,
תבנית מעולה,
קפדנית ומבצעת עבודה נקיה
אם את עונה לדרישות הנ"ל פני-נא לטלפון 776905 תל-אביב.

למפעל מזון בפתח-תקוה
דרושים
1. מחסנאי טכני
2. מסגרים כלליים — עוזרים ומעולים
3. מפעילי מתקנים — לעבודה במשמרות
נא לטלפן בין השעות 8.00—17.00 ל-911578

מפעל פרטי בענף החשמל
מחפש
* **מסגרים**
לוחות חשמל
* **חשמלאים**
לוחות לוחות חשמל
לפנות בכתב לת.ד. 10159 מפרץ חיפה, או טלפונית 725081
למתאימים מובטחים תנאים טובים — סודיות מובטחת

לחברה פיננסית גדולה
דרושות
כתבניות
נשיונל
בעלות נסיון של שנתיים לפחות, רצוי בהנה"ח
תנאים טובים למועמדות המתאימות
נא לפנות בכתב יד. בציון קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 7095 ת"א, עבור מס' 52
סודיות מובטחת

לחברה פיננסית גדולה
עבור סניף באר שבע
דרוש
מנהל חשבונות
הכישורים הדרושים:
נסיון של 5 שנים לפחות
ידע ברמה של סוג גיר בהנה"ח
תנאים טובים למועמד המתאים
נא לפנות בכתב יד, בציון קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 7095 ת"א, עבור מס' 53.
סודיות מובטחת

ספנות ישראל
דרושים
לעבודה
בבנית כלי שיט חדישים
חרט
כרסם
חשמלאי
מכונאי להרכבת מכונות
צנר
רתך חשמל לצנרת
העבודה מגוונת, מעניינת ובתנאי שכר טובים
חיפה ת.ד. 1282 טל. 724401
לפנות בימים א'-ה' בשעות 08.00-15.00

למוסד צבורי בירושלים
דרושה פקידה
עם ידיעה טובה בהדפסה
לחצי משרה
לפנות בשעות העבודה טלפונית 531252 לגילה ירושלים

למפעל במפרץ חיפה
דרושה
פקידה כתבנית עזרה למבנה השבונות
תנאים טובים למועמדת המתאימה
לפנות בשעות 9—6 בערב, טל. 04-243820

למוסד ילדים
דרושים
* מדריכים/ות
* אם בית (נסיון קודם בתפקיד הכרחי)
* חצרן (בעל ידע ונסיון בתחזוקה שוטפת)
תנאי שכר טובים למועמדים המתאימים
ת.ד. 78 זכרון-יעקב, טלפון 063-99669

לחברה תעשייתית בחיפה
דרוש פקיד
להנהלת חשבונות
סוג ד' או מדופלום
בעל נסיון של 3 שנים
הצעות נא לפנות לת.ד. 1509 חיפה

למפעל במפרץ חיפה
דרושה
מזכירה
כתבנית
בשפות עברית ואנגלית,
בעלת ידיעות בנהלי משרד
תנאים טובים — סודיות מובטחת
נא לפנות בכתב יד אל ת.ד. 4868 חיפה, עבור מספר 163.

כימיקלים ופוספטים בע"מ
דרוש לנו:
עוזר
לביקורת
פנימית
הכישורים:
ראית חשבון או כלכלה אוניב.
נסיון בתעשיה
עברית על בוריה, אנגלית
● המועמדים יפנו למחלקת כח-אדם, ת. ד. 1428, חיפה, או טלפונית — 721381.

מטפלת/מנהלת משק בית
דרושה לגבר קשיש בציריך/שוייץ מ-1 בדצמבר 1972 או 1 בינואר 1973, בעלת ידע מקצועי בטפול בחולים ובניהול משק-בית (ישנה עוזרת).
בנוסף לטפול במקום המגורים כולל התפקיד גם התלוות מדי פעם בנסיעות ובלויי נופש (גם בישראל).
ידיעת השפות גרמנית או אידיש — תנאי.
רצויה בעלת רשיון נהיגה למכונית פרטית.
מקום המגורים והעבודה נמצא בדירת-קומה עם כל הנוחיות במרכז העיר ציריך.
לבעלות כושר מתאים מוצעת משרה עצמאית לחלוטין, משכורת גבוהה מעל לממוצע, וכן שימוש במכונית פרטית. — אפשר להשיג את רשיון העבודה הדרוש.
מועמדות בעלות המלצות טובות האוהבי נוח ושקט יגישו את הצעותיהן לפי:
Chiffre 44 — 116630
PUBLICITAS A. G.
CH-8021 Zuerich
Switzerland

דור
כימיקלים בע"מ
מפעל המתנול
דרושים
מפעילים
למתקני הייצור
רצוי
בעלי השכלה של 10 שנים
אפשרויות לקידום
ותנאי שכר טובים
נא לפנות בכתב בצרוף תולדות חיים ופרוט הנסיון הקודם לת.ד. 10036 חיפה
— סודיות מובטחת —

למשרד עו"ד
דרושה מזכירה כתבנית
לחצי יום (8—13)
השולטת באופן מעולה בהדפסה בעברית
רצויה גם ידיעה בהדפסה באנגלית
לפנות טלפון: 51331, 51332

למפעל תעשייתי בסביבות
חיפה
דרוש
מנהל חשבונות
תנאים טובים מובטחים למועמד המתאים
סודיות מובטחת
נא לפנות בכתב לת. ד. 4868 חיפה, עבור מס' 164.

לבית הוצאה כתר בע"מ
דרושים
1. עוזר למנהל הייצור —
רצוי ידע בסדר, דפוס אופסט וכריכה. סיכויים טובים להתקדמות.
2. עוזר/ת למחלקת תכנון ומעקב
רצוי נסיון קודם בתכנון ייצור.
3. פקידה — מזכירה כתבנית בעברית
רצויה ידיעה טובה באנגלית.
המעונינים מתבקשים לפנות בכתב (בציון מספר טלפון אם יש) למחלקת כח אדם, גבעת שאול ב' ירושלים.

למפעלנו דרוש
מהנדס מכירות
לקידום מכירות של ציוד אלקטרוני צבאי ואזרחי.
הכישורים הדרושים:
1. מהנדס חשמל או אלקטרוניקה.
2. נסיון וידע של 5 שנים במכירת ציוד אלקטרוני בשטח הצבאי והאזרחי.
3. כושר ניהול משא ומתן מסחרי.
4. ידיעת השפות עברית ואנגלית הכרחית, רצויות גם שפות אחרות.
למועמד המתאים יינתנו תנאים טובים.
סודיות מובטחת.
על המעונינים לפנות בכתב בצירוף קורות חיים, לטלרד, מחלקת כח אדם, ת. ד. 50, לוד.
טלרד
תעשיות טלקומוניקציה ואלקטרוניקה בע"מ

לאקלים בע"מ
רח' ויצמן 97 ת"א, טלפון 448628
דרושים
* **טכנאי מזוג אויר מעולה**
* **טכנאי בכיר**
אחראי לבצוע פרויקטים במזוג והסקה
* **מהנדס מכירות**
ותכנון הסקה מרכזית

למפעל באזור חדרה
דרוש:
צנר-רתך
כישורים: בוגר בי"ס מקצועי מוכר בעל נסיון של 3 שנים לפחות בעבודות צנרת ורתוך.
כושר גופני טוב.
קיימת אפשרות הסעה למפעל ובחזרה.
● מועמדים יפנו תוך פירוט השכלה, נסיון וקורות חיים לת.ד. 339 חדרה.

לחברה ישראלית למובילים בע"מ
דרושים:
אנשי מכירות
לטרקטורים וכלים חקלאיים
אחד למרכז ודרום הארץ ושני לחיפה והצפון
הכישורים הדרושים: נסיון בשטח מכירות, רשיון נהיגה. בעלי רקע טכני יועדפו. המעונינים מתבקשים לפנות אך ורק בכתב בציון קורות חיים ופרוט נסיון קודם אל ת.ד. 429 חיפה.
מכונאים
בעלי נסיון בתקון טרקטורים
עבור מוסכנו בחיפה,
רח' חלוצי התעשיה 47 מפרץ חיפה, טלפון 04—721370.

דרושים
סורג וסורג עזר למכונות עגולות
עבודה במשמרות, תנאים טובים.
לפנות: "הומקס", רחוב קרית-גלויות 26 תל-אביב, ק"ב בניני מרכזים, טלפון 827036.

חברת א"י לאוטומובילים בע"מ
מפיצי Ford בישראל
לבית הספר התעשייתי "פורד"
בשיתוף עם משרד העבודה
דרוש
מנהל לתורת הרכב
הכישורים הדרושים: הסמכה ממשרד החינוך.
המעונינים מתבקשים להתקשר טלפונית עם מנהל אגף השרות של חברתנו טלפון 03—33221 לקביעת ראיון.

דרושות
נקבניות
באנגלית
ובעברית
I.B.M.
למשרה מלאה או לעבודה לפי שעות
לנקבניות אנגלית תנאים מיוחדים!
לנקבנית מעולה אפשרות
מכונת ניקוב ועבודה בבית
משכורת גבוהה
תנאים מצויינים!
(הופש + הבראה + משכורת 13)
עדיפות למעמדות מרמת-גן, פתח-תקוה ובני-ברק
— סודיות מובטחת —
נא להתקשר טלפון 289350 תל-אביב

---

* חרט מעולה
* כרסמן מעולה
למפעל חרושתי בת"א
תנאים טובים
לטלפון 778121

מנהל חשבונות
ראשי
צעיר בעל נסיון רב
(שולט בשפות)
מעוניין במשרה רצינית
הצעות לכתוב:
ת.ד. 29357 ת"א

לבית מלאכה לשלטים בתל-אביב
דרוש ציר
שלטים
לאחר שרות צבאי
לעבודה קבועה
לפנות טלפון 280003 בשעות 8.30—9.30 בבוקר ואחרי 7.00 בערב לטלפון 244218 תל-אביב.

חברה אירופית
למכשירים אלקטרוניים
לתעשיה
מחפשת
נציג בישראל
אנשים אחראיים בעלי רקע טכני מתבקשים לכתוב תוך ציון נסיונם לת.ד. 8246 תל-אביב.
יש לקביעת פגישה עם נציג החברה המבקר בארץ.

למפעל בחולון
דרוש כרסם
מעולה
משכורת ותנאים טובים
להתקשר 263857,
7.00—16.00 267068.

דרוש/ה
מודליסט/ית
לבגדי נשים
עדיפות לבעל/ת נסיון
לפנות "אופנת יגוביץ"
הרצל 7 ת"א,
טלפון 57068
סודיות מובטחת

תדיראן
דרושים
1) מפעיל מחשב — מפעיל למחשב 360 D.O.S נסיון של שנה לפחות.
2) נקבניות — דרושות נקבניות עברית מעולות לפי שעות או קבוע.
נא לפנות לת.ד. 648 ת"א בציון פרטים אישיים ונסיון מקצועי.
סודיות מובטחת

לחברת שיכון ציבורית
דרוש
כלכלן
הכישורים הדרושים:
1. שלוש שנות נסיון בעבודה כלכלית;
2. בוגר מינהל עסקים, אפשרי גם מועמד אשר טרם סיים לימודי מינהל עסקים.
המשרה היא בתל-אביב וההעסקה עפ"י חוזה מיוחד.
המעוניינים יפנו בכתב תוך פרוט תולדות חיים ונסיון לת.ד 7037 ת"א.

למפעל תעשייתי גדול במפרץ חיפה
דרושים
מפעילים
למתקנים כימיים חדישים המוקמים במפעל.
העבודה מעניינת והכוונה אתגר
למועמדים המתאימים אפשרויות קידום טובות
הכישורים הדרושים: השכלה של 10—8 כתות רקע טכני רצוי.
בדבר פרטים נוספים נא לפנות בכתב יד ובצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 99 חיפה.

למפעל תעשייתי גדול במפרץ חיפה
דרושים
* **מהנדס / טכנאי מכונות**
לפקוח על עבודות הקמה של מתקנים תעשייתיים כימיים.
הכישורים הדרושים: נסיון של 3 שנים לפחות בעבודות הקמה. ידיעת השפה העברית. אנגלית רצויה.
* **הנדסאי / טכנאי מכשירים**
לפקוח על עבודות התקנה מערכות מכשירים פנאומטיות וחשמליות במפעל תעשייתי כימי.
הכישורים הדרושים: ידיעה עברית ואנגלית, נסיון קודם בפקוח על עבודות התקנה מערכות מכשירים פנאומטיות וחשמליות.
* **חשמלאי תעשייתי**
בעל רשיון מוסמך.
בדבר פרטים נוספים נא לפנות בכתב יד ובצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 99 חיפה.

ל"יסוד בטחוני בירושלים
דרושות
עובדות ארכיון וכתבניות
למשרה מלאה וקבועה
* שעות עבודה: 08.00—16.00 במשך השבוע ובימי ו' עד 13.00.
* משרה התחלתית —550 ל"י ברוטו.
* הכישורים הדרושים: אחרי שרות צבאי, בעלות השכלה של 11 שנות לימוד לפחות ועד גיל 35.
* נסיון קודם בעבודה אינו הכרחי.
מעונינות מתבקשות לפנות אישית לפגישה עם נציגינו ביום ב' בתאריך 23.10.72, בין השעות 14.00—16.00, לבית אלישבע, רח' אלעזר המודעי 17 ירושלים.
נא להצטייד בתעודת זהות ופנקס מילואים.

שימי לב!
באם יש לך השכלה תיכונית באם את מוכנה לתקופת הכשרה של שנה בזמנך הפנוי
תוכלי להרויח יותר
מ-1,500.- ל"י לחודש
בענף חדיש ומתפתח ולהגיע למעמד מקצועי מקביל לאקדמאית.
לקבלת פרטים נוספים שלחי לת.ד. 28125 ת"א למס' 55
שם: ______
כתובת: ______
השכלה: ______
גיל: ______

ליחידה מתפתחת במוסד מדעי
דרושים:
* כרסמים
* משחיזים
* מסגרים מכניים
* מסגרים כלליים
* חרטים
* עובדי מכניקה עדינה
* רתכים
פלדה וסגסוגות קלות
לעבודה מעניינת ובלתי שגרתית ללא יצור סדרתי
למתאימים מובטחים:
* תנאי שכר בהתאם לנתונים אישיים
* עבודה מקצועית מעניינת ברמה גבוהה, תוך שמוש בטכנולוגיות חדישות
* אוירה חברתית נעימה
* עדוד וסיוע בהשתלמויות ולמודים
* תנאי עבודה נוחים ביותר.
מקום עבודה באזור חיפה.
● המעונינים יפנו לת.ד. 9757, חיפה עבור מס' 21) ויציינו קורות חיים, השכלה ורקע מקצועי קודם. רצוי לצרף מס' טלפון להתקשרות.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הלוח הכפול | הארץ | ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י לשורה / יום ו': 1.20 ל"י לשורה

דרוש
עוזר למנהל חשבונות
בעל נסיון מיוחד בהכנת משכורות ניכויים, אשל, דיווח למס הכנסה וקשר עם מחשב.
נא לפנות בכתב יד לת. ד. 33157 ת"א עבור מס. 600.

דרושה מזכירה עצמאית
הכישורים הדרושים: ידיעת השפה העברית על בוריה, נסיון של 7 שנים בריכוז מזכירות, ובקיאות בכל עבודות משרדיות. תנאים טובים, שעות העבודה 3—8.
לפנות בכתב עם תולדות חיים, המלצות ממקומות העבודה, ת.ד. 14090, ת"א, עבור מס' 26.

לחברת בניה דינמית
במרכז הארץ
דרוש מנהל מכירות
לריכוז המכירות של מספר פרוייקטים בבניה, וטיפול אישי בלקוחות עד לתחילת הביצוע.
הכרחי נסיון של כ-4 שנים במכירות בנושאי הבניה.
נא לפנות בכתב עם תאור קורות חיים ונסיון לת.ד. 29797 ת"א.

לחברת
השמירה
דרושים
לסניף חיפה
נהגי אוטובוס
לעבודת לילה — תנאים טובים
עבודה קבועה (אפשרי גם זמנית)
— * —
לפנות לסניף חיפה — דרך העצמאות 19
בכל יום משעה 08.00—18.00
לאחר שעה 18.00 — טל. 232449
— ● —
סניפים בכל רחבי הארץ
שמירה • אבטחה • חקירות
מערכות אזעקה

מפעל בירושלים
מחפש
אחראי מנוסה
בניהול מלאי למחסן חומרים גדול
המעונינים יפנו בכתב לת.ד. 2160, עבור מס' 50, ירושלים.

דרושים לנו דחוף
1. מכונאים מכל הסוגים לרכב בנזין
2. הנדסאים של מכונות (מכונאות)
3. מכשירן לתקון כלים פניאומטיים (כלי אויר)

לפנות למחלקת כח אדם אוטוקרס בע"מ טירת הכרמל

"אגן" יצרני כימיקלים בע"מ
למפעלנו באשדוד:
דרושים
1. **מנהלת חשבונות** סוג ב'
המפעילה מכונת N.C.R.
הגרה באשדוד או בסביבה.
2. **מחסנאי טכני**
ידיעת השפה העברית הכרחית.
3. **מחסנאי**
ידיעת השפה העברית הכרחית.

המעונינים יפנו למשרד כח אדם ת. ד. 262 אשדוד טלפון 055—21321.

אינטרנשיונל קונקשן אינק.
לפרויקט ממטעות הארזה
דרושים
תיכוניסטים
(י"א, י"ב)
בכל חלקי הארץ
לעבודת ערב בישראל והמשך בפגרת הקיץ תשל"ג בחו"ל.
לפנות לת.ד. 9139 ירושלים, טל. 35146.

דרוש!
מומחה
לעבודות פייברגלס
עם פיניש מעולה
— * —
לקביעת ראיון נא לפנות טלפונית, בשעות העבודה, טל. 738115/6 אל מר לאופר.

למפעל קונפקציה גדול וידוע
דרוש סוכן לאזור המרכז
רצוי בעל נסיון של 3 שנים לפחות
לפנות ת.ד. 874 ת"א
סודיות מובטחת

דרוש
מהנדס מכני
(MECHANICAL ENGINEER)
עם התמצאות בשטח הגנת הסביבה (ביוב, טיהור שפכים וכיב, סלוק אשפה וכדומה)
* שליטה מלאה בשפה האנגלית הכרחית
תשובות עם פירוט קורות חיים, השכלה והתמחות נא להפנות לת.ד. 33014 תל-אביב.

לקריסטל
תעשית מכונות כביסה
תנורי אפיה ובשול
רמת-גן
דרוש/ה פקיד/ה
למחלקת מכירות
לקבלת הזמנות ועריכת חשבונות
יועדפו מועמדים בעלי נסיון בענף של מוצרי בית חשמליים ויודע משרדי.
בקשות בכתב בציון מקומות עבודה קודמים יש להפנות לקריסטל רח' חילזון 12 ר"ג.

ביה"ס תיכון איזורי וחקלאי,
ויצו, עפולה
דרושים מורים
למקצועות הבאים:
א. אגרוטכניקה — שרטוט (בכיתות אהה"צ) ז' — ט'
ב. חינוך גופני
ג. עברית ז' — ט'
ד. פיסיקה — הלקית (ט', י')
ה. מורה לגיאוגרפיה — לכתות ז' — ח'
כמו כן דרוש ספרן לחדר עיון לשעות הערב, 3—4 פעמים בשבוע.
המדריך הברהי · טלפון: 065—23027

הכנסת
מכרז מס' 3
על משרות פנויות של טכנאים לאחזקת מתקנים חשמליים בבנין הכנסת
התפקיד: טכנאי אחזקה בבנין הכנסת.
הדרגה: 7—9 לדירוג טכנאים.
תאור התפקיד: אחזקה של מתקנים חשמליים בכל הסוגים וטיפול בלוחות זרם חלש ומתקני פקוד.
דרישות המשרה: השכלה מקצועית עם תעודה של טכנאי ורשיון חשמלאי מוסמך מאושר ע"י משרד הפיתוח יכולת קריאת תוכניות, ידיעת השפה העברית על בוריה — רצויה ידיעת השפה האנגלית.
סוג מבוקש: עדיפות תינתן לטכנאים תושבי ירושלים.
הגשת מועמדות: אפשר להגיש על טופס בקשה ל„משרה פנויה" (מדף 1061) שאפשר לקבלו בכל משרדי הדאר בארץ ולצרף את התעודות המתאימות. את הבקשה יש לשלוח אל: מח' כח אדם הכנסת הקריה ירושלים עד יום ד' בכסלו תשל"ג 10.11.72, בצהריים.

דרוש/ה
בחור/ה
לעזרה בהנה"ח סוג ג'
שעות העבודה 5.00 — 7.00
לפנות בין השעות 12.00 — 10.00
סוכנות „אליאנס קיסריה"
הרצל 61 בחצר, ת"א.

לחברה ממשלתית
בבאר-שבע
דרוש
מנהל חשבונות ראשי
בעל נסיון
רצוי תושב באר שבע או הסביבה
תנאים טובים למועמד המתאים
בהצעות נא לפנות לת.ד. 21 ב"ש

דרוש
שליח-עם וספה
לאחר שרות צבאי
— תנאים טובים —
נא לפנות אל חברת טמפו בע"מ
אזור התעשיה חולון, טל. 840-131/3
או 841149.

פדקו

פדקו ישראל בע"מ
למפעלה בהרצליה
דרושה מרכזנית
למפעלת מרכזיה 3 קווי חוץ ו-9 קווי פנים אחרי צבא, ידיעת השפה האנגלית הכרחית.
בפרטים נא לפנות ישירות למפעל בהרצליה ב' רחוב משכית, טל. 930150 או בכתב לת.ד. 416 הרצליה.

חברת השקעות
מעונינת
לרכוש שותפות
בנגרית בנין
*
בהצעות נא לפנות לת.ד. 20207, ת"א, עבור מס' 168.

לביה"ס אורט רחובות
דרושים
* מהנדסאי כלי ולאלקטרוניקה
מועמדים בעלי נסיון במהנדסאות השכלה מתאימה יפנו בכתב/ביד, יפרטו את קורות החיים וכן את עבודותיהם הקודמות.
* מכונאי אלקטרוניקה לאחזקת מכשירים נסיון של 3 שנים לפחות, אחר שרות צבאי.
לפנות אל הנהלת ביה"ס, ת.ד. 80, רחובות.

אלייד מפעלי מתכת בע"מ
מפעל המנועים ירושלים
דרושים:
מכונאי רכב
ומפעילי מכונות ייצור
נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים לת. ד. 8144 ירושלים.

למפעל תעשייתי גדול באזור חיפה
דרושים
1. **עובד אקדמאי** (בעל תואר ראשון)
לעבודה בתיכנות באגף כח אדם
2. **מהנדס אזרחי צעיר**
לעבודות תיכון
3. **מהנדס מכונות צעיר**

מועמדים מתאימים יפנו הצעותיהם אל ת.ד. 4353 חיפה, עבור מספר 307

דרושים
בודקים מוסמכים
לבדיקות מתקני הרמה
וציוד לחץ
אפשרות העסקה במשרה
מלאה או חלקית
לפנות בפרטים מלאים על נסיון מקצועי ותנאים מבוקשים לת.ד. 7150 — חיפה.

מפעל בן 200 עובדים בירושלים
מחפש
מנהל ייצור
בעל נסיון בניהול ותכנון ייצור
מעל לגיל 30
לפנות בכתב לת.ד. 2160, עבור מס' 20, ירושלים.

מכשירי רחובות בע"מ
דרוש לנו
כרסם
● בעל נסיון בעבודות מדויקות
● 5 ימי עבודה בשבוע
— תנאים הולמים למועמד המתאים —
נא לפנות בכתב לפי הכתובת:
מכשירי רחובות בע"מ, רחובות
— סודיות מובטחת —

בתי זקוק לנפט בע"מ
בית זקוק אשדוד
לתושבי אשדוד והסביבה!
אנו מציעים מקום עבודה במסגרת משפחת בתי הזקוק במפעלנו המוקם והנבנה באשדוד.

ייצור

הכישורים הדרושים
* **מפעילים למתקני הייצור** — השכלה תיכונית עיונית או מקצועית (10 שנות לימוד), נכונות לעבוד במשמרות, גיל עד 45 שנה.
* **כבאים** — 8 כתות לימוד לפחות. עדיפות למועמדים בעלי רקע מכבי, ידיעה טובה בעברית, יוצא צבא, בעל כושר גופני מלא, רצוי בעל רשיון נהיגה „ב" לפחות. חובת מגורים באשדוד.

הכשרה לרכישת המקצוע על חשבון המפעל.

אחזקה
* **מכשירנים** — בוגר בית ספר מקצועי, ידיעת השפות עברית ואנגלית, נסיון של שנתיים.
* **אלקטרונאים** — בוגר בית ספר מקצועי, ידיעת השפות עברית ואנגלית, נסיון של שנתיים.
* **מסגרים** — בוגר בית ספר מקצועי, ידיעת השפה העברית, נסיון של שנתיים.
* **רתכים** — בוגר בית ספר מקצועי, נסיון של שנתיים בריתוך חשמלי ואוטוגני. ידיעת השפה העברית.
* **מכונאים** — בוגר בית-ספר מקצועי, ידיעת השפה העברית, נסיון של שנתיים עד שלוש כמכונאי מסאבות דיזלים.

אפסנאות
* **פקידי אפסנאות ומחסנאים** — השכלה תיכונית מקצועית, שליטה בשפה העברית וידיעה טובה באנגלית (מונחים טכניים).
3 שנות נסיון בעבודה באפסנאות.

מינהל
* **פקידים כלליים** — השכלה תיכונית, תעודת בגרות, שליטה מלאה בשפה העברית והאנגלית. 3 שנות נסיון בעבודה משרדית.

פנה ללא דיחוי אל:
מחלקת כח אדם, בתי זקוק אשדוד.
טלפון: 055—24404, 055—24405
055—24406, 055—24407
ת. ד. 338 — אשדוד.

לחברה ארצית גדולה
דרוש
לעבודה בתל אביב
מנהל מחלקת או"ש
התנאים הדרושים:
1. גיל 30—40
2. השכלה אקדמאית
3. נסיון בתפקידי או"ש
4. ידיעת השפה האנגלית
יש לפנות בציון קורות חיים בכתב יד לת.ד. 4684, תל-אביב, עבור מס' 166.

דרוש
שרטט בנין
פרוקסאסכסם,
שד' רוטשילד 106
תל-אביב

למוסד צבורי
דרושים
1. מנהלת משק בעלת ידע ותנופה מינהלי.
2. עוזרת לנגנת למטבח יום.
3. עובד חדר אוכל ומטבח
נא לפנות בצרוף המלצות לת. ד. 4365 ת"א

מוסד כלכלי גדול בתל-אביב
מחפש
מפעיל I. B. M.
בהצעות נא לכתוב לת.ד. 866, תל אביב עבור מס. 755.

לחברה תעשייתית בענף הבניה
דרושים
נציגי מכירות בכירים
לאזור תל-אביב
הכשורים הדרושים: —
* רצוי טכנאי בנין
* נסיון קודם במכירות בענף הבניה
* בעל רכב
* עד גיל 35
נא לפנות בכתב לת.ד. 21095 עבור א.ד.

לגוטקס מודלס בע"מ
דרושים
* מתפרות לבגדי ים
* תופרות לאוברלוק, 2 מחטים וזיגזג
להתקשר טל. 37725

ליצירה יהודית לצירי קונפקציה לצירות דרושות בתהודות לעבודות יד, אריזה, וביקורת איכות
לפנות: כל יום יצירה יהודית בע"מ. שביל המפעל 4 קרית המלאכה תל-אביב. אוטובוסים: 96, 94, 93, 92, 91, 17, 1, אל גבי לאה.

דרושים
מנתחי מערכות
בעלי נסיון רב ורחב בתכנון
ורקע חזק בתכנות
עדיפות תנתן לבעלי נסיון במערכות UNIVAC
גדולות ובינוניות ומערכות ON-LINE/REAL-TIME
נא להתקשר לקביעת ראיון ל-53714, (03)58924. מועמדים מוזמנים מתבקשים להביא עמם: — תולדות חיים, נסיון עבודה מפורט והמלצות מקצועיות ואישיות.

לחברת ביטוח גדולה בת"א
דרוש
עובד אחראי
למחלקת ביטוח מישנה
הכישורים הדרושים:
כושר פיקוח על צוות עובדים
בעל השכלה תיכונית ומעלה
נסיון של 3 שנים בביטוח מישנה
ידיעה טובה באנגלית הכרחית.
המעונינים יפנו לת.ד. 1736, ת"א, עבור מס' 59

דרושה מיד
מרכזנית ופקידת קבלה
מרכזיה 5X20
שעות העבודה 16.00 — 8.00
אוירה נעימה
רצויה תושבת חולון בה"ים
תקליטי סי בי אס (ישראל) בע"מ
רח' כהן 50 חולון טל. 840191

לחברה ארצית המשווקת
כלי-רכב בינלאומיים
דרוש
מנהל סניף ירושלים
הכישורים הדרושים: נסיון רב באדמיניסטרציה, ידע מעמיק בענף הרכב.
רצוי תושב ירושלים
המועמדים מתבקשים לפנות בכתב, תוך פירוט קורות חיים, נסיון קודם, ומשכורת נדרשת לת.ד. 1696 תל-אביב, עבור „ירושלים".
סודיות מובטחת

דוד לובינסקי בע"מ • תל-אביב
סוכני C.L.M. מדחסים, גנרטורים, רתכות, ומנועי דיזל
מתוצרת **פיג'ו**
דרוש
טכנאי שרות
בוגר בי"ס מקצועי
ידיעת השפה הצרפתית יתרון
סודיות מובטחת
לפנות בצירוף קורות חיים לת. ד. 115 ת"א עבור טכנאי שרות

לחברה גדולה
דרוש
מנהל שווק בכיר
התפקיד כולל:
* אחריות למכירות שוטפות בהיקף מליוני ל"י בשנה.
* יזום פרוייקטים שוקיים חדשים יחד עם חברי-ההנהלה אחרים.
* קיום מגע שוטף עם בעלי תפקידים בכירים בחברות לקוחות.
* ניהול מחלקת המכירות.

הכישורים הדרושים:
* נסיון בתפקידי ניהול מכירות או שווק בדרג בכיר.
* השכלה אקדמאית בתחומי מינהל ושווק — הכרחית.
* יזמה אישית, דינמיות וכושר שכנוע.
בעל התפקיד יהיה כפוף למנכ"ל החברה.
המעונינים מתבקשים לפנות בכתב תוך ציון הפרטים החשובים לת. ד. 29494 תל-אביב, עבור מס' מ/50.

למרכבים מפעלי מתכת בע"מ
פ"ת קרית אריה
דרושים
1. **מכונאי הידראוליקה**
(משוחררי חיל האויר)
2. **חמ"מ**
(משוחררי חיל האויר)
על המעונינים לפנות לטלפון 913044 למנהל כח-אדם או ת.ד. 825 ת"א

הלוח הכפול — הארץ — ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל״י למלה / יום ו׳: 1.20 ל״י למלה

א.אי.אל ישראל בע"מ
תעשיות אלקטרוניקה

דרושים

חשמלאי
* לעבודה בהתקנת תיבות קשר
* בוגר בי"ס מקצועי
* נסיון של 3 שנים

חרט
* נסיון של 3 שנים

מסגר
* לעבודות זיווד פח למכשירים אלקטרוניים

מסגר כללי
* לעבודות מסגרות עדינות

כרסם

לפנות טלפונית 782141, 787131 או בכתב אל מח' כח־אדם, רח' מבצע קדש 48, בני ברק 51203

למפעלנו בלוד
דרושים:

1. מתכנן מיכני
להכנון זיווד אלקטרוני.
בעל נסיון של 5 שנים בתכנון זיווד

2. שרטט/ת
למעגלים אלקטרוניים.
רצוי נסיון גם בשרטוט טכני.

3. בוגר בית ספר מקצועי
במגמת מסגרות חרשות לבנית דגמים.

מעונינים יפנו בכתב בצירוף קורות חיים, לטלרד, מחלקת כח אדם, ת.ד. 50, לוד.

טלרד
תעשיות טלקומוניקציה ואלקטרוניקה בע"מ

מוסד הטכניון למחקר ופתוח בע"מ

מודיע על המשרות הפנויות הבאות: —

תחנה לחקר הבניה
כתבנית מדעית אנגלית
לעבודות משרד כלליות והדפסה מדעית
כשירויות הדרושות:
דרושה שפת אם אנגלית.
ידיעה בעברית וידיעת הדפסה במכונת כתיבה עמלית באנגלית, רצוי גם בעברית.
מכרז מס' 91/72.

מעבדה לתהליכי עבוד
חרט
כשירויות הדרושות:
בוגר בי"ס מקצועי.
בעל נסיון של שנתיים.
מכרז מס' 100/72.

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב, בצרוף קורות חיים, פירוט ההשכלה והנסיון המעשי ליחידת מנגנון, מוסד הטכניון למחקר ופתוח בע"מ, בית סנט, קרית הטכניון חיפה עד יום ו' 27 באוקטובר 197 בציון מס' המכרז המתאים.

למעבדת מחקר ופתוח בתחומים חדישים
דרושים

מהנדס אלקטרוניקה בכיר —
אחריות על בדיקות סופיות של מכשירים מתקדמים. תכנון מכשירי בדיקה.

טכנאי אלקטרוניקה בכיר —
אחזקת וכיול מכשירי אלקטרוניקה חדישים.

מבקרות מעגלים אלקטרוניים —
שנתיים נסיון בהלחמת מעגלים מודפסים.

כתב טכני —
שנתיים נסיון בכתיבה טכנית.
בעל רקע מקצועי באלקטרוניקה.

פקיד טכני / טכנאי יצור —
נסיון בהכנת סטנדרטים באלקטרוניקה ומכניקה

שרטטי אלקטרוניקה ומכניקה —
בוגרי קורס מקצועי מוכר

טכנאי אלקטרוניקה
בוגרי בי"ס מקצועי.

טכנאים מכנים
בוגרי בי"ס מקצועי.

*

לפנות בצרוף מירב פרטים לת.ד. 33351 תל־אביב
סודיות ותשובה מובטחות

לחברת ביטוח גדולה
דרושים
עבור סניף גבעתיים
פקידה -
בעלת נסיון של שנתיים לפחות בעבודות פקידות, וידיעה בהנה"ח
עבור סניף נתניה
מנהל/ת חשבונות -
בעל/ת נסיון של שנה לפחות
נא לפנות בכתב בציון קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 7095 ת"א למספר 54.

משרד הבריאות
דרושות
אחיות מוסמכות
לעבודה בבריאות הציבור
בחולון ובבת-ים

המעונינות מתבקשות לפנות אל האחות המפקחת בלשכת הבריאות המחוזית, רח' הארבעה 14, תל־אביב, בימים א' או ב', בין השעות: 11.00 ל־14.00.

לבנק דרושים
במרכז בת"א:
1. עוזר למנהלי סניפים
עד גיל 30, נסיון בנקאי של 5 שנים, עדיפות תינתן לכלכלן או למנהל חשבונות מדופלם
2. מנהלי חשבונות סוג ג'
גיל עד 25
3. כתבניות בעברית

לסניף בירושלים:
סגן מנהל סניף
עד גיל 35, נסיון בנקאי של 5 שנים עדיפות תינתן לכלכלן או לבעל השכלה מקבילה.

לסניף בנתניה:
פקידת קהל עם נסיון בנקאי של שנתיים לפחות.
לפנות ת.ד. 1049 ת"א „עבור בנק"

למפעל מתכת בדרום הארץ
דרושים
●עובדים
לא־מקצועיים
למועמדים המתאימים ולבני משפחותיהם יינתן דיור במקום
נא לפנות טלפונית: 057—98045,
או לת.ד. 7, מצפה־רמון.

דרושות
נקבניות
נסיון של שנה לפחות לעבודה בת"א
בציוד חדיש שקט ומעניין
תנאים טובים ואפשרות קידום
התקשר בין השעות 8.00 — 16.00
233968

לחברה פיננסית ציבורית
דרושים:
1. **פקידה**
בוגרת תיכון (לאחר שירות צבאי)
הכישורים הדרושים:
הדפסה טובה בעברית והתמצאות בהנהלת חשבונות, נסיון קודם של לפחות 3 שנים.

2. **מנהל חשבונות**
סוג ג'

המעונינים יפנו בכתב בצירוף קורות חיים לת.ד. 36236 תל־אביב.
סודיות מובטחת

דרושה פקידה
לעבודות משרד
שעות העבודה 8.00 — 16.00
לפנות אישית א' ב' 22.10.72־23 בשעות 5—3 אחה"צ לאורנבנט — פיירברג 24 ת"א.

למפעל בתל־אביב
דרושים
מסגרים-רתכים
לפנות לטל. 440312 לדוד

דרושים בדחיפות
מסגרים ורתכים
נא לפנות: „רפאל", הכרמל 12, ת"א
טל. 51953

לחברה קבלנית גדולה
לעבודות צבוריות בת"א
דרוש
מנהל חשבונות
לבקורת כמויות וכדאיות היציאות
מועמדים יפנו בצרוף תולדות חיים לת. ד. 36410, תל־אביב.

דרושים
אורגים מנוסים
לפנות:
אריגי יעד בע"מ
אזור התעשיה החדש
פתח־תקוה
טלפון: 918081

לחברת אחים גולדשטיין בע"מ
רח' הרצל 75 רמת־גן טלפון 725137
דרושים
מנהל עבודה ראשי
טכנאי בנין וטפסן ראשי
לעבודות בבניה מתועשת
וקונבנציונלית בסביבות ת"א והמרכז
נא לפנות בין השעות 18.00 — 16.30

דרוש בחיפה
למשרה מלאה
מנהל חשבונות עצמאי
בדבר פרטים לפנות בכתב תל־אביב, ת.ד. 109

למוסד צבורי דתי רב השפעה בירושלים
דרוש עוזר ראשי למנהל הכללי
בעל השכלה אקדמאית ונסיון בעבודה מינהלית-ארגונית של 5—3 שנים לפחות
מועמדים דתיים מתבקשים לפנות לת.ד. 8141 ירושלים בצרוף תולדות חיים (עבור עוזר ראשי).
(סודיות מובטחת)

לחברה א"י לאוטומובילים בע"מ
מפיצי Ford בישראל
לסניפנו בירושלים דרושה
פקידה כללית
הכישורים: כתבנית מנוסה בעברית, אנגלית רצויה, בוגרת בי"ס לפקידות או נסיון מעשי בעבודות משרד שונות. ידיעה בסיסית בהנהלת חשבונות רצויה לאחר שרות צבאי.
—◆—
המעונינות מתבקשות לפנות אישית לסניפנו בירושלים רח' המלך דוד 14 בשעות העבודה.

לכפר הנוער ניצנים
דרושים
א. טבחים
ב. מדריכים חינוכיים
בדבר פרטים לפנות: מזכירות כפר הנוער ניצנים ד.נ. אבטח טלפון: 051—2180

אם את
נערה אינטליגנטית
היודעת עברית על בוריה, האוהבת ומכירה מוסיקת פופ, בוגרת תיכון, לאחר שירות צבאי, תמצאי ענין בתפקיד שנטיל עליך במשרדנו.
נא לפנות בכתב יד אל טלפון 725137
תקליטי סי בי אס (ישראל) בע"מ
ת.ד. 681 ת"א

לחברת אמישראגז
דרוש
טכנאי שרות
בעפולה
הכישורים הדרושים: יוצא צבא, בוגר בי"ס מקצועי, בעל רשיון נהיגה לרכב מסחרי.
על המועמדים לפנות לסניפנו בעפולה רח' הנשיא חנות מספר 2.

למפעל תעשית מתכת ואמאיל בע"מ
דרושים
1. **מחסנאי**
רשיון נהיגה רצוי
2. **מבקר איכות**
המעונינים יגישו מועמדותם בכתב יד בציון קורות חיים וכישורים לפי הכתובת: תמאיל בע"מ, אזור התעשיה, קרית אריה פתח תקוה.

הנדסת התפלה לישראל (תהליך זרחין) בע"מ
הליברון, חוף הים, טל. 417171
דרושים
1) **מסגרים כלליים**
עם נסיון של 3—5 שנים
2) **מפעילים**
למתקנים נסיוניים
— בוגרי בית ספר מקצועי, אחרי צבא, שיוכשרו כמפעילים למתקנים נסיוניים. לעובדים המתאימים תנתן קביעות בעבודה. אפשרות קידום.
תנאים סוציאליים טובים
התעבורה מסודרת לעבודה וממנה
● לפנות לת.ד. 18041 תל־אביב בציון נסיון בעבודה ופרטים אישיים.

מסגריה
150 ממ"ר
עם הציוד הדרוש לביצוע עבודות מבנים צוות 4 אנשים
מוכן לקבל הצעות עבודה
במיוחד עבודה סטנדרטית
להתקשר בשעות היום טל. 063—25269.

דרוש אדם אחראי לפקוח
על צוות עובדים
בשעות הלילה
—*—
נא לפנות בכתב ל„חברת הפצה"
ת.ד. 109 תל אביב.

לצה"ל דרושים
עובדים אזרחים
לעבודה בת"א
● הכשורים הדרושים:
א. השכלה כללית רחבה.
ב. קצין מלואים.
ג. ידיעת השפות עברית ואנגלית על בורין.
ד. ידע בשפות זרות — רצוי.
ה. מגורים בת"א.

דרגת השכר בדרוג המנהלי ותנאי הקידום ייקבעו בהתאם לנתונים האישיים.
המעוניינים העונים לדרישות המשרה, המוכנים לעבודה קבועה לתקופה ארוכה יפנו לת.ד. 2563 תוך פרוט קורות חיים ונתונים אישיים.

למוסד צבורי בסביבות ירושלים
דרוש חשמלאי
לאחזקה, תיקונים והארת רחובות.
המשכורת בהתאם לכישורים.
להתקשר ליוסי או דוד
טלפונים: 02—527940, 02—522458

האגודה למען האסיר והעבריין, חיפה
חיפה, רח' י. ל. פרץ 18
מכרז
דרוש
עובד סוציאלי מקצועי
לרבע משרה (בשעות אחה"צ הערב) לטיפול משקם באסירים משתחררים.
לפנות בכתב לח"מ עד 31.10.72.
השופט י. אזולאי, יו"ר

לחברת בניה גדולה
בסביבות ת"א
דרושים מסגרים
לעבודה במפעל טרומי
בפרטים נא לפנות טל. 757191/3
בין השעות 9.00 — 16.00

מהנדס טקסטיל
התמחות בארוגה בעל 20 שנות נסיון בניהול וארגון מפעלי טקסטיל.
מתפנה ומחפש מקום עבודה בהתאם.
בדבר הצעות מעשיות נא לכתוב לת.ד. 17013 תל־אביב.

לפרוייקט בניה ברמת־גן
דרושים מיד
קבוצות בנאים
לעבודות בניה בקבלנות
במספר בנינים רבי קומות
טל. 285241

דרושים
פקידה
הכישורים: השכלה תיכונית מלאה ידיעה בהדפסה במכונה עברית.
טכנאי אלקטרוניקה
הכישורים: טכנאי מוסמך. נסיון בניהול מעבדה.
בדבר פרטים בא לפנות:
„המרכז להכשרה מקצועית"
שד' דוד המלך 39 ת"א, טל. 261687/8

להוצאת ספרים ידועה
דרוש
מנהל ייצור
התפקיד כולל פיקוח וביצוע הוצאה לאור של ספרים, הכנת כתבי יד לדפוס. קיום מגע שוטף עם בתי־דפוס, כורכים וכריכיות תוך תאום עם הנהלת ההוצאה.

הכישורים הדרושים הם נסיון קודם בהוצאה לאור של ספרים, הכרת הטכניקות השונות בייצור, ידע בהכנת תחשיבי ייצור וכושר בצוע יעיל. השכלה במקצועות הדפוס רצויה.

נא לפנות בכתב בצירוף פירוט קורות חיים ונסיון קודם אל ת.ד. 14090 תל־אביב למס' 777

לחנות הלבשה
העומדת להפתח באזור תל-אביב
דרוש/ה
מוכר/ת
בעל/ת נסיון בענף הלבשה
ובעל/ת כישרון לניהול העסק.
המעונינים יפנו בכתב עם פרוט קורות חיים לת.ד. 16284 ת"א ויציינו על המעטפה „עבור מוכר/ת".

למפעל מתכת
דרוש בדחיפות
נגר מודלים
(לעבודה במח' מודלים במפעל)
—*—
נא לפנות טלפונית: 51953,
או אישית: „רפאל", הכרמל 12, ת"א

בלק אנד דקר
רח' מרדכי 50 טלפון 36811, 38658
דרושים
1. מפיצים לכל הארץ
אפשרות לעבודה חלקית, משכורת מינימלית מובטחת
2. כתבנית צעירה
3. צעיר עם קטנוע
4. טכנאים צעירים
לתחנת שרות

למשרד מהנדסים יועצים
דרושה
טלפוניסטית
ל־5 ימי עבודה, א—ה עם נסיון בעבודה משרדית כללית, ידיעת השפה העברית הכרחית, אנגלית רצויה.
כמועמדות מתאימות תפנינה אל:
ב. שור ושות' —
מהנדסים יועצים בע"מ
רח' דיזנגוף 34, ת"א, טל. 285294.
— סודיות מובטחת —

למשרד לאדריכלים
דרושה
פקידת מזכירות
למשרה מלאה
טל. 38218—31057 ת"א

למשרד עורכי דין
דרושה
כתבנית פקידה
בעלת נסיון
מ־1—8 7—4
לטלפן 59628, 59629
לאילנה

דרושה
מוכרת
אינטליגנטית
למחלקת ספרים לועזיים
בכל-בו שלום
שעות עבודה:
2.00—7.00
לפנות למשמשי בית הדר, בצד רחוב הרכבת 22 ת"א, בימים ראשון, רביעי וחמישי בשעות הערב בין 6.30—8.00.

דרושה מזכירה
בעלת נסיון רב
עבודה מעניינת למועמדת המתאימה
ידיעת קצרנות אנגלית הכרחית.
שעות עבודה: 4.00—7.30, אפשרות של 6 שעות עבודה במסגרת זמן זה.
סודיות מובטחת
נא לפנות בכתב לת.ד. 628 תל־אביב.

מדינת ישראל
שירות התעסוקה

שירות התעסוקה מציע:
משרה פנויה
מכרז מס' 6/72

תואר המשרה: **פקיד השמה וגיוס לימאים**

הדרגה: י"ב—י"ג של הדירוג האחיד
מקום העבודה: לשכת העבודה לימאים חיפה
תיאור התפקיד: ראיון דורשי עבודה והשמתם במקומות עבודה, ביצוע רישומים של פעולות השמת ימאים, פיקוח על ביצוע חוק זיקת החובה ללשכה, איסוף הזמנות ועריכה מעקב אחר הקלטות הימאים בעבודה, טיפול גיוס והכוונת מועמדים חדשים לצי הסוחר.
דרישות התפקיד: השכלה תיכונית או השכלה מקצועית מקבילה. נסיון ימי רצוי בדרגת רב מלחים או דרגה ימית מקצועית מקבילה, ידיעת חוק שירות התעסוקה והתמצאות בחוקי העבודה בארץ, ידיעה ונסיון בעבודה ארגונית ובדרוגים ימיים. שליטה בשפה העברית, רצויה ידיעת שפה נוספת. על המועמד לגור במקום.
● על המעונינים במשרה הנ"ל למלא שני טפסי בקשה למשרה פנויה, מדף 1061. (אפשר לקבלם בכל בית דואר) לצרף תעודה על השכלה או העתק מאושר ממנה ולהעבירם למשרד הראשי של שרות התעסוקה, במדור המנגנון, הקריה, בנין מס' 2 ירושלים, עד ליום 3.11.72

למפעל אלקטרוניקה גדול באזור ת"א
דרוש
מנהל ייצור ראשי
המפעל מייצר ומייצא רכיבים אלקטרוניים מדוייקים המיועדים למערכות אלקטרוניות אמינות ביותר, וקשור בהסכמי ידע עם חברה גדולה בעולם.
כישורים: — מהנדס ייצור, אלקטרוניקה או מכונות, בעל כושר ניהולי וטכני כפעולה ונסיון רב בניהול ייצור.
המועמדים המתאימים יפנו בכתב בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 729 ת"א, מס' 14.

هكذا من الأصل

مكذا من الأصل

הלוח הכפול — הארץ — ידיעות אחרונות
המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י למלה / יום ו': 1.20 ל"י למלה

לעיתון בוקר
דרוש
כתב כלכלי
התפקיד כולל סיקור וניהול שוטפים של נושאי כלכלה וענפי משק שונים.
התכונות הדרושות: כושר ביטוי בכתב ובעל-פה, נסיון עתונאי וידיעת השפה האנגלית. עדיפות תינתן לבעלי השכלה גבוהה בכלכלה.
מועמדים יפנו לת.ד. 233, תל-אביב (ויציינו „כתב כלכלי") עד 5.11.72 בצרוף קיצור תולדות חיים. סודיות מובטחת

דרושים
שני מדריכי נהיגה
אפשר כשותפים לבית ספר לנהיגה.
להתקשר:
בי"ס לנהיגה „אלמוג" אילת
טלפון: 059—3664

ל„ויטלגו"
מפעלי מקבוטיל בע"מ
דרושים
★ סאלאת/ים מקצועיים
★ חצרן
נא לפנות למכרד ביהח"ר רח' עזר תחנות 24, יד המע־ביר ת"א, טל: 779121.
אוטובוסים: אגד 75 דן 28, 42.

דרוש מומחה
לייצור מסגרות משקפיים
למפעל תעשייתי.
בעלי נסיון בלבד בענף זה, מתבקשים לפנות בכתב לת.ד. 182 תל-אביב.
תנאים מיוחדים מובטחים לאיש המתאים.

ההסתדרות הציונית העולמית
המחלקה לנוער והחלוץ
דרושים
מדריכים/ות
לעבודת הדרכה
במפעלי הקיץ של המחלקה.
תאור התפקיד:
— עבודה חינוכית רצופה למשך 7—6 שבועות בתקופה שבין יוני — ספטמבר 1973 הכוללת סיורים, טיולים וסמינרים הנערכים ברחבי הארץ.
— על המדריך להיות צמוד לקבוצתו בכל שעות היממה — לינה וכלכלה במקום.
כישורים דרושים:
— ידיעה אחת השפות: אנגלית, צרפתית, גרמנית, הולנדית, יהודית (חובה).
— לאחר שירות בצה"ל.
— נסיון בעבודה חינוכית עם נוער.
המעונינים מתבקשים לפנות בכתב למחלקה לנוער והחלוץ, אגף מפעלים קצרים, ת.ד. 92 ירושלים.
עדיפות תנתן למדריכים אשר יצטיינו בעבודתם ... 1974.

פז
למתקני
פז חברת נפט בע"מ
ליד הרצליה
דרושה אשה
לבצוע עבודות נקיון
במשרדים ובשרותים
היקף העבודה: 6 עד 8 שעות ביום.
נא לפנות לטלפון 911121.

דרושים:
- ● **מסגר מעולה** בעל נסיון בניהול צוות.
- ● **פחחים מקצועיים ומתלמדים**
- ● **מסגרים מקצועיים ומתלמדים**
- ● **פועלים בלתי מקצועיים** לפני ואחרי צבא.
- ● **פקידה** עם נסיון התחלתי.

המפעל באזור התעשיה חולון
טל. 855682

לחברת בניה גדולה בחיפה
דרוש
טכנאי בנין
לעבודות בצוע וחישובי כמויות.
יועדף בעל רשיון נהיגה.
לפנות לת.ד. 9242 חיפה.
סודיות מובטחת.

לחברה מסחרית בתל-אביב
דרושה פקידה
למחלקת החשבונות
התפקיד דורש נסיון וידיעה טובה בחשבונות.
תנאים טובים למועמדת המתאימה.
לפנות בכתב עם פרוט נתונים ונסיון
תל-אביב ת.ד. 36043

חב' א. עמית ושות'
חברה לבניין ופתוח בע"מ — חיפה
מחפשת
מנהל עבודה
לניהול אתר גדול
נא לפנות לת.ד. 966 חיפה
או טלפון 534511 חיפה.

למוסד ציבורי ארצי
דרושים
1) טלפנית מנוסה
למרכזת אוטומטית (5 קוים) למשרה מלאה.
2) סמלנית לכרטסת למחשב
דרושה בחורה צעירה למשרה מלאה.
3) בוגרת תיכון
אחר צבא, עם ידיעות הדפסה בשפה העברית למשרה חלקית. חובה להמצא במשרד בימי ב', ג' ו־ה' בשבוע.
הצעות מפורטות נא לפנות לת.ד. 7065 תל-אביב ולציין על המעטפה לאיזו משרה הפניה.

למוסד ציבורי
דרושות כתבניות
בעלות כושר הדפסה מעולה בשפה העברית.
שעות עבודה רצופות.
לפנות בטלפון 38911 תל אביב, קו פנימי 24, או לכתובת בית מעיא, דרך פתח תקוה 74, קומה 11, חדר 1121.

הודעה
על משרות פנויות
למוסד חנוכי צבורי גדול בסביבות נתניה
דרושים:
מכרז מס' 8/72
מנהל חשבונות עצמאי
הכשורים הדרושים:
1. בעל חשבונות סוג ד' לפחות, מסוגל לנהל מחלקת חשבונות של המוסד.
2. הבנה ואיזכור פיקוח על תקבולים ותשלומים.
3. הכנת דוחות תקציביים רבעוניים.
4. נהול ומעקב אחרי המחיר.
5. נסיון של מספר שנים בהנהלת חשבונות.

מכרז מס' 9/72
אם בית
הכשורים הדרושים:
1. אחריות לסידור ונקיון במעונות, חדרים ומטבחים בקבלת עד 200 דיירים.
2. אחריות להפעלת צוות עובדים.
3. אחריות לתחזוק ... של ציוד לינה.
4. רצוי נסיון בעבודה זהה או דומה.

דרגת המשרה תקבע בהתאם לכישורי המועמד.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב, בצרוף תולדות חיים ונסיון קודם להיכל הדואר מס' 7 נתניה, בצרוף מס' המכרז, עד תאריך 1.11.72.

דרושות
צעירות
בכל הארץ
באם את בגיל 16 — 25
באם אין לך מקצוע והשכלה
תוכלי להרויח —.800 ל"י
לחודש ויותר
לאחר שתרכשי מקצוע חדיש ומתקדם תוך שלושה חודשי הכשרה בזמנך הפנוי.
לקבלת פרטים גזרי ושלחי לת.ד. 28125 מס. 20
שם: ____
כתובת: ____
עיר: ____ גיל: ____

תדיראן
למפעל המוליכים למחצה באזור
דרושות
פועלות צעירות
לעבודה מענינת במיקרואלקטרוניקה עם אפשרויות טובות לקידום מקצועי, לשבוע עבודה של 5 ימים.
נא לפנות בימים א'—ה' ישירות למפ־על, רח' הפלך 58 אזור (קרוב לסמטו).
או טלפונית 3־855121.

למשרד גדול של רואי חשבון
דרוש
לסניפו בירושלים
פקיד בכיר
בעל יוזמה, ואחראי למשרד
למועמד המתאים הזדמנות להתקדמות בעבודה בתנאי שכר טובים.
המעונינים יפנו בכתב־יד בציון פרטים על השכלתם ומקומות עבודה קודמים לת.ד. 888, — תל-אביב.
— סודיות מובטחת —

לכפר הנוער גבעת ושינגטון
דרושים
1. מנהל/ת למטבח גדול — דיור במקום.
2. טבח/חית מנוסה — דיור במקום.
מועמדים דתיים מתאימים יפנו בכתב ויוזמנו לראיון.
הכתובת: גבעת ושינגטון ד.נ. שקמים טלפון 055—91384

למפעלי מבט נתיבות
דרוש
מנהל ייצור
נתונים נדרשים: מהנדס, הנדסאי או טכנאי ייצור בוגר המכון לפריון העבודה.
על המועמדים לגור באזור באר־שבע, קרית־גת, אשקלון.
לפנות לטלפון 057—94161

ליבין
חברה לתעשית שימורים בע"מ,
פתח-תקוה
דרושים
★ מנהל חשבונות
עם נסיון של 3 שנים לפחות בתעשיה
★ חשמלאי-תעשיתי מוסמך
עם נסיון
★ מחסנאי לחלקי חילוף
למסגרת תעשיה עם נסיון
בפרטים נא לפנות לת.ד. 332 תל-אביב ולציין על גבי המעטפה המשרה המבוקשת.

ל„אסיא"
מעבדות כימיות בע"מ
דרושים
1. טכנאי/שרטט מכונות
2. מחסנאי — לעבודה במחסן סחורה בלתי ארוזה וחומרי אריזה. דרושה ידיעה טובה באותיות לטיניות וכן כושר פיזי תקין.
3. מכשירן — לאחזקת מכשירי בקרה בתעשיה כימית. רצוי בוגר בי"ס מקצועי.
4. מחסנאי טכני
5. צבעי — לעבודות אחזקה.
נא לפנות טלפונית: 915021 תל אביב אל מנהל המנגנון, או בכתב בצרוף קורות חיים ופרוט נסיון קודם אל: ת.ד. 1423 ת"א, אל מנהל המנגנון.

דרוש/ה
למפעל תעשייתי גדול בירושלים
פקיד/ה
לעבודה ביבוא ויצוא
עם נסיון של 3 שנים לפחות בעבודה זו.
שפות נדרשות: אנגלית ועברית.
עדיפות תינתן למועמדים שיש להם ידע בשפות נוספות ונסיון בעבודות מזכירות.
סודיות מובטחת.
לכתוב בציון קורות חיים עבור „פקיד/ה" ת.ד. 222 ירושלים.

דרושים
יוצאי צבא
להפעלת ציוד
העבודה במשמרות
תנאים טובים
לפנות: מפעלי ירושלמי לחבלים
רח' המעין 1 רמת־גן

דרוש
למפעל תעשייתי בטבריה
מנהל חשבונות עצמאי
לתפקיד מנהל חשבונות של המפעל
(לעבודה מלאה או חלקית)
מועמדים בעלי הכשרה ונסיון, מתבקשים לפנות בכתב לת.ד. 182 תל-אביב

דרושה: פקידת יבוא
בעלת הכישורים הבאים:
1. שולטת באנגלית ובעברית כולל הדפסה
2. השכלה תיכונית לפחות
3. גיל אחרי שרות צבאי — עד 30
4. נסיון ביבוא או במזכירות כללית של שנתיים לפחות.
5. שיכולה להתחיל בעבודה מייד.
שעות העבודה: 8.00—4.00 — בחורף
8.00—3.00 — בקיץ
אין אפשרות לשעות מקוצרות.
נא להתקשר טלפונית עם מר רפי כהן טל. 614394.

מוטורולה ישראל בע"מ
דרושים
הנדסאי אלקטרוניקה
לעבודות פיתוח במעבדת UHF, תיכנון עצמאי של מערכות AUDIO ואספקת מתח, וסיוע בפתרון בעיות הנדסיות בייצור.
הכישורים הדרושים: נסיון של 2—3 שנים בתעשיה או בשרות צבאי במערכות VHF ו־UHF.
שרטט/ת אלקטרוניקה
בעל/ת נסיון של שנה לפחות.
טכנאי אלקטרוניקה
להתקנה ואחזקה של מערכות מיקרוגל ומערכות ריבוב אפיקים.
הכישורים הדרושים: נסיון בהקמה, שילוב, הפעלה ואחזקה של מערכות בתחומים הנ"ל. רצוי גם נסיון במערכות ומעגלים לוגיים.
כתב טכני בשפה האנגלית
לכתיבת הצעות, מכרזים, פרוספקטים, דפי מידע וספרות טכנית.
הכישורים הדרושים: שפת אם אנגלית, ידע בעברית. רצוי גם ידע בסיסי באלקטרוניקה. יתרון לבעלי נסיון בכתיבה טכנית ועריכת חומר לדפוס.
מועמדים יפנו בכתב, תוך פרוט קורות חיים ונסיון קודם למחלקת כוח־אדם, ת.ד. 25016, תל-אביב.
— סודיות מובטחות —

אל אופ
התעשיה האלקטרו־אופטית בישראל בע"מ
חברה עתירת מדע בקרית ויצמן
דרושים
- ● **בוגר בית ספר מקצועי במגמה מכניקה כללית**
לאחר שרות צבאי, לעבודה בייצור כלים ומתקנים.
- ● **בוגרי בית ספר מקצועי במגמה מכניקה כללית**
אחרי שרות צבאי לעבודה במדור כרסום. עדיפות לבעל נסיון בכרסום מדויק.
- ● **משחזן אוניברסלי**
להשחזה עגולה, שטוחה וכלים. בעל נסיון בכלים ומתקנים.

תנאי קידום טובים למועמדים המתאימים
לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ונסיון קודם למחלקת כח אדם, ת"ד 1145, רחובות.
— סודיות מובטחת —

דרושים
נגרי בנין ורהיטים מעולים ומתקדמים
בתנאים טובים
טלפון 731236
בשעות הערב

לחנות ספרים ומתנות בבנין גדול בירושלים
דרוש זוג
(אפשרי זוג ידידים) לנהול וקבלת אחריות. החנות תהיה פתוחה בין השעות 7 בבוקר עד 10 בלילה. ידיעת אנגלית ועברית חיונית. רצויה ידיעת שפות נוספות.
מועמדים רציניים מתבקשים לפנות לת.ד. 628 ת"א, בציון תולדות חיים.

דרושה מוכרת לחנות ספרים ומתנות במוזיאון ישראל
ידיעת אנגלית ועברית חיונית. נסיון במכירה לתיירים דרוש.
שעות עבודה: 10 בבוקר עד 6 אחה"צ
בא לפנות ביום שני ה־23.10.72 לסטימצקי רח' דרך יפו 39 ירושלים בין השעות 7—4 אחה"צ

דרוש
פקיד מוכשר
עם נסיון וידע בניהול כרטסת מלאי, המנע שותף עם לקוחות.
רצוי בעל גיל 50.
טל. 823082 בין השעות 08.00—15.00.

לחברת נסיעות ותיירות בנהריה
דרוש
מנהל חשבונות
לפנות: נהריה, ת.ד. 298

מינהלאי דינמי
בחיפה — גיל 42
מחפש תעסוקה
משעה 14.00
בהצעות נא לפנות
טל. 668448, חיפה.

דרוש
מדפיס למולטילית
1 די"ג גליון
לפנות:
דפוס א.ש.
גולת יצחק 20 ת"א
טל. 258633

דרושים
מבלטנים
פרזריסט
פקידה
★
לפנות אזור התעשיה גבעתיים, וינר סדאוש יהודה 310

דרושים
חרטים
פרזורסטים
מסגרים - רתכים
לפנות טלפון
824369, 824509
תל-אביב

לאגודת הסטודנטים באוניברסיטה חיפה
דרושה כתבנית
ידיעת קצרנות הכרחית
מועמדות מתאימות מתבקשות לפנות בימים א' ב' ג' בשעות 12.00—14.00 טל. 254149,
בשעות הערב 251182.
העבודה תהיה בתנאי חצי משרה או משרה שלמה.

לחברה גדולה דרושים
1) ממונה על המחסנים בנצרת עילית
במחסנים:
✱ רשת מחסנים גדולה
✱ צוות עובדים גדול
✱ משלוחים לחו"ל
✱ משלוחים בארץ
✱ משרד גדול הכולל כרטסות מלאי ומי־
✱ נהגים
דרישות המשרה:
✱ דרוש נסיון רב בניהול מחסנים
✱ ניהול צוות עובדים גדול
✱ ידיעת השפות עברית ואנגלית
2) פקיד/ה
עם נסיון בעבודות משרד
מקום העבודה — בנצרת עילית
לפנות טל. 622001, 614929 ת"א.

לחברת בת של חברה בחו"ל העוסקת במחקר, פתוח וייצור,
דרוש
מנהל חשבונות ראשי
עם ידע בתמחיר
לפנות: ת.ד. 452 תל-אביב, עבור מנהל חשבונות ראשי.

מנועי בית שמש בע"מ
מפעל למנועי סילון
דרושים:
חרט - כרסם - משחיז
לתפקיד מבקר איכות
כשורים: נסיון בעבודה לפחות 3 שנים.
ממס"ים
כישורים: בוגרי ביה"ס הטכני של חיל האויר
אפשרות קבלת דיור במקום בתנאים נוחים.
סודיות מובטחת.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות אל: מנהל כח־אדם, מנועי בית־שמש בע"מ ד.נ. האלה, בית־שמש, בצירוף קורות חיים.

משרד העבודה
שרות התעסוקה
מהנדסים מארה"ב מחפשים תעסוקה בארץ
ב־24.10.72 תגיע לישראל קבוצה של מהנדסים מארה"ב במסגרת "תור ועלה", המעונינים לעלות ארצה בחודשים הקרובים.
מטרת ביקורם היא למצוא תעסוקה ההולמת כישוריהם.
להלן רשימת המבקרים:
✱ מהנדס מחקר תעשייתי — תואר ראשון בהנדסה תעשייתית, מ.א. בחקר בצועים. נסיון ביישום מערכות מיכון לסיוע בקבלת החלטות בדרג גבוה בתחום התעשייה והעסקים.
✱ יועץ למתכנן מערכות — בעל תואר מ.ב.א., נסיון בתכנון מערכות, עיבוד נתונים ושווק שרותי מחשב.
✱ מהנדס כימיה — מטלורג — הנדסת מכרות (מינר־לים) הפרדת מתכות. נסיון בבקרת איכות בתעשייה הכימית ויישומה העדכני במטלורגיה.
✱ כימאי — בעל תואר שלישי, מרצה ברמה אוניברסי־טאית וחוקר בנושאים: Halides, Pseudohalides, inter-halogens, Hypoflourites, Metallo-organics.
✱ מהנדס אלקטרוניקה — תואר שני, נסיון במחקר ובפיתוח מערכות תקשורת, בדיקת אמינות, ו־Maintainability במערכות עיבוד נתונים.
✱ מהנדס אלקטרוניקה — מהנדס פרוייקטים בכיר, מהנדס פיתוח בשטחים: תקשורת, מיכשור, מק"מ, ECM ומערכות טלמטריות.
✱ מהנדס מכונות — תואר ראשון, 20 שנות נסיון כמהנדס בתכנון ובפיתוח כלים לעיבוד שבבי ומכשירי החזוקה מרחוק (Remote maintenance)
✱ מתכנתת — תואר ראשון במתמטיקה, ידיעה ב־COBOL, BAL, OS JCL, FORTAN נסיון בתכנות בשפת קובול.
מעסיק המעונין לראיין מועסקים מבין משתתפי הביקור נא התקשר עם המרכז לתעסוקת אקדמאים, מדור חו"ל טלפון 02—61141 קו פנימי 315 — 02—30997.
המרכז לתעסוקת אקדמאים

הלוח הכפול · הארץ · ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 238401
המחיר: יום חול: 1.00 ל״י לשורה / יום ו׳: 1.20 ל״י לשורה

דרושים:
מלצרים
טבחים
לפנות טל' 266177 אריק

דרוש
אדריכל צעיר
למשרד מהנדס כהן
טלפון 444787

לידיעות אחרונות
מחלקת המודעות
דרוש
עובד
להתקשר טל. 32289, 36312.

דרושים לעבודה קבועה
חרטים מסגרים
מכונאים ופרייזריסט
טלפון 948352.

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל
מודיע על המשרה הבאה הפנויה
בפקולטה להנדסת חשמל
מסגר מכני
כשירויות הדרושות: בוגר בי״ס מקצועי 4 שנתי במגמת מכונות; שליטה בעברית וידיעה באנגלית כדי קריאת חומר טכני; נסיון קודם בעבודות מסגרות ועיבוד שבבי.
מועמדים מתאימים העונים לדרישות יפנו בכתב אל כח אדם קרית הטכניון, בציון קורות חיים נסיון קודם עד יום 31.10.72.

למפעל מתכת
במרכז ת״א
דרושים
● חרט — נסיון של 3—5 שנים
תנאים טובים מובטחים למתאימים
● עובדים בלתי מקצועיים
● נערים ללימוד מקצוע
● בחורה אחרי צבא
עוזרה למבקר איכות
לפנות טלפונים: 32176, 33109

לבנק בת״א
דרושות
רושמות נשיונל
סוג 32
עם מכונת כתיבה
בעלות נסיון מעשי של 3 שנים לפחות
נא לפנות בכתב לי ת.ד. 4333 ת״א למס. 922 עד 27.10.72.

דרוש
מנהל חשבונות עצמאי
למפעל טכסטיל ברמלה
רצוי עם נסיון בענף הטכסטיל
לפנות ת.ד. 254 רמלה עם ציון מקומות עבודה וקורות חיים.
סודיות מובטחת.

דרוש(ה) עוזר(ת)
למנהל חשבונות
הכישורים הדרושים: ידע ונסיון בהנהלת חשבונות (סוג ג'), נסיון בעבודה משרדית, ידיעת השפה האנגלית.
נא לפנות בכתב יד ב־צרוף פרטי נסיון לסטי־מצקי, ת.ד. 628 ת״א.

מפעל פרטי מחפש טכנאי ייצור
בעל נסיון של שנה לפחות
למפעל בהרכבות ושיפור שיטות
נא לפנות:
טל. 39888 ת״א.

לחברת P. S. M.
דרוש מהנדס בנין
לעבודות תאום ופקוח בתל־אביב ובצפון הארץ
לפנות בכתב למשרדינו ברח' בילסטמר 5 ת״א

MARY QUANT COSMETICS Chelsea London
מציעה משרה של
נציג מכירות
למוצרי קוסמטיקה ואיפור
✱ למעל רכב או רשיון נהיגה.
✱ כשר לנהל מו״מ ומגעים עם פרפומריות
✱ נסיעה למקומות שונים בארץ.
לפנות בכתב:
מרי קוואנט קוסמטיקס
רח' רחל 6 תל־אביב, 64־584

למפעל שמורים
בהוד־השרון
דרוש
מלגזן קבוע
לפנות ת.ד. 2 הוד־השרון
או בטל' 924531 בשעות העבודה

דרושה
מזכירה
למנהל כללי
מועמדות בעלות נסיון בעבודה,
השכלה והופעה נאותה
תפנינה בכתב יד לת.ד. 2705 רמת־גן
עבור מס' 555.
עדיפות לשולטות באנגלית
ו/או גרמנית

למפעלנו בירושלים דרושים:
1. חיילים משוחררים למנהלי מחלקות (העבודה במשמרות).
2. מסגרים מתלמדים.
3. פקיד לחשבונות.
4. פקידות.
5. מרכזנית.
6. נער שליח.
מועמדים מתאימים מתבקשים לגשת למנהל כח אדם, ג'רוסלם ג'רסי בע״מ גבעת־שאול ב', ירושלים

לחברת ביטוח גדולה בת״א
דרושה
פקידה
לעבודה אחה״צ
הכישורים הדרושים:
✱ ידיעת הדפסה במכונה עברית
✱ כושר מגע עם קהל
✱ נסיון של שנתיים לפחות בעבודות הנ״ל.
המועמדות המתאימות מתבקשות לפנות בכתב לת.ד. 7095 ת״א, עבור מס' 55.

דרוש
מנהל חשבונות
עצמאי
למפעל תעשייתי
לפנות: תל־אביב ת.ד. 159
סודיות מובטחת בהחלט.

למגן דוד אדום בישראל
דרוש
מנהל לעניני מד״א ארצות הברית
עבר התפקיד: ריכוז ותיאום נשאים מיוחדים בין מרכז מד״א בישראל ואגודת ידידי מד״א בארצות הברית.
מקום העבודה: בישראל, במרכז מד״א בתל־אביב.
כישורים: השכלה אוניברסיטאית (יועדפו בעלי ידע בכלכלה, עתונות, יחסי־צבור ונסיון בעבודה במוסדות ציבוריים), ידיעת השפות אנגלית ועברית על בוריין, כולל נסיון בהתכתבות ותרגום בשתי השפות.
דרגה: דרוג אקדמאי בהתאם להסכמי העבודה במד״א.
המועמדים יפנו בכתב־יד למרכז מד״א ת.ד. 9340 תל־אביב, „עבור מרכז עניני ארצות הברית״.

למפעל תעשייתי גדול
במרחב חיפה
דרושה
מזכירה עבור המנכ״ל
הכישורים:
✱ השכלה תיכונית, תועדף בעלת השכלה גבוהה.
✱ נסיון בניהול משרד וצוות עובדים.
✱ שליטה בשפה זרה אחת לפחות.
✱ הדפסה במכונת כתיבה.
✱ השכר יקבע בהתאם לרמה והנסיון.
● המעונינות תפנינה לת.ד. 437 חיפה, תוך פירוט תולדות חיים ונסיון — סודיות מובטחת.

למפעל במפרץ חיפה
דרושים
✱ מסגרים
✱ נגרים
✱ חרטים
לפנות בכתב, לת.ד. 4868 חיפה עבור מס' 166

משטרת ישראל
מציעה
תפקידי אתגר מענינים
באיזור תל־אביב
לגברים בעלי הכישורים הבאים:
1. השכלה של 11 שנות לימוד לפחות.
2. שרות בצה״ל בתפקידי פיקוד (כבו״ם, משקי״ם קצינים).
3. רמת בריאות גבוהה.
4. רשיונות נהיגה (כבתית קטנוע/אופנוע).
5. גיל עד 30 שנה.
● המעונינים יפנו אישית למשרד הגיוס בת״א יפו דרך שלמה 18, ע״י כנרס „בלומפילד״, או למשרדי הגיוס במשטרת ירושלים, חיפה, באר־שבע ומבריה ויביאו עמם תעודות אלה:
א. תעודת זהות;
ב. פנקס מילואים;
ג. תעודות בי״ס וקורסים;
ד. רשיונות נהיגה.

אלסינט בע״מ
מכשור מדעי
למנהל הייצור
טלפון 531601
דרושים
חרטים
כרסמים
מסגרים
מחסנאים
מבקרי איכות
— סודיות מובטחת —
ת.ד. 5258, חיפה, טל. 522872

למשרד פרסום בתל-אביב
דרושה
עוזרת למנהלת חשבונות
סוג ג'—ד'
נסיון שנתיים (עד גיל 25)
לפנות טלפון 244024 — 230521

למוסד צבורי ארצי בתל-אביב
דרושים:
1. **עוזר למנהל חשבונות ראשי**
— סוג ד'
2. **עוזר למנהל חשבונות ראשי**
— סוג ג'
● כישורים נדרשים: נסיון של שנתיים ושליטה בשפה העברית.
מועמדים בעלי הכישורים המתאימים מתבקשים להתקשר טלפונית: 262291 ת״א בין השעות 08.00—10.00 ובין 14.00—15.00.

להשתלבות במפעל גדול בשטח הבניה המוקם בדרום הארץ עם היקף הזמנות במיליוני ל״י
דרושים
נגרים
חשמלאים
שרברבים
טפטיסטים
מסגרים
✱ משכורות גבוהות
✱ דיור נאה
✱ השתתפות ברווחי המפעל למשקיעים ($3,000 בלבד).
לקביעת פגישה נא להתקשר תל־אביב, טל. 250023

נגרים
צעירים המתמצאים בעיבוד עץ
דרושים לניהול מפעל חדש
(סניף של ביח״ר בחו״ל)
תנאים טובים ביותר.
בדבר פרטים נא לפנות: ביום ג' 24.10.72 למלון אורה ת״א, טלפון 50941 (למר ברנשטיין).

כל מודעה
המתפרסמת בלוח זה —
מתפרסמת ללא תשלום נוסף
גם ב״ידיעות אחרונות״
על פי הסכם מיוחד בין
״הארץ״ ו״ידיעות
אחרונות״

דרוש איש מכירות
SALESMAN
בענף הטכסטיל
לחברה המיצרת עבור ענף ההלבשה
הכישורים הדרושים:
✱ ידע בתעשית הטכסטיל
✱ הכרת השוק המקומי ונסיון במכירות.
✱ רשיון נהיגה.
סודיות מובטחת
בהצעות בכתב נא לפנות: ת.ד. 1334 ת״א למספר ל/44401

לחברת אויקל בע״מ
דרושה
פקידת מכירות
הכישורים הדרושים:
● כושר ניהול משא ומתן עם לקוחות במשרד
● נסיון בעבודות משרד
● הופעה נאה, מסחרת וסבלנית
● נכונות לעבודה בין השעות 11.00 עד 19.00 במשך שלושה חדשים ראשונים
● ידיעת שפות נוספות רצויה
● התחלת העבודה מידית
מועמדות מתאימות תפנינה למר י. ארליך לקביעת פגישה.
תנאים טובים והטבות בהחלט מובטחות.
אויקל הנדסת חימום ואיוורור בע״מ
רחוב פינסקר 70 תל־אביב. טלפון 283236.

פלדות הדרום בע״מ
לתשלובת מפעלנו בקרית מלאכי
דרוש
מנהל אחזקה
תולדות חיים בכתב־יד לשלוח לת.ד. 1549 ת״א
למנהל המפעל — אישית
— סודיות מובטחת —

FIAT
למוסך „פיאט" המרכזי
תל אביב, רח' גיבורי ישראל 109
דרושים
● **מכונאים מקצועיים**
מכל הסוגים.
● **מכונאים מתחילים**
בוגרי בית־ספר מקצועי ו/או חיילים משוחררים מחיל חימוש — אגף הרכב.
● **מחסנאי כלי־עבודה**
בעל נסיון בענף הרכב.
עד גיל 35.
נא לפנות אישית להנהלת המוסך בימי א'—ה', בין השעות 8.00—16.00.

אלביט מחשבים בע״מ
A SUBSIDIARY OF CONTROL DATA CORPORATION
דרושים
✱ **מסגר מכניקה עדינה**
עם נסיון של 10—15 שנים.
(מקום העבודה בחוף שמן ויש לפנות למר קון, טל. 04—530069)
✱ **טכנאי בקורת איכות**
במחלקת יצור.
דרוש נסיון של שנתיים בשטח האלקטרוניקה.
✱ **מנהל עבודה ביצור**
המסוגל לנהל ולפקח על מספר גדול של עובדות הרכבה.
כישורים: טכנאי אלקטרוניקה או יצור, 2—3 שנות נסיון כמנהל עבודה ביצור.
לפנות בצרוף קורות חיים מפורטים לת.ד. 5390 חיפה למחלקת כח אדם.
סודיות מובטחת.

אלביט מחשבים בע״מ
A SUBSIDIARY OF CONTROL DATA CORPORATION
דרושים
מנתחי מערכות בכירים /
מתכנתים בכירים
בעלי נסיון רב במערכות זמן אמיתי וכתיבה בשפות אסמבלר.
תנאים טובים מוצעים למועמדים המתאימים.
לפנות בצרוף קורות חיים מפורטים לת.ד. 5390 חיפה למחלקת כח אדם.
— סודיות מובטחת —

דרוש מנהל
למפעל גומי ופלסטיקה
במרכז הארץ
לפנות לת.ד. 4868 חיפה, עבור מס' 165 ולצרף תולדות חיים.
נא להכין את תולדות החיים בכתב יד, חלקו בעברית וחלקו בלועזית.
— סודיות מובטחת —

למפעל תעשייתי גדול
במפרץ חיפה
דרושה
מזכירה כתבנית
הכישורים הדרושים:
✱ נסיון בניהול משרדי.
✱ רצויה ידיעה בהדפסה בשפה האנגלית.
תנאים טובים למועמדת המתאימה.
על המעונינות לפנות לת.ד. 1809 חיפה עבור „מנגנון".

לחברת בנין
סניף ירושלים
דרוש
טכנאי
או
הנדסאי בצוע
עם נסיון של 3 שנים בעבודה
בעל כושר נהול מו״מ עם קבלני משנה
לפנות בכתב לת.ד. 20377 ירושלים.

מסגר רתך
מעולה
למפעל חדיש בת״א
[illegible]
תנאים טובים והוגנים
לטלפן 778121

למוסד צבורי
דרוש (ה)
שליח (ה)
שעות העבודה 14—8
[illegible]
לפנות לבית ברנר
רח' ברנר 5, חדר 123

דרושות:
תופרת קונפקציה מנוסה
נערה לעבודות יד
לפנות: „טריי־מודי"
יהודה הימית 61 יפו, ליד הגשר

דרוש בירושלים
דפס מולטיליט
תנאים מצויינים
טלפון 232073
כל שעות היום

למעבדה כימית־תעשייתית
דרושה
לבורנטית מדופלמת
טל. 55715, 57872
פינסקר 21 ת״א

דרושים
תפרים ותפריות
נא לפנות „נעלי בייליי"
בן־אביגדור 18 ת״א, טלפון 35128

מהנדס טכסטיל בכי'
מעונין להחליף מקום עבודה
בהצעות נא לפנות לת.ד. 39234 תל־אביב.

לחברת אלקטרוניקה גדולה
דרוש
מנהל מכירות ראשי
לסניף באר־שבע
הכישורים הדרושים:
נסיון של מספר שנים במכירת מוצרי צריכה ביתיים, ידיעת שפות, כושר נהול וארגון, טפול בלקוחות, רכב הכרחי, מגורים במקום.
בהצעות רציניות נא לכתוב לת.ד. 4397 ת״א עבור „מנהל מכירות ראשי".
תנאים טובים למועמד המתאים.
— סודיות מובטחת —

חוט—דס מפעלי טקסטיל בע״מ
אזור תעשיה נתניה
ב. מוברמן
דרושים
מפעילי מכונות טויה
לעבודה במשמרות
— ● —
תנאים טובים אפשרות קידום
גם לעובדים ללא נסיון
לפנות בין השעות 3.30—7.00

דרושים
שני מכונאים מנוסים
למכונות תעשיה;
אחד חשמלאי עוזר
בעל נסיון
שכר בהתאם לכישורים
— ● —
נא לפנות לחברת
„ליקה עפולה יארן בע״מ"
ת.ד. 181 עפולה, טל: 065—23701

לחברת בנין
סניף ירושלים
דרוש
מהנדס
בצוע
עם נסיון של שנתיים בעבודה
בעל כושר נהול מו״מ עם קבלני משנה
לפנות בכתב לת.ד. 1016 ירושלים עבור מס' 40

קולסו בע״מ
A SUBSIDIARY OF KULICKE AND SOFFA U.S.A.
ייצור מכשירים אולטרה מדוייקים
חיפה, קרית המדע, ת.ד. 7206, טל. 520071
דרושות עובדות
לעבודה עדינה ביותר
ומיוחדת במינה
לפנות טלפונית 04—520071.
קדום מקצועי · קדום כלכלי · עתיד בטוח

לצה״ל
דרושים לעבודה
באיזור ראשון לציון ורמלה
בעלי מקצועות הבאים:
א. כרסם
ב. מסגר טכני
ג. צבעים
ד. נגרים
ה. מסגרים
ו. מחסנאים
ז. טכנאי יצור
● על המעונינים לפנות בכתב לדואר צבאי 3036 — הפונים שימצאו מתאימים יוזמנו לראיון.

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

הימים הללו

עד עכשיו לא העביר מגן דוד אדום את הכספים המגיעים לשארי קורבנות מינכן. (מן העתונות)

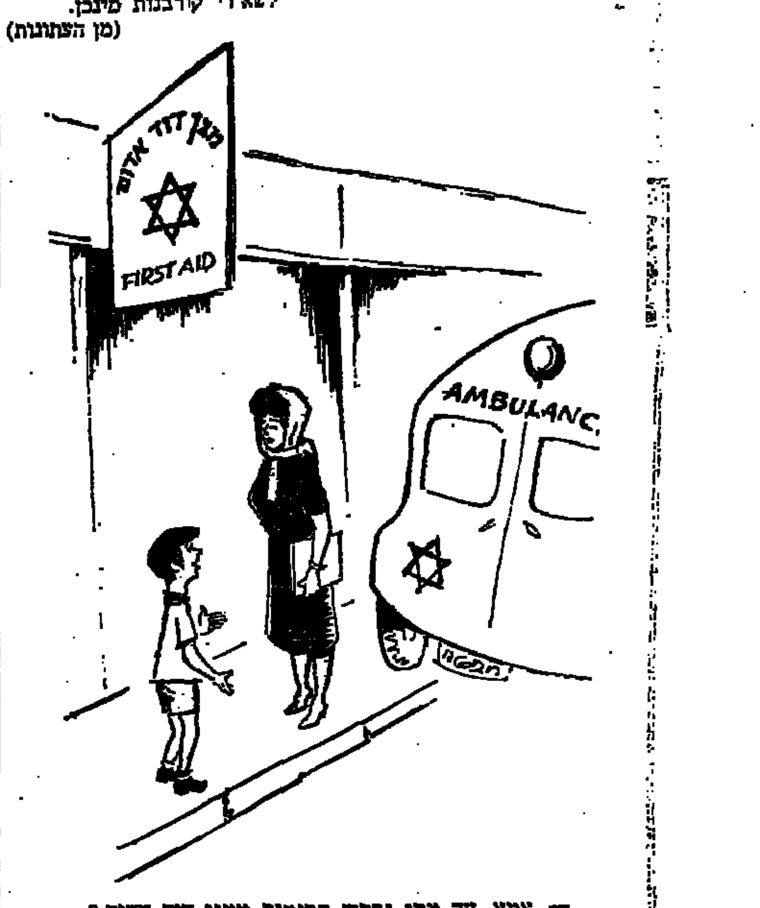

— אמא עד מתי נבקש תרומות מגן דוד אדום?

מכתבים למערכת הארץ

מה מרגיז את החולים

בעת האחרונה פורסמו בעתונים ידיעות על התפרעויות חולים בחדרי מיון ועל הכאת רופאים ופקידים ה־עובדים שם. האלימות בכל צורו־תיה היא תופעה בלתי נסבלת, קל וחומר במקום כבית־חולים. יחד עם זאת אין להתעלם מתופעה מרגיזה לא פחות והיא התנהגותם של פקי־דים, אחיות וגם רופאים הגורמת לא פעם התלקחות יצרים מיותרת.

לפני זמן לא רב הייתי עד למח־זה מבעית שהתרחש בחדר המיון של בית־החולים שערי צדק בירוש־לים. איש בגיל העמידה פרץ אל חדר ההמתנה של חדר המיון כשהוא נושא על זרועותיו נער נטול־הכרה. הוא הניחו על ספסל ופנה אל ה־פקיד, בחור צעיר כבן עשרים ש־היה בעיצומה של שיחת רעים עם פקידה עולת ימים, וביקש להכניס מייד את בנו אל חדר המיון. בקול חנוק מרב התרגשות סיפר לפקיד כי הנער נפל מגדר גבוהה, נחבל בראשו ואף איבד את הכרתו.

הפקיד שלח מבט תמוה לעבר ה־פצוע והושיט לאב גליון נייר. „תמ־לא את הטופס", אמר, „ואחר כך נראה אם יש אפשרות להכניסו".

„זהו פיקוח נפש", צעק האב, „סכ־נה נשקפת לחייו ואתה דורש ממני למלא טפסים ?". „אלה הוראות", ה־שיב הפקיד וניכר היה בו כי סערת רוחו של האב כלל אינה נוגעת לו. הוא אף הסב ראשו והוסיף לשוחח עם הפקידה. חיש מהר איבד האיש את עשתונותיו. הוא דרש להכניס מייד את בנו לחדר המיון, אך ה־פקיד עמד בשלו. „גם אחרי שתמלא את הטופס לא אוכל מייד להכניס את בנך", אמר לבסוף, „כי כל ה־מיטות תפוסות".

האב האומלל הרים עליו ידו ופרץ בצעקה. „אני עולה מצרפת, לפני שנה באתי לארץ ואני יכול להגיד לך שהגויים אף פעם לא עשו לנו דבר כזה, אתה שומע ?" למשמע ה־צעקות יצאה אחת האחיות מחדר המיון ולאחר ששמעה על המקרה ציוותה להכניס פנימה את הנער ל־לא דיחוי. התברר כי לא פחות מ־חמש מיטות היו פנויות.

הייפלא כי ישנם אנשים היוצאים מגדרם כשנגזר עליהם ברגעים קרי־טיים לעמוד מול שרירות לב וקהות חושים מרושעת של פקידים למי־ניהם ?

דב קוסמבר
ירושלים

כאבן של פורטוגאלי

במסגרת טיול בחו"ל נקלענו ל־עיירה בצפון פורטוגל ושמה ואנה־דו־קאסטלו. בעברנו ברחוב הראשי משך את תשומת ליבנו קטע מעתון: תצלומיהם של 11 הבחורים הישר־אלים שנרצחו במינכן בצירוף שיר קטן, שהיה תלוי בחזיתה של חנות. קראנו את השיר (אנו דוברי פור־טוגלית) והופתענו מתוכנו.

נכנסנו לחנות כדי להיוודע מי ה־משורר. יצאנו מנקודת הנחה שהוא ממוצא יהודי. התברר שבעל החנות, פורטוגזי נוצרי, הוא גם המשורר. הוא נזדעזע מהטבח במינכן, ופירסם את השיר בעיתון המקומי. העתק של השיר לא היה לו, אך מכונת כתיבה היתה לו. בעלי הדפיס את השיר ותירגמו כמיטב יכולתו.

בימים אלה חזרנו ארצה. אני מ־עבירה לכם את תרגום השיר:

צל על האולימפיאדה

התחרות במינכן התרחשה כאן.
האלופים המצפים
מלוא כושרם הגיעו.
...אולם
חבורת פלשתינאים אכזריים
וצמאי דם נגד אלופים יהודים
כיוונו התנקשותם !
לאחר נצחונות מזהירים
שהיו מנת חלקם
נפלו קורבן, ללא תהילה,
מידי הדיב ערביים.
העולם נהרד וכאב על
שבפראות כה מזה
„חזית השיחרור" הופגנה בזהקת.

יהודית נחמיאס
תל־אביב

חנינה לבעלי מקלטים

בעקבות הידיעה אודות 16.5 מי־ליון לירות אגרות הרדיו והטל־וויזיה שאינן נגבות („הארץ" 16.10), הריני להציע לרשות השידור להכ־ריז על חנינה (כדוגמת החנינה ש־הוכרזה לגבי מחזיקי נשק) ולאפשר לכל מחזיקי טלוויזיה ורדיו ללא רשיון לשלם את האגרה בחודש ינואר 1973. בד בבד, להפעיל את החוק בכל חומרתו נגד אלה ש־למרות החנינה לא ישלמו את ה־אגרה.

נראה לי כי בדרך זו תוכל רשות־השידור לגבות חלק ניכר מהסכום בלי להזקק להוצאות גביה מיוחדות.

י. שמואלי
תל־אביב

הביקור בתל־פאחר

ברצוני להגיב על הקטע „אין מבאר" במדור „ראיתי שמעתי" („ה־ארץ" 10.10).

הסיור שאורגן למרצים בכירים נועד להכרה כבישי בערכת הבית־חות. לבריות זאת מצא לנכון מנהל המחלקה לסיורים ולהדרכה במרכז ההסברה להיכנס לתל־פאחר, תוך הכרת חשיבותו של המקום בהיס־טוריה של עם ישראל. הביקור ב־תל־פאחר אורגן תוך יחס כבוד ו־הערכה למקום ולנופלים בו. בעת מתן ההסברים ע"י מר שפירא (מנ־הל החוליה לסטודנטים במרכז ה־הסברה), שלקח חלק בקרב על התל, עמדו המשתתפים והקשיבו בדממה וביראת כבוד לתיאור מהלך הקרב ומות הלוחמים שנפלו. היה בזה יותר מאשר רגע של התייחדות עם זכרם — הכל היה מוקדש להם. אילו היה מישהו פונה בבקשה לערוך טכס מיוחד היה נענה מייד.

עם תום דברי ההסבר ביקש אחד האנשים לקרוא פרק תהילים. ה־אחראי על הסיור הציע לו לפנות לציבור לעשות זאת, אך הפונה קרא את הפרק לבדו.

ברצוני להזכיר כי ביום השנה ה־חמישי לקרב על רמת־הגולן איר־גנו מסע „בעקבות לוחמים" לתל אל־פאחר בהשתתפות כ־600 תלמידי בתי־ספר תיכוניים מעיירות פיתוח, מושבים וקיבוצים בגליל, מפקדים שלחמו על התל, באי כוח של ישובי עמק החולה ורמת־הגולן וקבוצות עולים ממרכזי קליטה בגליל.

חנה רוזנפלד
דוברת מרכז ההסברה

רחמנות מסוכנת

יש הרבה מהאמת בטענת המכתב־ים על הקשר בין קולת העונשים ש־מטילים בתי־המשפט לבין גל הפ־שיעה האלימה הגואה לאחרונה ב־ארץ.

בידיעה „סרסורים נדונו למאסר" („הארץ" 15.10) נמסר על שני גב־רים שהיו סרסוריה של צעירה. היא נמלטה מהם אולם הם מצאוה, הוכה ואחד מהם ירה לעברה ב־אקדח ופצעה. גזר הדין: לאחד מא־סר שנה וחצי בפועל ומאסר על תנאי על שנתיים ולשני מאסר שמו־נה חודשים ומאסר על תנאי של שנה אחת.

לדעתי זה עוול משווע לצדק וגזר־דין בלי שום יחס לחומרת העבירה. הרי כאן מדובר לא רק בעבירה של ניצול רוחני צעירה ע"י סרסורים אלא גם באלימות ובפציעה באלימות להמשיך לעבוד בשבילם. קשה להב־בין גזר־דין זה, כמו שרק השיר [illegible] בעבק חם, בלי כל העבירות הנוספות, היה צריך לגרור עונש הרבה יותר חמור.

בגלל „רחמנות" השופטים ומתן גזרי־דין כגון אלה אין פלא שהא־לימות בארץ ברקיעה שחקים וש־תופעת הזנות צעירות לזנות ע"י סר־סורים מתפשטת והולכת.

ברוך ברקאי
נהריה

מה קרה לסמיץ'־יסטאני

הוצאתו להורג של ולאדימיר סמי־צ'אסטני, קודמו של יורי אנדרופוב כראש הק.ג.ב., היא „העובדה" ה־יחידה שמביא יוסף (ג'") גבעון ב־מאמרו ב„הארץ" (5.10). יש לי יסוד להניח, כי עובדה זו אינה עובדה כלל. בכל מקום, רואלד דינגלי, שכתב על קורות המשט־רה החשאית (הסובייטית) על רו־סיה יצא בבנת 1970 — הוא כבר כותב גם על משרתה המפקיד לאנ־דרופוב (עבר 250) — אינו יודע על כך דבר.

אהרון ראשי הק.ג.ב. שהוצא להו־רג היה לאוורנטי בריה (1953). כלום יתכן, שגם אחד מיורשיו (ש־היה לידם, כמו גם אנדרופוב, הבו־כיר הראשון של הקומסומול) הוצא בלי לעורר הדים בעולם ?

אורי דוד שלזינגר
תל־אביב

ראיתי שמעתי

תחרות כלבים

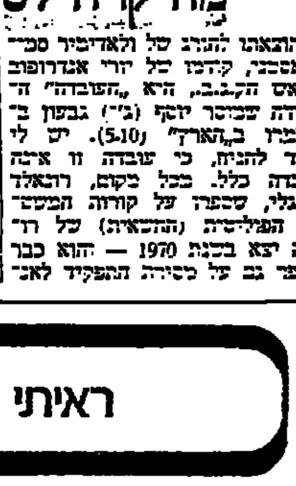

המורה מינה אריאלי מאמנת כלבת בוקסר

תחרות כלבים באולפיב מטעם אגודת חובבי הכלב בבירה תי־ערך בעיר ירושלים בשבת, 28 באוקטובר. לדברי המארגנים תהיה זו „תחרות עממית", שבה יוכלו להשתתף כל הכלבים ה־מבצעים בהלכה תרגילי אילוף מקצועיים בסיסי, בלי הבדלי גזע, גיל ומין.

התחרות תנוהל ב־4 מחלקות: לתואר „כלב ליהודי, לתואר „כלב ליהודי בעליה", לתואר „נוהג צעיר" (ילדים עד גיל 15) ול־תואר „גור ליהודי" (כלבים עד גיל 9 חודשים).

מטרת התחרות להדגים את יעילותו של הכלב כבן־לוויה של האדם, ואת יכולתו לבצע תרגילים מסויימים בזירת ה־מופע ולהתנהג בצורה נאה תמיד: בבית, במקומות ציבו־ריים ובנוכחות כלבים אחרים. כל כלב ישתתף בתחרות בלוו־יית בעליו ולא עם מאמן מקצועי.

את הקנון התחרות אפשר להשיג באגודת חובבי הכלב, ירושלים ת.ד. 2637, במערכת „חובב הכלב" ת.ד. 7569 ירושלים ובחנויות המחמד.

יום הצהרת בלפור

ההתאחדות עולי בריטניה בארץ החליטה לתת גם השנה צורה חגיגית ליום הצהרת בלפור, החל ב־2 בנובמבר, ולקראו „יום עליה וקליטה". לראשונה נעשה הדבר בשנה שעברה; יותר מבאה כמצפיה בארץ אירחו 2,000 עולים בבתיהן.

בעריב, בעיירות הפיתוח, בקיבוצים ובמושבים כבר התגדבו השנה רבים לארח עולים.

בבריטניה ייערך לרגל יום הצהרת בלפור, מבצע ארצי של תנועת העליה בכל הערים הגדולות ובמקומות שבהם ישנן קהי־לות יהודיות גדולות.

טירור אטומי

בכיר כדעני גרמניה בתחום הפיסיקה, פרופ' ורנר הייזנ־ברג (בעל פרס נובל ב־1932), חזר מפני היום שבו עצמות מדי־נות ערב לייצר פצצה אטומית. פרופ' היבר אמר לא מכבר באוסלו כי הוא מודה לאלוהים על שאין אפשרות להכניס פצצת אטום לתיק היק או במזוודה קטנה, לאחר שהעולם נוכח לדעת כה מבעל לעשות מיבוס קטאי של מטורפים.

בעתוני שוודיה פורסמה ידיעה כי זה 15 שנים משתפים מדענים סובייטיים ואמריקאים פעולה אשר בטרזה לבצע אפ־שרה של „הלפתי פלוטוניום לידי כדינות קטנות או קבוצות טרוריסטיות. יש אפשרות סבירה לכדי, כי תוגים קטאים יוכלו להשתלט על כמות קטנה של פלוטוניום, באמר בידיעה, והדבר מובהן כבן ייצורה של פצצה אטום פרימיטיבית בגודלה של הפצצה אשר הוטלה על הירושימה אינו עוד בחתינת משמה בלתי־אפשרי אפילו לגבי אירגון מחבלים.

רויין

סיגריות פרילי עשויות
על פי אותו מתכון ואותו ניר
פילינרן טהור שבהם
השתמש מיסטר פרילי שעה
שייצר במו ידיו את הסיגריות שלו,
עבור לקוחות האצולה.

סיגריות פרילי מיובאות מאנגליה

ניר פילינרן טהור

„רסקו" חברה להתישבות חקלאית ועירונית בע"מ, סניף ירושלים.

מיכרז

בדבר מכירת חלקת קרקע, בגוש 30181 חלקה מס. 168.

החלקה הנ"ל נמצאת ב„נוה גרנות" רחוב עלוה (צומת רחוב דוידסון) שטח החלקה כ־410 ממ"ר ומיועדת לבנית מגורים.

פרטים נוספים אפשר לקבל במשרדנו ברחוב שמאי 8 ירושלים — מחל־קת מכירות טל. 224421.

את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה במח' המכירות עד לתאריך 5.11.72 שעה 12.00 בצהריים, בצירוף ערבות בנקאית של 10% מערך ההצעה, כערבון לקיום תנאי ההצעה באם תתקבל.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או איזו הצעה שהיא.

בטרם צאתך לחו"ל

חסוך עגמת נפש ! חסוך כסף !

התקשר עם ויליאמס מסביר הפנים

שמזה 25 שנה נודע במסירותו הבלעדית להגיש עזרה ושרותים ליחידים, חברות, אישים ידועי־שם ואף לבני־מלוכה, במתן עצה ידידותית והוסכת הוצאות על אודות שימוש במוצרים ההוקים בארצות חו"ל.

אנו משמשים כיבואנים מורשים למוצרים בעלי מוניטין: מייטאג — אמנה — קאלוריק — ג'נרל אלקטריק — וסמינגהאוז — סאנביס ואחרים. להשיג במיגוון של חלפים ומעגלי חשמל.

פור־נא לאולמי התצוגה שלנו

או פנה אלינו בכתב בדבר קטלוגים ומחירים.

Williams International Corp. (Hotel Consulate)
224 West 49 St., New York, N.Y. 10019

יצוא בלבד — אין מכירות בשוק המקומי !

הידעת כי

עובדי משרד הבטחון

נהנים מהנחה ניכרת

מדמי המנוי

ראה מודעה בעמוד 6

הארץ

הועדה המקומית לתכנון ובניה „שרונים"
רחוב רמז 14, נתניה
הודעה בדבר הכנת תכנית מפורטת

בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי הועדה המקומית, לתכנון ובניה „שרונים", החליטה להכין תכנית מפורטת הצ/119, באבן יהודה, שתהווה תיקון לתכניות המפורטות:

הצ/43, הצ/3/43, הצ/4/43, הצ/23, הצ/1/122.

גבולות התכנית:

גוש: 7793.
חלקה: 62, 65, 67, 69, 71, 73, 75, 77, 79, 81, 83, 85—87, 89—91, 97, 110—115, 142, 143, 146, 151, 170, 171, 174, 179, 207, 219, 225, 233—237, 243, וחלק מחלקות 181—185, 189, 241.
גוש: 8024 חלקה 67.
גוש: 8017 חלקות 2—4, 7, 8, 12, 13, 16 וחלק מחלקה 26.
גוש: 8019 חלקה 1.
גוש: 8016
חלקה: 12, 13, 18, 19, 21—30, 32—34, 66, 68—70, 93, 94, 66—99, 103, 104, 106—111, 117, 118, 119 וחלק מחלקות 31, 114, 118.
מטרת התכנית: התוויית דרך.

מ. גרזמר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ובניה „שרונים"

תרכובות ברום בע"מ
ת.ד. 180, באר־שבע

מציעה למכירה מכונית טנדר פולקסוגן

קבינה כפולה, שנת יצור 1970, במספר רשוי כב. 559־606.

את המכונית ניתן לראות בחצר המפעל בבאר־שבע (מול מכבי־אש) בימים א'—ה' 23—27/10/72 בין השעות 12—14.30.

את ההצעות אפשר להגיש עד ליום 31.10.72 שעה 12.00 במעטפה סגורה בצירוף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה. שיש לשלוח לפי המען: תרכובות ברום בע"מ, ת.ד. 180 ב"ש, „מכרז מכירת מכונית".

אין החברה מתחייבת לקבל הצעה הגבוהה או כל הצעה שהיא.

מרחב תכנון מקומי ראשון לציון

הודעה על הכנת שינוי לתכנית מפורטת

עפ"י סעיף 77 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, ניתנת בזה הודעה כי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון לציון החליטה בישיבתה 8/72 כיום 21.6.72 להכין הכנית בנין ערים כמפורט הודעה לאחד להכנן בין הרחובות אחד העם, יהודה הלוי, ירושלים, בגבולי הגוש הבנויה מפורסת רצ/1/6 א' מטרת התכנית הרחבת דרכים, מגרשי חניה שטחים לבנייני צבור, גנים, ביוב, נקוז, וכל ענין אחר אשר הועדה המקומית תמצא לנכון להסדיר כמבואר בסעיף 69 לחוק.

ואלה הם השטחים הכלולים בתחום שינוי התכנית המפורטת:

גוש 3932, 3931 כל הגוש 3930 כל הגוש פרט לחלקות 5, 4, 211—214 (חלק) 299, 300, 304 (חלק) 65, 67, 131, 233—237, 253—278.

ה. גיבשטיין
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון־לציון

המועצה המקומית קרית־מלאכי

מכרז מס' 72־18

המועצה המקומית מזמינה בזה הצעות התקנת מיזוג אויר בספריה העירונית בקרית־מלאכי.

תיק המכרז ניתן להשיג במחלקה הטכנית של המועצה בשעות העבודה הרגילות תמורת תשלום של —.30 ל"י שלא תוחזרנה.

הצעות יש להגיש על הטפסים הכלולים בתיק המכרז בצירוף ערבות או המחאה בנקאית בשיעור 5% מערך ההצעה לתקופה של 3 חודשים, בדואר רשום, לא יאוחר מיום 5.11.72.

אין המועצה מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.

דוד אלבג עבודי, ראש המועצה

הסוכנות היהודית לא"י

ועדת המכרזים המרכזית — אזור תל־אביב

מכרז מס' 45/72—תא, לביצוע עבודות נקיון במרכז קליטה קרית שמונה בן שרותי תלויה 290 קרית שמונה.

1. הנהלת הסוכנות היהודית לא"י (להלן „הסוכנות") מזמינה בזאת הצעות לביצוע עבודות נקיון במרכז הקליטה הנ"ל.
2. את פרטי העבודות, תנאי המכרז וטפסי ההצעה אפשר לקבל החל מיום א' 22.10.72 במרכז הקליטה הנ"ל וכן במשרדנו בתל־אביב, רחוב קפלן 17, חדר 438.
3. המציעים יוכלו לסייר במרכז הקליטה הנ"ל בכל יום חול בשעות 09.00—12.00.
4. יש להגיש את ההצעות בשני העתקים, לציין מספר המכרז ולהגישן לתיבת המכרזים הנמצאת בתיבת הד"ל, או לשלחם בדואר רשום אל:
הנהלת הסוכנות היהודית לא"י
ועדת המכרזים המרכזית אזור תל־אביב
רחוב קפלן 17, חדר 438
תל־אביב
5. ההצעות חייבות להגיע אל הסוכנות לא יאוחר מיום 2.11.72 שעה 12.00.
6. אין הסוכנות מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

גלה
פינה
ספרדית
★
בקרוב
בירושלים

המפלגה הליברלית

תבנית שבועית

יו"ר מוסדות

היום — 20.10.72 בשעה 8.00 בבקר, ישיבת יו"ר המוס־דות.

הנהלה

היום — 20.10 בשעה 8.45 בבקר, ישיבת הנהלת המפל־גה, בבית המפלגה, קומה ד' באולם „מירנבורג".

רמת־גן

שבת — 21.10 בשעה 11.30 לפנה"צ, בבית האורח, ר"ג, רח' ביאליק 42 תתקיים הר־צאתם של ד"ר א. רימלט — יו"ר המפלגה על הנושא: „חזית המלחמה בטירור" ו־ד"ר י. פלד — ראש עירית ר"ג על הנושא: רמת־גן ו־התפתחותה. ינחה: מר יונה איתן — יו"ר הסניף.

ארגון הנשים ומחלקת עולים חדשים

שבת — 21.10 בשעה 11.00 לפנה"צ, „קידוש לעולים" ב־בית ציוני אמריקה, בהשתתפ' העתונאי עובדיה פלד. הפו־תח: מר א. אקבס. המנחה: גב' במי וסקביץ.

מזכירות מרחב ת"א—יפו

ביום ראשון 22.10 בשעה 7.30 בערב, ישיבת מזכירות המרחב, בבית המפלגה, אבן־גבירול 68, קומה ד' באולם.

חוג עולי בריה"מ — מרחב ת"א—יפו

ביום ראשון — 22.10 בשעה 8.00 בערב, אסיפת עולים ב־בית ציוני אמריקה בהשתתפ' מר ל. דולצ'ין — יו"ר מר־כז המפלגה.

ארגון הנשים — מרכז

ביום ראשון — 22.10 בשעה 9.00 בבקר, סיור לחברות ה־ארגון מחו"ל במוסדות האר־גון.

חוג עולי בריה"מ — ארגון הנשים — חיפה

ביום שני — 23.10 בשעה 7.00 בערב, במועדון המפל־גת, הנביאים 32, פגישה עם ותיקים ועולים מבריה"מ, ב־השתתפ' הח' ב. ברשינסקי — מנהל מח' עולים מבריה"מ, וד"ר יונה אנגל, יו"ר הסניף.

הדור הצעיר — ירושלים

יום שלישי — 24.10 בשעה 7.30 בערב, פגישת פעילים של הדור הצעיר, בהשתתפ' ח"כ א. כץ והח' דרור זייגר־מן — מזכיר המפלגה, במוע־דון רח' ההבצלת 9. סדר ה־יום: התארגנות צבור האקד־מאים בירושלים, תא הסטו־דנטים בקמפוס הירושלמי, דור צעיר הדור המוכך.

ארגון הנשים — חיפה

ביום שלישי — 24.10 בשעה 5.00 אחה"צ ישיבת ההנהלה, במועדון המפלגה, הנביאים 32.

חוג עולי דרום־אמריקה — מרחב ת"א—יפו

ביום שלישי — 24.10 בשעה 5.30 אחה"צ פגישת פעילי ה־חוג, בבית המפלגה, אבן־גבירול 68, קומה ה'.

אגוד העובדים — ירושלים

יום שלישי — 24.10 בשעה 7.00 בערב ישיבת מזכירות האגוד, במועדון המפלגה, רח' ההבצלת 9.

הועדה לעניני אקדמאים

ביום רביעי, 26.10.72, בשעה 8.00 בערב מתכנסת הועדה לעניני אקדמאים בבית המפ־לגה הליברלית רח' אבן גבי־רול 68 קומה ה'.

דור צעיר — מרחב ת"א—יפו

יום רביעי — 25.10 בשעה 7.00 בערב, פגישת צעירים במועדון סניף יפו, שד' ירו־שלים 112.

ועדת הארגון — ירושלים

יום רביעי — 25.10 בשעה 7.30 בערב, ישיבת ועדת ה־ארגון בהשתתפ' מר אבנון בך עפרם במועדון המפלגה, ה־הבצלת 9.

סניף יד אליהו — מרחב ת"א—יפו

יום חמישי — 26.10 בשעה 7.30 בערב ישיבת הנהלת ה־סניף במועדון רח' מרגולין 2. יצחק דויטש, יהודה אור־בך — הכנית פעולה.

קבלת קהל — ירושלים

סניף המפלגה ברח' ההבצלת 9 פתוח לקבלת קהל יום־יום בין השעות 10.00—13.00 ל־פנה"צ ו־5.00—7.00 אחה"צ. ח"כ א. כץ — יו"ר ההנהלה מקבל קהל ביום א' — 5.00—7.00 אחה"צ הח' מ. רנזאק, חבר מועצת עירית ירושלים, בכל יום ב' — 5.00—7.00 אחה"צ. הח' יצחק וייס — אגוד העובדים, בכל יום ג' בין השעות 6.00—8.00 ב־ערב. דרור זייגרמן — יום יום בין השעות 5.00—7.00 אחה"צ.

הופיע

הדרך

בעריכת ש. ז. אברמוב

התוכן:

המערך האירופי
ממשותה של אירופה, יורם בק

יהדות וציונות
משמעותה של ציונות בישראל, אליעזר ליבנה
ישראל בין העמים, ד"ר אלימלך רימלט
דו־קיום בין דתיים וחילוניים — כיצד? ד"ר פנחס פלאי הכהן
„המזרח", זאב ז'בוטינסקי

ליברליזם
ליברלים מול טכנוקרטים, פרופ' לודוויג ברגר
הליברליזם כתנועת תקון חברתי, ד"ר ישראל קולט
מה נותר מן המרכסיזם? פרופ' ברוך בנוביץ
אנטומיה של הליברליזם, פרופ' סימור סיגל

חברה ומשטר
בחירות אזוריות — בלי עיוותים! פרופ' יצחק ה. קלינגהופר
המוסד לבטוח לאומי, מספרים רשמיים — אמת או אחיזת־עינים, ש. ישראלי
בעיות קליטתם של יהודי אמריקה בישראל, ד"ר לאונרד שרוטר
מבקורת על המימסד ועד לשלילת המדינה, פרופ' בנימין אקצין

בעולם הספר
ישראל והמערב, פרופ' ישעיהו ליבמן
ציונות ביזנטינית, ב. יהורם
דיפלומטיה ומחתרת, י. בר־קדושים

בהזמנות יש לפנות למפלגה הליברלית — מחלקת ההסברה, תל־אביב, אבן גבירול 68.

PHILCO

זה ממש אוצר

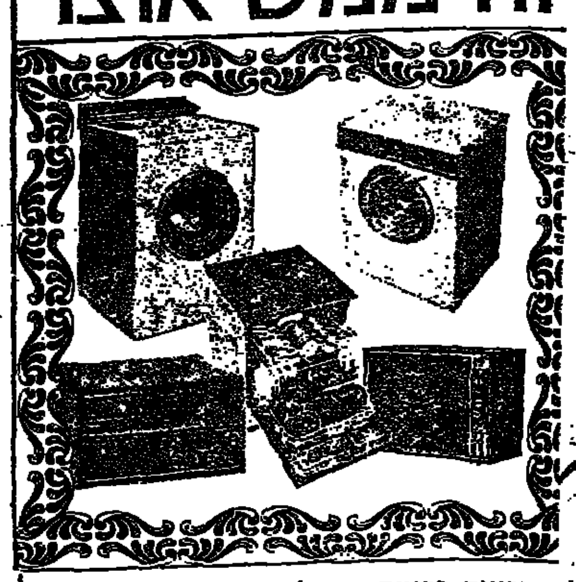

מכונות כביסה * טלוויזיות * מכונות יבוש
מדיחי כלים * מזגני אוויר תוצרת ארה"ב
פילקו תמיד באיכות עולמית
PHILCO
איזור התעשיה בת ים, רח' הסוללים 9, טל: 86 01 11

לקראת חודש הבטיחות — נובמבר 72

60 ראשי ערים ורשויות השתתפו בכנס הבטיחות

מאת סופר "הארץ"

כ־60 ראשי ערים ורשויות מ־קומיות השתתפו שלשום בכנס פתיחות מבצע חודש הבטיחות נו־במבר 1972 בחסותו של סגן שר התחבורה מר גד יעקבי.

במבצע ישתתפו לראשונה השנה בצורה פעילה צה"ל וכל המוס־דות באזור יהודה ושומרון. המבצע נועד להעלות את רמת הבטיחות ב־כבישים ולהגביר את תודעת הבטי־חות בקרב הנהגים והולכי הרגל.

דובר משרד־התחבורה, שמסר פר־טים אלה, ציין כי לקראת תחילת המבצע החל ב־25 לחודש זה, יעמדו לרשות הציבור מהשעה 8.00—20.00 שלוש לשכות הקשר המידע של משרד־התחבורה בירושלים, בת"א ובחיפה, שיקבלו מידע מציבור הנו־גים בששת הנושאים הבאים:

א) תעלות ובורות בכביש האס־פלט;
ב) תמרורים ושלטים פגועים;
ג) קילקולים ברשתות רמזורים קיימות;
ד) קילקולים בתאורה בטיחותית;
ה) גדרות ומעקות בטיחות הגד־רים;
ו) שמן או סולר על הכביש.

לשכות אלה יעבירו ישירות את הטיפול בנושאים הללו לגורמים הנוגעים בדבר.

במבצע ישתתפו משטרת ישראל, סיירת הבטיחות, איגוד המוסכים, המועצה הלאומית למניעת תאונות, ארגון משקיפי תנועה, מפעלים חב־רות תובלה, ארגון מנהלי תחבורה, ארגון קציני בטיחות, מצ"ע, מועצת הפטאיות, ארגון המוניות האזוריות והבין־עירוניות ומשרד החינוך.

ראשי הערים והרשויות המקומיות נתבקשו על־ידי סגן שר־התחבורה, גד יעקבי, לסיים את כל העבודות הבטיחותיות באזורם, ובמידת האפ־שר עד לתחילת המבצע — חודש נו־במבר 1972.

זוגות צעירים פינו דירות שפלשו לתוכן

(ע). — 32 זוגות צעירים, ש־פלשו ביום ד' לבניין דירות לזו־גות צעירים בקריית חיים, עזבו אתמול בבוקר את המקום, לאחר שסגן־ניצב חיים פרנקל, ממשטרת חיפה, הבטיח להם כי לא יפתחו נגדם בהליכים משפטיים בשל ה־פלישה.

נציג הזוגות הצעירים טען כי משרד השיכון הוליכם שולל ב־החתימו אותם על התחייבות לשלם 40 אלף לירה בעבור דירה, והנה נדרשים המשתכנים לשלם 11 אלף לירות נוספות.

אתמול שלחו מברקים לראש ה־ממשלה ולשר השיכון ובהם בקשה כי יחלצו אותם מה"בוץ". הם אמרו, כי אם התשובה תהיה שלילית, שוב יפלשו לבניין ולא יעזבוהו עד ש־יוסדר עניינם.

6 בתי־קולנוע יושבתו מהיום בירושלים

פשרה ב־4 הנותרים

מאת סופר "הארץ" בירושלים

בתי־הקולנוע אדיון, אורנע, הבי־רה, ארנון, חן והאדיסון בירושלים, ישבתו מהיום בצהרים, במחאה על סירובם של המעבידים למלא התחיי־בויותיהם לגבי הזכויות הסוציאליות של העובדים, כפי שמחייבים חוק הפיצויים וההסכם הקיבוצי הארצי בענף הקולנוע.

הסכסוך, הוכרז על־ידי מזכירות מועצת פועלי ירושלים ואושר על ידה.

בעקבות מו"מ שהיה אתמול עם בעלי בתי־הקולנוע רון, עדן, ירוש־לים וסמדר, הושגה פשרה בסכסוך ובתי קולנוע אלה יהיו פתוחים כ־רגיל. לפי הפשרה יוחזרו העובדים מכוחם להשלמת הפיצויים כדי שליש, המעבידים יכסו שליש ויתר השליש הנותר יכוסה על־ידי מבט־חים.

נמסר כי פשרה זו נתקבלה את־מול גם על דעת בא כוחם של ששת בתי הקולנוע האחרים עו"ד ש. תוסיה כהן, אולם אחר כך חזר בו מהסכ־מתו לפשרה. לכן הוחלט באסיפה כללית של העובדים להשבית את העבודה בבתי קולנוע אלה.

וכני נ. ס. או. נעצרו — בעקבות שיטה של אנשי מס על משרדיהם

שוחררו שלשום בערבות עצמית * חשודים שמכרו מטבע חוץ לעולים, כדי לאפשר להם לרכוש מכוניות בלי מכס

מאת אלעזר [illegible]
ין הכלכלי של "הארץ"

לי חברת מכוניות הדר, סו־ברת נ.ס.או. נעצרו ביום ב' המשטרה ל־48 שעות, ו שלשום בערבות עצמית. חשודים בכך, שמכרו מטבע־ עולים חדשים, כדי לאפשר לרכוש מכוניות בלי מכס. במ־ מחלקת החקירות במס־הכנ־ זות גם כי להברה יש חברה־ עוסקת בסחר בזכויות עולים. החברה, מר נפתלי שטיין, ביום ב' בבוקר בביתו וב־ צו פשטו עשרות פקידים ו־ על משרדי החברה בתל־ המוסך בהרצליה. משרד דו־ ובן בחיפה ובהם של כב־ וחרים בחברה. החוקרים הח־ מסמכים רבים, חקרו את כב־ ובדה. החקירה הסתיימה את־ 6 בערב, אף על פי כן החו־ נהלים במעצר עד יום ד'. שטיין אמר אחר־כך, כי לפני אמר לעובדי החברה ש־ א מתנגד לכך, שיסבירו לי־ אשר אין להם די כסף, כי ב־ לילינבלום בתל־אביב אפשר לרכוש דולארים להשלמת הסכום ל־קניית מכונית. הוא הכחיש את הטע־נה, כאילו נמכרו דולארים במשר־דיו.

עוד אמר, כי חברתו אינה עוסקת בשום פעולות בלתי־חוקיות וכי מה שעשו העובדים איננו שונה ממה שעושים יבואני רכב אחרים, והו דבר דומה לעצה שנותנים ישראלים זה לזה היכן לקנות דולארים כדי לממן נסיעה לחו"ל.

הוא הזכיר כי האוצר עצמו היה סוחר בדולארים ברחוב לילינבלום ־ב משך שנים רבות.

הציע להיבדק במכונת־אמת

מר שטיין כבר הודיע בראשית השנה למנהלים אחרים בחברה כי הוא יאסור כל מסחר במטבע־חוץ בתוך המשרדים, ויתיר רק מסירת שמו של רחוב לילינבלום. הוא הציע לחוקרים מרצונו כי יבדקו אותו במכונת אמת על נושא זה, אולם הם סרבו.

החוקרים גילו 9500 דולאר בהמ־חאות תיירים אצל מנהל הכספים של החברה. ומר שטיין אמר כי אין הוא יכול לדעת מהם עסקיו של כל אחד מ־100 עובדיו. הוא הוסיף, כי הוא חושד שהחוקרים התקינו מק־רופונים בביתו ובמשרדיו. בעת ש־היה עצור בתא המעצר במשטרת רמת־גן.

סופר "הארץ" ביקש אמש לקבל את תגובת האוצר בנושא זה, אולם אי אפשר היה למצוא את דובר מינהל ההכנסות מר דוד בר־חיים, נציב מס־ההכנסה מר יעקב תמיר, סגניו אליעזר שילוני ואביטל דוב־נוב ומנהל המכס דוד פלד.

ועד ארצי הוקם ע"י מהנדסי משרד התחבורה

מאת א. קרן
סופר "הארץ"

המהנדסים במשרד־התחבורה הקי־מו ועד ארצי. הוועד יקיף את מהנ־דסי מינהל התעופה האזרחית, ה־שירות המטאורולוגי, רכבת ישראל, המפקח על התעבורה וגופים אחרים במשרד.

כיו"ר הוועד, המונה חמישה חב־רים, נבחר מר אורי אקרבוים, מ־מינהל התעופה האזרחית וכממלא מקומו מר אהרן טיהלמן, מהשירות המטאורולוגי.

מזכיר חטיבת המהנדסים בשירות המדינה, מר מרדכי גלר, אמר כי הוועד הוקם ביוזמת מזכירות החטי־בה לאור הצורך בביצוע מהנדסים שהן בקנה מידה ארצי ובמטרה ל־ארגן גוף יציג בדרג נמוך ממוסדות הסתדרות המהנדסים.

העלאת משכורות בעיריית חברון

מועצת עיריית חברון החליטה ה להעלות את משכורות עוב־ יה ב־15 עד 20 אחוז.

הצעה במפ"ם: הליכה לבחירות באורח עצמאי

מאת סופר "הארץ"

הצעת־החלטה לפיה תתיצב מפ"ם לבחירות הקרובות באורח עצמאי, "בגלל הצורך להתמודד בגלוי וב־דגל מורם עם מגמות הסיפוח הנוק־שות המדיניות במפלגת העבודה ו־בממשלה", הוגשה שלשום לוועדה המדינית ולוועדה המכינה של מפ"ם, על־ידי מזכיר מפ"ם מר נפ־תלי בן משה, ח"כ חייקה גרוסמן, וה"ה לטיף דורי ומוחמד וותד.

הצעתם מתיחסת במקביל לבחי־רות להסתדרות ולרשויות המקו־מיות, כדי "ללכד סביב מפ"ם חזית רחבה של שוחרי שלום וקידמה סו־ציאלית". בעלי ההצעה מדגישים כי נתבדו התקוות שעל־ידי הימצאות מפ"ם במערך היא תוכל להשפיע יו־תר על מהלך הדברים ולהמצא ב־מוקדי ההכרעה.

עם זאת מציעים הם שיתוף פעו־לה עם מפלגת העבודה בכל המיגז־רים החיוניים — על בסיס שוויון והדדיות. על פי ההצעה תשאף מפ"ם להקמת ממשלה, שבמרכזה היא תע־מוד עם מפלגת העבודה.

נהרגה בהתנגשות חזיתית בין מכונית לאוטובוס

(ע). מריאנה לוי, בת 55, נהרגה אתמול בתאונת דרכים בקרית טב־עון. בעלה אלחנן, שנסע אתה ב־מכונית, נפצע קשה ואושפז בבית־החולים רמב"ם בחיפה.

התאונה אירעה ברחוב אלונים בקריית טבעון, בעת שאוטובוס סטה לנתיב הנגדי והתנגש חזיתית ב־מכונית, שבה נהגה המנוחה. נודע, כי המנוחה הקדישה את גופתה ל־מטרות־מחקר.

פועל נהרג בנפילה מבנין

(ע). פועל בנין נהרג אתמול ב־נופלו מקומה ה' של בנין המוקם ברחוב אנה פרנק בר"ג. ההרוג, פאוזי מסרווה, בן 30, מכפר ער־ערה, החליק בעת עבודתו, נפל ל־ארץ ונפצע קשה. הוא הועבר לבית החולים איכילוב, שם נקבע מותו.

מישאל פוריי — מיוחד ל"הארץ"

עלייה לגח"ל — ירידה למערך לוא נערכו הבחירות עתה

לוא היו נערכות התחרש בחירות כלליות בישראל היה גוש תנועת ה־חירות־ליברלים (גח"ל) זוכה בתוס־פת קולות בעוד שמפלגת העבודה היתה מפסידה קולות — זאת מס־קנתו העיקרית של מישאל דעת ה־קהל של פוריי — מחקרי דעת קהל לישראל בע"מ שנערך לפי הזמנת "הארץ".

תוצאות המישאל מצביעות על ה־מימצאים הבאים: העבודה הייתה זו־כה ב־45.3% מכלל הקולות שהיו מקנים לה 54 מנדטים בכנסת לעומת 56 המנדטים שיש לה עתה. לעומת זאת היה גח"ל זוכה ב־37% מכלל הקולות דבר שהיה מקנה לגח"ל 32 מנדטים במקום 26 המנדטים שיש לו עתה.

בהתאם למימצאים מסתמנת גם ירידה בולטת לרשימה הממלכתית שעשוייה להפסיד 3 מנדטים ולרדת מ־4 מנדטים עד למנדט אחד (1%) מכלל הקולות לעומת 3.1% בבחי־רות הקודמות). לעומת זאת מסתמנת עליה לליברלים העצמאיים העשויים לעלות מ־4 מנדטים עד ל־6 מנדטים (5.1%) מכלל הקולות לעומת 3.2% בבחירות הקודמות).

המפלגות הדתיות היו שומרות על כוחן. אגודת ישראל ופועלי אגודת ישראל היו זוכים יחד גם עתה ל־6 מנדטים והמפד"ל היה שומר כנר־אה גם זאת על 12 המנדטים שיש לו, אם כי מסתמנת נטיה קלה ל־הפסד של מנדט אחד.

עורך המחקר, רפאל גיל, מסר כי התמונה הפוליטית המסתמנת מה־סקר, המבוסס על ראיונות אישיים עם מידגם (חתך) של למעלה מ־1200 בעלי זכות בחירה בכל רחבי הארץ, מראה למעשה על יציבות ניכרת. רק כ־12 אחוזים מכלל הצי־בור הצהירו כי לא יצביעו בבחירות הבאות לאותה מפלגה לה הצביעו בבחירות הקודמות. רק תשעה אחו־זים אמרו כי טרם החליטו היום בעד מי יצביעו. סביר להניח שאין ב־עמדות אלו כדי לשנות את המפה הפוליטית בצורה יסודית. כמו כן יש להדגיש כי מישאל דעת קהל, שנה לפני הבחירות, יכול להצביע רק על מגמות נוכחיות ומתכונת ההצבעה בפועל שונה לא פעם מצורת התשו־בה על משאלי דעת קהל.

בג"צ הפך צו נגד שר המסחר והתעשיה — להחלטי

(ע). בית המשפט הגבוה לצדק עשה אתמול צו על תנאי נגד שר המסחר והתעשיה ונציב שי־רות המדינה לצו החלטי והורה להם להעסיק מיד עו"ד ירושלמי, שזכה במיכרז למשרת הממונה על עור ומוצריו במשרד המסחר והתעשיה.

בעתירה שהגיש לבג"צ עו"ד שמ־חה בן־סירא מירושלים, הוא סיפר, כי בחודש נובמבר 1971, הוא נבחר במכרז חיצוני מבין חמישה מועמ־דים על־ידי ועדת המכרזים מטעם נציבות שירות המדינה למשרת ה־ממונה על עור ומוצריו, ברדסקות ופרוונות במשרד המסחר והתעשיה. לדברי מר בן־סירא, עקב היותו אז עובד משרד־התקשורת, תואם תא־ריך העברתו לתפקידו החדש בין משרד המסחר והתעשיה לבין משרד התקשורת ונקבע לאמצע חודש דצמ־בר 1971.

העותר סיפר בעתירתו, כי בתא־ריך הנ"ל הופיע לעבודתו החדשה, אך נדחה על־ידי מנהל משרד ה־מסחר והתעשיה, לאחר שוועד ה־עובדים במשרד התנגד למינוי.

ועד העובדים שהיה מעוניין ב־קידום עובדים מבפנים, לא השלים עם זכותו של בן־סירא במכרז, והוא פנה לביה"ד האזורי לעבודה בירו־שלים בתביעה לבטל את תוצאות המכרז החיצוני ולפרסם מיכרז פני־מי חדש למשרה הנדונה.

התביעה נדחתה וגם ערעור על ההלכה שהוגש על־ידי העובדים ל־ביה"ד הארצי לעבודה נדחה על־ידו. עם זאת קבע ביה"ד הארצי כי היו בניסוח המכרז פגמים והציע ל־כל הנוגעים בפרשה כי תישקל ה־אפשרות לפרסם מכרז חיצוני חדש על המשרה. הצעה זו לא בוצעה, אולם למרות זאת לא ניתן לבן־סירא להתחיל בעבודתו.

בן־סירא פנה לבג"צ, והשיג צו נגד שר המסחר והתעשיה ונציב שירות המדינה שינמקו מדוע לא יעסיקו מיד במשרה שזכה בה. עתה, לאחר שנידונו הנימוקים על־ידי ה־משיבים, החליטו השופטים מר מ. לנדוי, מר צ. ברנזון וד"ר מ. עצ־יוני, כי יש להפוך את הצו להחלטי נגד המשיבים.

אבן פינה לבי"ס ע"ש שושנה ספיר ז"ל

(ע). ההתעוררות האחרונה בשאלת הפער החברתי, עם כל הקשיים ש־היו כרוכים בה, הביאה ברכה, באשר זאת הוכחה על שיעור והתקדמות בהשכלה ובחינוך של המוני העם — אמר אתמול שר החינוך והתרבות, מר יגאל אלון, בטכס הנחת אבן־פינה לבית ספר מקצועי חדש בתל־אביב ע"ש שושנה ספיר ז"ל, רעייתו של שר האוצר מר פנחס ספיר.

פרופ' קורט מרכס ז"ל

מאת סופר "הארץ" בחיפה

פרופ' קורט מרכס, ראש היחידה לחינוך גופני בטכניון חיפה, מת שלשום בגיל 65 בגראץ, אוסטריה, שם שהה בחופשת שבתון. הוא הובא שם למנוחות.

פרופ' מרכס נולד בגרמניה בשנת 1907, ועלה לארץ בשנת 1935. היה מורה מצטיין לחינוך גופני והחל להורות בשטח זה לאחר שקיבל תו־אר מגיסטר לחינוך גופני ב־1932. הניח אלמנה.

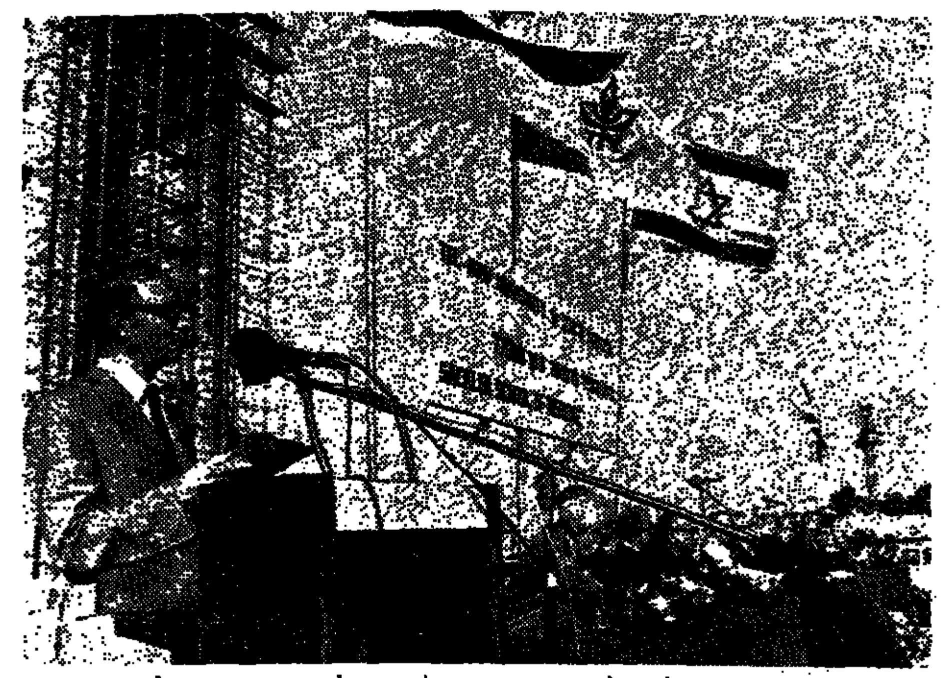

טכס חנוכת בנין הפקולטה לרפואה ע"ש משפחת סאקלר, שנערך אתמול באוניברסיטת תל־אביב. (צילם: י.פ.פ.א.)

הועה"פ קורא לרופאי קופ"ח להפסיק את הסנקציות

מציע להם להביא הצעותיהם למוסדות ההסתדרות

מאת א. קרן סופר "הארץ"

מליאת הוועד הפועל של ההס־תדרות קראה אתמול לארגון רופ־אי קופת־חולים לחזור לעבודה תקינה ולהפסיק את הסנקציות ואמצעים אחרים, שיש בהם פגי־עה במוסד ובחולים ולהביא את עניינם והצעותיהם לדיון במוס־דות ההסתדרות.

הצעת החלטה זו שהועלתה על ידי מזכיל ההסתדרות מר יצחק בן־אהרן, נתקבלה ללא התנגדות וב־המנעות סיעת רק"ח. הצעת גח"ל, רק"ח, מק"י והעולם הזה־כוח חדש לא נתקבלו.

יו"ר ועד ארגון רופאי קופת חו־לים, ד"ר רם ישי, אמר אחרי ה־ישיבה כי הוא חש שמבחינה פור־מלית חזר הוועד הפועל על החל־טות הוועדה המרכזית והוועד המפקח "אבל לא דן כפי שניתן היה לצפות והוא לא נוצל לגינוי ההשמצות". עם זאת אמר כי עמדת הוועד הפו־על אינה מחריפה את המאבק כפי שחשש קודם לכן. הוא הוסיף כי "אם תהיה יוזמה אולי בכל זאת אפשר יהיה לדבר" והודיע כי בינ־תיים ימשיכו הרופאים את הסנק־ציות, אבל לא יחריפון.

יו"ר מרכז קופת חולים בפועל מר סטפן גראיאק אמר כי השלב הבא יהיה כנראה ביום א' כאשר תופעל ועדת משא ומתן של שני הצדדים.

נכח בדיון שר־הבריאות, מר ויק־טור שם־טוב.

הוצאו צוים להפסקת בנייה נגד שלושה גופים בירושלים

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ" בירושלים

עירית ירושלים הוציאה אתמול צווי הפסקת עבודה נגד שלושה גו־פים שהקימו בניינים ללא רשיון — במסגרת מדיניות היד החזקה נגד מפירי החוק.

הקבלן עובדיה לוי נדרש להפסיק את בנייתם של חמישה בתי מגו־רים חדשים בשכונת בקעה. ובדרך בית לחם, שהקמתם אושרה ברמה ה־מקומית לתכנון ולבניה, אולם עדיין לא קיבלה את אישורה של הוועדה המחוזית.

צו נוסף הוצא נגד מנהל גן החיות התנכ"י פרופ' שולוב, הבונה בית בתחומי הגן ללא רשיון.

כן הוצא צו הפסקת עבודה נגד ערבי שהחל בבנית בית מגורים ללא רשיון בשכונת בית חנינה, ש־מצפון לרמת אשכול.

הגיע שגריר אורוגוואי במוסדות או"ם

(ע). שגריר אורוגוואי במוסדות או"ם בז'נבה, ד"ר הקטור גרוס־אספיאל, הגיע אמש במטוס סוויס־אייר לארץ, לביקור של חמישה ימים כאורח משרד־החוץ.

האורח, שזה לו ביקורו השלישי בישראל, כיהן בעבר כסגן שר ה־חוץ של אורוגוואי. הוא ידוע בעולם כאחד האישים הבולטים בתחום ה־משפט הבין־לאומי והמשפט האמרי־קאי וכיהן גם כפרופסור באוניבר־סיטת אורוגוואי.

בבואו לארץ אמר, כי יפגש כאן עם ראשי משרד החוץ בירושלים ל־שיחות על בעיות הנוגעות לישראל באו"ם ומוסדותיו, וכן על בעיות משותפות לישראל ולאורוגוואי.

בנמל התעופה קיבלו את פני ה־אורח שגריר אורוגוואי בישראל, מר ימסדו לגוארדה, ונציגי משרד החוץ.

קופ"ח תשרת עובדים מהשטחים המועסקים בישראל

(ל.צ.פ.). — טכס חתימה על הסכם בין ממשלת ישראל לבין קו־פת חולים בדבר מתן שרותי ברי־אות לעובדים מהשטחים, המאור־גנים והמועסקים בישראל, נחתם אתמול בנוכחות שר העבודה מר י. אלמוגי בלשכתו בתל־אביב.

השר בירך על ההסכם וציין ש־שרותי הבריאות לפועלים מהשט־חים הם חוליה נוספת במימוש ה־זכויות הסוציאליות של העובדים המאורגנים בישראל וליצירת יתר הבנה בין ערביי השטחים ואזרחי ישראל.

בהתאם להסכם התחייבה קופת־חולים לספק עזרה ראשונה ושרותי בריאות תעסוקתית במפעל לעובדים המאורגנים מהשטחים.

תחולת ההסכם מה־1.1.70 ועד ה־31.3.73.

שר־המשטרה בטכס הנחת אבן־פינה למעון לסטודנ־טים — בית איטליה באוניברסיטת ת"א

"האוניברסליות של תופעת הטרור במגנו רק מוכיחה את האיוולת ב־טענה שהיא נובעת מהסכסוך ב־איזורנו. היפוכו של דבר הוא הנכון. הטרור הערבי הפך לראש חץ בתנו־עת ההרס הבינלאומית־עולמית, מת־עודד ממנה, מעודד אותה ואף מממן אותה" — אמר שר המשטרה, מר שלמה הלל, בנאום שנשא אתמול בטכס הנחת אבן הפינה למעון סטו־דנטים — בית איטליה, שנערך ב־אוניברסיטת תל־אביב. השר הדגיש שטרור זה "המתיימר להביא מהפ־כה לכל העולם, הינו פרי של אי־דיאולוגיה חולנית ומעוותת".

בית איטליה ישמש מעון ל־256 סטודנטים ובכך תגדל אוכלוסית ה־סטודנטים הגרים במעונות ל־832. הקמת הבנין תתאפשר הודות לתרו־מתם ותרומותיהם של מר אלברט בן־עטר, מר אבר ר. חג'ג' ואינג' סטיבן ניזברג ועמיתיהם באגודת הידידים של האוניברסיטה באיטליה.

25 מילגות חולקו לסטודנטים באוניברסיטת תל־אביב

35 מילגות בסך של 40,000 ל"י הוענקו ל־35 סטודנטים באוניברסי־טת תל־אביב בטכס שנערך ביום ד' בקרית האוניברסיטה במעמד ראשי המוסד וח"כ מנחם בגין. בין מקבלי המילגות 3 דרוזים ו־3 ערבים. ה־מילגות נתרמו על־ידי יו"ר חבר ה־נאמנים של אוניברסיטת תל־אביב, מר ויקטור קרסר, נגיד האוניברסי־טה, ד"ר ג'ורג' ס. וייז ואישים ה־נמנים על נאמני האוניברסיטה.

מילגה הוענקה למנהל רחמים, שנלחם בחוטפי מטוס אל־על בציר־יך ב־1968, הלומד עתה בחוג ל־מוזיקה ומורה אפריקה באוניבר־סיטת תל־אביב.

מופקע מחיר הכבד המיובא בחיפה

הכבד המיובא נמכר באטליזים רבים בחיפה במחירים העולים ב־3 ל"י לק"ג על המחיר שקבע משרד המסחר והתעשיה.

המחירים המופקעים נגבים, כפי שנמסר, בגלל המחסור בכבד הנ־גידול בצריכה. בעלי אטליזים הת־לוננו, כי הם מקבלים מיכסות קט־נות של כבד ונאלצים אף הם לשלם מחיר מופקע.

שר־הבריאות:

עדיין אין עודף ברופאים

נאם בטכס קריאת בי"ס לרפואה ע"ש סאקלר

(ע). למרות התחזיות על עודף רופאים עדיין חסרים רופאים ב־יישובי הספר ובעיירות פיתוח ו־כן במקצועות רפואיים שונים — אמר שר הבריאות מר ויקטור שם טוב, בטכס קריאת בית ספר ל־רפואה ע"ש משפחת סאקלר ב־אוניברסיטת תל־אביב שנערך אתמול.

מתברר, אמר השר, כי ברפואה יש גם תחומים פחות זוהרים ואליהם אין הצעירים נוטים ללכת.

השר עמד על חשיבות שילוב רו־פאי המרפאות בעבודת בתי־החו־לים ובקשר ללימודי הרפואה אמר, כי יש להכשיר רופאים לרפואה מו־נעת ולחנכם להגשמת היעד האנו־שי, החברתי והלאומי, המהווים את "הנשמה היתרה" של הרפואה.

בית הספר לרפואה של אוניבר־סיטת תל־אביב החל את דרכו בש־נת 1964 עם 53 סטודנטים, שבאו מ־15 אוניברסיטאות ב־8 ארצות. כי־ום לומדים בו יותר מ־600 תלמי־דים. השר מסר, כי בבית הספר ל־רפואה ישוכן גם המכון הלאומי ל־בריאות הסביבה שיקים משרד ה־בריאות בשיתוף עם המרכז העולמי לבריאות הסביבה.

את הטכס הנחה נשיא אוניברסי־טת תל־אביב פרופ' יובל נאמן, ו־השתתפו בו יו"ר חבר הנאמנים של האוניברסיטה מר ויקטור קרסר, נגיד האוניברסיטה, ד"ר ג'ורג' ס. וייז ודיקן בית הספר לרפואה, ד"ר ש. גיטר. נאמו גם ד"ר מורטימר וד"ר ארתור סאקלר, אשר הרימו תרומה להקמת בנין בית־הספר. האחים סאקלר, רופאים, הגיעו מ־ארה"ב להשתתף בטכס עם רעיו־תיהם, בני משפחותיהם, קרובים ו־ידידים.

אדריאן שווארץ שוב מסרב לתת גט לאשתו

(ע). אדריאן שוורץ, האסיר ה־עומד במריו ומסרב להעניק גט ל־אשתו — שוב שיטה אתמול בבית־הדין הרבני בחיפה, לאחר שהבטיח לתת לאשתו את הגט המיוחל חזר בו.

אדריאן שוורץ שנידון לפני ארבע שנים ל־14 שנות מאסר באשמת אונס ומעשים מגונים, כתב לבית־הדין ה־רבני בחיפה, כי ערב יום הכיפורים פשפש במעשיו והחליט לתת גט לאשתו המצפה לכך כבר כמה שנים. הוא הבטיח, כי "הפעם ישמח את בית הדין במעשיו".

הדיינים רוזנטל, הדייה ורקובר, הורו לשלטונות בית־הכלא להביא את האסיר אתמול לבית הדין הרב־ני לשם מתן הגט. בעבר כבר הוליך אדריאן שוורץ כמה פעמים שולל את בית הדין, על־ידי התניית הגט בתנאים שונים. בין היתר ביקש להשתחרר חופשי ובלתי כבול על קבר אמו ופעם אף ביקש לצאת לחו"ל.

האסיר שנמלט בעבר מבית הכלא, [illegible] הגט. אולם גם הפעם הציב תנאי ל־גט והוא ביקש שאשתו תצא לכלא ברמלה ותניע את הרופא להעבירו לטיפול פסיכיאטרי בבית־חולים באר־יעקב. האשה גילתה נכונות ל־עשות זאת, בתנאי שיפקיד את הגט בידי הדיינים, אלא שאדריאן שוורץ סירב, ותבע שקודם תתיצב האשה לפני הרופא ואחר־כך יתן את הגט.

עצרת זכרון לסופרים היהודים שנרצחו ברוסיה

2500 איש מרחבי הארץ, וביניהם עולים רבים מבריה"מ, השתתפו אור ליום ה' בעצרת זיכרון ומחאה שנע־רכה בהיכל התרבות בתל־אביב מ־טעם אירגון העתונאים והסופרים ה־אידישאים בישראל במלאת 20 שנה לרצח סופרים ואמנים יהודים בבריה"מ. נציג האירגון ועורך העתון "לעצטע ניעס" מר מ. צאנין, הש־מיע דברי אזכרה.

בעצרת הוקראו מיצירות הסופרים שנרצחו בבריה"מ.

* מר דוד בן־גוריון, אישי ציבור וכלכלה ומאות מוזמנים. נכחו אמש בקבלת־פנים בביתם של אורה ואלוף (מיל.) חיים הרצוג, לרגל נשואי בנם יואל עם מרגריט, בתם של רינה וניסים גאון.

תנועת מטוסים בלוד

יום ו'

נחיתות:
אל־על (454) ב־01.35 מרומא; ט.וו.אי. (811) ב־04.10 מארה"ב, המזרח ה־רחוק; איירפראנס (193) ב־04.20 מה־מזרח הרחוק, טהראן; סי.פי.איי. (204) ב־11.30 סנטיאגו, מונטריאול, רומא; אל־על (002) ב־11.50 מניו־יורק; אלי־טאליה (738) ב־12.15 מרומא; אל־על (382) ב־12.30 מאיסטנבול; אל־על (254) ב־13.00 מניו־יורק, רומא; ט.וו.אי. (740) ב־13.25 מניו־יורק, פרנקפורט; ט.וו.אי. (888) ב־13.40 מניו־יורק; סוויסאייר (302) ב־13.50 מניקוסיה; אל־על (468) ב־14.40 מפאריס, אתונה; אל־על (256) ב־14.50 מניו־יורק, לונדון; אל־על (164) ב־15.30 מניירובי, אדיס אבבה; ט.וו.אי. (810) ב־15.35 מארה"ב פאריס רומא; אל־על (384) ב־16.10 מ־ניקוסיה; ט.וו.אי. (840) ב־16.25 מ־ארה"ב, רומא, אתונה; איירפראנס (194) ב־16.40 מפאריס; סוויסאייר (330) ב־17.05 מציריך; אליטאליה (746) ב־17.40 מרומא; בי.או.איי. (482) ב־19.15 מלונדון; איירפראנס (136) ב־21.10 מפאריס, אתונה; סוויסאייר (130) 21.10 מפאריס, אתונה; סוויסאייר (336) מציריך.

ממריאים:
אל־על (163) ב־02.30 לאדיס־אבבה, ניירובי; איירפראנס (193) ב־06.35 ל־פאריס; ט.וו.אי. (811) ב־06.00 לרומא, פאריס, בוסטון; ט.וו.אי. (741) ב־06.50 לפרנקפורט, ארה"ב; אל־על (461) ב־07.10 לציריך; סוויסאייר (331) ב־07.20 לציריך; אל־על (467) ב־07.30 לאתונה, פאריס; ט.וו.אי. (841) ב־07.40 לאתונה, רומא ארה"ב; אל־על (381) ב־07.50 לאיסטנבול; אל־על (255) ב־08.10 לרומא פאריס, ניו־יורק; אולימפיק (712) ב־08.25 לניקוסיה; איירפראנס (302) ב־08.30 לאתונה; איירפראנס (139) ב־08.40 לאתונה, פאריס; בי.או.איי. (483) ב־09.25 ללונדון; ט.וו.אי. (901) לאתונה, פאריס, ניו־יורק; אל־על (461) ב־09.50 לציריך, לונדון; סי.פי.איי. (205) ב־12.45 לרומא, מונטריאול; אל־על (363) ב־13.00 לניקוסיה; אליטאליה (739) ב־13.00 לרומא; סוויסאייר (808) ב־14.30 לניקוסיה; ט.וו.אי. (810) ב־18.40 למזרח הרחוק, ארה"ב; אל־על (482) ב־17.20 לציריך, ז'נבה; סוויסאייר (337) ב־17.05 לז'נבה, ציריך; איירפראנס (194) ב־18.00 ל־טהראן, המזרח הרחוק; אליטאליה (747) ב־18.30 לרומא.

שבת

נחיתות:
ט.וו.אי. (811) ב־04.10 מהמזרח ה־רחוק, ארה"ב; בי.או.איי.סי. (321) ב־09.00 מטהראן; אליטאליה (738) ב־12.15 מרומא; ט.וו.אי. (740) ב־13.25 מניו־יורק, פרנקפורט; לופטהנזה (634) ב־15.10 מפרנקפורט, מינכן; ט.וו.אי. (810) ב־16.35 מבוסטון, פאריס, רו־מא; ט.וו.אי. (840) ב־16.25 מארה"ב, רומא, אתונה; איירפראנס (136) ב־16.55 מפאריס; סוויסאייר (330) ב־17.05 מציריך; ט.וו.אי. (806) ב־17.10 מניו־יורק, פאריס, אתונה; בי.או.איי.סי (322) ב־17.30 מלונדון; אליטאליה (746) ב־17.40 מרומא; אל־על (482) ב־19.10 מלונדון; בי.או.איי. (474) ב־19.15 מלונדון; אל־על (478) ב־19.40 מאמסטרדם; אל־על (460) ב־19.45 מפרנקפורט; אל־על (464) ב־20.00 מרומא; אל־על (472) ב־20.20 מז'נבה; אל־על (488) ב־20.30 מפאריס, מינכן; איירפראנס (132) ב־21.40 מפאריס, רומא; אולימפיק (711) ב־22.15 מריאו, פוינט.

ממריאים:
ט.וו.אי. (811) ב־06.00 לרומא, פאריס, בוסטון; ט.וו.אי. (741) ב־06.50 לפרנקפורט, ארה"ב; סוויסאייר (331) ב־07.20 לציריך; ט.וו.אי. (841) ב־07.40 לאתונה, רומא, ארה"ב; איירפראנס (130) ב־08.40 לאתונה, פאריס; ט.וו.אי. (833) ב־09.20 לאתונה, ז'נבה, ניו־יורק; בי.או.איי. (483) ב־09.25 ל־לונדון; בי.או.איי.סי. (321) ב־09.45 ללונדון; אליטאליה (739) ב־13.00 ל־רומא; לופטהנזה (637) ב־16.00 למינכן, פרנקפורט; ט.וו.אי. (810) ב־16.40 למזרח הרחוק; איירפראנס (133) ב־17.55 לפאריס; בי.או.איי.סי. (322) ב־18.20 לטהראן; אליטאליה (747) ב־18.30 לרומא.

הזדמנות נדירה לדיור מתקדם!

ברמת הנשיא

2 דירות לכניסה מידית

4 חדרים — 120 מ"ר

המחיר 97,000 ל"י

משכנתא והלוואות לא צמודות עד

35,000 ל"י

כל הקודם זוכה

אחים קחטן

חברה קבלנית לבנין בע"מ

תל־אביב, אלנבי 114 טלפון: 611035-6

המטען שאתה שולח על פני ימים רבים הוא יקר ואתה חרד לגורלו. במובן שתבטח אותו. אלה היא, איך ? ואצל מי ? ב'סלע'. חברה לבטוח בע"מ, ידע ונסיון עשיר בביטוח ימי. ולמעשה חלק נכבד של המטענים המועברים בנמלי ישראל מבוטחים ב'סלע'.) בטח את מטענך ב'סלע', חברת הבטוח האיתנה לקוחותיה המרוצים מעידים עליה יותר מכל. חברה המיישבת תביעות במהירות וביעילות.

המשרד הראשי: תל־אביב, רחוב אחוזת בית 6, טלפון 51381 (10 קוים).

סלע חברה לבטוח בע"מ

לך על ביטוח! ...בטוח ב'סלע'

פרסום ד"ר יעקבסון

مكذا من الأصل

מדור פרסומי

שיא חדש לישראליפט מעליות

הקמת שלוש חברות עצמאיות

יש חדש בחברת „ישראליפט".

וזה סימן טוב לחברה מצליחה כאשר תרף הצלחותיה. אין היא שוקטת על השמרים וחותרת ל־לא הפסק לחידושים, אם בדרכי הניהול והמכירות ואם בשכלול הייצור והעלאת רמת השרותים.

אולם, בטרם נספר מה חדש ב־„ישראליפט", הבה ונסקור בקוצר את תולדותיה.

כאשר נוסדה החברה בשנת 1961 והחלה לייצר מעליות, היא נכנ־סה לכאורה, לשוק „תפוש" על ידי כמה חברות אחרות, אך חיש מהר התברר כי נוכח חידושים מהפכ־ניים בטיב המוצר, שרות אישי ו־זהיר ללקוחות (הן לצבור הבונים והן לדיירים), זורה החברה לשוק זה, שהגיעה לצמרת.

ואכן, יותר ויותר קבלנים ובונים החלו לעבוד עם החברה ולנצל את שרותיה.

טיב השרות של ישראליפט הפך במהרה לשם דבר בענף המעליות, כשסיסמת החברה היא „הוד מעלתו הלקוח".

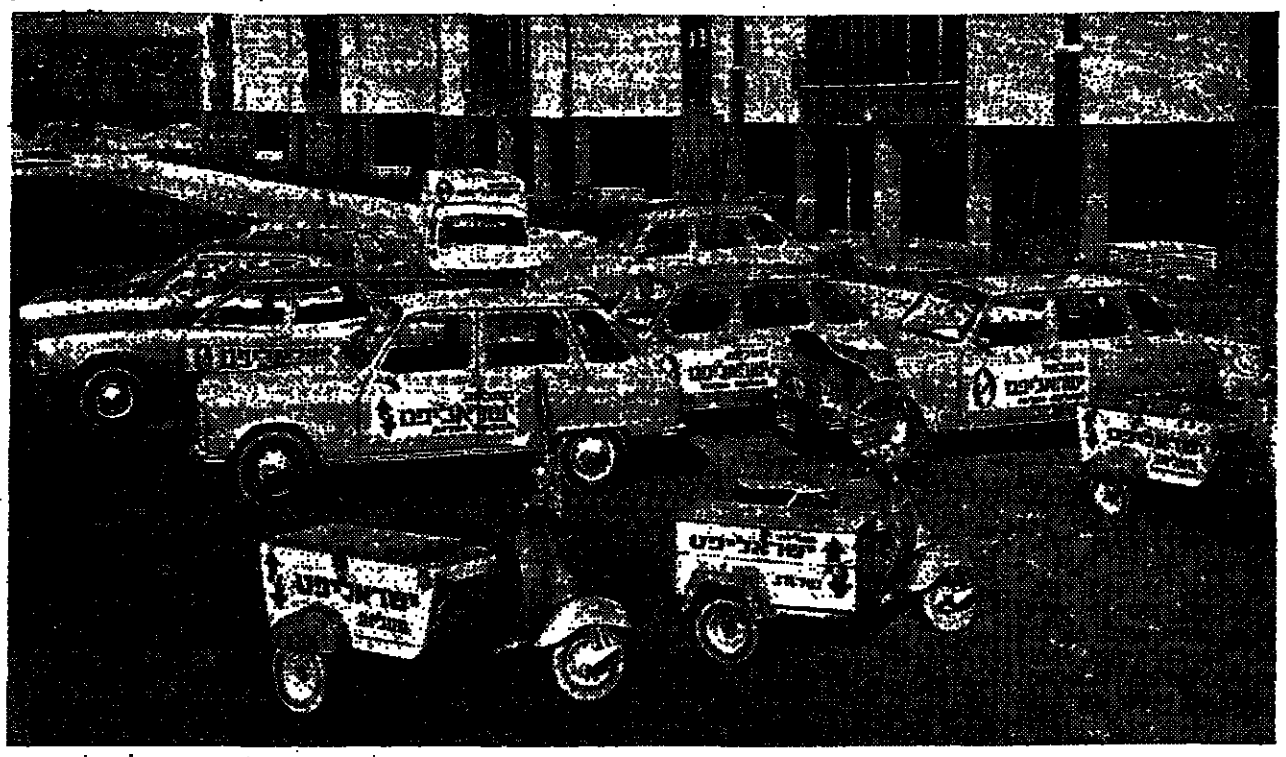

צי רכב עם מכשירי קשר בעלי טווח פעולה של 300 ק"מ, עומד הכן לכל קריאה.

היקף עסקיה של חברת ישראליפט עלה וגדל במהירות, כך שכיום מ־תנוסס כבר השם „ישראליפט" על אלפי מעליות ברחבי הארץ.

בשנת הכספים 1971/1972 הוכפל מחזור החברה בהשואה לשנת 71/1970 ואילו היקף ההזמנות שכבר בידיה בששת חדשי שנה זו, אפריל־ספטמבר, גדול פי שלושה מהמחזור של התקופה המקבילה אשתקד.

אמנם אמצעי הייצור הנוכחיים מ־ספיקים לבצוע היקף ההזמנות הג־דול, אולם מתוך ראיה לעתיד ומ־תוך הנחה שהצרכנות חדשה תביא לגידול נוסף בהיקף ההזמנות, דא־גה החברה לרכוש מגרש גדול ב־אזור ראשון לציון, ושם הוחל כבר בתכנון להקמת מפעל חדש ומשוכ־לל.

עקב ההתפתחות המסחררת של החברה, ולאור הצפיות לעתיד ה־קרוב, החליטו בעלי החברה להפ־סיק את צורת הפעילות הנוכחית, ו־להפעיל את עסקי המעליות בשלוש מסגרות נפרדות, כאשר כל מסגרת תהיה בפקוחו ואחריותו הישירים של אחד הבעלים, ובכך לאפשר התמ־חות יתר בכל שטח של פעילות.

שלוש המסגרות כבר החלו בפ־עולתן, כאשר:

חברת ישראליפט (תעשיות) 1972 בע"מ, בניהולו ופקוחו ה־ישירים של מר שלמה אילן — מת־רכזת בייצור מעליות ושכלולן.

חברת ישראליפט (שרותים) תשל"ג בע"מ, בניהולו ופקוחו הי־שירים של מר מיכאל אילן — מ־תרכזת בענף השרותים, שכלולו ו־הרחבתו.

כצעד ראשון לשיפור השרות הפ־עילה החברה מרכזית טלפונים ח־דישה בעלת 7 קווים עם חיפוש או־טומטי לנחיות הלקוחות, ומאידך הוכנסה לשמוש רשת מכשירי קשר משוכללים בעלי טווח של 300 ק"מ, להפניה מיידית של צוות הטכנאים לטפול בבעיות הלקוחות.

החברה מקיימת תורנות טכנאים גם מחוץ לשעות העבודה הרגילות (לילה וחגים) למקרים דחופים.

חברת י.מ.ש. (יעקב, מיכאל, שלמה) אילן — ניהול והשקעות בע"מ, בניהולו של מר יעקב אילן, המתרכזת בקבלת הזמנות, הרחבת השיווק, וריכוז העסקים האחרים של משפחת אילן.

אם כי הניהול הישיר בכל חברה נתון בידיו של אחד מבני המשפ־חה, הרי כל החברות נהנות גם ע־תה מנסיונם של כל המנהלים כ־אחד וכולם משמשים הברי דירק־טוריון לשלוש החברות גם יחד.

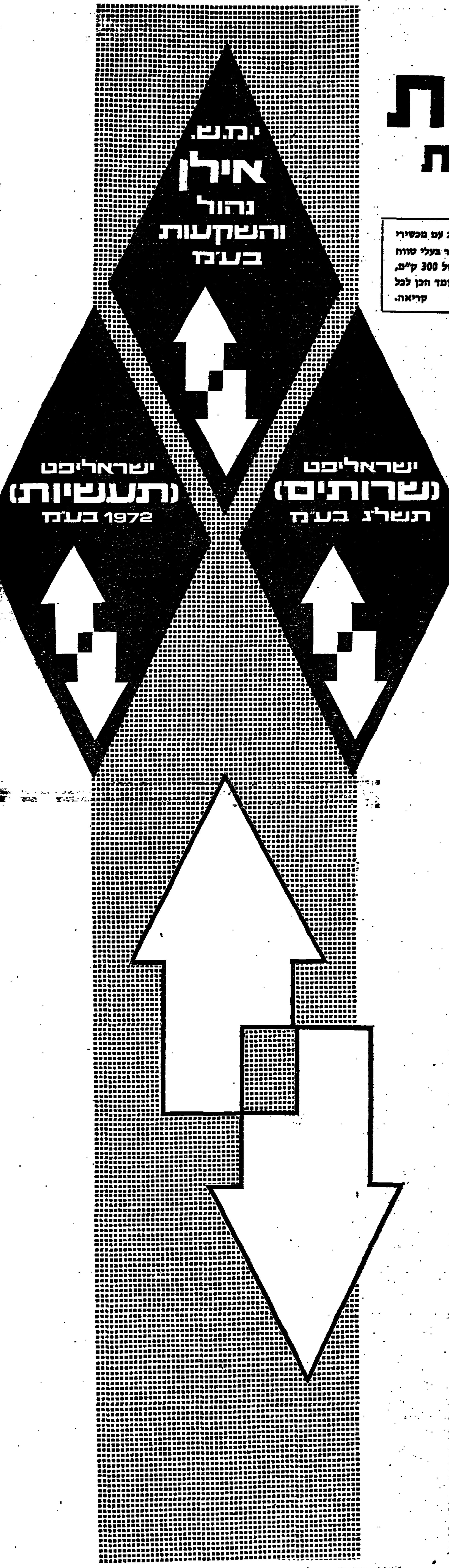

למשפחת אילן

עם יסוד שלוש החברות

ישראליפט (תעשיות) 1972 בע"מ
ישראליפט (שרותים) תשל"ג בע"מ
י. מ. ש. אילן — נהול והשקעות בע"מ

ברכות מאליפות

המתח הטכניג והייצוד

למשפחת אילן

עם יסוד שלוש החברות

ישראליפט (תעשיות) 1972 בע"מ
ישראליפט (שרותים) תשל"ג בע"מ
י. מ. ש. אילן — נהול והשקעות בע"מ

שאו ברכה לבבית

אינג' א. ד. טחורש ואחיו
הספקה, כפוף וחיתוך פרופילים
רח' שלמה 2, בני־ברק, טל. 743872

למשפחת אילן

עם יסוד שלוש החברות

ישראליפט (תעשיות) 1972 בע"מ
ישראליפט (שרותים) תשל"ג בע"מ
י. מ. ש. אילן — נהול והשקעות בע"מ

שאו ברכה נאמנה

מפעלי חריתה בע"מ
אותיות ושילוט
רח' המסגר 10 ת"א, טל. 33413, 36182

למשפחת אילן

עם יסוד שלוש החברות

ישראליפט (תעשיות) 1972 בע"מ
ישראליפט (שרותים) תשל"ג בע"מ
י. מ. ש. אילן — נהול והשקעות בע"מ

שלוחה ברכתנו הלבבית

הכוכב עבודות תרסות
רחוב אליפלט 10 ת"א, טל. 825321

למשפחת אילן

עם יסוד שלוש החברות

ישראליפט (שרותים) תשל"ג בע"מ
ישראליפט (תעשיות) 1972 בע"מ
י. מ. ש. אילן — נהול והשקעות בע"מ

שלוחה ברכה נאמנה

בני משה קרסו בע"מ
ספקי צי הרכב מתוצרת רנו

למשפחת אילן

עם יסוד שלוש החברות

ישראליפט (תעשיות) 1972 בע"מ
ישראליפט (שרותים) תשל"ג בע"מ
י. מ. ש. אילן — נהול והשקעות בע"מ

שלוחה ברכתנו

חברת י. קשטן בע"מ
חמרי חשמל
רח' אלנבי 121 ת"א, טל. 623854

למשפחת אילן

עם יסוד שלוש החברות

י. מ. ש. אילן — נהול והשקעות בע"מ
ישראליפט (שרותים) תשל"ג בע"מ
ישראליפט (תעשיות) 1972 בע"מ

עלו והצליחו

פאלוף
חברת א"י למשלוחים והחסנה
שד' רוטשילד 43 ת"א, טל. 613318, 624668

למשפחת אילן

עם יסוד שלוש החברות

ישראליפט (תעשיות) 1972 בע"מ
ישראליפט (שרותים) תשל"ג בע"מ
י. מ. ש. אילן — נהול והשקעות בע"מ

שלוחה ברכה נאמנה

צוות המרכיבים

למשפחת אילן

עם יסוד שלוש החברות

י. מ. ש. אילן — נהול והשקעות בע"מ
ישראליפט (שרותים) תשל"ג בע"מ
ישראליפט (תעשיות) 1972 בע"מ

למנהלינו הנערצים
עם יעסוד החברות החדשות
איחולינו הכנים
כה לחי
מחלקת הנהלת החשבונות והמזכירות

למשפחת אילן

עם יסוד שלוש החברות

ישראליפט (שרותים) תשל"ג בע"מ
ישראליפט (תעשיות) 1972 בע"מ
י. מ. ש. אילן — נהול והשקעות בע"מ

ברכת כה לחי!

עובדי ישראליפט (שירותים)
תשל"ג בע"מ

למשפחת אילן

עם יסוד שלוש החברות

י. מ. ש. אילן — נהול והשקעות בע"מ
ישראליפט (שרותים) תשל"ג בע"מ
ישראליפט (תעשיות) 1972 בע"מ

שלוחה ברכה לבבית לשגשוג והצלחה

מבצעי פרסום
דפוס נרימן בע"מ
רח' מבצע קדש 9 בני־ברק, טל. 792946

למשפחת אילן

עם יסוד שלוש החברות

ישראליפט (שרותים) תשל"ג בע"מ
ישראליפט (תעשיות) 1972 בע"מ
י. מ. ש. אילן — נהול והשקעות בע"מ

ברכות מאליפות עם התרחבותכם

קטנועים נתניה
אחים סברדלוב (סוכני רנו)
רח' הרצל 54 נתניה, טל. (053)23852

למשפחת אילן

עם יסוד שלוש החברות

י. מ. ש. אילן — נהול והשקעות בע"מ
ישראליפט (שרותים) תשל"ג בע"מ
ישראליפט (תעשיות) 1972 בע"מ

עלו והצליחו

לשרטט
מכשירי כתיבה ושרטוט
רח' החשמונאים 91 ת"א, טל. 260642

למשפחת אילן

עם יסוד שלוש החברות

ישראליפט (שרותים) תשל"ג בע"מ
ישראליפט (תעשיות) 1972 בע"מ
י.מ.ש. אילן נהול והשקעות בע"מ

שלוחה ברכה נאמנה

רגרס יעקב
רח' אלתרמן 11 ת"א,
טל. 227005

למשפחת אילן

עם יסוד שלוש החברות

ישראליפט (שרותים) תשל"ג בע"מ
ישראליפט (תעשיות) 1972 בע"מ
י.מ.ש. אילן נהול והשקעות בע"מ

ברכת עלו והצליחו

גוטמן־ברזילי
כלי עבודה, מכונות והספקה טכנית
רח' הרצל 90 ת"א,
טל. 822653

למשפחת אילן

עם יסוד שלוש החברות

ישראליפט (תעשיות) 1972 בע"מ
ישראליפט (שרותים) תשל"ג בע"מ
י.מ.ש. אילן — נהול והשקעות בע"מ

שלוחה ברכה נאמנה

MAGINEX מגינקס
מוכרי האיכות לבטיחות

למשפחת אילן

עם יסוד שלוש החברות

ישראליפט (שרותים) תשל"ג בע"מ
ישראליפט (תעשיות) 1972 בע"מ
י.מ.ש. אילן נהול והשקעות בע"מ

שלוחה ברכה לבבית

י.ע.ג.א.
יצור ועבוד מלונים אוטומטים מ"א בע"מ
דרך פתח תקוה 36
טלפון 30862

מדען אמריקאי מוסר על תוצאות מחקר:

מעשני סמים נוטים ...חלות במחלת סוכרת

ננעל הסימפוזיון הבין-לאומי לסוכרת-נעורים

...). מחקר שערך רופא אמ... ..., ד"ר סטפן פודולסקי מ... ...ברסיטה, בוסטון בארה"ב, על ...פעה של עישון מריהואנה ד... ...ם על צעירים, העלה כי קיי... ...נטיה להלות בסוכרת בעק... ...עישון סמים אלה. המחקר ... אתמול בסימפוזיון הבינ... ...מי הכני על סוכרת נעורים, ...רך בביתן־אהרון מטעם ה... ...ן לסוכרת נעורים בבית ה... ...ם בילינסון.

... פודולסקי הבהיר, כי המחקר ... עדנו בחיתוליו, אולם אף ...א נבדקו הפרטים עד הסוף — ... להגיע למסקנה כי מעשנ... ...ז או מריהואנה, בעיקר צעי... — עלולים להלות בסוכרת. הוא ...ר כי כשאדם כעשן חשיש או ...אנה (חשיש הזק פי ששה מ... ...אנה) הוא חש רעב, ביחוד לממתקים, תיאבונו הולך וגדל — כאילו חסר למעשן כמה סוכר בכמות גדולה בדם. אולם בעקבות העי... שון, למרות התחושה שיש צורך לאכול — עולה כמות הסוכר בדמו של המעשן. כך קורה שהמעשן אר... כל כשאינו רעב, ובעיקר דברי מתי... קה. קורה שהאיש משמין, מגביר את עישון הסמים, וכמות הסוכר ב... דם עולה. המחקר גילה כבר כעת, כי יש להניח שמחלת הסוכרת שכי... חה יותר בקרב מעשני סמים כאלה, אם כי לא בהכרח כל מעשני ה... כריהואנה או החשיש יחלו חולי... סוכרת.

ד"ר משה קרפ מבית החולים בי... לינסון, הירצה על דיסגנוזים של בלו... טות המין. זו מחלה תורשתית ה... מתבטאת בהפרעה בפעולות של ה... מחלות.

בהרצאתו של ד"ר רחמיאל לרין מקליפורניה, שסיכם את ההרצאות — ננעל הסימפוזיון הבין־לאומי ש... בו השתתפו כ־200 רופאים ומדענים מארצות שונות ומישראל. ניהל את הסימפוזיון פרופ' צבי לרון. מנהל המרכז לסוכרת בבי"ח בילינסון.

...ערי: בן-אהרון מנסה ...ערער עקרונות-יסוד של ישראל

...כיר ההסתדרות העובדים, מר י. ...רון, הגל להוסיף עתה לשי... ...דיולוגיה־מרכסיסטית־שמרנית, ...הוהה הכיושנת אבד הכלח ...עומדת בסתירה מוחלטת ל... ...ההיה החיוניות של מדינת יש... ...לבנין משק מודרני ולחרות — אמר סגן שר התיירות, ... ספרי, בישיבת הוועד הפו... ...ל תנועת העבודה הליברלית, ... שנערכה אמש בתל־אביב. ... שפרי הדגיש, שדרישתו של ...רון להחליט בהקדם על כי... ...משטר סוציאליסטי בישראל, כי ... אין מקום לדו־קיום בין סו... ...ם ולכושנות, סומנת בחובה ...ן של התססה עקרה ומזיקה ... ...בות מבוכה ודעזועים בחוגים ... המבוגרת בארץ ובחוץ־לארץ. ...הזהיר את בן־אהרון, שלא ...לערער את עקרונות־יסוד של ...ישראל, שלפיהם יכולים לפ... ...תפתח במקביל המיגזר ה... ...הממלכתי־ציבורי, הפרטי ו... ... אין להעלות על הדעת, ...ה מדינת־הרווחה של שנות ...ה מישהו להתור למבצעי... של היוזמה הפרטית על־ידי ... משטר סוציאליסטי מובהק —

סוכלו תכניות בריחה מכלא רמלה

(ע). — כמה תכניות־בריחה מ... כלא רמלה סוכלו באחרונה — כסר אתמול נציב שרות בתי הסוהר, מר אריה ניר.

מר ניר הוסיף, כי כשהגיעו ה... ידיעות על תכניות הבריחה להנ... הלת בית הסוהר ננקטו צעדים ש... מנעו את ביצוען. בין השאר הופרדו קבוצות אסירים שהיו בתאים משו... תפים ואסירים שנחשבו כמתכננים העיקריים הועברו למאסר בודד. האמצעים שננקטו הועילו ושום תכ... נית בריחה לא הגיעה לשלבים של ביצוע.

מסביב לכלא רמלה עוסקים עתה בבניית חומת־בטון שגובהה יהיה חמישה מטרים ותחליף את הגדר המקיפה כיום את בנייני הכלא.

תלמידות מפגינות נגד רעש

(ע). 450 תלמידות בית הספר ה... כמלכתי דתי, תיכון עירוני ד' ב... חיפה, הפגינו אתמול ליד המוסד, בלווית מוריהן ומנעו מהופעים ומגיוד מיכלי הנמצא שם, אפשרות לעבוד בהכשרת הקרקע להקמת שי... כונים במקום.

התלמידות נשאו בידיהן כרזות המודיעות, כי מאז החלה שנת ה... לימודים אין הן מסוגלות ללמוד, בשל הרעש הנגרם על ידי הציוד המיכני הכבד המופעל ליד בית־הספר.

התלמידות ומוריהן יפגינו היום בחצר עיריית חיפה.

שר השיכון — בסיור שערך אתמול:

פתרונות דיור ל־200 משפחות בשכונת התקווה עד שנת 1976

(ע). עד שנת 1976 יוטבו תנאי הדיור ל־2,000 משפחות לפחות המתגוררות בתנאי מגורים קשים בשכונת התקווה בתל־אביב — אמר אתמול שר השיכון, מר זאב שרף, בסיור שערך בשכונה כדי לעמוד מקרוב על בעיותיה ה... מיוחדות.

השר הוסיף, כי עד הקיץ הבא תובטח הטבת תנאי־הדיור ל־1000 משפחות מתוך 2,000 בכך שיועמדו לרשותן דירות בשכירה או ברכישה. ב־1973 תסתיים בנייתן של 90 די... רות המיועדות לתושבי שכונה זו ובקרוב תתחיל בנייתן של עוד 200 דירות.

בהתייחסות לבעיית הדיור לזוגות צעירים, המחמירה והולכת בשכונה, אמר השר כי במשרד השיכון נמ... צאו כוכאים לדירות 126 זוגות צעי... רים מתוך 800. משרד השיכון, אמר, משתתף עתה בפרוייקט בנייה בתל־אביב הכולל 250 יחידות דיור. די... רות אלה יושכרו לזוגות צעירים ו... לפחות מחציתן יאוכלסו בבני שכו... נת התקווה. הוא הוסיף, כי לשם פת... רון בעיית הדיור לזוגות צעירים ירחיב משרד־השיכון את היקף ה... בנייה, בשיתוף עיריית ת"א, ובנוסף לפרוייקט האמור יבנו עוד 250 יחי... דות דיור למטרה זו.

מר שרף סיפר על רשמי סיורו בשכונה ואמר כי בביקור אצל אחת המשפחות המתגוררת בצפיפות ני... ראה שוהה עם אם למשפחה ברוכת ילדים. היא היתה כה צנובה ש... דמותה תלוה אותי תמיד, כדי שלא אשכח את פתרון בעיית הדיור ב... שכונת התקווה. הוא הודה כי אכן ההגדרה שניתנה לשכונת התקווה כחבית חומר נפץ היא נכונה וזה חייב להדאיג ולהטריד. הוא הזכיר כי הסקר הסכני שנעשה על מצב הדיור בשכונה, וכן מיפקד הדיור, ודאי יתנו תמונה ברורה במשרד השיכון על המצב, כדי שמשרדו יוכל לתכנן תכניות לגבי מקום זה.

חברי הועד הציבורי של השכונה סיפרו לשר על צפיפות הדיור הנו... ראה, על בעיית הזוגות הצעירים ה... מחריפה הולכת, על המחסור בבתי ספר, מעונות יום ומועדוני נוער.

מנהל המחלקה ליפו והשכונות ב... עיריית תל־אביב, מר צבי כספי, דיבר על פעולות העירייה בשכונה.

עיריית ירושלים עומדת לפרסם בקרוב תכנית מיתאר חלקית לכמה אזורים בירושלים, שתשולב בתכ... נית המיתאר הכוללת לעיר, שתוש... לם תוך שנתיים.

יו"ה המרכז מק"י: דיין מטמין מוקשים במקום לפרק אותם

„שר־הבטחון משה דיין, במקום לפרק מוקשים, מטמין למעשה מו... קש־זמן מסוכן ביחסנו עם הפלש... תינים" — אמר יו"ר הועד המרכזי של מק"י מר ר. טייטלבאום באספה שנערכה אמש בבת־ים.

„דבריו של שר הבטחון כאילו דו־קיום עם הפלשתינים אפשרי רק תחת הכיבוש הישראלי, יהיו עם מגמתו לספח למעשה את הגדה ה... מערבית, הם הבלה במאבקה של ישראל נגד אירגוני חבלה ערביים. שכן, מדיניות זו איננה מעניקה ל... פלשתינים שום פרספקטיבה להסדר עם ישראל ודוחפת אותם למעשי יאוש" — אמר.

ארגון האקדמאים במפלגת ה... עבודה מציע להקים ועדה משותפת של העבודה והמפד"ל כדי לבדוק את הסטאטוס קוו ואת הדרך לסי... לוק הקשיים שהוא מעורר.

גבתי: לרוסים יש בצורת ואנו נצטרך לשלם בעדה

הברירה: ייקור מוצרים חקלאיים או הגדלת סובסידיות

(ע). שר החקלאות, מר חיים גבתי אמר אתמול, כי הממשלה העמוד בקרוב בפני הכרעה אם לייקר מוצרים חקלאיים ב־12—10 אחוז או להגדיל את הסובסידיה, לנוכח התייקרות החיטה והמס־פוא בעולם ב־20 אחוז, בעקבות הרכישה העצומה של בריה"מ ב־ארה"ב.

מר גבתי, שנאם במועצת מחוז איחוד הקבוצות והקיבוצים במפלגת העבודה, שהתכנסה באולם יהודיו ב־תל־אביב, אמר כי ישראל קונה כ־מיליון טון גרעינים בשנה, וההתייקרות התבטא בתוספת של מאה מיליון ל"י לחם ומספוא לבקר ועופות. „לרוסים יש בצורת, ואנו נצטרך לשלם בעדה" — אמר השר.

בין המוצרים שהממשלה תצטרך להחליט עליהם יהיו לחם, חלב, ביצים ובשר עוף. לדעת השר הגדלת הסובסידיה עלולה לגרום לכך, ש־תקציב הסובסידיות יהיה מהגדולים ביותר מתקציבי הממשלה, והחקלאים יהפכו למעשה לפקידי ממשלה, שהכנסתם תבוא מסובסידיות.

מר גבתי הביע תמיהה על השמירה הקפדנית על מחירי המוצרים החקלאיים, למרות שהעלאות השכר לפי הסכמי העבודה החדשים מת־בטאות ב־26—18 אחוז. כן הביע תמיהה על נכונות שר האוצר להקל במיסים במצב זה, ואמר כי הצעה זו חמורה ביותר מבחינה ציבורית, מוסרית ותינוכית.

לעומת זאת הביע השר הסכמה ל־הצעת שר המסחר והתעשיה לבטל את הפיקוח על המחירים, פרט ל־מצרכים חיוניים ומוצרים מונופוליס־טיים, בהסעימו כי הפיקוח הפך ל־פיקציה, מחוסר אפשרות להשתלט עליו, ולפיכך מוטב לבטלו.

ערבים מהשטחים — לא יעבקו בקטיף

להלן דחה השר את תביעת המו־עצה לשיווק פרי הדר והתאחדות ה־אכרים להגדיל ב־11 אלף את מספר המועסקים הערבים מהשטחים בנושא זה, משום ששר העבודה עומד ל־הציע לממשלה לא להגדיל את מס־פר המועסקים. לדבריו, התגברו אשתקד על הבעיות למרות שהיו עשרת אלפים פחות מועסקים מאשר השנה. אפשרי לגייס לצורך הקטיף תלמידים וחברי ארגוני נוער, כפי שעשו בעבר, ולא להזדקק לפתרון הקל של העסקת פועלים ערביים.

ביחס למדיניות בשטחים, אמר ה־שר, כי המגמה היא לעודד הון מקומי ולא ישראלי, לפתוח שם מפ־עלים, אם כי יתכנו גם שותפויות בין יהודים וערבים. לדבריו, יש עתה בגדה הרבה כסף הרגשת יציבות, שיאפשרו השקעות כאלה יותר מ־בעבר.

הממשלה איננה צריכה, לדעת מר גבתי, להכריז היום מה יהיה גורל השטחים, שכן אין שום סלפון ורמז כצד הערבים על נכונות לשלום.

להלן עמד השר על הסכנה הנש־קפת למוצרים החקלאיים של ישראל מהצטרפות שלוש המדינות החדשות, כולל אנגליה, לשוק האירופי המשו־תף. הגדלת המכס תפגע בעיקר ב־יצוא ההדרים והשימורים לאנגליה. הוצעה להקים אזור סחר חופשי של ארצות הים התיכון נוגעת רק ל־מוצרי תעשיה ולא לחקלאות.

פתח את הדיון מר שמואל רובינ־שטיין, מזכיר המחוז, שקרא לקיבוץ הארצי של השומר הצעיר לפעול למען המשך השתתפות מפ"ם ב־מערך.

בדיון הביעו רוב המשתתפים, וב־כללם י. דובדבני, מ. זרמי וש. כנר־תי, התנגדות להגדלת העבודה הערבית בכשקים.

רוב המתווכחים דחו את הצעתו של חבר קבוצת שילר, אורי מאיר, להחזיר את השטחים לירדן, גם בלי הסדר שלום, כדי להפטר בדרך זו מהסכנה התברתית של עבודה ער־בית בישראל.

לאלחנן לוי ובני משפחתו

שלוחים תנחומינו במותה הטראגי של הרעיה והאם

מריאנה ז"ל

מועצת המנהלים של „אתא" חברה לטכסטיל בע"מ

לאלחנן לוי ובני משפחתו

אתכם באבלכם במותה הטראגי של

מריאנה ז"ל

הרעיה והאם

ההנהלה והעובדים של
„אתא" חברה לטכסטיל בע"מ
מפעלי טכסטיל כורדאני בע"מ
חברת „טתה" בע"מ
„מתפרות נצרת" בע"מ
„מתפרות כרמיאל" בע"מ
חברת „אגם" בע"מ

בצער רב אנו מודיעים על פטירת בעלי, אבינו, אחינו וסבנו היקר

אריה ב"ר שלמה ראוך

בשנת ה־67 לחייו

ההלויה תצא היום, יום שישי י"ב חשון תשל"ג (20.10.72) בשעה 11.45 לפנה"צ מבית ההלויות העירוני, רח' דפנה 5 תל אביב לבית העלמין. בחולון.

אוטובוס יעמוד לרשות המלוים.

המשפחה המתאבלת

להברנו מר **לוי אלחנן**

מזועזעים אנו על מותה הטראגי של רעיתך

מריאנה ז"ל

ומשתתפים בצערך ובצער משפחתך

חבריך לעבודה
ב„אתא" טכסטיל

ביום שלישי, 24.10.72 בשעה 15.30 אחה"צ, בבית העלמין בחל־מונד יערכו גילוי מצבה ואזכרה ליקירתנו

לאה שייער (צירינג) ז"ל

מוקירי זכרה נפגשים ע"י שער בית העלמין

המשפחה

בתוך יגון ואבל בלתי נשכח אנו מודיעים על העלאתו ארצה של יקירנו

ד"ר פנחס פשיטיצקי ז"ל

ההלויה תצא היום, יום שישי י"ב חשון (20.10.72) בשעה 12.00 מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 תל־אביב, לבית העלמין בקרית־שאול.

המשפחה

החברה תעמוד לרשות המלוים.

במלאות שלושים לפטירת יקירנו

עו"ד חיים זילברשטיין ז"ל

יערכו אזכרה וגילוי מצבה

ביום ראשון י"ד חשון תשל"ג (22.10.72) בבית העלמין בחולון

מוקירי זכרו וידידיו נפגשים ליד הבית, רחוב זכרון־יעקב 16 תל־אביב בשעה 3.00 אחה"צ.
אוטובוס יעמוד לרשות המשתתפים

אשתו, בנותיה והמשפחה

לרס"ן משה ברקוביץ

אתך באבלך על מות

אביך ז"ל

מפקד החיל ופיקודיו

במלאת שלושים לפטירתה של אשתי, אמנו, גיסתנו וקבתנו היקרה

מרת רוניה מורצקי ז"ל

(מבית זינוקור)

התקיים אזכרה וגלוי מצבה

ביום ראשון י"ד חשון תשל"ג 22.10.72 בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול.

אוטובוס מיוחד יצא בשעה 3.00 אחה"צ מבית המנוחה בשד' חן 14 ת"א.

המתאבלים:
בעלה: ד"ר אדוארד מורצקי
בנה: משה מורצקי ומשפחתו
בתה: רישיא שרבם ומשפחתה
אחיותיה: מניה, דינה, סוניה
וכל בני המשפחה בארץ ובחו"ל

ארגון של

ד"ר פנחס פשיטיצקי ז"ל

מראשוני הרופאים במלב"ן
הובא ארצה

ההלויה תצא היום, יום ששי, י"ב חשון תשל"ג (20.10.72) בשעה 12.00 בצהרים מבית ההלויות העירוני, רח' דפנה 5, תל־אביב, לבית העלמין בקרית שאול.

ארגון רופאי מלב"ן

במלאות חצי שנה לפטירתו של ראש משפחתנו

ר' מנחם זינדל שור ז"ל

ניחד עם זכרו ביום א' י"ד מרחשון תשל"ג (22.10.72) בשעה 10.00 בבוקר, בבית העלמין הישן בטבריה.

המשפחה

אלי כהן ז"ל

רב נאמן ומהנג דגול
...

אנו אבלים

משפחת בכור
משפחת שנקר
משפחת מטלון
משפחת דגן
משפחת שדה

למשפחת ריסנר ולמסילות סיגמה

אתכם באבלכם במות האם

צפורה ז"ל

אנגלרד חרושת ברזל בע"מ
חיפה

האוניברסיטה העברית בירושלים והפקולטה למשפטים

מודיעים בצער על פטירתו של

פרופ' סלו אנגל ז"ל

פרופ' למדעי המדינה באוניברסיטת מבמי ופרופ'־אורח למשפט בינלאומי מטעם האוניברסיטה העברית

ומביעים תנחומים למשפחה האבלה

במלאת שלושים לפטירתה של יקירתנו

יטה ריסקין ז"ל

תתקיים אזכרה ביום ראשון, י"ד חשון תשל"ג (22.10.72) בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול.
נפגשים ליד השער

המשפחה

גילוי המצבה על קברה של יקירתנו

רבקה וינר

יתקיים בשעה 3.00 ביום ראשון, י"ד חשון תשל"ג (22.10.72) בהר המנוחות.

תחבורה ב־2.30 אחה"צ מרחוב אבן עזרא 19 ירושלים.

המשפחה

למשפחת ריסנר

השתתפותנו הכנה באבלכם הכבד במות עליכם אם המשפחה

צפורה ז"ל

בתי יציקה וולקן בע"מ

לגב' רבקה גוטמרק

אנו משתתפים בצערך הכבד במות

אמך ז"ל

תלמידי כתה ד'ו והוריהם
ביה"ס אמירים נוה־רסקו

במלאות שנה לפטירתו של בעלי, אבינו וסבנו היקר

ברוך גורדון ז"ל

(המחנך והמורה הוותיק)

נקיים אזכרה ונתייחד עם זכרו.

ידידיו ומוקירי זכרו נפגשים ביום ראשון י"ד חשון תשל"ג (22.10.72) בבית העלמין בפתח תקוה בשעה 3.30 אחה"צ.

תחבורה לבית העלמין תצא מבית המנוח, רח' בן־יהודה 22 פתח־תקוה, בשעה 3.15 אחה"צ.

המשפחה

האזכרה
לד"ר ולטר וארנה פישר ז"ל

התקיים ביום שלישי 24.10 בחיפה, בבית העלמין בכפר סמיר בשעה 16.30.

בית הטכניון

אבל על פטירתו של
פרופסור חבר

אברהם קורט מרכס ז"ל

שר נפטר בחו"ל ביום רביעי, י' מרחשון תשל"ג (18.10.72).
גנוח הובא לקבורה בחו"ל ביום חמישי י"א מרחשון תשל"ג (19.10.72).

אנו משתתפים בצערם ובאבלם הכבד של

משפחת רייסנר היקרה

בהלקח מהם הרעיה והאם, האשה החשובה והדגולה במעשים טובים רודפת צדקה וחסד

מרת צפורה ע"ה

המקום ינחם אותם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא יוסיפו דאבה עוד

אשדוד בונדד בע"מ

למשה שאלתיאל ומשפחתו

אתכם אנו באבלכם במות

אביכם ז"ל

אל-קול בע"מ
ההנהלה וחבר העובדים

במלאת שלושים לפטירתו של

יוסף ויץ ז"ל

ביום שני ט"ז בחשון תשל"ג — 23 באוקטובר 1972

בשעה 3.30 עליה לקברו וגילוי המצבה בבית העלמין שבהר הזיתים
בשעה 4.30 אחה"צ אסיפת התייחדות מטעם ההסתדרות הציונית העולמית והקרן הקימת לישראל, באודיטוריום ע"ש שייבר, בית אגרון, ירושלים.

דברים לזכרו:
— סגן ראש הממשלה מר יגאל אלון
— ראש עיריית ירושלים מר טדי קולק
— חבר ההנהלה הציונית מר משה קרונה
— אברהם הרצפלד
— הסופר אריה ליפשיץ
— קריאת פרקים מכתביו
— הפותח: יו"ר הדירקטוריון של הקהק"ל מר יעקב צור

המשפחה
קרן קימת לישראל

בשעה 3.00 אחה"צ יועמדו אוטובוסים לרשות המשתתפים שייצאו מחצר המוסדות הלאומיים בירושלים לבית העלמין בהר הזיתים.

ארגון הסגל האקדמי בטכניון

אבל על מותו של חברו הותיק

פרופסור קורט מרכס ז"ל

ומשתתף באבל המשפחה

למשפחת בלס

אתכם באבלכם
בהלקח מכם ללא עת יקירכם

יצחק ז"ל

„סטיבו"
מפעלי צבר פלדה פתח־תקוה

ארגון מורי החינוך הגופני סניף חיפה

כתאבל על מותו הפתאומי של

קורט מרכס ז"ל

מותיק המורים ופעילי החינוך הגופני בארץ.

הכזا من الأصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

הפועל חיפה וכפר־סבא עשויים לחולל מפנה

יארחו את קבוצות הצמרת של יפו והכח ✶ שלושה משחקים בבלומפילד החל ב־9 בבוקר

מאת סופר „ספורט הארץ"

הופעתן של שתי הקבוצות הרא־שונות בדירוג, מכבי יפו והכח רמת־גן, במשחקי חוץ — עשויה לגרור השבת מיפנה כללי בחלקה העליון של הטבלה הלאומית עם סיומו של המחזור השש. אמנם ייתכן שהפער בין שתי הנקודות בפיסגה לא יבוטל כליל, אולם בכוחן של הקבוצות הדולקות אחרי המוליכים ליצור שינוי בעל משמעות במאבק על הבכורה.

מכבי יפו, עדיין ללא הפסד וללא שער חובה, יצא להגן על יוקרתו בקרית חיים נגד הפועל חיפה. בהדרכת מאמנם החדש יהונתן הרדי, ובעקבות הרגיעה שחלה בקבוצה, ינסו החיפאים לקלקל את מאזנה המרשים של יפו, שלא נוצחה ב־18 משחקי הליגה האחרונים שלה (הלקם בעונה שעברה). חיפה היתה, בעצם, הקבוצה האחרונה שגברה על היפואים אשתקד, אבל אין זה בהכרח רמז למה שעשוי להתרחש מחר, בעיקר משום שהגנת חיפה אינה בלתי חדירה.

כאותן ושקול יהיה כנראה גם המשחק בכפר סבא, שבו ינסה הכח רמת־גן לשמור על עמדתו הרמה, תוך ניצול עונשו המשמעתי של יצחק שום, משחקני המפתח של היריב.

תגמול על הגביע

לתמורות אפשריות בדירוג יצפה במיוחד אלוף אשתקד, מכבי תל־אביב, שיארח ב־3 בבלומפילד את הפועל ירושלים. במיפגש האחרון, בחצי גמר הגביע, נחל מכבי מפח נפש והדחה. הפעם ניתנת לו הזדמנות לגמול לירושלמים, המדורגים במקום האחרון עם נקודה יתומה. אלא שגם לאלוף צרות משלו, בעקבות כניסתו להסגר של גיורא שפיגל והסכסוך עם דרור ברנוך, כך שמידת הצלחתו תלויה לא מעט ביכולתו למצוא ממלאי מקום יעילים בתפקידים שהתיירו חלל.

בעמדת זינוק כלפי מעלה מצוי גם הפועל תל־אביב, שיארח ב־1 בצהריים את מכבי חיפה — קבוצה לא יציבה במיוחד, שלעולם אין לדעת למה היא מסוגלת. אף על פי כן, צפוי תיקו ומעלה להפועל, שהוא הפיק את הלקחים החיוניים מהופעתו בדרבי לפני שבוע.

בבכירי קום יוכלו לראות כחזר משחק שלישי בבלומפילד, בין הפועל באר־שבע למכבי פתח־תקוה, שיחל כבר ב־9 בבוקר — בגלל עונשה המשמעתי של באר־שבע, שאינה מוכנה להסתכן באירוח משחק נוסף „ללא קהל" באשדוד.

סידרת הצלחותיו של העולה החדש ברכות, כי לא יוכשל. גם במשחק זה, שיהיה במגרש נייטראלי לגבי שני היריבים, הגבל בראש את יתרון הביתיות של באר־שבע.

שמשון בימק"א

בית"ר ירושלים רחוק מאוד משיאו, אבל חולשתו המשוועת של שמשון — שספג 16 שערים בחמשה משחקים — הדבק את היריד שלכים לנצחון ביתי במגרש ימק"א. אחרי ארבעה הפסדים רצופים קשה להניח, כי דוקא הפעם יתאושש שמשון.

התאפיינות של הפועל מרמורק מול הבסיס הגדי של מכבי נת־

טבלת הליגה הלאומית

1.	מכבי יפו	5	0—8	9
2.	הכח ר"ג	5	2—9	9
3.	מכבי ת"א	5	5—10	7
4.	מכבי פ"ת	5	7—8	7
5.	הפועל ת"א	5	2—7	6
6.	הפועל ב"ש	5	5—9	6
7.	בית"ר ת"א	5	4—8	6
8.	הפועל כפ"ס	5	4—5	5
9.	מכבי חיפה	5	6—5	5
10.	בית"ר י־ם	5	9—5	5
11.	הפועל חיפה	5	8—10	4
12.	הפ. מרמורק	5	7—3	3
13.	מכבי נתניה	5	11—4	3
14.	הפועל פ"ת	5	9—2	2
15.	שמשון ת"א	5	16—7	2
16.	הפועל ירושלים	5	6—1	1

גיה מבטיחים קרב שקול וחריף במגרש הרחובותי, ולא תהיה זו סנסציה אם תנצח הקבוצה הדרומית את היריב שנדרדר לתחתית.

הפועל פתח תקוה אינו יכול לסמוך רק על יתרונו הביתי במשחקו נגד בית"ר תל־אביב, המגלה יציבות וכושר הבקעה, שיאלצו את המארחים להתעבר כדי לא להשאר במקום ה־14.

מבחן ל„שאיפות הלאומיות" של בני־יהודה—ברמת עמידר

אין לצפות למיפנה בצמרת המחוז הצפוני

מאת סופר „ספורט הארץ"

שתי הקבוצות שירדו בעונה שעברה מהליגה הלאומית — הפועל חדרה, המוביל בראש מחוז הצפוני ובני־יהודה, השלישי במחוז הדרום — ירכזו מחר עיקר תשומת הלב במשחקי ליגה א' בכדורגל.

המאבק היותר מסקרן והיותר קשה צפוי לבני־יהודה, שעדיין לא נוצחו העונה ואיבדו רק נקודה אחת. הם יופיעו במשחק חוץ ברמת עמידר, נגד קבוצת המכבי המקומית המובילה את הטבלה במאזן השווה לבני־יהודה, אך בהפרש שערים טוב הרבה יותר. תוצאות מאבק זה עשויות לקבוע אם יצליח הפועל חולון, שנשר מהליגה הלאומית לפני שנתיים, לעלות לראש הדירוג באשר מצפה לו מאבק ביתי קל יחסית, נגד הפועל ראשון לציון, הממוקם במקום לפני האחרון לאחר שצבר רק 2 נקודות (נצחון יחיד) מחמישה משחקים.

צמרת ליגה א' — דרום

1.	רמת־עמידר	5	6—16	9
2.	הפועל חולון	5	1—7	9
3.	בני־יהודה	5	8—13	9
4.	הפועל יהוד	5	6—10	8

יתר משחקי מחוז הדרום: הפועל לוד — הפועל דימונה, הפועל אשדוד — מכבי שעריים, הפועל יהוד — הפועל בת־ים, בית"ר רמלה — הפועל רמלה, הפועל אילת — הפועל באר־יעקב, הפועל בית־שמש — הפועל קרית־אתא.

הראשון נגד האחרון

במחוז הצפון צפוי מאבק חד צדדי בין המדורג ראשון, הפועל חדרה, לבין סוגר הטבלה הפועל הרצליה, שהתוצאותיו כנראה חזויות מראש, כדי להשאיר את החדרתים שבע גורסף בפיסגה. המדורג שני, מכבי הרצליה, יהנה גם הוא ממשחק ביתי כאשר יארח את הפועל קרית־שמונה, המדורג 7. הפועל טירת הכרמל, המדורג 3 (לשלושת המובילים מספר נקודות זהה — 8) יוצא למשחק חוץ קשה בצפת, נגד הפועל המקומי המדורג 6.

צמרת ליגה א' — צפון

1.	הפועל חדרה	5	2—8	8
2.	מכבי הרצליה	5	4—9	8
3.	טירת הכרמל	5	3—8	8
4.	הפועל עכו	5	3—6	7

יתר משחקי מחוז הצפון: הפועל מחנה־יהודה — הפועל טבריה, הפועל מגדל־העמק — הפועל נהליאל, הפועל נהריה — הפועל עכו, הפועל רמת־גן — הפועל גבעת חיים, בית"ר נתניה — הפועל בני־נצרת.

נפתחת הליגה בטניס שולחן

מאת סופר „ספורט הארץ"

משחקי הליגה הלאומית בטניס יחלו מחר במחזור הראשון של התחרויות יתמודדו ברוב המשחקים, האגודות אשר להן שתי קבוצות בליגה הלאומית.

פירוט משחקי המחזור הראשון: מכבי ת"א א' — מכבי ת"א ב', מכבי צפון א' — מכבי צפון ב', הפועל ת"א א' — הפועל ת"א ב', מכבי נתניה — מועדון הכרמל חיפה.

השנה משתתפות 61 קבוצות בליגות לאומיות א' ו־ב'. בליגות א' ו־ב' 4 מתחות לליגה הלאומית עלה מכבי צפון ב' וירד ממנה מועדון ימק"א ירושלים.

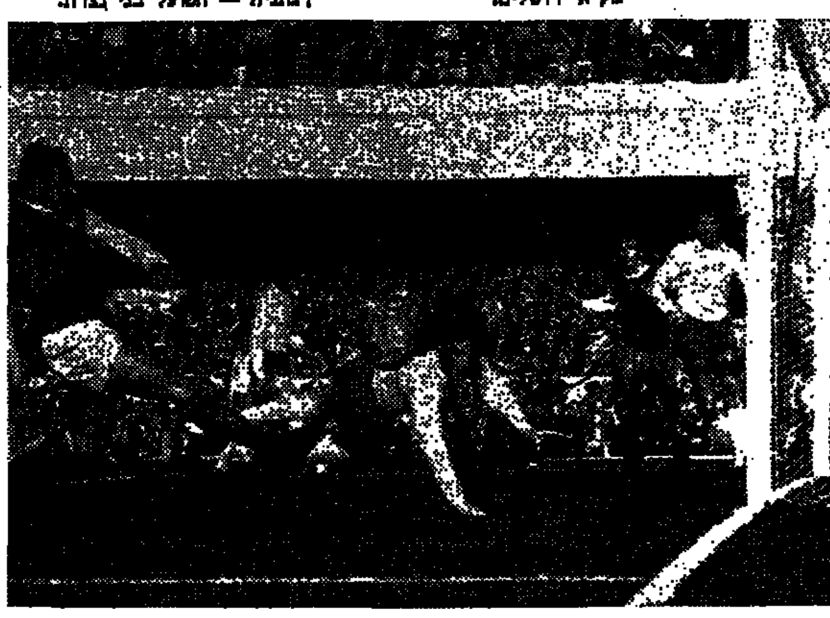

בדורגלן איפסוויץ קאווין ביטי נוגח את הכדור בזינוק אקרובאטי ברגלו של חלוץ ארסנל, פיטר ראדפורד (משמאל), במשחק הליגה האנגלית שהיה בשבת שחלפה. ארסנל ניצחה 0:1 ושמרה על מקומה השני בדירוג.

מכבי ת"א - מכבי ר"ג

הערב במוקד המחזור ה־4 בליגה הלאומית בכדורסל

שלושה ימים לאחר מחזור ההפתעות של אמצע השבוע, יהיו הערב משחקי המחזור הרביעי בליגה הלאומית בכדורסל, אשר יפגישו בתל־אביב בקרב צבקים את מכבי תל־אביב ומכבי רמת־גן.

מאבק מסקרן זה יאפיל על כל יתר המשחקים, כי שתי הקבוצות לא נהנתה הצובה. מכבי תל־אביב אמנם לא נעצר במבחן רציני עד כה, אך במגרשו הביתי צר המידות רבים סיכוייו להנחיל לרמת־גנים הפסד ליגה ראשון (8).

קבוצת הפועל ירושלים, גיבורת המחזור אמצע השבוע, בעקבות נצחונה על הפועל תל־אביב, תארח באולמה את הפועל מגידו, והובים סיכוייה לזכות בנצחון רביעי רצוף (8). מנגד ישחק הפועל תל־אביב בגורן, ואם לא יתעלה, הוא עלול להיות מופעת מול סגנית האלופה, הפועל גבת/יגור (7.30).

הפועל גיר־דור/בית־אלפא, שהפתיע בנצחון גבוה על הפועל גבת/יגור, ישחק פעם נוספת במגרשו ואם יחזור על גילוי יכולתו הטובה, הוא עשוי לשלוח את בית"ר ירושלים לבידה מנוצח (8). הפועל קרית חיים עשוי לנצל את מגרשו הביתי לנצחון ראשון על הפועל גבעת ברנר/נען (8). בחיפה יתמודדו שתי קבוצות שטרם ניצחו העונה, וסיכויי מכבי חיפה עדיפים לגבור על הפועל אחדות־יעקב (8).

אלוף הכדוריד נכנע למכבי צפון 15:13

הפתעה מרעישה נפלה שלשום בלילה בליגה הלאומית בכדוריד, כאשר קבוצת מכבי צפון תל־אביב הכניעה באיצטדיון המכביה את אלוף אשתקד, הפועל רמת־גן, בשיפור 13.15 (5:6). בנצחון מפתיע זה הגביר את סיכויי הפועל הרצליה לזכות, לראשונה בתולדותיו, באליפות ישראל בכדוריד, והוא מוליך עתה את הטבלה הלאומית ביתרון 4 נקודות על הרמת־גנים.

יתר התוצאות בליגה בכדוריד: הפועל הרצליה — הפועל פתח־תקוה 17:32 (5:16), הפועל חולון — הפועל ראשון לציון 20:26 (12:12), מכבי ארזים — הפועל כפר־מנחם 18:26 (12:12), מכבי רמת־גן — הפועל קרית מוצקין 18:27 (9:9), מכבי ראשון־לציון — הפועל רחובות 17:21 (8:11).

פעמיים דרבי בליגה האנגלית

לונדון, 19 (עיר). שני משחקי דרבי לונדוני יהיו השבת במחזור ה־14 בליגה האנגלית בכדורגל, כשבמעניין שבהם יפגשו שתי השכנות בצמרת — טוטנהאם מדורגת 5 נגד צ'לסי (4).

הדרבי השני יהיה בקריסטאל־פאלאס, הסוגרת את הטבלה, לבין ארסנל, השניה בדירוג.

המוליכה ליברפול, תארח את סטוק (18).

יתר המשחקים: ניוקאסל (12) — מנצ'סטר יונייטד (20), שפילד־יונייטד (9) — אברטון (8), מנצ'סטר סיטי (21) — וסטהאם (7), איפסוויץ' (11) — דרבי (13), לסטר (16) — נוריץ' (10), וסט־ברומיץ' (17) — הלבס (6), בירמינגהאם (19) — סאותהמפטון (14).

30 שנה
לחלוץ הגסטרונומיה בארץ
מ. גדום
מסיבות קוקטיל המוצלחות ביותר
לחתונה ✱ ברית מילה ✱ בר־מצוה
COCKTAIL PARTIES
„בית הרופא" רח' הפטמן 1 ת"א טל. 256983
רח' מזא"ה 42 פנת שד"ד טל. 612772 722314

עם אגד
משניר ועד אופיר

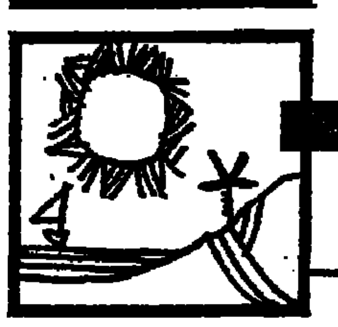

מלחמת הענקים

בשוקי ההון והכספים

מאת מרדכי צבי

מניות כלל להשקעות והחברה המרכזית עמדו בשבוע זה במוקד הפעילות בשוק המניות והטביעו חותמן על מגמת המסחר. הרקע לפעילות זו היה מסורתף: כוונתה המוצהרת של הנהלת כלל להשקעות להכנס כשותף בחברה המרכזית.

ההתרחשויות סביב שתי מניות אלה הבהירו נקודות יסוד אחרות בעלות השלכות על עתיד שוק המניות הישראלי. נקודה ראשונה קשורה בזכויות ההצבעה של המניות. במשך שנים טענו נותני הטון בבורסה התל־אביבית כי לזכות ההצבעה של המניות אין חשיבות מיוחדת משום שהמשקיע הרגיל אינו מתעניין בה. נימוק זה הועלה כדי לתרץ הנפקת מניות בעלי זכות הצבעה שונה. בא המקרה של החברה המרכזית ומוכיח כי לטענה זו אין שחר. למניות החברה, בסך כ־42 מיליון ל"י יש זכות הצבעה שווה: כל מניה היא בת 1 ל"י ערך נקוב ולכל מניה קול אחד. פרוש הדבר שבמאבק על השגת השליטה בחברה זו נודעת חשיבות לכל מניה.

מלחמת 3 גורמים

על השליטה בחברה המרכזית נלחמים כיום שלושה גורמים: כלל להשקעות, קבוצת סם רוטברג (באמצעות חברת אי.אי.סי) ובעלי המניות הותיקים המחזיקים כיום בניהול עניני החברה המרכזית. מאחורי בעלי המניות הנוכחיים של החברה המרכזית מחזיקים בחבילות גדולות נותרו למסחר רק כמויות קטנות של מניות, לפי הערכות שונות בין 5% עד 10% מהון החברה, כלומר בין 2 — 4 מיליון ל"י ערך נקוב. אולם כמות זו מורכבת משני הסוגים — א' וב' (רק האחרונות רשומות בבורסה).

ריכוז מניות

מאבק זה מבליט נקודה נוספת. על אף ההון הגדול יחסית — 42 מיליון ל"י — מצטמצם הפיזור שבידי הצבור, מפני שגורמים גדולים ריכזו ברשותם כמויות גדולות של מניות. היבט זה בא לידי ביטוי חד לגבי כלל להשקעות. הון המניות הנפרע 82.5 מיליון ל"י ערך נקוב, אחד הגדולים במשק הישראלי. למרות זאת נאלצו השבוע רבים לשלם מחיר גבוה לשם רכישתן. הדבר נובע מסיבות אחדות. 50% מהון החברה נמצא בידי שלושת הבנקים הגדולים. כמויות גדולות נרכשו גם על ידי משקיעים מוסדיים נוספים או משקיעים בודדים. הנה כאשר שער המניות החל לעלות הפסיקו המשקיעים מחו"ל למכור מניותיהם. כאשר שער מניות כלל עמד תקופה ארוכה מתחת לפארי, לרוב על רמה של 90, נוצר לחץ מכירות קבוע מצד משקיעי חו"ל. עתה מסרבים אלה למכור גם במחירים גבוהים במקצת כאלה של היום.

שיפור המצב בשוק

במידה רבה תרמו מניות אלה לשיפור המצב בשוק בשבוע האחרון. קרוב לודאי שאלמלא הביקוש המוגבר למניות כלל להשקעות היתה אוירת ההיסוסים הופכת לנחשול מכירות. הדבר השתקף היטב בהיקף העסקות, גם בלי השביתה של יום אחד בשני הבנקים הגדולים, כפי שמראים הנתונים הבאים (מיליוני ל"י):

יום	בבורסה	מחוץ לבורסה
א'	4.40	0.40
ב'	1.20	1.40
ג'	3.65	1.90
ד'	4.65	1.50
ה'	4.45	

הדולר נת"ד נעלם השבוע לגמרי מנוף הבורסה, מחוסר קונים. ואילו הדולר השחור נסחר לפי רמה יציבה למדי — סביב 4.40 ל"י (עם שינויים של אגורות אחדות לפי גודל השטר, כמות הדולרים וכו'); הזהב נשאר ברמה של כ־9,300 ל"י הקילו.

מדד שערי המניות בבורסה התל־אביבית
100 — 31.3.67

	19.10.72	18.10.72
מדד כללי	289.25	288.56
בנקים וביטוח	229.10	228.71
מקרקעין	260.36	259.17
תעשייה ומסחר	444.70	443.84
חברות להשקעה	251.02	250.90
חברות נפט	232.93	233.47

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

19.10.72

נייר	[illegible]	[illegible]	[illegible]
מניות תעשיה, מסחר ושירותים 19.10.72			
חשמל (ש)	66	—1.5	67
אליאנס ב' (ש)	755		770
אלקו 1 (ש)	120		120
אלקו 2.5 (ב)	120		119.5
אלקטרה 1 (ש)	273	+6	278
אלקטרה 5 (ש)	270	+2	274
ארגמן (ש)	453		
ארגמן (ב)	457		457
ארגמן (ר"מ) (ב)	458	+4	459
אתא ב' (ש)	181.5	+0.5	181
אתא ג' (ש)	182.5	+1	181
אתא כלטה (ש)	172		174
בית הרכב (מ)	82	+0.5	82
דובק ר"מ (ב)	360		364
קרור 1 (ש)	450		
קרור 10 (ש)	393	—6	395
כבלים (ב)	185	+1	186
טריב ר"מ (מ)	177	+2	177
ספנות (ש)	219	+1	219
כימיקלים (ש)	64.5		
לאיפ ר"מ (מ)	95		94
טלר (ש)	230		
מתכתן ר"מ (ב)	364	+1	
סבע (ש)	979	+10	985
סבע (ב)	1030		
פיניציה ר"מ (ב)	127	—2.5	128.5
מפעלי ביר (ש)	582	+2	578
צמים ב' (ש)	295	+2	294
שמן ר"ב (ב)	131		130
תעל ב' (מ)	349	+1	355
ערד (ש)	125.5	+0.5	125
בנקים וביטוח			
אוצר שלטון (ב)	178	—2	179
א.ה.ה. (ב)	314	—10	314
אוצר להתעשיה (ב)	457	+8	459
אי. די. בי. ר"ב (ש)	249.5	+1	248.5
אי.די.בי. ב' (ש)	310	5	315
בנק אגוד (ש)	290.5		293
אמפהקי (ב)	232	+2	233
איי בריטי ר"ב (ב)	339	+2	339
איי בריטי (מ)	338		335
דיסקונט א' (ש)	525	+5	
בנק לחקלאות ר"מ (ב)	97		97
בנק מזרחי (מ)	180		181
פועלים (ב)	306		306
פועלים ר"מ (ב)	322	+1	321
בנק כרמל (ב)	180	+4	183
לאומי רגיל (ש)	352		352
לאומי חדשות (ס)	348.5	+0.5	348.5
מסכי בנין (ב)	205.5		207
פ' תעשיה 8% (ס)	85.5		
פ' מסכי (מ)	256		255
מסכי שכי (מ)	201.5	—1.5	202
כלל תעשיות (ש)	203	+2	202.5
מרכזית ב' (ש)	280	—3	280.5
הסנה (ב)	218	+4	218
ו.ק.ב. —.1 (ש)	204	—2	205
ו.ק.ב. —.10 (ב)	114	+1	114.5
ספנות (מ)	225		226
ספנות (ב)	219.5		219.5
סהר ג' (ב)	195.5		197
צור (מ)	162		
מקרקעין ופיתוח			
אזורים (ש)	194		187
אפריקה 1 (ש)	314.5	+2.5	
אפריקה 10 (ש)	268	+2	269.5
הכי הישוב (ש)	216.5	—3.5	216.5
הכי הישוב (מ)	217	—1	218
מטעי הדר (ש)	112	+1	111
ישרס (ס)	170.5	—2.5	169
ג. ובנין (ש)	231	+1	232
נכסים חדשות (ס)	226		227
מהדרין (ש)	180.5	—0.5	184
פרי אור (ס)	169.5	+1	168.5
אנג' — ישי' (מ)	132	+4.5	133
נאות אביב (ש)	86.5	—1	87
ריאלקו (ש)	147		147
רסקו ר"מ (ש)	116		117.5
רסקו (ש)	89.5		90

נייר	[illegible]	[illegible]	[illegible]
דלק ונפט			
דלק ג' (ב)	222		234.5
דלק (ש)	199.5		199.5
ירדן א' (ש)	88.5		88.5
חברות להשקעה			
אלגר (ב)	123		122.5
אלרן (ב)	248.5	+1.5	247
פועלים (ב)	235	+1	235
יצוא (ב)	93.5	—1	94
פז (ב)	117		116
אכפא א' (ש)	149.5	+0.5	151
דיסקונט (ב)	260	+1.5	263
דיסקונט חדשות (ש)	244.5	+1.5	245
עת (ש)	209		
לאומי (ש)	239	+2	238
מחר־ותק (ש)	124.5	+1	128.5
מזרחי ב' (ב)	130		129
פריון ב' (ש)	114.5	—1	115
כלל (ש)	234		228
שוק חופשי			
נפטא (ש)	75.5	—0.5	76
לפידות (ש)	160		160
לפידות (ב)	184	—0.5	
מניות בכורה			
אי.די.בי. (ש)	237	+0.5	254.5
אמיסר (ש)	67.5		
7% בנק מסכי לפיתוח (ב)	172	—2	172
כור 6.5% (ש)	194		194
7% צים (ב)	246		
מניות השתתפות			
אמיקר א' (ב)	82	—1	
8% אמיקר (ב)	109.5	+0.5	
7% פ' התעשיה (ש)	217		
6% פ' התעשיה ג' (ש)	164		
6% פ' תעשיה גג (ש)	103.5	+1	
6% פ' תעשיה גג 1 (ש)	102.5	+1.5	
גוית (ש)	67		

אגרות חוב	סגירה	שינוי
צמודות לדולר		
5% זכוי ים המלח (ש)	212.9	+0.4
5% אג"ח ים המלח (ב)	121.5	—0.1
6% חשמל חשיבה ב' (ש)	135.6	—0.2
חלפטן קלור מאיר 6.5% אג"ח (ש)	90	
הלליס 5	115.5	+0.5
הלליס 6	116.3	
הלליס 7	118.8	
הלליס 8	106.4	+0.4
הלליס 9	108.6	+0.1
הלליס 10	105.6	+0.1
הלליס 11	108.6	+0.2
הלליס 13	106.1	+0.2
הלליס 14	105.8	
הלליס 15	107.4	+0.5
הלליס 16	107.5	
הלליס 17	106	
הלליס 18	107.7	—0.3
הלליס 11 פדיון	105.1	
צמודות למדד		
קרן ורבית		
מלוה בטחון 1967		
סדרה י"ב	180.1	
סדרה כ"ד	178.9	—0.5
סדרה ר"ב	176.5	—0.5
מלוה בטחון 1968		
סדרה א'	159.8	+1.3
סדרה ד'	155.5	+0.5
סדרה כ"א	153.6	
מלוה בטחון 1969		
סדרה א	150.5	
סדרה ס	144.5	
סדרה כ"א	143.5	+0.4
מלוה קליטה 1962 אינדקס 132.6	158.2	+0.6
מלוה קליטה 1963 אינדקס 132.6	223.7	+0.6
מלוה קליטה 1964 אינדקס 138.5	204	
מלוה קליטה 1965 אינדקס 110.1	184.4	
מלוה קליטה 1966 אינדקס 118.7	158.1	+0.1

מפתח: ר"מ — רגילות מבוכרות: א' — מניה א'; ב' — מניה ב'; ג' — מניה ג'; (ש) — על שם; (מ) — מוכ"ז; בלתי מכוסות — מניות רגילות; ● — מוכרים בלבד; ✱ — קונים בלבד.

שר המשטרה: ארבע דרכים למלחמה בטרור

בתשובה על שאלות שהוצגו לו שלשום בכנס אזורי של מפלגת העבודה בבאר־שבע, אמר שר המשטרה מר שלמה הלל, כי במלחמתנו בטירור נקטנו כל העת בארבע דרכים:

● שמירה על יעדים ואנשים, כדי להקטין את סכנת הפגיעה בנו;

● חיפוש מגע עם המחבלים, להתנגש אתם, כדי לעצור אותם או לפגוע בהם. זה לא היה רק בגבולות אלא גם בחו"ל כבמקרה של ציריך או בטיסות אל־על;

● פגיעה בבסיסי מחבלים, בכל מקום ובכל זמן בלי שום קשר למעשים שלהם (פעולת חיל האויר ביום א' השבוע היא מסוג פעולות אלה, כדי למנוע התארגנותם של מחבלים בבסיסיהם);

● לפגוע באותן ארצות ערב, המאפשרות פעילות המחבלים.

כל פעולה באירופה — הוא אמר — מתארגנת באחת מארצות ערב. שם הם מקבלים דרכונים, כסף ומתאמנים. עד כה נקטנו בעמדה שכל מדינה ערבית שתסייע למחבלים הדבר לא ישתלם לה.

להלן אמר כי יש לשכנע את המדינות בעולם לא להרשות פעילות טירוריסטית בשטחיהן. עד הזמן האחרון לא הצלחנו בכך. האמת היא שחשבנו שזה כמעט חסר סיכוי להשפיע על המדינות לפעול נגד המחבלים. אולם חל שינוי ויש כבר התחלות. גם האינטרפול שינה באחרונה את עמדתו: ועתה הוא מצדיק פעולה משטרתית בין־לאומית נגד הטירור.

ג. רמז מבקש לפרוש מניהול מחלקת עניני היום ברדיו

מאת סופר „הארץ" בירושלים

מנהל מחלקת עניני היום ברדיו מר גדעון רמז ביקש ממנהל חטיבת החדשות מר עמוס גורדון לשחררו מתפקידו. נראה, כי מר רמז החליט לנקוט בצעד זה בעקבות ההתפוררות הכללית השוררת במחלקה ואשר גרמה לירידה תלולה ברמתם של מגאזיני החדשות הפופולריים „הבר קר הזה", „בחצי היום" ו„היום הזה".

עובדי מחלקת עניני היום פנו אל מנכ"ל רשות השידור מר שמואל אלמוג וטענו שיש לעשות ריאורגניזציה במבנה המחלקה, כיוון שמר רמז שנכנס לתפקידו לפני כחצי שנה אינו ממלא את תפקידו כראוי, אינו מתווה מדיניות, אינו שולט בעובדים וכל אחד עושה כישר בעיניו.

דובר רשות השידור בפועל מר ארי אבנר אישר אתמול כי מר רמז ביקש להעבירו מתפקידו. לפי שעה לא יועד לו תפקיד אחר.

משטרת ישראל בשיתוף עירית ירושלים החלו בפעולה מ[illegible] תפת למניעת בריונות ועבירות חוקי. העזר העירוניים בירושלים, [illegible] בר עירית ירושלים מסר, כבר ש[illegible] עים מסיירים פקחי העירית [illegible] עם שוטרים בבתי הקולנוע וסק[illegible] דים על משרות החוקים.

למכירה
6 נולי אריגה
SAURER
אוטומטיים,
רוחב 205 ס"מ
במצב טוב
בפרטים: טל' 775983 ת"א

למר
עמוס יעקבי ולרעייתו
ברכות לבביות להולדת
הבת
בית „הארץ"

גזור לפי הקו המרוסק, קפל לפי הקו הפנימי, הדבק ושלח ללא בול ומעטפה.

דמי הדאר שולמו ע"י המען סניף הדאר הראשי ברח' אלנבי תל־אביב, אשור 6205

לכבוד
הארץ
מחי ההפצה והמנויים
ת.ד. 233
תל־אביב — 61000

20.10.72

שם פרטי ______ שם משפחה ______
הכתובת ______ טלפון מס' ______
נא לשלוח לי את פרטי ההסדר. סמן ב־x במשבצת המתאימה:
□ עובדי מדינה — יהיב
□ עובדי משרד הבטחון על כל שלוחותיו
□ צבא קבע — מתייש
□ עצמאי או שכיר במקום עבודה כלשהו
□ סטודנט □ זוגות נישאים

קפל פנימה

הערה: תגזירים מהודקים בסיכות או תגזירים בלתי דבוקים או פתוחים מכל צד שהוא של התגזיר — לא יגיעו לתעודתם באמצעות דאר ישראל.

למכירה
מנוע חשמלי
אלקטרומקן
125 כ"ס, 1475 סל"ד, כולל 3 פזה
[illegible]
טלפון: 623521
כ"8 עד 3.00, נעבה.

למכירה
זכות
לחלוקת משקאות
קלים
בפתח־תקוה
נא לפנות לת.ד. 1696 תל־אביב

„ארמון"
ת"א, רח' אילת 47 טל. 57112
מסגרות, ציורים,
גובלנים ומראות

זמן, הנראה עם הזהב
—.258 ל"י בלבד.
מסגרות עם מראה קריסטל עם קונסול, עם זכוכית על הקונסול, במחירי יבוא.
על כל קניה מעל 300 ל"י הוזמה במתנה [illegible]
פרסום תנא בע"מ

פסנתרי גורן
Grotrian-Steinweg
גרוטריאן־שטיינווג
הפסנתר הטוב ביותר אך לא היקר ביותר —
להשיג באחריות ובתנאים נוחים עם שרות מקצועי אצל
גורן
ירושלים
טל. 226544
רח' שמאי 12

רמת טבעון
חברה ישראלית—קנדית
קרית טבעון, רח' השרש 23־25
טלפון 931229, ת.ד. 1026
קרית־טבעון
נפתח
בית־אבות
ובית־הבראה
● בנין חדיש עם כל השכלולים ● הסקה מרכזית ● פעמון ליד כל מיטה ● השגחה רפואית 24 שעות ● מעלית ● מכון לפיזיותרפיה ● ריפוי בעיסוק ● סביבה ביער הזיאמבו.
אנו שולחים פרוספקט לפי הזמנה

החברה לניהול קרנות בנאמנות בע"מ

	מחיר יחידה	מחיר פידיון	מחיר שוק
צבר	264.6	252.1	252.1
ארז	146.6	139.7	139.7
איתן	123.17	—	120.16

הנאמן: בנק הפועלים בע"מ

הלוח הככול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 57 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 240905, 230521, 230401
המחירים: יום חול: 1.00 ל"י למלה / יום ו': 1.20 ל"י למלה

פרקי היום בתנ"ך

שופטים, כ"ו — י"ח.

המשנה היומית

הדלקת הנרות

תורנות בתי מרקחת

תורנות רופאים לפי התקופות

תורנויות בתי חולים

● חיפה: איכילוב.
● שבת: איכילוב.

דירות

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

● בהוד השרון 3½ חדרים + מרפסת... [illegible]

● דירה 3 חדרים + חניה... [illegible]

וילות ובתים

קבלנים

חדרים 2-2½

● למכירה דירה בת 2 חדרים גדולים במרכז ת"א... [illegible]

חדרים 1-1½

● הדר + רו-קומתי מול בית הפרחים קיבוץ-גלויות 13 חולון, בעבודה 845338 חיים הרפו.

● דירת 1½ עם כל הנוחיות למכירה מיידית, פרכולת 20, קומה גג.

● בהזדמנות דירת חדר ב' במרכז בת ים עם כל הנוחיות לפנות ,תיווך לוי", שד' ה' עצמאות 67 (מגדל נחום).

● למכירה דירה 1½ ק.א. בכפר נשרים 42, רמת-גן.

● דירת חדר + טלפון — מרפסת... [illegible]

● דירת חדר + 2 חצאים מיוחדת בצפון תל-אביב. ל' טלפון 258887.

● בהזדמנות ביד אליהו בת 1½ חדרים ק"ב בדמ"מ — 287604.

● בראשל"צ 1½ חדרים, אור ... [illegible]

דירות בדמי מפתח

● בדמ"פ. דירות מ-10,000 — 60,000 "לעם" מקוה-ישראל 8, תל-אביב. 612725.

● בדמ"פ, 1½ נוחיות משותפות... [illegible]

● בקרובות להשכיר 4 חדרים + ארונות קיר טל' 226051.

● 3 בסביבת סוקולוב... [illegible]

● בדמ"פ דירות 3 חדרים בקריית ... טלפון 224132.

● בדמ"פ 4 חדרים גדולים, מתאים גם למשרד ... 238230.

● דירה יפה 3 חדרים הד-צל ת"א, למגורים ולמלאכה. טלפון 827110.

● 2½ גדולים ביהודה הלוי — אלנבי. מתאים גם למשרדים טלפון 613178.

● 3 חדרים בדמ"פ בצפון ת"א. ק"ב טל' 930468.

● בדמ"פ 2 חדרים במצב מצוין ע"י הבימה. 258001.

● בדמ"פ 2½ חדרים בצפון תל-אביב. 238769.

● דירת 2 חדרים בדמי מפתח בהרצליה לפנות: סוקולוב 56.

● בדמ"פ 4 חדרים + מלון מתאים למשרד... 726856.

דירות בשכר חודשי

● להשכרה דירה 4 חדרים בחולון, נאות רחל, קומה 10, טלפון 50421 לרבי / ישעיהו.

[illegible]

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י לשלה / יום ו': 1.20 ל"י לשלה

משרדים

● להשכרה בשכ"ת קומת חדרים 120 מ"ר בסביבת מגדל לאור. טלפון 68648, 69437.

● להשכרה/למשרד דירת 2 חדרים. קלקע. ניגש בחזית. רחוב מגזור. בסביבות כיכר המדינה. טל' 267481 מ־22—17 ובשבת כל היום.

● משרד + טלפון בשכ"ת בכבר המדינה. מתאים לכל מטרה. 251075.

● להשכרה אולם בצפון ת"א. מתאים למשרד. "ירב", טל. 248364.

● בשכ"ת דרושים משרדים + טלפון מ־1—2 חדרים בתל־אביב. 612725.

● דרוש בתל־אביב, בשכ"ת, משרד או חנות לפחות 60 מ"ר + טלפון לשימוש ב־בימ"ש לרפואות. להתקשר 244980, 14—9.

● בסביבות מוגרבי בשכ"ת 5—10 חדרי משרד + טלפון 240842.

חנויות

● חנות בגודל 60 מ"ר למכירה ברח' נגבה 10 ר"ג. לפנות טלפון 82822 למר יהודה או אודי.

עסקים

● למכירה עסק מבוסס בצפון ת"א רווח מובטח של קנה הדרוש 650,000 ל"י. טלפון 258259.

הצעות עבודה

בתי מלאכה

● בנגריה מסודרת משומת עבודה לעצמאיים טלוסב 28 קוליק 841081.

חדרים מרוהטים

● חדרים מרוהטים עם ברות בלא להשכרת טל. 241833 — ת"א.

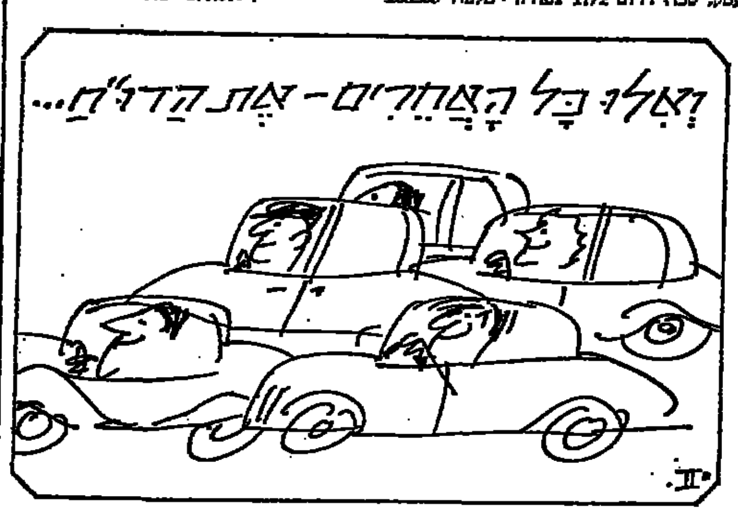

השקעות

● קנה נכסים כ־10,000 ל"י פרוטים: קבוצה לקניית נכסים.

מגרשים

דירות להחלפה

ביקוש דירות

אולמות

דירות מרוהטות

הלוח הכפול — הארץ — ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל״י לשורה / יום ו׳: 1.20 ל״י לשורה

עבודה

ביקוש עבודה

הכשרה לעבודה

מכוניות למכירה

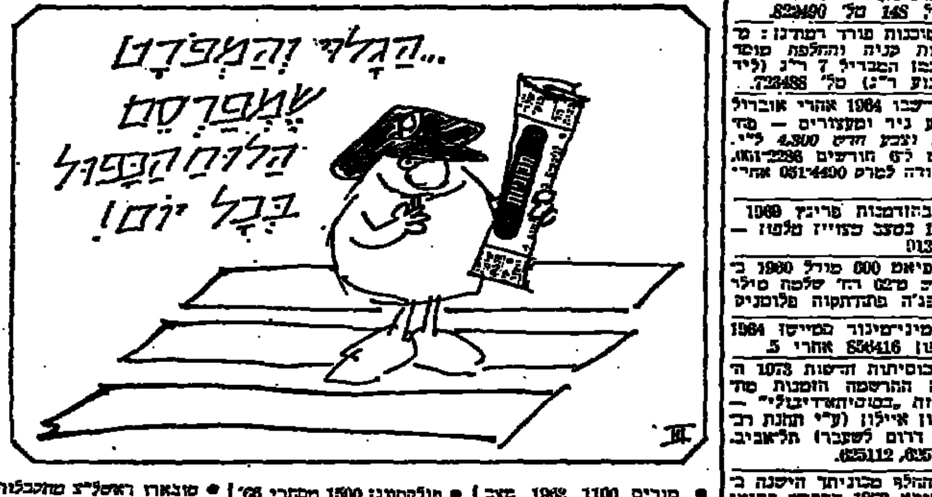

בטוח רכב

השכרת רכב

ביקוש רכב

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הלוח הכפול | הארץ | ידיעות אחרונות

● מקינון במנהר אפריקאי קטן דסנה. טל. 971003
● מקינון לקנות ברמל רובר טל' 620709 בג בשבת.
● דודג פיאט 124 מפורס או קאפרי מודל 69 במצב טוב 442450 גם בשבת.
● מקינון בדודג' 400 אוחזי אחריו טלפונים — 785843 742306
● מקינון בפיאט 238 מבחרי 72—71 במצב מצ 894867
● מקינון בנקורי פיזו מודל 70 ובעלת. טלפון 855403

אופנועים וקטנועים

● וספה + כירה טלפון: — 730533 אהה"צ ובשבת כל ה' היום.
● אופנוע כמכון 2½ מ"כ בהזדמנות טלפון: 843849 850028
● למוכתב — חבוש קסדה מגן מהוצאת ר.ב.ו. — ה' יהודה המאשרות ע"י מבירר ההבנרה. לחשוב: „הספה דנו"ן, רמת-גן, ז'בוטינסקי 48, טלפון 784341 ובכל הנוסכים.
● בהזדמנות וספה 150 ל"י בעבודה. סלמה 9, עוברי.
● אס. אס. וספה 70, מכם ל"י 10 חודשים. 919636 מ"ט בערב.
● הונדה 250 בהדרת. טלפון 623551 עד 14.00 829464 בערב ובשבת.
● בהזדמנות גדולה תלת אופנוע + מכבה קריית-שלום. שדרות גורי 52.
● כפריגם 70 מצוינת. סכם 7 חודשים. טלפון 946118
● למכירה מילון 70' בהזדמנות עם קבלה. טל. 258821
● למכירה + בירה 1968 250 ל"י. טלפון 852830
● וספה ג'י-אס 68 מכונת 84 על הכביש עם כירה חדשה מכונה 68, במצב מכני מצוין. טלפון 225025
● הונדה, הצי בה כוח, 1972, הריש, רגל נסיעה להרצ"ל, 22.00—10.00 בין 224453
● למכירה הונדה 50 מודל 57 לפנות טל' 744977
● וספה 50 מודל 57 במצב מצוין. טל' 035502
● למוכרמה 70 סמט + מגן רמת ישראל, שביל הצבר 13, ת"א. באשר.
● בהזדמנות ז'אווה 62 במצב מצוין. 550, 830071
● אופנוע ב.אס.איי. מודל 1964 מצוין ובהזדמנות. ראובה. 244947

● בהזדמנות למכירה מכר נת קולנוע במצב כמצויין. טל' 471638 בערב.
● למכירה מכונת סריגה וארייה אוטומטית לחם ובלילים, במצב עבודה. כל בבוקר: אחה"צ: 051591
● למכירה שולחן כתיבה 175X75 עץ „טיק". טלפון
● כל הקודם זוכה! למכירה בהזדמנות מערכת סטריאו סוני + דואל, אמפליפייר פיונר, מיפ ופטיפון, 4 רמקולים. בשעות העבודה טל' 905698 בערב 919501 אורי.
● מיים רק סטריאו קבסית נשימתי כשכלל ביותר טל' 744447
● קולהן + 6 כיסאות ך כמית ל"י חדש 2½X6 כ' ה"ה.
● אצינו בזול: קונים ל מוכרים הכל: כסריות, נבילי זמה, עור ושינג, מכונפיים, תצאית 40, בוור ריוע, אלקטרוניקה. כלי מיה בית. בבהר גדול במחיר רצת, הזדמנות אוגיברסל. אלנבי 72, ת"א 50067
● מיפה כפולה + גב ב' פורמייקה מזרוני פרדיית. טלפון 913463.
● חרש, שפיה פרסי קיצא ומכונה יבוש השבימבהאום.
● למכירה 2 מחרוטות במצב הדש. לטלפון 826880 דרך בן צבי 10 יפו.
● תנור גז אפריקאי 150 ל"י טלפון 470774
● צמר מעופפי יצוא לסריגה יד ומכונה בחצי מחיר. קודם זוכה. אופקים טלפון 46009-07
● מערכת סטריאופונית ב הזדמנות 2,100 ל"י. לתת פקר אחה"צ 748760
● למכירה מערכת סטריאו מנייה מורכבת: מודיו שליפה גלים, סייפרוורדר, ומטיפון, אוזניות ושני ס"ר קרטונים. בערב 731409 + מגלמה ניקוסוס עם קרשה.
● למכירה שולחן כתיבה מהודר עץ היק + צרניה אלקטרונים טל' 411420 ת"א.
● תנור הסקה 10,000 קלוריות טל' 928426 1100 ל"י.
● תנור אפיה גז „זוהר". בהזדמנות. טלפון 848258
● למכירה סים בנכי סיכור 110 הדש טלפון 932262
● למכירה 1963 במצב טוב 11 ת"א

● פרגד המקררים 111 קניה, מכירה, השכרה. 25—20 ל' חורש תיקון וצביעה בבית הלקוח. צ'לנוב 13, פינת לוינ סקי 74, טל' 821864
● מקררים השמליים לחשכירה ב-20 לחודש קניה מכירה והחלפה לחודש „שכמרי" דיי זינגוף 123, 224027
● מקררים משומשים מ-150 ל"י כולל ביטוח, מוכר קונה ומחליף. הזדמנות אמקור 10 —ויזה ל"י „קירור לוינסקי" לוינסקי 121 ת"א, 713304
● מהיר מובן עבור המקרר המשומש שלך טלפון 824530
● 182700 • קונה מקררים מ זוגיים מצלם מחיר גבוה 827061
● אמקור 11 + 5 שנים ביטוח מצב טוב 201453
● אמקור 11 מופז בהזדמנות בגיבויי. יוסטמל 113 בה-ים.
● מסיבת נסיעה למכירה פריג'ידר „אמקור" במצב טוב. 825137
● אמקור 11 מצב כמו חדש בהזדמנות טלפון 228646
● מהפש פריג'ידר להנות דנים במצב טוב טלפון: — 053—21087
● למכירה פריג'ידר פריז' בין 10 קוב במצב חדש, ל' התקשר סיום ראשון. טלפון 844848
● אמקור 10 במצב טוב 550 ל"י טלפון 711071-04
● פריג'ידר מכחרי, מתאים לורקות, פרחים ובשר במצב מצוין, אליני הכרמל 30, אבנה, טלפון 841403

טלוויזיה

● הינם היקון טלוויזיה לי מסכה באינקרומטריניקס טל' 243808 ת"א.
● למכירה טלוויזיות אסקור במחירים מבהיעים הכוללים הרכלה, קירור שרף, דיזנגוף 84 תל-אביב.
● „כרנלית" רמתחין ע"י חנות הרלק, טל' 749675. חנות למכשירי השמל, מכונות בכיכה טלוויזיות ללא רבית ל-6 חודשים תנורי בשול. בקרו והווכחו.
● הינם ההיקון בפרס בסנה הטלוויזיה מעבדות „רכמור"
● תיקוני אקכפרס למכשירי טלוויזיה ואנטנות בביתך — 825130 — 36806

● „שוותיבר" „אמקור" — לשרותך בעיר ובכפר 380863 המלך ג'ורג' 68 תל-אביב.
● „אידיאל" דוודי חימום בע"מ, ביצוע והרכבה ע"י צוות מומחים בכל חלקי הארץ. החלפות והיקונים מכל הסוגים. אחריות גם ל-10 שנים שד' הר ציון 106. טלפונים 820607, 824730, ת"א.
● הדוד נוזל? 267892 תיקונים במהירות ובאחריות ל-5 שנים. נסיון 15 שנים. — „מי שמש", דודי שמש והשמל גיבורי ישראל 113, ת"א.
● היוצר הדוד נוזל? — טלפון 866512, 825678. הדד' שת רומדים הה' סלמה 16, ת"א.
● הבונה! הדוד נוזל? תיקון דודי שמש והשמל מכל הסוגים הוך שעתיים 30 שנות שרות נאמן לרגם מעולה 6 שנים אחריות. ת"א דרך הי' פלוס 7, טל' 251594, 258750

טפטים

● טפטים והרכבת וילונות. עבודה באחריות 58840 יחד רית.
● „בומיק הטפטים" כל סוגי הטפטים בסיטונות ולקמעונות ל"י. הדבקה ע"י מומחים. יעוץ ל' הדבקה עצמית. ביקור בית ללא התחייבות נורדאו 1 ר"ג 238100, דיזנגוף 209 תל-אביב, 239701
● „שבם פאר" הדבקת טפטים ע"י מומחים ותקרות עץ מיוד תקרה הינם 874236 ברינבורג.
● עבודות טפטים פלסטיק, כל הסוגים, עבודה באחריות, ביצוע עבודות צבע וסיוד פלסט-טבב 807948
● עבודות טפטים פלסטיק כל הסוגים, עבודה באחריות ביצוע עבודות צבע וסיוד פלסט טפט 857948

תנורי חמום

● אמסור — חמום מרכזי בי כל דירה עם קמין אמסור רג' מי 1973 להשיג: בתל-אביב — אמסור טלפון 228166 ב' ירושלים — לוכסינג, 87686 בחיפה — המקסיקא, 523736 באר-שבע — קרונמן גרשון 2010
● חמום דירתי בתנורי „מסלר קופרסברג". לוקאר. אבן גבירול 70, 224945
● חברת כלן אינקול מציגה תנורי נורלית טוניונג הה' קנה היום מרכזי בדירות ר בבניינים בבנייה יוצאה כ' חדת לקבלנים כלי, שדרות דוד המלך 1 268065 טיכונים בכל הארץ.
● תנורי חמום מרכזיים — „אקלימטס" אוגורי חום, הגר רי גז והשמל ופתרון ל"י בעל יות חמום אצל „פאר דבינגר בית", ביאליק 69, רמתגן — 721831

בולים ומטבעות

● קונה ומוכר בולים מיש ראל והעולם בולים „רימור" ויצמן 21 גבעתיים.
● מהירים טובים, במיוחד עבור בולי ישראל, בודדים ר כפויות, מנורה בן יהודה 28 ת"א.
● למכירה 200 שורות עם בולים, בלתי חתומים של בולי מועדים 1958. לאכפן רציני. טלפון 941594 גם בי שבת.

שרותים

● „טוני" קרואת נפוח, לי כוס והזרקה מרצפות, חוזר לי הקה, השחזור 20 דמונדה טלפון 740149
● מכירה ושרות תקונים לי מערכלי קטן ומכונים מבר ט' ראשל"צ, הד' ירושלים 53
● מבצע עבודות בניין חום בית ושיפוצים באחריות טל' 251978 ,206ר2
● „הפלטשים" לימוט והב' ריה מרצפות דירה 160 ל"י
● אטמיווה! חידוש באפי איול סיכמבי תוצרת חוץ. 661-3660 262099

● גורי דקל מעולים + תעודות טלפון 758083
● למכירה גורי קולי עם תעודה בדבר פרסים גא לפנות לקיבוץ מגל טל. 068—22819
● למכירה פודל נגם אפור כבן 6 שבועות טלפון 883648
● למכירה גורי כלב רועים גרמני + תעודות טלפון — 707751
● בוקסר זכר תקבה יפה בני 7 שבועות 853804

שטיחים

● למכירה שטיחים פרסיים: 4X3 מטר 4X0.70 מטר 2.50X1.30 מטר לפנות — 951884
● שטיח פרסי קאשן מעולה 741530 — פרסי 240/145

צילומים

● למכירה בהזדמנות מקרנה אמריקאית, מסרטה קוראקס תרכה, רוזמרין, השיקפה 8 בניסת ב', בתים.
● ב"ים להודעת הצילום. מכון „דיוקן" מודיע שנפרשת ההרשמה לקורס צילום ומעבדה, מחזור י"א. פרטים והרשמה בימים א'—ה'. בין השעות 17.00—20.00 רח' הירדן 16, תל-אביב.
● קאנון אפ"ג רפלקסים 500 בב' נוטמן 781427—03 לא ביטבת.
● למכירה מצלמה מנמקס קוסמופולסום עושה ס.ב.ו. טל' 748344

ספרים

● למכירה אינצקלופדיה תר בות 16 כרכים + עולם התר בות 12 כרכים + מילון אנציקלופדי „תרבות" 4 כרכים במצב חדש לגמרי המחיר — 500 ל"י לפנות ת.ר. 2013

שונות

● הקה לבעיותך השפיעות ר לבעיות עתידך. קבע/י ראיון עוד היום עם המומחה בכל: 058-22275

הלוואות

● לבעלי ורוכשי רכב פרטי הלוואות בתנאים נוחים — 288764
● לעובדי מדינה הלוואות נוחות! שרות מהיר! 288764
● הלוואות מיידיות לעובדי מדינה המתדרות וצבא — 245873
● נוחיים הלוואות לעובדי מדינה ולקבועים טל' 614113
● 2000 במזומן ומיד לעובדי צבור צבא ומוסדות, 58840
● משכנתא מימון לזכו ארוה — 03—239287 18.30—17
● 2000 ל"י מיידית לעובדי מדינה צבא וציבור טלפון 448085

● מערכת תופים „פרמייר" מוכלמה, לרגל נסיעה לחו"ל, 22.00—10.00 244455
● מציון לפכור אורגן בחור רמנוה. טלפון 758530, 17—15
● אקורדיון 80 באסים — פאולוסופראני 530 לירות. טלפון 778730
● בהזדמנות מערכת „פנדר" למולי יכלי-זו 80 במצב חדש וגיטרה גם „הופנר" טלפון 057—8003
● מצויין! באקורדיון 80 בס, ל"ירי, רצוי באולו סר פרבו או מקנלי. לטלפון: יצחק לוי 68261
● בהזדמנות הליל צד חרש טלפון 916794 מ"ה משעה 19
● אקורדיון אימלקי 80 בס ל"ירי במצב מצוין טלפון 256101
● למכירה אקורדיון הטימנר מופרן 80 בס במצב מצויין 800 ל"י. טל. 787675
● למכירה מערכת סטריאופונית כולל מגבר מסיונר וידר פולים 010637
● בהזדמנות מערכת תופים פרסיאר + חלילית. כבר וויצמן 15, הולון. מאיר אחה"צ.
● סנתרים סמוני בקסטיין איבק כמה קוי הרשים ר משומשים מ-1,400 ל"י, אור גנים אקו גיטרה ספרדיות ויאבונות גם בתשלומים „רסיפל", בן יהודה 148, ת"א. 259891
● למכירה אורגן חשמלי דו קומתי במצב כמעט חדש. לפנות 03—854632

בתי-ספר ושיעורים

● ללמקת קצב דרוש זמר בעל ציוד. אהרון 36729
● המורה נוח שיעורים באנגלית להלמידי יסודי ב' לכר, פרטים טל' 87541 ת"א
● בוגרה אוניברסיטה נות נת שיעורים פרטיים באנגלית באיזור רמת-גן טלפון 721590
● מהמפיקה פיזיקה להיכון ולבגרות 445875 בערבה דיר נגיף'במינסקי.
● שעורים באנגלית ע"י כר רה מחו"ל לכל הכתות ולכבר רות. 753608
● יש לך בעיות במתמטיקה, פיזיקה כימיה. צלצל טל' 753585
● שיעורי עזר באנגלית ל' תלמידי תיכון ותמטי. בפ ביבנה רמה גן ובגבעתיים. ע"י מורים בבר אילן בר נר תיכון אמריקאי. למנות טלפון 747030, לבפש את יונה.
● הסטוריה ודקדוק עברית תכנה לנבחני משנה ולאסר מרכים. מורה אקדמאי — 265502
● מורה אמריקאית נותנת שיעורים פרטיים באנגלית — 230465
● מורה מוסמכת נותנה שעורים פרטיים בכל המט צרות 288265

ריקודים

● תלמד לרקוד ביה שעורים אצל סמי, קרן קיימת 26
● תלמד לרקוד ביה שיעורים אצל כמי, הכ"ל 26 ת"א

שידוכים

● רווק צעיר מעוניין באשה סודיות ת.ד. 1561 ירושלים
● רווקה, 32, אירופאיה, מר כילה, מיליונרית, ת.ד 2382 ירושלים.
● 29/155 צברית נאה שנונה ועוקבית. ואתה ?? — 04255504
● צעירים/ות! ב„רעים" — הצעות מקיפות בוא/י לקידות הכרות.
● רווק אמריקאי, עם נכות ברגל ובעל מכונית, הר — 9646 היפה.
● „רעים" תל-אביב, בדיזהר דה 58 א' טלפון 12—8 ומ-16—20 היפה, ירו שלים 16 א' טלפון 667348
● כני היילים מעוניינים ל' הכיר נאות ורציניות באיזור ת"א ה.ר. 6200 ת"א

● „השומה" לנישואים מכון להיכרות בכתב פרוספקט והד ריסבה חנם ת.ד 2170 ירו שלים.
● רזקה, גיל 30, נבות קלה ברגלה + מכונית מעוניינת למכרת נישואין 84720
● הכרויות והתהכבויות לכל החוגים — „עסיח" ת.ד — 4019 חיפה.
● „ליקי" — משרד עידוד כים מתמכיו התאמה מדעית! סודיות! 0422090
● לבנות חיפה והצפון! — 167/בודד ת.ר: 309 עכו
● לגברים בלבד! שלח 10 לירות לת.ד. א/20204 ת"א ותקבל כתובות כלפונים ר נתונים אחרים של עשרה נבחרות.

● שרות מיוחד של הלוח הכפול לקבלת מודעות בדואר שלח/י מודעה לת.ר. 3192 ת"א, בצרוף המחאה דואר/צ'ק לפי 1.20 ל"י המלה (8 מלים מינימום) ומודעתך תפורסם ביום ששי הקרוב. מודעות בעלות נוסח אינטימי לא יי תפורסמנה!
● היכרות היום לצעירה ירושלמיות בגילים 18 עד 25 מסרי פרטים דרישות ומספר טלפון ת.ר. 7599 ירושלים
● סטודנט, מכונת, מעוניין ב' ידידות עם אשה ת.ד 6244 ת"א.
● תיכונית 23 מעוניינת ב' ידיד שלח —10 ל"י לקבלת הכתובת והטלפון ת.ד 4247 תל-אביב.
● צעיר מעוניין בירושלמית 24—20 נאה רזה ומסורתית מכפיה לא לאכזב ת.ד 9175 ירושלים.
● מיוחד למבוגרים/ות ד' דוברי/ות שפות זרות ימי חמישי מ-4 ב„רעים", ת"א
● פרס, צעיר גבוה (186) מעוניין בידידות עם בחורה ידידות מוכבחת ת.ד 22142 תל-אביב.
● גם לעת זקנה קשה זה' בדידות פנה/י ל„רעים" תל-אביב, חיפה.
● סטודנט 23/168 מעוניין ל' הכיר אשה לפטרה ידידות ת.ר 22008 ת"א
● לצעירים/ות „הולך" ב' „רעים" מלפונים: תל-אביב 667348 חיפה 282892
● בודד צעיר 45 כתפש בודדת עד 50 פרסיו ת.ד 509
● למבוגרים/ות! הצעות מיוחדות עבורכם ב„רעים". בן יהודה 58א'. תל-אביב. חיפה, ירושלים 16א'.
● מהנדס רוק 54/164 מסודר מחפש רווקה רצינית 43/164 עדה לא משנה לב' תוב לכהן, ת.ר. 282 חיפה
● מעבר לים מחכים ידידים/ות קבלת פרטים שלח/י 5 ל"י, ת.ר 1142 רחובות
● היגם לבחורות, הכרויות ב.ת.ר ה/89294 ת"א צרפי בולי!
● לבקור בית טלפני ל' „רעיר" תל-אביב 240868 — היפה 722408
● למבוגרים/ות! הקץ לבדידות „רעיר" תל-אביב בן יהודה 58 א' חיפה. ירושלים 16 א'.
● צעיר נחמד 22/162 דירה, מעוניין בבחורה לסטרה רצינית ת.ר. 15010 ת"א (פרסי)
● כן נאה מעוניין בבידידה ת"ד 8198 ת"א

● להורים המודאגים! הכרות לילדיהם ללא ידיעתם במסדירות מוחלטת ב„רעים".
● קישור זה לא שם זו שמה טל 615515
● פרסי עני בחורים בני 23 + רכב מעוניינים בשתי בחורות רציניות ונהמדות 19—18 מאיזור ת"א והסביבה. למי שוניינות נא להתקשר 962040 כל יום מ-6—8 בערב רצוי שישי שבת.
● רווק 102/33 נאה וסבוסר ת"ד (פרסי) 2403, ר"ג.
● פרסי נחמד 168/26 בעל עמדה מעוניין בצעירה יפה ונקיה למטרת ידידות ת"ד 2610, רמת-גן.
● 160/18- 163/20 165/22 צבריות יפיפיות מכונית — דירה ואמצעים. 874040
● „אביב" — מכון עם ל' היכרויות ולהתהכוויות — ת.ר נ/18025 ת"א, כשסי פרוספקט ובאות הצעות לכל החוגים והגילים.
● מכנאי 183/30 מבוסם, ת.ר מ/18025 תל-אביב (ל' 49889)
● צעיר נאה, גבוה ומשכיל מעוניין בידידה גיל לא השוב ת.ר מ/18035 ת"א. סודיות.
● תלמידה (17) יפה יתד בית: ת.ד מ/18035 ת"א. (ל' 49043)
● מהנדס 25/184 דתי, ת.ד 3334 ת"א. (ל' 49013)
● 500 כתובות ותמונות ב' אנגלית שלח/י — 80 ל"י לת.ר 1142 רחובות
● נמשכת ההרשמה לחוג 25 + באולפי נרקיס רח' טובנינו 4 (ליד הדי הפסגר פינת יצחק-שדה).
● ריפלוסם נאה מעוניין ב' אשכנזיה נאה מאד, רצינית ומשכילה, מכודרת עם דירה, — עד גיל 27, לפנות ללא מתווכים ת.ר. 4353 ת"א. ב' צירוף צילום שיוחזר.
● צעירה יפה ומסודרת אירופאית 21/170 רצוי אקדמאי נבוה לנישואין. רצינוי ת.ד 26116 תל-אביב.
● צעיר משכיל בעל אמצעים במסבונה להיות בעל למופת ימצא את מבוקשו בחיים אם יפנה לקולנוע גת בת"א אל „תרגיל בנישואין".
● גרוש 35/168 סקיר בכיר, רציני שקט + דירה ואמצר עים מעוניין בידידות עם יפה ומשכילה סודיות מובטחת — ת.ר פרסית 208 ת"א.
● לבעצים לא השוב היר פי השוב האופי! אצלנו זה קודם טלפון 615518

● צעירת מגיל 18 עד 78 בעלת נתונים אישיים מצוינים המחפשת גבר שיתיה שר תף לחיים, תפנה לפי הכתובת: קולנוע „גת" ת"א עבור „תרגיל בנישואין".
● מהנדס 35, עשיר. ד"ר, 34 מבוסס, פקיד בכיר 34, כסמוד, ת.ד. 6453, ת"א.
● אלמנה בלונדינית יפה 48 עשירה, ת.ד. 6453, ת"א.
● עו"ד יפה 28, מעוניין ב' יפה ומשכילה, ת.ד 6453 ת"א.
● צירה יפה ומעניינת, 26 מבוססת, ת.ר. 6453, ת"א.
● „מטריבוניאל" משרד ל' שידוכים אירופאי, המקום כיועד בעיקר לאקדמאים ר רתיים, טלפון 33361 ירושלים.
● אלמן, 45, משכיל, אירר פאי, נאה, ת.ר. 6400 ירושלים.
● רוקה, 24 מבריל, נאה, משכילה, ת.ד 8392 ירושלים.
● רווק 29, כלכלן, אירופאי, דתי, ת.ר, 7816, ירושלים.
● „צמד חמד", פתוח כל ה' יום במוצ"ש 6—8. ומנחום 262019 .10
● מחשב אלקטרוני ויאלוגי סי.אח.יו. יכוירוך לבן-זוג האידיאלי/ת. ת.ר. 6230 תל-אביב.
● מחשב אלקטרוני ויאלוגי סי.אח.יו. יכוירוך לבן זוגך האידיאלי/ת. פרוספקט וישאלון חינם: סי.אח.יו., ת.ד 6230 ת"א.
● מכון „דקל" להיכרויות לגברים בכל רחבי הארץ!! תמורת 10 לירות בלבד — תקבלו עשרות כתובות של בחורות המעוניינות בהיכרויות. ת.ד. 6461 ירושלים — סודיות מובטחת.
● בסודיות וביסודיות נמצא את הרצוי לך! טלפון: — 615518
● באולפני „נרקיס" הנחות ניכרות בחדשים נובמבר, — דצמבר פרטים: שונצינו 4 ליד צומת המסגר.
● מכון „דקל" להיכרויות לגברים בכל רחבי הארץ!!! תמורת 10 ל"י תקבלו עשרות כתובות של בחורות המעוניינות בהיכרויות. פרט דרישותיך לת.ד. 6461 ירושלים. סודיות מובטחת.
● 23/189 + מכונית מעוניין בידידות ת.ד 20051 תל-אביב למכסר 1207

● פרסי! רווקה 30 מעוניינת ברציני ת.ר. 7194 חיפה.
● במוצ"ש פתוח „רעים" ע' 21 בזיחודה 58 א' תל-אביב
● בחורה דתית בת 28, ה' זקוקה לאהבה ועידוד בפת רון בעיותיה. מוכנה להכיר בחור מתאים לפנות ירושלים ת"ד 7184 לגננת.
● הצעה לנישואין נסמה „תרגיל בנישואין". פרטים בקולנוע „גת", בת"א.
● 25 לירות בלבד והוכלו להכיר עד לנישואין לכל ה' חוגים ולכל הגילים „רותי" שידוכים מודרניים שדרות ירושלים 24, יפו 874049
● לפני נקיטת צעדים ממך שיים כדאי לך לעשות תרגיל בנישואין כמו שמוצג בקולנוע „גת" בת"א.
● בחורים מסודרים מעוניינים להכיר בנות נחמדות ל' התקשר 444210
● פרסיו מעוניין בבנות 18—17 רציניות למטרה ת.ד — 3411 בהיים.
● בחור 28 מעוניין בבחורה נחמדה ונבונה לב. רצוי מספר טלפון, ת.ד. 19044 ת"א
● את תהי הקובעת אם אי הרנו את המיוצר. הכורת רוו קים מגיל 32 עד 45. ת.ר 276, גבעתיים.
● „לה ולו" שיב 3, טלפה אשא03—26288 מ-17—20 המכון הירושלמי להכרויות!
● צבר הגיר ונאה 180/40 מעוניין בידידה ת.ר. 470
● „ניצה" משרד לשידוכים 535180 חיפה, שדרות אלים 82. ראשון, שני, רביעי, חמישי 12 — 10, 6 — 4
● 172/40 רווק אשכנזי מעוניין להכיר. טובה לב ר נאה. 04—255564
● מכון „דקל" להיכרויות לצעירות בכל רחבי הארץ בגילים 18—35 היכרויות — עם גברים מתאימים. מסרי פרטים דרישות וטלפון. צרפי 5 ל"י. לת.ר. 8057 ירושלים ותשני סודיות מובטחת.

חוגים

● נאה 180/26 מעוניין בידידה ת.ר. ה/18035 תל-אביב —סודיות.
● נרושה יפה (35) סימפטיה, מעונית בידיד גיל לא חשוב ת.ר. ע/18035 תל-אביב סודיות.

● רקודים למבוגרים, במוצ"ש שני ורביעי, „אורה" נחלת בנימין 15 תל-אביב.
● התידדות, אישית תיירים עולים וישראלים נאורים בכל הגילים 65 ל"י לשנה אגודת שלום, הרשם 11 טלפון — 444050
● מועדון ברסלון רמתאביב מומינגם הערב ובמוצאי שבת לרקוד ולהנות.
● מועדון „רנדו" המועדון האינטימי לגילאי 25 + גפן תח מחדש. רמת גן. קולנוע רמה.
● חברה פרסית לגילאי/ות 18—26 טל 267910 מ' 18.00—20.00
● מנג' בביתך ע"י צעיר חפוז ת.ר. 22125 ת"א.
● להשלמת חוג תרבותי — רציני לבודדים/ות, מתבקשים חברים מעל 55 טלפון 761434
● זוג נשוי נאה (26, 22) מחפשים זוג דומה. ת.ר 279 בנירברק.
● מיקרו היטו 100 קולנוע סמ כים, בליל שבת ובמוצ"ש בילוי מהנה לצלילי המלו סיה הרכה.
● ברצונך להכיר? מתארגן חברה לגילאי 25—18. ת.ר 109, ת"א.
● מתארגנת חברה לגילאי 35—25 ת.ר. 30046 ת"א.
● נמשכת ההרשמה לחוג 25 + באולפי נרקיס רח' שונצינו 4 (ליד הדוב המסגר פינת יצחק-שדה).
● מתארגן חוג 25 פלוס בחורים 25—35 בחורות 24—40 בהזבכות מוילים, מסיבות חג רהיות טיהות וכו'. לקביעת ראיון טל. 03—760187 — 02—762 בערב ת"ד 5030 ת"א.
● ניתוח כשרונות ואופי לפי הכתב ושלח 15 ל"י + דוגמאות כתב לת"ד 9291 ת"א
● הברה אינטלקטואלית סגורה למבוגים הברתיים ובילוי משותף במועדון מפואר ב' מרכז ת"א מעוניינת לצרף חברים חדשים. יתקבלו גברים בגילים 25 עד 35 ונשים בגילים 24 עד 30 מועמדים רציניים ותרבותיים יפנו ל' מועדון „המפתח", ת"ד 104 ת"א עבור „מ" יוזמנו לפגישה אישית וקבלת פרטים חבר.
● בילוי חברתי למבוגרי (40 +) לצלילי התזמורת רק. דים בימי שני רביעי שיש ומוצ"ש במועדון „דולי" רו פינסקר 2 ת"א (מול קולנוע מוגרבי).

הלוח הכפול | ירושלים

ידיעות אחרונות: הלל 28 טל. 225251
הארץ: המבצלים 5 טל. 224245

מרפאות רופאים לפי המקומות

ירושלים
● הזמנת רופאים במקרים דחופים מ-8 בערב עד 8 בבוקר, בקופה. טלפון 101 בהזמנת מ.ד.א. מרפאה ורופא למיקולים תנשים בין בערב עד חצות. מרכז למקרים דחופים בלבד.

תורנות בתי מרקחת

● כין שבת: הרצל, יפו 58, טל. 250520; פרטי, יובל בר' גם, צין צורים, הלפיות אל הסכים, שוק אפרתה, העיר העתיקה: טל. 282097 פרקמן אלסבר האמצע, בית הכרם גא, טל 250502.

תורנויות בתי חולים

● היום: שערי צדק (ילדים), ביקור חולים (טבו מיה), הדסה (נשים, כירור גית, עיניים).
● שבת: ביקור חולים (ילדים, נשים), הדסה (פנימית כירורגיה, עיניים)

בתי כנסת

● החברי יונתן קולק' הה' דוד המלך 12, תפילת שחרית בשבת ב-9.00

● הדלקת נר: 4.20 תפילה מנחה 4.30 קבלת שבת 5.05 (תה ומכהלה) ע"י יעקב 7.00 תפילת שחרית 8.00 תפילה מנחה 12.45 4.50, מנחה ברכה 4.35 תפילת ערבית 6.05

קבלנים

דירות

וילות ובתים

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

2-2½ חדרים

1-1½ חדרים

חדרים מרוהטים

דירות מרוהטות

דירות בשכר חודשי

דירות בדמי מפתח

ביקוש דירות

● בבעלת אחים, 2 חדרים + מרפסת 35 מ"ר, ע"ג לבן צבורי 21, היים לוי.
● דירה הדר נחיות ומטבח 1. עמוו. טל 6381
● ברמ"ם דירה 2 יחדים רח' עזרא 33 הייטה.
● ברמ"ם, 2 והול לבנות לחוב הוקע 4 ס.ג כשטה ת. בוקר

חנויות

משרדים

● להשכיר במרכז הדר 32 במ"ר למשרד ולמסודים. טל. 22508
● במה"ח הדר למשרד בספר. בן, פרים 12. רצוי לעו"ד. כל 60329

מחסנים

● להשכרה מחסן/מיסך 25 מ"ר בחילה ברמת אשכול + טרייכים 18011 מ[illegible]

עסקים

ביקוש עבודה

קניות

מכונות גילוח

מי מצא?

● כי מצא זכפה במצב כחול ...

מכונות כביסה

מכונות כתיבה

חיות בית

● גורי פמר אירי + תעודות אבנר, הכנים 11 נתלהיהודה א'.

הלבשה

תריסים

כלי נגינה

מציעים למכירה

מקררים

דודי שמש וחשמל

הלוח הככול חיפה והצפון

ידיעות אחרונות: הנביאים 28, טל. 667931
הארץ: נורדאו 20, טל. 661166

תערוכות

● בגלריה בית אבא חושי נוה־שאנן היפה נפתחה תערוכת רישומים וציורים של האמנית אביגיל לב"ן בציון הזה. עבודותיה ברישום הן אילוסטרטיביות מאוד מיוחד קווים עדין.

● בביה רוטשילד הערוכה רטרוספקטיבית של הציירת הדי קנדל, עד 26 באוקטובר 22.00—18.00

רהיטים

● קונה רהיטים ישנים עתיקים והיסולי בית. טלפון: 532561, 842066.

● קונה רהיטים משומשים, פריג'ידרים והיסולי בית — טל. 669019.

הלבשה

חיות בית

מקררים

● בהזדמנות חדר קרור חדש 4×3.5x3 מטר, טלפון 666359 — 10—8 בבוקר.

בתי־ספר ושיעורים

מי מצא?

מכונות כביסה

שונות

טיולים

טלוויזיה

תנורי חמום

תערוכות

כלי נגינה

אופנועים וקטנועים

בתי"ס לנהיגה

מציעים למכירה

רוצים לקנות

שרותים

מחסנים

בתי מלאכה

עסקים

חדרים מרוהטים

דירות מרוהטות

דירות בשכר חודשי

דירות בדמי מפתח

ביקוש דירות

אולמות

משרדים

חנויות

מגרשים

תורנות רופאים לפי המקומות

תורנות בתי מרקחת

תורנויות בתי חולים

● היום: רמב"ם (כירורגיה, תאונות, פנימית, ילדים, נשים).

● שבת: רמב"ם.

קבלנים

דירות

וילות ובתים

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

מכוניות

ביקוש עבודה

הכשרה לעבודה

הצעות עבודה

אופנועים וקטנועים

מציעים למכירה

מכונות כתיבה

רהיטים

טלוויזיה

רוצים לקנות

שרותים

בתי־ספר ושיעורים

מקררים

מכונות כביסה

כלי נגינה

הלוח הככול באר־שבע

מכוניות למכירה

● קונטסה 900 1965 במצב מצוין אוברול וצבע ורדיג טלפון 2237—057.

דירות

ביקוש דירות

מגרשים

וילות ובתים

הצעות עבודה

דירות למכירה

שרותים

טלוויזיה

ביטוח

עסקים

טפטים

הלוח הככול נתניה

דירות מרוהטות

קבלנים מציעים

אירועים ובידור

וילות ובתים

מגרשים

דירות למכירה

נופש

ד. מרוהטות

הצעות עבודה

דירות בשכר חודשי

ביקוש רכב

אשדוד

הצעת עבודה

هكذا من الأصل

مكذا من الأمل

אררט
חברה לבטוח בע״מ
המשרד הראשי: בית אררט
רחוב יבנה 32, תל־אביב, טלפון 614431
סניף ירושלים, רחוב בן־יהודה 5, טלפון 233721
סניף חיפה, רחוב נתן 11, טלפון 668236

כבאי תל־אביב מאיימים בסנקציות

(ע). כבאי תל־אביב הכריזו על סכסוך עבודה והם מאיימים בנקיטת סנקציות, אם עיריית תל־אביב לא תיענה לתביעותיהם הכספיות.

דובר ועד העובדים מסר, כי הכבאים מתמרמרים על אי קבלת תשלומים המגיעים להם, אשר אושרו על ידי ההסתדרות ומרכז השלטון המקומי. לדבריהם, כבר חצי שנה עוכבו הכספים.

הכבאים טוענים גם לתוספת נוספת של שנה וחצי בקשר לתביעות כספיות אחרות.

המדען טלר שולל הקמת תחנות־כח גרעיניות בישראל

מאת סופר „הארץ"

ממדי הצריכה של חשמל בישראל קטנים מדי מכדי שיהיה כדאי, במחירים הנוכחיים, לצבור לייצור חשמל בכוח גרעיני, אמר שלשום פרופ' אדוארד טלר, מדען הגרעין האמריקאי הנודע, בהרצאתו בסגרירות האמריקאית בתל־אביב.

פרופ' טלר הסביר, כי כורים בגודל 100 מגוואט מייצרים כבר כיום חשמל באותו מחיר כמו תחנות כוח קונבנציונאליות. בכורים קטנים יותר מחיר החשמל הגרעיני עדיין גבוה יותר, אך בכורים גדולים כאלף מגוואט, החשמל הגרעיני כבר זול יותר. כיוון ששום חברה חשמל אינה מוכנה להשתית

פרופ' א. טלר

את ייצור החשמל על מספר יחידות בודדות, הרי ישראל עדיין אינה יכולה לבנות כורים בגודל של אלף מגוואט.

עוד אמר, שמסיבות דומות הוא משוכנע, כי בישראל עדיין יותר כדאי לעשות את ההתקנות־הכים בצורת אנרגיה קונבנציונית ולא בצורת כוח גרעיני.

עם זאת, ציין פרופ' טלר שלמעשה כבר קיים כל הידע הדרוש ורק השקעה ותשומת לב כדי להוזיל במידה ניכרת את מחיר הכורים הגרעיניים ולעשות את החשמל הגרעיני זול גם ביחידות קטנות יותר.

נער בן 12 מת בעת תחרות ריצה

(ע). נער בן 12, הרצל נגר, מת אתמול בצהריים בעת תחרות־ריצה עם חבריו בשכונה ג' בבאר־שבע.

אחרי ריצה לאורך כ־200 מטר הגיע הנער אל פתח המקלט שליד גן הילדים ברחוב ביאליק באותה שכונה. לפתע הרים את זרועותיו כלפי מעלה, צעק לעבר חבריו שהוא אינו רואה וצנח ארצה. למקום הוזמן רופא שמצא את הנער במצב עלפון. הוא עשה לו הנשמה מפה לפה ולקחו במכוניתו לבית־החולים מרכזי „הנגב", אך בהגיעו לבית־החולים כבר היה הנער ללא רוח חיים.

מנכ"ל כור: על הממשלה לסייע לתעשיה במימון מתקנים אקולוגיים

מר מאיר עמית, מנכ"ל כור הגיש לשר־המסחר והתעשיה, חיים בר־לב, הצעה להקים קרן ממשלתית אשר תעסוק במתן הלוואות, בתנאים נוחים לתעשיה, לשם הקמת מתקנים מונעי זיהום סביבתי. על כך נמסר אתמול בדיון משותף שקיים ח"כ יוסף תמיר, יו"ר ועדת הכנסת לענייני אקולוגיה, עם חברי הנהלת ומנהלי החטיבות של „כור".

בפגישה, שנערכה לפי יזמתו של מר עמית, אמר בין היתר ח"כ תמיר כי חב' כור היא חלוצת התעשיה בישראל בפתרון בעיות אקולוגיות.

אם אתה בונה בנין משרדים או מפעל חדש
זכור, לטובתך להתקין מראש צנרת לטלפון חוץ.
כבר בשלב המוקדם ביותר של הבניה
יש להתכנן בתיאום עם משרד התקשורת את הצנרת הפנימית למתקני הטלפון, מערכות להעברת נתונים, טלקס ושאר צרכי התקשורת.
תכנון מוקדם ומדוייק
יחסוך בעתיד הון רב שיידרש לאלתורי פתרונות וימנע הריסת קירות! והעברת חוטים עליהם.
מסור לקבלן בשלב המוקדם ביותר את דרישותיך לצרכי התקשורת על מנת שיפנה בשלב המוקדם ביותר אל המהנדס המחוזי של משרד התקשורת לקבלת הנחיות.
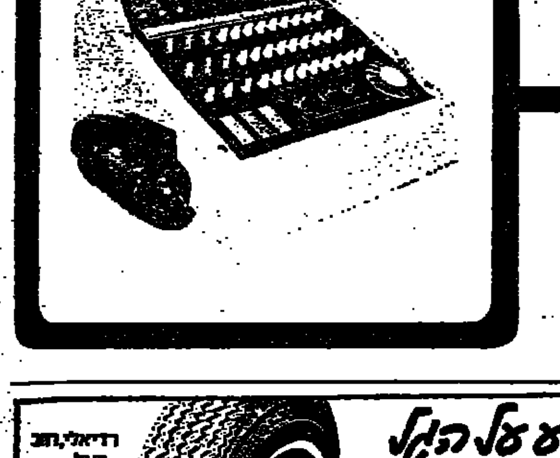
משרד התקשורת
המחלקה ליחסי ציבור • שרותי הנדסה
לשכת הפרסום הממשלתית • ספוריין רס

הופיעה מהדורה רביעית של רב המכר
דון קורליאונה איש המפיה
הספר לפיו נעשה הסרט
הסנדק
ספרי שין-שין-שין

פנייה אל:
מנהל מדור הטלפונים בתל־אביב
רצוות התקונים 16
אנו מבקשים בכל לשון של בקשה כי
הטלפון שברשותנו יתוקן
זה כבר למעלה משבועיים שאנו מצלצלים יום יום אל 16 והפקקות ומודיעים, כי החל מהשעה 11 לפנה"צ ועד השעה 5 אחה"צ מפסיק הטלפון לפעול.
מיותר לדבר על הנזק הכבד שקלקול זה גורם.
מבצעי פרסום
דפוס נוימן בע"מ

ביקורת על סירוב היועץ המשפטי לפרסם שמות המעורבים בפרשת אוטוקרס

חוגים משפטיים: חיפוי לעובדים שסרחו ✶ ח"כ ש. תמיר: שערוריה

מאת איתן ליפשיץ
סופר „הארץ"

חוגים משפטיים אמרו אתמול, כי סרובו של היועץ המשפטי לממשלה למסור לפירסום את שמות העובדים נגדם יוגשו כתבי אישום בפרשת אוטוקרס הוא כהן חיפוי לעובדים שסרחו ואין לכך שום הצדקה בבחינה משפטית.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 13)

החוגים אמרו כי במאות ואלפי מקרים מתפרסם שמם של חשודים בעבירות פליליות המובאים בפני בית משפט ואף היועץ המשפטי, פרקליט המדינה ומשפטי המשטרה מפרסמים זאת בעצמם. אין איפוא הצדקה להפלות לטובה את עובדי המדינה שיובאו על פי הוראות היועץ המשפטי לבית־משפט להעבורה. כאות עבריינות תורה מובאים לבית־משפט ואין איש הדואג לשמם הטוב. החוגים אמרו עוד, כי גם הטענה כי על פי חוק עובדי המדינה (משמעת) אסור לפרסם שמם של עובדי מדינה שיובאו לפני בית־דין משמעתי נסתרה על־ידי התנהגותם של אנשי היועץ המשפטי עצמו.

פרשת עזור קרפ

הדוגמא הקיצונית לכך היא המקרה של פו"ד קרפ מחיפה, שהואשם בקבלת שוחד ביני המשפחה ביקשה לאסור פירסום שמו ונענתה בשלילה.

פורסמו גם שמותיהם של אזרחים עובדי צה"ל וקצינים שהיו מעורבים בפרשות השוחד בצוה לפני מספר חדשים. ושמותיהם של פקידי הפקחת על התעבורה והיו חשודים בקבלת שוחד ביהודה ושומרון.

„מגמה חוקית"

ח"כ שמואל תמיר הגדיר אתמול את סרובו של היועץ המשפטי לממשלה לגלות את השמות כשערוריה ממדרגה ראשונה. מר תמיר אמר כי זה חלק מן המגמה הממשלתית לערפל את הפרשה. מר תמיר אמר כי ועדת הכלכלה של הכנסת פועלת בצורה המעוררת סימני שאלה רבים. יו"ר הועדה ח"כ שכטרמן לא נענה לפנייתו לחדש את הדיונים בפרשה, אם כי כבר נקבע שיש לשמוע עדויותיהם של רואה החשבון של אוטוקרס מר סבירסקי, עדותו המתחדשת של מר מאיר עמית ועדותו של שר־האוצר מר פנחס ספיר.

פרופ' א. רובינשטיין דחה הצעת גח"ל לרוץ לראשות עת"א

מאת סופרת „הארץ"

גח"ל הציעה לפרופ' אמנון רובינשטיין להיות מועמד מטעמו לראשות עיריית תל־אביב בבחירות הקרובות. בתשובה על שאלה הבהיר פרופ' רובינשטיין, כי השיב בשלילה מהצעת גח"ל, הן מפני שאינו מזדהה עם העמדות הפוליטיות של הגוש והן מפני שאין בכוונתו להתמסר לפעילות מוניציפאלית.

נציגי אגד ודן נפגשו עם גולדה

הבהירו ענין העלאת תעריפי הנסיעות

מאת א. קרן סופר „הארץ"

נציגי הקואופרטיבים אגד ודן נפגשו אתמול עם ראש הממשלה גב' גולדה מאיר ומסרו לה עמדתם בנושא העלאת התעריפים לקראת הדיון בנושא זה בישיבת הממשלה ביום א'.

יו"ר מזכירות אגד מר יוסף הררי הגדיר את הפגישה כ„נעימה מאוד ומבוככת מאוד". מר הררי אמר כי הוא מניח, שנציגי הקואופרטיבים הצליחו להבהיר לראש הממשלה את עמדתם לפיה החוזה צריך לחייב את כל הצדדים החתומים עליו ולא צד אחד בלבד. נציגי הקואופרטיבים טענו, כי אין בדעתם להתהר על סעיף כלשהו בחוזה ולספג ההיקריקציה כאילו כלולה בו. עוד אמר כי הוא מניח שראש הממשלה „הבינה מה יכול לקרות אם הממשלה הטעה ולא הפעל לפי החוזה". בשיחה נדונה גם בעיית הסובסידיה לקואופרטיבים.

בתשובה לשאלה אמר מר הררי, כי ראש הממשלה „לא אמרה, היא שמעה" וכי הגברת מאיר בדקה את הנושא אולם לא נקטה עמדה.

עובדי המכס בלוד שובתים

בשלב הנוכחי לא יפגעו בייצוא ✶ הבוקר אסיפה כללית — לקביעת דרכי המאבק בעתיד

מאת עמוס הררי,
כתב „הארץ"

עובדי בית המכס בנמל התעופה לוד עזבו להתחיל הבוקר בשביתה — אך החליטו כי בשלב הנוכחי לא יפגעו בייצוא. השביתה תיפגע ביבואנים אשר סחורותיהם לא ישוחררו ויגרום סבל רב לנוסעים, שמטענם מגיע כמטען בלתי מלווה ויצטרכו לשחררו במכס.

העובדים החליטו לשבות אחרי שנקטו במשך 15 יום בסנקציות שלא פגעו ביבוא ובייצוא, אלא פגעו בהנהלת המכס ובאוצר שאינם ניתקו הצעדים את המצב.

ההחלטה אושרה על־ידי מועצת פועלי לוד. ב"מ מזכיר מועצת פועלי לוד, מר יהושע הררי, כשר אמר לסופר „הארץ" כי הבוקר תיערך אסיפה כללית של עובדי המכס, בשיתוף עם האיגוד המקצועי, והיא תבחר בוועדה אשר תחליט על דרכי המאבק בעתיד והעבודות שמותר לעבוד ואסור בימי השביתה. בשלב הנוכחי לא תהיה השביתה מלאה, אך היא תגדיל מיום ליום עד לשיתוק מהלך של כל פעולות המכס בנמל התעופה לוד — אם הנהלת המכס והאוצר לא יענו לתביעות העובדים. עתה לא הכליל השביתה את אולם הנוסעים, למרות שמועצת פועלי לוד אישרה שביתה גם באולם הנוסעים.

ב"מ מזכיר מועצת פועלי לוד אמר עוד, כי מתנהלים מגעים באמצעות המחלקה לאיגוד מקצועי בהסתדרות עם הנהלת המכס והאוצר אך בשלב זה אין כל תוצאות.

ועד עובדי המכס טוען, כי המצבה במכס לוד לא שונתה מאז החלו אל על וחברות תעופה אחרות להוביל מטענים בדרך האויר, כך שעל העובדים מוטל עומס עבודה רב וכי ב־15 שנה האחרונות עובדים ששה אנשים בלבד בטיפול במטענים המגיעים במטוסים. הועד תובע לשלם לעובדים תוספת מאמץ של 100 ל"י לחודש או לשפר את תנאי העבודה במכס בלוד. ועדה שלושה שבדקה את עומס העבודה בלוד קבעה, כי אכן יש עומס רב, אך הציעה להוסיף כוח־אדם ולא לשלם תוספת מאמץ, כי הדבר עלול להיות תקדים. בניג מועצת פועלי לוד ברוחה סבר אחרת וקבע, כי יש לשלם לעובדים תוספת מאמץ במשך שנה אחת, ותוך כך לדאוג גם לשיפור המצב. הועד טוען, כי הנהלת המכס לא ביצעה את מסקנות הועדה עד היום ובשום כך הם עומדים על תביעתם לקבל תוספת מאמץ מאפריל 1972.

עולים פטורים מתשלום דמי אחסנה

מאת סופר „הארץ"

צו הפוטר עולים מתשלום דמי אחסנה במחסן רשוי וכן מההוצאות הכרוכות בהעברת חפציהם למחסן, אם יסולקו תוך חמישה ימים מיום יבואם, פורסם אתמול בקובץ התקנות בחתימת שר־האוצר מר פנחס ספיר.

טכס הנחת אבן פינה לבנין ללימודים כלליים ע"ש פרדמן, שיוקם באוניברסיטת תל־אביב, נערך ביום ד' במעמד שר התחבורה והתקשורת, מר שמעון פרס, מר אהוד אבריאל, גזבר ההסתדרות מר אריה דולצ'ין, יו"ר חבר הנאמנים של האוניברסיטה מר ויקטור קרסר, נגיד האוניברסיטה ד"ר ג'ורג' ס. וייז, נשיא האוניברסיטה פרופ' יובל נאמן, הרקטור פרופ' שלמה סימונסון, חברי חבר הנאמנים, חברי סנאט האוניברסיטה ואישי ציבור.

בועדת הכספים: התנגדות לפירסום ספר הנישומים

בישיבת ועדת הכספים היום, הפנה ח"כ י. בדר שאלה לשר האוצר, בדבר פירסום ספר הנישומים, לאור הדרישה לכך מצד גורמים שונים. בעת הבירור בוועדה ציין יו"ר ההסתדרות וועדת הכספים ח"כ כ. ברעם, כי לפני כשנה ביטל ח"כ ד. זכין להגיש הצעת חוק במרון הסיבה דחתה את הבקשה.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 13)

מר י. קרגמן, יו"ר הועדה, אמר כי הוא אישי — ולא חייב — לפרסם ספר נישומים. ח"כ קרגמן הביע דעה שלילית על ספר נישומים, שלדעתו הוא מכשיר בלתי־יעיל לביעור ההתחמקות ממס ובעל השלכות חברתיות בלתי רצויות במדינה מתוקנת.

כלל ופרט

[illegible]

אסותא בלידה אליש"ע
נולדו ל:
בלה וחיים יכיבר — בת
ניבה ועמי לפידות — בן
שרה ונפתה גולדברגר — בת
ברטה ודוד ירוזלסקי — בת
רבקה וזאב שפריצר — בן
לאה ושמעון הייזן — בן
פרי וזאב כלוגא — בן
שרה ואריה לוי — בת
הליה ויוסף כוהני — בת

שרות חיתולים הביתה
לבנות לבתי־חולים
אסותא 'אליש"ע'
חיפה 87414
תל־אביב 24215

אל קוראי „הארץ" בארה"ב ובקנדה
לנוחיותכם קיים משרד של העתון בניו־יורק לקבלת מינויים חדשים, לחידוש מינויים קיימים ולקבלת מודעות מכל הסוגים ל"הארץ" ול"הארץ שלנו":
Israel Communications Inc.
110 East 59th Street
New York, N.Y. 10022
Tel. 421-5547.
נציגים בלעדיים של "הארץ" בארה"ב ובקנדה

אבד כלב דוברמן
למוצא יינתן — פרס 350 ל"י
טלפון 32445
בשעות העבודה 8.00—5.00

ספרים חדשים
Hussein
a biography by PETER SNOW
Gibbons
Stamps of the world 1973
100 Years of Posters
B. HILLIER
שקופיות אמנותיות
בראון
ביתם לספרים
תל־אביב, אלנבי 35
תל־אביב, נחלת בנימין 48
ירושלים, שלומציון המלכה 9

THE SUMMER THAT BLED
By Athony Masters
THE BIOGRAPHY OF HANNAH SENESH
'The Most Ambitious Rescue Attempt Of World War II'
הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים-תל-אביב-חיפה נמל תעופה לוד
להשיג בכל מקום

סע על הגלגל סע על הצמיג העולמי
אונירויאל
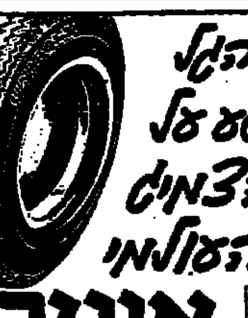
רדיאל, הצמיג בעל רשת פלדה בטיחות, חסכוני ונוח לנסיעה
UNIROYAL
סוכנות "אונירויאל" בישראל טלפון: 33859
צמיגי נוסעים, משא, חקלאות ותעשיה
ניתן להשיג בכל מוסכי הצמיגים בארץ

Woman
Issue September 2nd 1972
Woman's Own
Issue September 2nd 1972
הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים-תל-אביב-חיפה נמל תעופה לוד
להשיג בכל מקום

מה זה MAGNESITE?
ראה עמוד 14

INTERIOR DESIGN
עיצוב פנים
ד. פיק את ר. טובי בע"מ
יבוא לעולים ללא מכס
מבחר דגמים חדישים מעוצבים בידי מיטב יצרני ומתכנני הרהיטים באירופה
✶ חדרי מגורים ✶ חדרי אוכל ✶ ריהוט לילדים ובני הנעורים
✶ חדרי שינה ✶ מטבחים ✶ שטיחים ואביזרי תאורה
לקבלת אינפורמציה ותכנון הוועץ במחלקה שלנו לשירות תכנון ועיצוב
תל־אביב, שדרות דוד המלך 1, טל. 266880

האוניברסיטה העברית בירושלים
המכון לחקר עבודה ורווחה
המכון עורך סקר על סוציולוגים ופסיכולוגים העוסקים במקצועם בתעשיה, במוסדות ציבור ובשירותים
סוציולוג, פסיכולוג
אנא העבר בהקדם (בכתב או בטלפון 02—20211/895) למכון את שמך וכתובתך, תואר אקדמי, כתובת וטלפון במקום העבודה.

המכון ע"ש אלפרד אדלר
רח' הנביאים 10 ת"א טל. 281026
הקורס השנתי
ביסודות הפסיכולוגיה האינדיבידואלית
מדריך ומנחה: אהוד יותב
ייפתח ב־12.12.72, ויתקיים בימי ג' בערב
בדבר פרטים נא להתקשר למכון יום יום בשעות 8.30—12.00

הגרל ושלח עוד היום
תמורת כרטיסי הגרלה של מגן דוד אדום שקבלת לביתך והבטח השתתפותך בהגרלה
13,000 פרסים

למשפחת שאלתיאל
השתתפותנו הכנה באבלכם במות
האב ז"ל
משפחת יעקב שיפרוט

משטרת ישראל
המטה הארצי — מרכז עבוד נתונים
משתתפים בצערה של
רב־שוטרת רבקה יששכר
במות עליה
אביה ז"ל

רבעון לקרימינולוגיה משפט פלילי ומשטרה
הופיעה חוברת 3 ונשלחה למינויים
מן התוכן
י. דינשטיין
הסגרה במשפט הבינלאומי
א. לדרמן
הזהה לדבר עבירה בידי איש הרשות או שליח הרשות
נילי סדניר
עדות המבחן המערכת המשפטית
א. איש-שלום
א. בן-שלום
איתן גורני
הקלסתרן כאמצעי לזהוי
דוד ליבאי
יעקב קדמי
מאולם המשפטים
אריה שור
ראיון
תקצירים באנגלית
העורך: שלמה שוהם
מרכז המערכת: ליאון שלף
לכבוד
דפוס אקדמי ירושלים
ת.ד. 2390
ירושלים
ברצוני להתום על הרבעון לקרימינולוגיה. הנני מצרף —.18 ל"י דמי מנוי לשנה
החתימה ______
השם ______
הכתובת ______

DAS BESTE
Oktober 1972
להשיג בקיוסקים

שושנה אלדור
סטודיו לתרבות הגוף
מודיעה על התחלת הלימודים
מיום ראשון 22.10.27
בקורסים:
✶ התעמלות מיוחדת לנשים לשחרור הגוף
✶ מחול ותנועה לילדים
ההרשמה בסטודיו
רח' רופין 17, תל־אביב
טל. 232440

הלוח הכפול
עמודים: 7, 8, 9, 10, 11, 22, 23, 24, 25, 26, 27
הכל בכל כלול בלוח הכפול

קו 45 לשרות הציבור

קווים חדשים
קו 45 בין תל־השומר והאוניברסיטאות בר אילן ורמת אביב דרך בני ברק — רמת גן — גבעתיים.